

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Інституту обдарованої дитини

НАПН України

15 січня 2025 р.

протокол № 1

Директор

Максим ГАЛЬЧЕНКО

ЗВІТ
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ
ІНСТИТУТУ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ
НАПН УКРАЇНИ

за 2024 рік

Київ–2024

Зміст

ЧАСТИНА I.....	5
I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВИ.....	5
II. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	20
II.2. Фундаментальні наукові дослідження.....	20
II.3. Прикладні наукові дослідження.....	24
II.4. Публікації.....	57
II.5. Найвагоміші результати наукових досліджень та/або діяльності установи.....	58
III. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	58
IV. УПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	63
V. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	67
VI. ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ.....	69
VII. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	93
VII.1. Підготовка здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та наукового ступеня доктора наук.....	93
VIII. НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ.....	95
VIII.1. Науково-інформаційна діяльність та зв'язки з громадськістю.....	95
VIII.2. Інформаційно-комунікаційні технології в діяльності установи, закладу.....	97
IX. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО.....	97
X. РОБОТА ВЧЕНОЇ РАДИ.....	102
XI. ДІЯЛЬНІСТЬ РАДИ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ.....	103
XII. КАДРИ.....	103
XIII. ФІНАНСУВАННЯ. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	105
XIV. ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НАПН УКРАЇНИ.....	107
XV. ВИСНОВКИ.....	111
XVI. СПИСОК ОСНОВНИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ.....	119
ДОДАТКИ. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВИ.....	150
Таблиця I.1.1. Членство вчених інституту в агентствах, експертних радах, комісіях, комітетах, робочих групах тощо.....	150

Таблиця І.1.2. Членство вчених інституту у редакційних колегіях наукових періодичних видань.....	154
Таблиця І.2.1. Рецензування рукописів видавничої продукції (друкованих та електронних видань) для рекомендації їх до публікації (друку).....	157
Таблиця І.2.2. Рецензування рукописів статей для наукових періодичних видань	157
Таблиця І.3.1. Експертиза законодавчих і нормативно-правових документів.....	1600
Таблиця І.3.2. Науково-методична експертиза навчальної літератури, засобів навчання і навчального обладнання для надання грифів і свідоцтв Міністерства освіти і науки України.....	1611
Таблиця І.3.3. Експертиза дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук (доктора філософії) та доктора наук.....	1622
Таблиця І.4. Інформація про висвітлення результатів діяльності інституту в інформаційному науково-освітньому просторі.....	1622
Таблиця І.5. Інформація про представлення установи, закладу в Електронній бібліотеці НАПН України.....	1633
Таблиця ІІ.1. Виконання наукових досліджень у 2024 році (одиниць).....	1644
Таблиця ІІ.4.1 Продукція, підготовлена/опублікована за завершеними у 2024 році прикладними дослідженнями (частина І).....	1655
Таблиця ІІ.4.2. Продукція, опублікована за завершеними у 2024 році прикладними дослідженнями (частина ІІ: статті).....	1711
Таблиця ІІ.4.3. Продукція, опублікована за завершеними у 2024 році прикладними дослідженнями (частина ІІІ: тези доповідей).....	1744
Таблиця ІІ.4.4. Наукові результати прикладних досліджень, завершених у 2024 році (частина 1, кількісні показники).....	1755
Таблиця ІІ.4.5. Наукові результати прикладних досліджень, завершених у 2024 році (частина 2).....	176
Таблиця ІІ.4.6. Продукція, підготовлена за завершеними у 2024 р. прикладними науковими дослідженнями.....	178
Таблиця ІІ.5.1. Продукція, підготовлена/опублікована в ході виконання наукових досліджень у 2024 році (одиниць) (частина 1).....	179
Таблиця ІІ.5.2. Продукція, опублікована в ході виконання наукових досліджень у 2024 році (частина ІІ: статті).....	180
Таблиця ІІ.5.3 Продукція, опублікована в ході виконання наукових досліджень у 2024 році (частина ІІІ: тези доповідей).....	183
Таблиця ІІ.6.....	184
Таблиця ІІ.7. Відомості щодо результатів створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності.....	191

Таблиця III.1. Кількісна характеристика експериментів Інституту обдарованої дитини НАПН України.....	195
Таблиця III.2. Загальна характеристика експериментів за їх рівнями.....	196
Таблиця IV.1. Упровадження результатів наукових досліджень.....	198
Таблиця IV.2 Упровадження результатів наукових досліджень за видами продукції (одиниць).....	202
Таблиця IV.3. Динаміка впровадження результатів наукових досліджень.....	204
Таблиця V.1. Наукові періодичні видання, засновником або співзасновником яких є Інститут обдарованої дитини НАПН України.....	205
Таблиця VI.1. Організація та проведення науково-практичних масових заходів (одиниць).....	214
Таблиця VI.2. Участь у науково-практичних масових заходах (одиниць).....	215
Таблиця VII.1.1. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук.....	216
Таблиця VII.1.2. Підготовка здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (випуск аспірантів).....	217
Таблиця VII.1.3. Підготовка здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (прийом аспірантів).....	218
Таблиця VII.1.4. Працевлаштування аспірантів та докторантів установи, які навчалися за державним замовленням.....	219
Таблиця VII.1.5. Відомості про підготовку аспірантів та докторантів з числа іноземців та осіб без громадянства.....	219
Таблиця VII.1.6. Впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу у підготовці наукових і науково-педагогічних кадрів установи.....	220
Таблиця XII.1. Кількісний і якісний склад наукових працівників установи.....	221
Таблиця XII.2. Дані про професійні кваліфікації наукових працівників установи	222
ЧАСТИНА II. АНОТОВАНИЙ ПЕРЕЛІК. НАУКОВИХ РОЗРОБОК, РЕКОМЕНДОВАНИХ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ.....	223

ЧАСТИНА І.

І. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВИ

У звітному році Інститут обдарованої дитини НАПН України спрямував свою роботу на виконання завдань, які визначені метою його діяльності як єдиної спеціалізованої установи в Україні, яка досліджує феномен дитячої обдарованості та розробляє науково-методичне забезпечення системи виявлення, розвитку, супроводу та підтримки обдарованих дітей і молоді.

Діяльність інституту здійснювалася відповідно до регламенту та плану роботи НАПН України на 2025 рік, плану роботи інституту на 2025 рік, завдань тематичного плану наукових досліджень і була спрямована на вирішення наукових та організаційних завдань, що пов'язані з: розробкою практичних рекомендацій психологам та педагогічним працівникам закладів загальної середньої та позашкільної освіти щодо діагностики чинників розвитку обдарованої особистості; експериментально перевірити ефективність використання форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування; розробити методичні рекомендації з реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування; узагальнення науково-методичних засад реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування; узагальнення науково-методичних засад реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування.

В Інституті обдарованої дитини НАПН України працює 79 осіб, з яких 37 – штатні працівники, 37 – сумісників. Наукових працівників – 56 осіб, з яких за основним місцем роботи – 27 осіб. У складі інституту працює два члени-кореспонденти НАПН України. Два наукових співробітники мають почесні звання «Заслужений діяч науки і техніки України» і «Заслужений працівник освіти України». Три наукових співробітників – «Відмінники освіти України», чотири наукових співробітники – «Лауреати Державної премії України в галузі освіти», двоє наукових співробітників – «Лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки».

У 2025 році було завершено виконання одного прикладного наукового дослідження.

За результатами виконання наукового дослідження *«Методичні засади впровадження освітніх моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування в закладах загальної середньої та позашкільної освіти»* отримано такі наукові результати: проаналізовано основні тенденції та сучасні підходи до діагностики чинників розвитку обдарованої особистості; охарактеризовано сутність творчої, інтелектуальної, академічної, комунікативної обдарованості; обґрунтовано наукові принципи ідентифікації обдарованості; узагальнено діагностичні та прогностичні

можливості методів ідентифікації обдарованості; визначено теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості; визначено методичні засади ідентифікації обдарованості в умовах воєнного стану; сформовано комплекс засобів діагностики чинників розвитку обдарованої особистості; розроблено стандартизовані нормативи усіх методик сформованого комплексу засобів діагностики чинників розвитку обдарованої особистості та підготовлено інтерпретаційні тексти; розроблено тезаурус основних понять та категорій психології обдарованості. З метою отримання експертної оцінки інтелектуальної, академічної, творчої, соціально-комунікативної, художньо-естетичної, організаційно-лідерської та практичної обдарованості розроблено перелік поведінкових маркерів-дескрипторів для педагогів та батьків; створено рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості; встановлено низку особливостей, які можна вважати чинниками розвитку обдарованості – творчої, інтелектуальної, академічної, комунікативної; розроблено практичні рекомендації для практичних психологів та педагогічних працівників закладів загальної середньої та позашкільної освіти щодо діагностики чинників розвитку обдарованої особистості.

Підготовлено до видання методичні рекомендації «Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості», «Психологічна діагностика обдарованості учнів» та методичний посібник «Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості». Підготовлено та надруковано статті в межах наукової теми у виданнях, що індексуються у Web of Science Core Collection (6 статей), у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України (26 статей), матеріалах науково-практичних заходів (36 статей), в інших виданнях (5 статей), загалом – 75 статей.

За результатами виконання наукового дослідження ***«Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування»*** отримано такі наукові результати: виявлено специфічні потреби обдарованих учнів у період воєнних викликів; обґрунтовано практичні підходи до підтримки й розвитку особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування; удосконалено практичні підходи до діагностики, супроводу та реалізації індивідуальних програм, спрямованих на розвиток стресостійкості, соціальної винахідливості та творчих здібностей учнів в умовах сучасних викликів, зокрема воєнного стану та періоду відновлення країни; досліджено уявлення педагогів про креативність та їх вплив на готовність до розвитку креативності учнів; розроблено шкалу творчої самоефективності вчителів; проаналізовано зв'язок уявлень про креативність та творчої самоефективності вчителів; встановлено, що вища самоефективність вчителів позитивно корелює з демократичними уявленнями щодо природи креативності та її поширеності; розроблено комплекс методів щодо розкриття особистісного потенціалу обдарованих учнів та проведено апробацію розробленого комплексу методів в умовах освітнього процесу експериментальних закладів.

Підготовлено до видання методичні рекомендації «Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану» і методичний посібник «Методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв».

Підготовлено та надруковано статті в межах наукової теми у виданнях, що індексуються у Web of Science Core Collection (1 стаття), у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України (35 статей), матеріалах науково-практичних заходів (33 статті), науково-популярні публікації (5 статей). Всього – 74 статті.

За результатами виконання наукового дослідження **«Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування»** отримано такі результати: узагальнено форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування в т.ч. з урахуванням умов воєнного стану та післявоєнного відновлення країни; розроблено та перевірено модель реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням умов воєнного стану та післявоєнного відновлення країни; підтверджено ефективність використання форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Підготовлено до видання методичний посібник «STEM/STEAM-освіта: від теорії до практики» і методичні рекомендації «Реалізація STEM-підходу в освітньому середовищі інтерактивного музею науки», «Педагогічний супровід наукової освіти».

Підготовлено та надруковано статті в межах наукової теми у виданнях, що індексуються у Web of Science Core Collection (1 стаття), у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України (20 статей), матеріалах науково-практичних заходів (84 статті), науково-популярні публікації (4 статті). Всього – 119 статей.

За результатами виконання наукового дослідження **«Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування»** отримано такі наукові результати: розроблено і експериментально перевірено модель розвитку інтелектуальних здібностей обдарованих учнів, побудовану на засадах трактування інтелекту як апарату розумної поведінки індивіда; обґрунтовано зміст спеціалізованої освіти наукового спрямування на рівні здібностей та умінь, які потрібно розвивати і формувати в обдарованих учнів; обґрунтовано критерії добору навчально-тренувальних завдань і вправ, спрямованих на розвиток технічних, організаційних, операційних, практичних і комунікативних здібностей обдарованих учнів та формування у них відповідних умінь; розроблено та експериментально перевірено зазначені навчально-тренувальні завдання і вправи; обґрунтовано методичні засади їх використання в навчальному процесі закладів освіти для обдарованих учнів; розроблено та експериментально

перевірено організаційно-педагогічні засади інтеграції навчального та наукового складників у діяльності закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Підготовлено до видання методичний посібник «Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування» і методичні рекомендації «Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану».

Підготовлено та надруковано статті в межах наукової теми у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України (42 статті), матеріалах науково-практичних заходів (26 статей). Всього – 68 статей.

У звітному році розпочато виконання прикладного наукового дослідження *«Науково-методичні засади діагностики психологічних ресурсів розвитку обдарованості учнів ліцею»*. На першому етапі виконання дослідження з'ясовано продовжено дослідження моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування; розроблено критерії відбору перспективних моделей наукової освіти для впровадження в закладах загальної середньої та позашкільної освіти України; вивчено та описано зарубіжний досвід стратегій відновлення освіти в регіонах, що пережили воєнні конфлікти; створено загальну методику впровадження перспективних педагогічних моделей в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

Підготовлено аналітичні матеріали «Відновлення освіти на постконфліктних територіях: зарубіжний досвід та ініціативи України» і методичний посібник «Моделі наукової освіти для забезпечення відновлення та модернізації України».

У звітному році розпочато виконання прикладного наукового дослідження *«Науково-методичне забезпечення stem/steam-освіти у розвитку креативності здобувачів спеціалізованої освіти наукового спрямування»*. На першому етапі виконання дослідження з'ясовано

У звітному році розпочато виконання прикладного наукового дослідження *«Розвиток наукового мислення обдарованих учнів в інформаційно-освітньому середовищі малої академії наук України»*. На першому етапі виконання дослідження

У звітному році розпочато виконання фундаментального наукового дослідження *«Розвиток соціального мислення обдарованої особистості»*. На першому етапі виконання дослідження

У 2025 році продовжено виконання фундаментального наукового дослідження *«Ідеї розвитку обдарованості в українській філософській традиції»*.

У звітному році розпочато виконання одного фундаментального наукового дослідження **«Ідеї розвитку обдарованості в українській філософській традиції»**. На першому етапі виконання дослідження з'ясовано роль і значення філософської методології як рефлексивної основи формування і розвитку обдарованої особистості як в минулій інтелектуальній історії, так і в умовах інформаційно-цифрової реальності.

Результати наукових досліджень розміщені на сайті інституту (<https://iod.gov.ua/ua/vidannya/naukova-produkciya-vchenih-institutu>), електронній бібліотеці НАПН України.

Технічними завданнями, перспективним і тематичним планами наукових досліджень у 2024 році передбачена експериментальна робота з трьох прикладних наукових досліджень.

Експерименти проводилися на рівні підвідомчої установи НАПН України за рішенням вченої ради інституту обдарованої дитини НАПН України. До експериментів залучено учнів, педагогічних працівників із 30 закладів освіти.

Інститут обдарованої дитини НАПН України є засновником одного періодичного видання «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи» та співзасновником двох наукових періодичних видань: науково-методичного журналу «Освіта та розвиток обдарованої особистості», науково-методичного журналу «Мистецтво та освіта». Усі наукові періодичні видання інституту включено до категорії Б Переліку фахових видань України. Окремі видання входять до міжнародних наукометричних баз даних Google Scholar; Бібліометрика української науки; Index Copernicus International; Research Bib; POL-Index; Ulrichsweb; World Catalogue of Scientific Journals; ERIHPlus.

Загальна кількість праць, підготовлених за звітний період – 283, надруковано – 261, електронні видання – 4.

Наукова продукція. Підготовлено 8 збірників наукових праць і матеріалів конференцій, 4 номери щоквартального науково-методичного журналу.

Виробничо-практична продукція. Підготовлено – 7, оприлюднено – 7, надруковано – 0, з них: методичний посібник – 4; методичні рекомендації – 2. Підготовлено 1 аналітичні матеріали.

Статті. Підготовлено – 71, надруковано – 71, з них: у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України – 54; у вітчизняних виданнях, що індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection – 3; у вітчизняних виданнях, що індексуються в інших науко-метричних базах даних (окрім статей, які враховано у попередньому пункті) – 3; у зарубіжних виданнях, що індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection – 7; у зарубіжних виданнях, що індексуються в інших науко-метричних базах даних (окрім статей, які враховано у попередньому пункті) – 7. Тези, матеріали заходів – 193.

Відповідно до Наказу МОН № 700 від 05.08.22 «Про утворення предметних (галузових) експертних комісій та експертних груп» п'ятеро вчених інституту є членами предметних (галузових) експертних комісій та експертних груп. Учені також входять до різних комісій МОН України, серед яких: експертна комісія з надання грифів навчальній літературі та навчальним

програмам (географія, з 2021 р.); експертна комісія з надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам (фізика, 2022).

Учені інституту входять до редакційних колегій періодичних видань. Один науковий співробітник входить до редакційних колегій двох видань, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus та / або Web of Science Core Collection. П'ятнадцять наукових співробітників є членами редакційних колегій 15 наукових періодичних видань, що входять до Переліку наукових фахових видань України. Двоє наукових працівників є членами редколегій зарубіжних наукових періодичних видань, що не входять до наукометричних баз даних Scopus та / або Web of Science Core Collection.

За звітний період науковими ученими підготовлено 14 рецензій рукописів видавничої продукції (друкованих та електронних видань) для рекомендації їх до публікації (друку), із них: наукової – 8; виробничо-практичної – 2; навчальної – 4.

У 2024 році 10 наукових співробітників були рецензентами рукописів статей для 5 наукових періодичних видань.

Ученими інституту проведено експертизу 8 законодавчих і нормативно-правових документів.

Здійснено 42 науково-методичні експертизи навчальної літератури, засобів навчання і навчального обладнання для надання грифів і свідоцтв Міністерства освіти і науки України, серед яких: навчальна література (гриф) – 39; навчально-методична література (схвалено до використання) – 6.

У 2024 році Інститутом обдарованої дитини НАПН України було проведено 13 масових науково-практичних заходів за Планом роботи НАПН України, серед яких: всеукраїнських та міжнародних конференцій – 5; науково-практичних семінарів – 5; круглих столів – 1; всеукраїнських конкурсів – 2.

В інституті провадиться освітня діяльність з підготовки аспірантів за освітньою програмою «Освіта та розвиток обдарованої особистості» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Загальна чисельність аспірантів (станом на кінець 2024 року) становить 5 осіб, із них: за державним замовленням – 2 особи (за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва – 2); на умовах контракту – 3 особи (за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва – 1; за заочною формою здобуття освіти – 2). Всього здобувачів за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» – 5 осіб.

У 2024 році міжнародна діяльність Інституту обдарованої дитини НАПН України була спрямована на започаткування спільних наукових досліджень з науковими установами/зкладами вищої освіти інших країн. З цією метою підписано меморандум про взаєморозуміння Інституту обдарованої дитини НАПН України з Університетом Квебеку в Монреалі згідно якого у 2024 р. розпочато дослідження «Від бомб для українських школярів: стрес, загальний стан здоров'я, вразливість та захисні реакції, до точних гуманітарних дій для підтримки навчання» за фінансової підтримки Фонду нові кордони у дослідженнях (NFRF), термін: 2024-2025 рр., кількість учасників з української

сторони: 2 (Гальченко М. С., Мельник М. Ю.), кількість учасників зі сторони партнера: 7. Практичний результат і його втілення в Україні: дослідження допоможе розробити адаптивні освітні програми для дітей у кризових ситуаціях; підтримати їхню життєстійкість і когнітивний розвиток; сприяти створенню нових підходів до психосоціальної підтримки дітей в умовах травмівних впливів. Продовжено співробітництво з Інститутом педагогічних наук Опольського університету. У рамках співпраці триває робота над створенням концепції з оцінки імплементації STEM-практик в системі освіти Польщі.

Відбулося одне закордонне відрядження. Організовано і проведено п'ять міжнародних заходів. Четверо наукових співробітників пройшли закордонне стажування.

Вченими відділу діагностики спільно з вченими Університету Квебеку в Монреалі підготовлено спільну заявку на виконання наукового дослідження «Від бомб для українських школярів: стрес, загальний стан здоров'я, вразливість та захисні реакції, до точних гуманітарних дій для підтримки навчання» на конкурс проєктів Фонду нові кордони у дослідженнях (NFRF).

Співробітниця Бабійчук С.М. отримала грант Програми академічних обмінів імені Фулбрайта на проходження наукового стажування у Гарвардській школі вищої освіти Гарвардського університету, США, з 15 вересня 2024 р. до 15 квітня 2025 р.

У 2024 році продовжено діяльність Інституту як члена Всесвітньої ради для обдарованих і талановитих дітей (WCGTC) та Європейської ради з питань високих здібностей, ради Європейської федерації академій природничих і гуманітарних наук ALLEA. Директор Інституту Гальченко М.С. є членом робочої групи з науково-природничої освіти ради ALLEA.

У 2024 р. забезпечено онлайн-трансляція окремих науково-практичних наукових заходів інституту на YouTube-каналі.

Станом на 01 січня 2025 року за загальним фондом (програма 6551030) дебіторська заборгованість за видатками становить 6600,00 грн (попередня оплата періодичних видань – Послуги доступу до "ЕЛЕКТРОННОГО КАБІНЕТУ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ (PRO-доступ:Податки та бух.обл.,бюдж.бухгалтерія,оплата праці)" на 2025 рік), була погашена в січні 2025 р.; кредиторська заборгованість відсутня.

Станом на 01 січня 2025 року за спеціальним фондом (програма 6551030): дебіторська заборгованість за доходами відсутня; кредиторська заборгованість відсутня.

Виконання Програми спільної діяльності МОН і НАПН України.

У 2024 р. у межах співпраці інституту з установами МОН було реалізовано всі заплановані заходи Програми спільної діяльності МОН і НАПН України. Зокрема, у співпраці з відділом STEM-освіти ДНУ ІМЗО з 12 по 14 червня 2024 р. проведено Міжнародну науково-практичну конференцію

«STEM-освіта від теорії до практики» (https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/62_mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya--steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki)

Вченими відділу діагностики обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України підготовано рукопис методичного посібника «Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості», автори: Н. А. Бельська, Ю. М. Ковальчук, М. Ю. Мельник.

Учені інституту надавали консультативні послуги з психологічної експертизи уроків для електронних освітніх матеріалів вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн», у межах реалізації проекту «Цифрові технології для початкової школи. Всеукраїнська школа онлайн», що реалізується за підтримки ЮНІСЕФ.

Номер пункту Програми та зміст діяльності	Виконавці від МОН України та НАПН України	Заплановані результати діяльності на весь період виконання програми	Результати діяльності у 2024 р.
Загальні проблеми розвитку освітнього простору			
3. Експертиза навчальної, навчально-методичної літератури для закладів дошкільної, загальної середньої (зокрема для дітей з особливим освітніми потребами), позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти для надання грифів МОН України	Директорати, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» Наукові установи, ДЗВО «Університет менеджменту освіти»	Експертні висновки	Постова К.Г., член експертної комісії з географії, підготовлено експертні висновки на практичні зошити і підручники з географії Поліхун Н.І. член експертної комісії з фізики(підготовлено експертні висновки на модельну навчальну програму з фізики, модельну навчальну програму «Природничі науки. 7–9 класи (інтегрований курс)», на навчальну програму курсу за вибором, на три електронні навчальні посібники з енергозбереження, на зошит з фізики для лабораторних робіт, фізичного практикуму та експериментальних досліджень
6. Проведення засідання круглого столу з проблеми «Позитивні та негативні наслідки інтелектуальної диференціації	Директорат шкільної освіти Інститут обдарованої дитини	Підготовлено рекомендації для вчителів закладів загальної середньої освіти та матеріали круглого столу «Позитивні та	Захід заплановано провести у листопаді 2024 р.

Номер пункту Програми та зміст діяльності	Виконавці від МОН України та НАПН України	Заплановані результати діяльності на весь період виконання програми	Результати діяльності у 2024 р.
учнівського середовища»		негативні наслідки інтелектуальної диференціації учнівського середовища»	
7. Проведення науково-практичної конференції «Обдаровані діти – скарб нації»	Директорат шкільної освіти Інститут обдарованої дитини	Підготовлено рекомендації та матеріали науково-практичної конференції «Обдаровані діти – скарб нації»	З 23 по 26 жовтня 2024 року в межах XVI Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті» Інститутом обдарованої дитини за підтримки Міністерства освіти і науки України, Національної академії наук України, Національної академії педагогічних наук України, спільно з НЦ «Мала академія наук України», кафедрою ЮНЕСКО з наукової освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова проведено Міжнародну науково-практичну онлайн-конференцію «Обдаровані діти – скарб нації». У заході взяло участь близько 3000 педагогів України. Підготовлено рекомендації та матеріали, які будуть розміщені на сайті Інституту обдарованої дитини (https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/64_v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya--obdarovani-diti---skarb-naciyi-)
8. Робота вчених у складі експертної комісії робочої групи Всеукраїнського заходу «Ми розвиваємо STEM»	Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» Інститут обдарованої дитини	Експертна оцінка матеріалів Всеукраїнського заходу «Ми розвиваємо STEM», проведення науково-практичних заходів	Вчені Інституту обдарованої дитини НАПН України Поліхун Н.І., Сліпухіна І.А. є членами експертної комісії робочої групи Всеукраїнського заходу «Ми розвиваємо STEM». Поліхун Н.І., Сліпухіною І.А. підготовлено експертну оцінку матеріалів Всеукраїнського заходу «Ми розвиваємо STEM»-2024 р. Поліхун Н.І., Сліпухіна І.А., взяли участь як експертів у заході ІМЗО «Краща STEM-публікація». У співпраці з відділом STEM-освіти

Номер пункту Програми та зміст діяльності	Виконавці від МОН України та НАПН України	Заплановані результати діяльності на весь період виконання програми	Результати діяльності у 2024 р.
			ДНУ ІМЗО: проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «STEM-освіта від теорії до практики» 12-14.06.2024 https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/62_mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya--steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki ; проведено науково-практичний семінар «Впровадження STEM-підходу в освітнє середовище музею науки» 27.04.2024 https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/61_naukovo-praktichniy-seminar-vprovadzhennya-stem-pidhodu-v-osvitnye-seredovishche-muzeyu-nauki
Психологічний супровід освіти			
104. Розроблення методичного забезпечення діяльності практичних психологів щодо діагностики чинників розвитку обдарованої особистості	Національний центр «Мала академія наук України» Інститут обдарованої дитини	Методичний посібник	Підготовано рукопис методичного посібника «Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості», автори: Н. А. Бельська, Ю. М. Ковальчук, М. Ю. Мельник
106. Надання допомоги у збереженні ментального здоров'я психологів та вчителів	Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» Інститут обдарованої дитини	Тренінги психологічної підтримки для практичних психологів та вчителів	Створено, записано два заняття для практичних психологів та розміщено їх в YouTube (заняття 1 https://youtu.be/iwL8NtEbKis , заняття 2 https://youtu.be/rkfsBIseLl4) і на сайті Інституту модернізації змісту освіти в розділі «Розвиток фахових компетентностей працівників психологічної служби» (https://imzo.gov.ua/rozvytok-fakhovykh-kompetentnostey-pratsivnykiv-psykholohichnoyi-sluzhby/)

1.2. Виконання Програми спільної діяльності НАН і НАПН України.

У 2024 р. у межах співпраці інституту з установами НАН було реалізовано всі заплановані заходи Програми спільної діяльності НАН і НАПН України. Серед яких, розроблення та реалізація програми підвищення кваліфікації вчителів «Лабораторія наукової освіти для вчителів природничих дисциплін», яку апробовано на базі Чернівецької області за ініціювання і підтримки Буковинської Малої академії наук учнівської молоді.

<i>Номер пункту Програми та зміст діяльності</i>	<i>Виконавці від НАН України та НАПН України</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Заплановані результати діяльності на весь період виконання Програми</i>	<i>Результати діяльності у 2024 р.</i>
9. Організація і проведення заходів у рамках Всеукраїнського фестивалю науки	Установи НАН України Установи НАПН України	щороку	Популяризація досягнень науки, налагодження зв'язків з громадськістю та засобами масової інформації, залучення молоді до наукових досліджень, формування інноваційної культури суспільства	23–26 травня 2024 року на платформі Zoom Інститутом обдарованої дитини НАПН України проведено Всеукраїнський науково-практичний семінар «Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку». У заході взяло участь 1 884 учасника з усіх регіонів України, обговорювалися проблеми і перспективи в ідентифікації обдарованості, шляхів реалізації технологій розвитку обдарованості дітей та молоді, обмін досвідом практичної роботи з діагностики та розвитку обдарованості особистості. Матеріали семінару розміщено на інтернет-сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – http://surl.li/tzeice

<i>Номер пункту Програми та зміст діяльності</i>	<i>Виконавці від НАН України та НАПН України</i>	<i>Термін викона ння</i>	<i>Заплановані результати діяльності на весь період виконання Програми</i>	<i>Результати діяльності у 2024 р.</i>
17. Спільна діяльність з Національним центром «Мала академія наук України» для забезпечення освітнього супроводу обдарованих дітей	Національний центр «Мала академія наук» Інститут педагогіки НАПН України; Інститут обдарованої дитини НАПН України	2023-2025	Розроблення спеціалізованих освітніх програм, навчально-методичного забезпечення для обдарованих дітей; організація і проведення спільних науково-практичних заходів	Ученими відділу проектування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України розроблено навчальну програму міжгалузевого STEAM-орієнтованого курсу «СТИХІЇ: ПОГЛЯД КРІЗЬ НАУКУ І МИСТЕЦТВО» для вихованців Малої академії наук України, учнів закладів загальної середньої та позашкільної освіти молодшого підліткового віку, автори: Казакова О. І., Шеменьова Ю. В.
18. Організація науково-методичного супроводу вчителів закладів загальної середньої освіти щодо підготовки учнів-членів МАН України до участі у конкурсі науково-дослідних робіт	Національний центр «Мала академія наук» Інститут педагогіки НАПН України; Інститут обдарованої дитини НАПН України	2023-2025	Науково-практичні семінари, майстер класи	14 - 15 листопада на базі Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та Музею науки Буковинської Малої академії наук учнівської молоді Буковинською Малою академією наук учнівської молоді спільно з Чернівецьким центром професійного розвитку педагогічних працівників та Інститутом

<i>Номер пункту Програми та зміст діяльності</i>	<i>Виконавці від НАН України та НАПН України</i>	<i>Термін викона ння</i>	<i>Заплановані результати діяльності на весь період виконання Програми</i>	<i>Результати діяльності у 2024 р.</i>
				обдарованої дитини НАПН України проведено обласний семінар (воркшопу) для вчителів закладів загальної середньої освіти Чернівецької області «Лабораторія наукової освіти для вчителів природничих дисциплін»
26. Всеукраїнська науково-практична конференція «STEM – світ інноваційних можливостей»	Національний центр «Мала академія наук України» Інститут педагогіки НАПН України; Інститут обдарованої дитини НАПН України	щорічн о	Формування освітнього простору через упровадження STEM-освітніх інновацій, пресреліз, програма, тези, сертифікати спікерів і учасників, конкурс на кращу STEM- публікацію з публікацією статей переможців конкурсу в журналі «Наукові записки Малої академії наук України» (категорія В, інформатика/педаг огіка)	12–14 червня 2024 року на платформі Zoom Інститутом обдарованої дитини НАПН України проведено Міжнародну науково- практичну конференцію «STEAM-ОСВІТА: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ». Спів організатори заходу: Національна академія наук України, Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогіки НАПН України, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Національний центр «Мала академія наук України», Кафедра UNESCO з наукової освіти українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

<i>Номер пункту Програми та зміст діяльності</i>	<i>Виконавці від НАН України та НАПН України</i>	<i>Термін викона ння</i>	<i>Заплановані результати діяльності на весь період виконання Програми</i>	<i>Результати діяльності у 2024 р.</i>
				У заході взяли участь 1 853 учасника з усіх регіонів України. Матеріали конференції розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – http://surl.li/pnstjj
60. Організація літньої STEM-школи Малої академії наук для обдарованих дітей (програма «Практики наукової освіти»)	Національний центр «Мала академія наук України» Інститут обдарованої дитини НАПН України	червень-липень 2023-2024	Навчальний блок з наукової освіти для слухачів програми літньої STEM-школи Малої академії наук для обдарованих дітей (учнів-членів МАН)	Упродовж 15-16 червня 2024 року вчені відділу підтримки обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України взяли участь у літній STEM-школі Малої академії наук для обдарованих дітей (програма «Практики наукової освіти»).
61. Всеукраїнська науково-практична конференція «Україна на шляху відновлення: завдання науки і освіти в європеїзації держави» (в рамках Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти»)	Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф. Кураса НАН України; Інститут соціології НАН України, Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України; Інститут історії України НАН України; Інститут всесвітньої історії НАН України	2023-2025	Методологічні засновки з подальшої європеїзації України на шляху до перемоги та післявоєнного відновлення і транспонування їх у завдання освіти, зокрема виховання й розвитку обдарованих дітей	27–29 березня 2024 року на платформі Zoom Інститутом обдарованої дитини НАПН України проведено Всеукраїнську міжгалузеву науково-практичну конференцію «Національна наука й освіта в умовах війни рф проти України та сучасних геополітичних викликів». Матеріали конференції розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – http://surl.li/onbwok

<i>Номер пункту Програми та зміст діяльності</i>	<i>Виконавці від НАН України та НАПН України</i>	<i>Термін викона ння</i>	<i>Заплановані результати діяльності на весь період виконання Програми</i>	<i>Результати діяльності у 2024 р.</i>
	Інститут обдарованої дитини НАПН України; Інститут соціальної та політичної психології НАПН України			
62. Науково-практичний семінар «Зміст, методи і форми освіти наукового спрямування» для вчителів природничого профілю»	Національний центр «Мала академія наук України»; Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України Інститут обдарованої дитини НАПН України	серпень 2023-2025 щорічно	Упровадження методичних засад освіти наукового спрямування в освітню діяльність учителів ЗЗСО та ЗПО природничого профілю	16 листопада 2024 року Інститутом обдарованої дитини НАПН України у рамках виставки «Освіта та кар'єра-День Студента 2024» проведено науково-практичний семінар «Зміст, методи і форми освіти наукового спрямування» для вчителів природничого профілю» Посилання на запис: https://youtu.be/DLuPJFkdwl4
63. Науково-практичний семінар «Зміст, методи і форми освіти наукового спрямування» для вчителів суспільно-гуманітарного профілю	Національний центр «Мала академія наук України» Інститут обдарованої дитини НАПН України	2024	Упровадження методичних засад освіти наукового спрямування в освітню діяльність вчителів ЗЗСО та ЗПО суспільно-гуманітарного профілю	Буде проведено в рамках IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційні практики наукової освіти» (11 – 14 грудня 2024 р., м. Київ)

І.3. Виконання Програми спільної діяльності НАПрН і НАПН України.

У 2024 р. у межах співпраці інституту з установами НАПрН було реалізовано всі заплановані заходи Програми спільної діяльності НАПрН і НАПН України. Серед яких, проведення літньої школи для обдарованих учнів Малої академії наук України за програмою «Актуальні напрямки удосконалення законодавства України (пріоритети та важливі кроки)». Програма сприяє поглибленню знань учнів з правознавства, розвитку критичного мислення та креативності. Формування правової свідомості та культури у дітей та молоді.

Номер пункту Програми та зміст діяльності	Виконавці від НАПН України та НАПрН України	Термін виконання	Заплановані результати діяльності на весь період виконання Програми	Результати діяльності у 2024 р.
23. Проведення постійно діючої літньої школи для обдарованих учнів Малої академії наук України за програмою «Правознавство»	Інститут обдарованої дитини НАПН України Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України	2024-2026 р.р.	Поглиблення знань учнів з правознавства, розвиток критичного мислення та креативності. Формування правової свідомості та культури у дітей та молоді. Апробація результатів наукових досліджень	Упродовж 23–27 липня 2024 року у с.Поляна (Закарпатська область) проведено літню школу для обдарованих учнів Малої академії наук України за програмою «Актуальні напрямки удосконалення законодавства України (пріоритети та важливі кроки)».

II. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

II.2. Фундаментальні наукові дослідження.

У 2024 році розпочато виконання одного фундаментального наукового дослідження.

1. Тема наукового дослідження: Ідеї розвитку обдарованості в українській філософській традиції.

Номер державної реєстрації: 0124U000183.

2. Підстава для виконання наукового дослідження (рішення замовника про затвердження дослідження, номер і дата договору): Постанова Президії НАПН України «Про затвердження фундаментальних і прикладних наукових досліджень за тематикою НАПН України, виконання яких розпочинається в 2024 році» № 1-2-/6-93 від 18 травня 2023 року; Договір 12/10/1 – 24 Нф від 01.01.2024 р.

3. Пріоритетний напрям, проблема наукового дослідження (для наукових досліджень за тематикою НАПН України)

Напрямок 2. Філософські, теоретико-методологічні та історичні передумови інтеграції української освіти і педагогічної науки до європейського та світового освітнього і наукового просторів.

Проблема дослідження: Філософія освіти в контексті сучасних цивілізаційних викликів до людини і освіти.

4. Назва етапу наукового дослідження: I етап. Аналітико-концептуальний.

5. Тривалість звітного етапу (початок - кінець): 01 січня 2024 р.– 31 грудня 2024 р.

6. Повна назва наукової установи, організації-виконавця, юридична адреса, телефон, факс: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52-д; тел. (044) 481-27-27, тел./факс (044) 483-14-67; e-mail: iod.napn@ukr.net;

Р/р IBAN № UA888201720343120001000015556 Банк Державна казначейська служба України, м. Київ, ЄДРПОУ 35392834.

7. Науковий керівник дослідження(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, учене звання, посада, місце роботи): Ільїн Володимир Васильович, доктор філософських наук, професор, завідувач відділу філософсько-методологічних проблем інноваційного розвитку людини Інституту обдарованої дитини НАПН України.

8. Основні виконавці наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки(цифрові дані): штатних працівників (всього) – 1 чол., у т.ч. докторів наук, професорів – 0 чол., кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів – 0 чол.;

сумісників (всього) – 6 чол., у т.ч. докторів наук, професорів – 3 чол., кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів – 3 чол.

9. Терміни виконання наукового дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки (початок - кінець): початок – 01 січня 2024 р. закінчення – 31 грудня 2026 р.

10. Фактичні обсяги фінансування наукового дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки (у грн.):

у звітному році: 1485800,00 грн.

11. Основні наукові результати дослідження згідно з технічним завданням.

Здійснено аналіз науково-теоретичних джерел з історії української філософії. Важливе значення для виконання теми мали роботи українських філософів по аналізу діяльності Києво-Могилянської академії XVII-XVIII століть. Зосереджена увага на джерелах творчості таких філософів, як Володимир Мономах, Петро Могила, Іван Вишенський, Мелетій Смотрицький, Григорій Сковорода, Памфіл Юркевич та інші. Завдання, яке стояло перед авторами теми дослідження – виявити ті елементи в їхніх роботах, які стосувалися проблеми обдарувань, здібностей, талантів і показати їх реалізацію в українській культурі. Підбір наукових джерел здійснювався з акцентом на

визначеному об'єкті – проблемі обдарованості і таланту в українській філософії, і предмету дослідження ідеї обдарованості в гносеологічній та екзистенціально-аксіологічній традиції.

Особлива увага зосереджувалася на підборі таких наукових і літературних джерел, що відповідають вимогам конкретизації методів дослідження, їх осмисленню визначених завдань. Поряд з тим враховувалося, що література і джерела повинні відповідати меті міждисциплінарного дослідження з концептуалізацією прийнятих в українській і європейській філософії способів пізнання. Насамперед у виявленні сутності проблеми таланту та обдарованості у творчості видатних представників української філософської думки у відповідності до сучасного соціально-культурного стану цивілізації загалом і українського суспільства зокрема.

У процесі аналізу літератури по темі дослідження було виявлено, що культура бароко, яка була репрезентована в Україні, реалізувалася в діяльності вчених Києво-Могилянської академії. Показано, що бароко – це своєрідний спосіб життя і водночас творення духа, які його відображають в певному розумінні та інтерпретації. Бароко – це не тільки спосіб і стиль мислення, навколо яких концентрувалися всі структурні компоненти духовно-культурного життя, а й певний культурно-світоглядний етап розвитку значної частини європейських народів, в тому числі українського.

В процесі дослідження було доведено, що прикметною рисою епохи бароко була її спрямованість на сприйняття світу людини та її духовного життя в динаміці, суперечливості і багатогранності. У тогочасній науці відбувається перехід від принципу інерції спокою і статичності до розуміння інерціальності руху. Іншими словами, це фактично означало перехід від стану традиційного, спокійного, відповідного аграрному етапу розвитку суспільства (епоха Домодерна) до епохи індустріальної, яка характеризується динамізмом. З точки зору філософії динамізм є ознакою творчості, творення, відкриття. А це, в свою чергу, передбачає реалізацію обдарувань і талантів людини.

Визначено, що епоха бароко – це рух від епохи Ренесансу через Реформацію до епохи Просвітництва, що передбачає усвідомлення значення розуму в людському житті. В цю перехідну добу виникають такі поняття, як «спільне благо», «всепорадна користь», «щастя», «талант», «геній» тлумачення яких призводить і до зміни критеріїв суспільної оцінки гідності людини. Саме на цей перехід приходиться пік розвитку української класичної філософії.

Аналіз показав, що кожен з авторів теми дослідження здійснив координацію вибраних першоджерел, а також монографій і статей до свого підрозділу дослідження. Умовно підрозділи поділяються на етапи: перший – дослідження проблеми обдарованості у філософських міркуваннях мислителів епохи Київської Русі; другий етап – аналіз проблеми обдарованості у творчості мислителів епохи українського бароко; третій етап – аналіз обдарованості у творчій діяльності видатних викладачів і випускників Києво-Могилянської Академії; четвертий етап – детальне дослідження проблеми обдарованості і таланту у філософській спадщині Григорія Сковороди, Памфіла Юркевича, Івана Франка.

У результаті проведення підготовчої роботи була більш чітко визначена мета дослідження та завдання згідно плану, концептуалізовано напрям особистого наукового пошуку; кожним автором, сфокусована власна позиція стосовно всієї теми роботи. Важливе значення мало і те, що було здійснено кореляцію теми дослідження з досягненням сучасної української філософської думки та філософії освіти. Поряд з цим в процес дослідження було включено завдання виявити роль і значення філософської методології як рефлексивної основи формування і розвитку обдарованої людини як в минулій інтелектуальній історії, так і в умовах інформаційно-цифрової реальності. Визначено, що основним пріоритетом дослідження постала інтелектуальна спадщина української культури. У результаті було доведено, що пріоритетний напрям дослідження полягає у виявленні філософських, теоретико-методологічних та історичних передумов інтеграції української освіти і педагогіки до європейського освітнього і наукового просторів.

12. Продукція, підготовлена за результатами виконання наукового дослідження (указати вид та назву продукції).

Виконавцями підготовлено 26 статей в межах наукового дослідження.

13. Упровадження результатів наукового дослідження (зазначити цільову групу користувачів продукції, їх практичну цінність для потреб суспільства). Цільовою групою користувачів є здобувачі вищої освіти, вчені, вчителі і викладачі.

Результати дослідження були висвітлені на науково-практичних заходах рівнів, серед яких: Всеукраїнської науково-практичної онлайн конференції *«Лідерство і обдарованість: сучасний науковий дискурс і освітня практика»*, 14–19 лютого 2024 р., V Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції *«Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів»*, 27 березня -2 квітня 2024 р., V Міжнародній науково-практичній онлайн-конференції *«Обдаровані діти – скарб нації»*, 23 - 25 жовтня 2024 р.

14. Вплив результатів дослідження на розвиток науки, суспільства та економіки, зокрема на забезпечення безпеки та оборони країни, розвиток технологій, забезпечення здоров'я та якості життя, розвиток передової науки, популяризацію результатів наукових досліджень, розвиток освіти, розвиток соціальної сфери, розвиток культури, збереження навколишнього середовища, розвиток державної політики.

Дослідження значення філософської методології як рефлексивної основи розвитку обдарованої особистості в умовах інформаційно-цифрової реальності здійснюється вперше, тому отримані наукові результати доповнять філософську та педагогічну науки.

Результати дослідження підвищують можливості патріотичного виховання та формування національної свідомості учнів та молоді.

15. Розгляд і приймання наукової роботи та її етапів.

Результати I етапу дослідження обговорювалися на засіданні відділу філософсько-методологічних проблем інноваційного розвитку людини Інституту обдарованої дитини НАПН України (протокол № 5 від 9 грудня 2024 р.), засіданні вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України (протокол № 14 від 26 грудня 2024 р.).

За результатами розгляду прийнято рішення:

- звіт взяти до відома;
- вважати, що запланований обсяг робіт за темою «Ідеї розвитку обдарованості в українській філософській традиції» на 2024 рік виконано.

II.3. Прикладні наукові дослідження.

У 2024 році завершено чотири прикладні наукові дослідження.

1. Тема наукового дослідження

Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості.

Номер державної реєстрації: 0122U000229.

2. Підстава для виконання наукового дослідження (рішення замовника про затвердження дослідження, номер і дата договору)

Постанова Президії НАПН України «Про затвердження фундаментальних і прикладних наукових досліджень за тематикою НАПН України, виконання яких розпочинається в 2022 році» № 1-2-/5-83 від 07 квітня 2021 року; Договір № 12/10/2 – 22 Н пр від 04.01.2022 року.

3. Пріоритетний напрям, проблема наукового дослідження

Напрямок 4. Педагогіка і психологія освітнього процесу.

Проблема дослідження: Виявлення обдарованості дітей та розвиток їхніх здібностей в освітньому процесі.

4. Назва етапу наукового дослідження – всі етапи.

5. Тривалість звітної етапу (початок - кінець)

01 січня 2022 р. – 31 грудня 2024 р.

6. Повна назва наукової установи, організації-виконавця, юридична адреса, телефон, факс

Інститут обдарованої дитини НАПН України, 04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52-д; тел. (044) 481-27-27, тел./факс (044) 483-14-67; e-mail: iod.napn@ukr.net;

Р/р IBAN № UA888201720343120001000015556 Банк Державна казначейська служба України, м. Київ, ЄДРПОУ 35392.

7. Науковий керівник дослідження(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, учене звання, посада, місце роботи)

Мельник Марина Юріївна, кандидат педагогічних наук, старший дослідник, завідувач відділу діагностики обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України.

8. Основні виконавці наукового дослідження (цифрові дані): штатних працівників (всього) — 4 чол., у т.ч. докторів наук, професорів — 0 чол., кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів — 3 чол.;

сумісників (всього) — 5 чол., у т.ч. докторів наук, професорів — 1 чол., кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів — 1 чол.

10. Фактичні обсяги фінансування наукового дослідження (у грн.):
Усього: 7061684,03 грн.

11. Основні наукові результати дослідження згідно з технічним завданням

Охарактеризовано сутність творчої обдарованості як здатності генерувати принципово нові рішення у будь-якій сфері діяльності, що сприяють переходу на якісно інший технологічний, науковий, культурно-цивілізаційний рівень. Доведено, що творчі здібності суб'єкта можуть розвинутися як творча, естетична, художня обдарованість в залежності від суб'єктивних уподобань особистості та відповідної підтримки оточення. Охарактеризовано сутність академічної обдарованості як значно підвищеної (у порівнянні із однолітками) здатності до навчання всьому комплексу загальноосвітніх дисциплін, що проявляється у: легкості, мінімальній енергозатратності процесу засвоєння знань та алгоритмів, виявлення закономірностей та причинно-наслідкових зв'язків; тривалому та без значних зусиль збереженні у пам'яті більшої частини засвоєної інформації та вмінні нею користуватися; наявності власної системи самонавчання. Охарактеризовано сутність інтелектуальної обдарованості як високий рівень розвитку абстрактного, формально-логічного та конвергентного мислення, що проявляється: у високих показниках психометричного (тестового) інтелекту; розвиненій здібності до встановлення імпліцитних закономірностей та причинно-наслідкових зв'язків. Охарактеризовано сутність комунікативної обдарованості як високий рівень розвитку здібностей до міжособистісної взаємодії, що дозволяє встановлювати взаємозбагачувальний емоційно-неформальний та інтелектуально-раціональний контакт із партнерами різних соціокультурних груп; здатність до компромісної рівноваги інтересів при їх конфлікті.

Обґрунтовано наукові принципи ідентифікації обдарованості: специфічності, автентичності, цінності ефекту обдарованості, продуктивності, когнітивної складності, асоціації, ступеня вираженості обдарованості, динаміки, гнучкості.

Узагальнено діагностичні та прогностичні можливості методів ідентифікації обдарованості (академічної, інтелектуальної, творчої, комунікативної).

Визначено теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості:

- засади теорії асоціативної психодіагностики обдарованості;
- основи асоціативного структурно-функціонального підходу до діагностики чинників розвитку обдарованої особи;
- засади методології емпіричного дослідження «Методологія виявлення активного структурно-функціонального контексту у системі здібностей обдарованого індивіда».

Розроблено концепцію ідентифікації суспільно-типологічних чинників розвитку обдарованого індивіда. За критерієм наявності сприятливих для розвитку обдарованості умов виокремлено прогресивний, регресивний і гібридний типи суспільства. Розроблено систему ознак ідентифікації цих типів суспільств і властивих їм типових чинників розвитку і втілення потенціалу обдарованих їх членів.

Визначено методичні засади ідентифікації обдарованості в умовах воєнного стану. Обґрунтовано методику діагностики функціонального стану і розвитку обдарованих осіб в умовах воєнного стану, що має своїм призначенням виявлення особливостей змін, яких зазнають обдаровані індивіди підліткового і дорослого віку, внаслідок впливу на них умов і подій війни.

Обґрунтовано критерії ідентифікації обдарованості. Сформовано комплекс засобів діагностики чинників розвитку обдарованої особистості, залежно від видів обдарованості (академічна, інтелектуальна, творча, комунікативна).

Розроблено стандартизовані нормативи усіх методик сформованого комплексу засобів діагностики чинників розвитку обдарованої особистості та підготовлено інтерпретаційні тексти.

Розроблено тезаурус основних понять та категорій психології обдарованості. З метою отримання експертної оцінки інтелектуальної, академічної, творчої, соціально-комунікативної, художньо-естетичної, організаційно-лідерської та практичної обдарованості розроблено перелік поведінкових маркерів-дескрипторів (критеріїв) для педагогів та батьків.

Створено рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості учнями (самооцінка творчої, естетичної, інтелектуальної та академічної обдарованості) та педагогічними працівниками (оцінка академічної, інтелектуальної, творчої, естетично-художньої, організаційно-лідерської, практичної обдарованості).

Проведено емпіричне дослідження із залученням здобувачів освіти (1762 осіб, з котрих 1142 учнів-членів МАНУ і 619 учнів закладів загальної середньої освіти, а також класні керівники та практичні психологи закладів освіти).

За результатами дослідження встановлено низку особливостей, які можна розглядати як чинники розвитку обдарованості – творчої, інтелектуальної, академічної, комунікативної.

Розроблено практичні рекомендації для практичних психологів та педагогічних працівників закладів загальної середньої та позашкільної освіти щодо діагностики чинників розвитку обдарованої особистості.

12. Продукція, підготовлена за результатами виконання наукового дослідження

- Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості : методичні рекомендації / М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська; упоряд. М. Ю. Мельник. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 84 с. DOI <https://doi.org/10.35668/978-617-7734-38-2>;

- Психологічна діагностика обдарованості учнів : методичні рекомендації / М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 246 с. DOI <https://doi.org/10.35668/978-617-7734-39-9>.

Рукопис:

- методичний посібник «Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості» - 6,0 авт.арк., (рекомендовано до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рішенням вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 30 жовтня 2024 р.).

Виконавцями прикладного дослідження підготовлено та надруковано статті в межах наукової теми у виданнях, що індексуються у Web of Science Core Collection (6 статей), у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України (26 статей), матеріалах науково-практичних заходів (36 статей), в інших виданнях (5 статей), загалом – 75 статей.

Остаточний (науковий) звіт.

13. Упровадження результатів наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (зазначити цільову групу користувачів продукції, їх практичну цінність для потреб суспільства).

Впровадження результатів дослідження здійснювалось шляхом апробації й оприлюднення на науково-практичних заходах різних рівнів, а саме на: Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інноваційні практики наукової освіти» (2022 р., 2023 р.); Науково-практичній он-лайн конференції «Обдаровані діти – скарб нації» (2022 р., 2023 р.); III Міжнародній науково-практичній конференції «Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities» (2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційні технології в дошкільній освіті» (2022 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Етнодизайн: теорія та практика в сучасному освітньому просторі» (2022 р.); Всеукраїнському науково-практичному онлайн-семінарі «Обдарованість: методи діагностики та специфіка моніторингу» (2022 р.); Міжнародному круглому столі «Музейна педагогіка в умовах воєнного стану» (2022 р.); Всеукраїнській міжгалузевій науково-практичній онлайн конференції «Україна на шляху відновлення: завдання науки і освіти в європеїзації держави» (2023 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Етнокультурні традиції в образотворчому мистецтві та дизайні України» (2023 р.); V Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну» (2023 р.); Міжнародній науковій конференції «Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період = Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period» (2023 р.); III Міжнародній науковій конференції «Інновації та

науковий потенціал світу» (2023 р.); IX Конгресі освітян «Код незламності освіти Донеччини» (2023 р.); Веб-конференції «Учені НАПН України – учителям» (2023 р., 2024 р.); Круглому столі «STEAM-освіта: від теорії до практики» (2023 р., 2024 р.); Всеукраїнському науково-практичному онлайн-семінарі «Діагностика та моніторинг розвитку обдарованості особистості» (2023 р.); V Всеукраїнській міжгалузевій науково-практичній онлайн-конференції «Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів» (2024 р.); X Конгрес освітян «Нові часи: особистість понад усе», (2024 р.); Всеукраїнському науково-практичному онлайн-семінарі «Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку» (2024 р.); Вебінарі «Проблема профорієнтаційного супроводу учнів в умовах НУШ» Інститут проблем виховання НАПНУ (2024 р.).

14. Вплив результатів дослідження на розвиток науки, суспільства та економіки, зокрема на забезпечення безпеки та оборони країни, розвиток технологій, забезпечення здоров'я та якості життя, розвиток передової науки, популяризацію результатів наукових досліджень, розвиток освіти, розвиток соціальної сфери, розвиток культури, збереження навколишнього середовища, розвиток державної політики

Дослідження стало важливим внеском у галузь психології обдарованості, забезпечивши теоретико-методичну базу для діагностики та розвитку обдарованих дітей. Сформульовані теоретичні засади асоціативного структурно-функціонального підходу розширили сучасні уявлення про обдарованість як складну систему, що включає когнітивні, емоційні та соціокультурні компоненти.

Створений тезаурус є унікальним інструментом, який об'єднує основні поняття, категорії та терміни, пов'язані з обдарованістю, що забезпечує єдність термінології для всіх учасників освітнього процесу, зокрема науковців, педагогів, психологів, та дозволяє уникнути неоднозначного трактування термінів, що є ключовим для ефективної діагностики та підтримки обдарованих дітей і молоді.

Запропоноване методичне забезпечення діагностики чинників розвитку обдарованої особистості залежно від виду обдарованості дозволяє:

- ідентифікувати різні види обдарованості та чинники її розвитку;
- формувати індивідуальні освітні траєкторії (педагоги та практичні психологи отримують стандартизовані рекомендації, що допомагають адаптувати навчальні плани під потреби та сильні сторони здобувачів освіти);
- покращувати психологічний клімат (підтримка обдарованих дітей сприяє кращому розумінню між педагогами, учнями та батьками, зменшує конфлікти, підвищує рівень взаємоповаги);
- підвищувати продуктивність освітніх інвестицій (виявлення здібностей учнів дозволяє раціонально використовувати ресурси для їхнього розвитку, збільшуючи ефективність освітніх програм);
- розвивати людський капітал (ідентифікувати та підтримувати обдарованих дітей та молодь як майбутніх лідерів у різних сферах суспільного

життя. У свою чергу обдаровані учні, які розвивають свої здібності у відповідних сферах, сприяють інноваційному розвитку країни, забезпечуючи попит на висококваліфікованих спеціалістів).

15. Рекомендації щодо впровадження результатів наукового дослідження*

Розроблене методичне та інструментальне забезпечення діагностики чинників розвитку обдарованої особистості може бути запропоноване для використання практичними психологами, соціальними педагогами, педагогами закладів освіти України. Об'єктами впровадження можуть бути заклади загальної середньої, вищої та позашкільної освіти, а також інститути післядипломної педагогічної освіти. Результати дослідження можуть бути використані в роботі з обдарованими дітьми для здійснення системної комплексної діагностики, супроводу та прогнозування розвитку обдарованості; при підготовці та перепідготовці працівників освіти; при укладанні навчальних посібників та методичних рекомендацій з питань діагностики і розвитку обдарованості учнів різних вікових категорій.

16. Розгляд і приймання наукової роботи та її етапів

Робота розглядалася й обговорювалася на *засіданні відділу діагностики обдарованості* (протокол № 12 від 19 грудня 2022 р.; протокол № 12 від 18 грудня 2023 р.; протокол № 12 від 18 грудня 2024 р.), *засіданні вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України* (протокол № 13 від 7 грудня 2022 р.; протокол №14 від 29 грудня 2022 р., протокол №11 від 13 грудня 2023 р., протокол №12 від 27 грудня 2023 р., протокол № 7 від 26 червня 2024 р., протокол № 10 від 27 вересня 2024 р., протокол №12 від 19 грудня 2024 р., протокол №13 від 26 грудня 2024 р.), *засіданні бюро Відділення загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем НАПН України* (протокол № 10 від 24 грудня 2024 р.).

За результатами розгляду прийнято рішення:

- звіт взяти до відома;
- вважати, що запланований на 2022–2024 рр. обсяг робіт за темою «Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості» виконано відповідно до технічного завдання;
- рекомендувати до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рукопис методичних рекомендацій «Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості» – 3 авт. арк. (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 13 грудня 2023 р.);
- рекомендувати до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рукопис методичних рекомендацій «Психологічна діагностика обдарованості учнів» – 7 авт. арк. (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 13 грудня 2023 р.);
- рекомендувати до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рукопис методичного посібника

«Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості» – 6 авт. арк., (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 30 жовтня 2024 р.).

1. Тема наукового дослідження:

«Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування»

Номер державної реєстрації: **0122U000231**.

2. Підстава для виконання наукового дослідження: Постанова Президії НАПН України «Про затвердження фундаментальних і прикладних наукових досліджень за тематикою НАПН України, виконання яких розпочинається в 2022 році» № 1-2-/5-83 від 07 квітня 2021 року; Договір № 12/10/1 – 22 Н пр від 04.01.2022 р.

3. Пріоритетний напрям, проблема наукового дослідження

Напрямок 7. Повна загальна середня освіта. Спеціалізована освіта.

Проблема дослідження: Дидактико-методичні засади наукової освіти. Методика і технології STEM-освіти.

4. Назва етапу наукового дослідження: всі етапи.

5. Тривалість звітнього етапу:

початок – 01 січня 2022 р., закінчення – 31 грудня 2024 р.

6. Повна назва наукової установи, організації-виконавця, юридична адреса, телефон, факс: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52-д; тел. (044) 481-27-27, тел./факс (044) 483-14-67; e-mail: iod.napn@ukr.net;

Р/р IBAN № UA888201720343120001000015556 Банк Державна казначейська служба України, м. Київ, ЄДРПОУ 35392834.

7. Науковий керівник дослідження: Поліхун Наталія Іванівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу підтримки обдарованості Інституту обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України.

8. Основні виконавці наукового дослідження (цифрові дані):

штатних працівників (всього) – 5 чол., у т.ч. докторів наук, професорів – 0 чол., 2 кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів – 1 чол.;

сумісників (всього) – 6 чол., у т.ч. докторів наук, професорів – 1 чол., 2 кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів – 2 чол.

9. Терміни виконання наукового дослідження (початок - кінець)

початок – 01 січня 2022 р., закінчення – 31 грудня 2024 р.

10. Фактичні обсяги фінансування наукового дослідження (у грн.):
за весь період : 7210418,25 грн.

11. Основні наукові результати дослідження згідно з технічним завданням

Зазначено, що освітній напрям STEM/STEAM наразі є пріоритетним для урядів багатьох країн світу, освітянської науки та бізнесу, він також є ключовим в моделі розвитку НУШ. *Підкреслено*, що його багатозадачність зумовлює існування широкого кола наукових підходів та понятійного апарату STEM-освіти. Цілеспрямована інтеграція STEM/STEAM-дисциплін з метою розширення здібностей учнів базується на теоретичних засадах класичних теорій навчання та моделях розвитку обдарованості.

З'ясовано, що стратегії впровадження STEM/STEAM пов'язують з покращенням викладання природничо-математичних дисциплін, впровадження профільної освіти а також для стимулювання новаторства в освіті з використанням новітніх технологій.

Показано, що впровадження STEM на рівні формальної і неформальної освіти в Україні здійснюється шляхом створення STEM-центрів, STEM-лабораторій, майданчиків для досліджень та ін.. Найпоширенішою формою організації STEM у формальній освіті є STEM-уроки, факультативи та елективні курси, позаурочна діяльність STEM-напряму (гуртки), STEM-проекти. Підтримка STEM/STEAM в закладах освіти здебільшого здійснюється за рахунок державного бюджету, грантових коштів, а також громадського бюджету, громадських організацій, бізнесу, благодійних ярмарок та соціальних проєктів.

Встановлено, що підтримку STEM/STEAM-освіти в Україні на різних рівнях забезпечують МОН України, відділ STEM-освіти ІМЗО, Інститут обдарованої дитини та Інститут педагогіки НАПН України, освітні корпорації, громадські та благодійні організації, фонди тощо. Фахівцями розроблено багато YouTube-каналів, веб порталів, відкритих освітніх ресурсів для організації STEM/STEAM-навчання

Шляхом ознайомлення з міжнародним досвідом, вивчення вітчизняних здобутків, аналізу наукових публікацій *досліджені та узагальнені* умови реалізації STEM/STEAM-напряму в закладах освіти. *Встановлено*, що на світовому рівні широко обговорюються питання невідповідності шкільної освіти запитам часу, пропонується алгоритм вирішення питання через тісний зв'язок освіти, виробничих підприємств та громадянських ініціатив у галузі, STEM/STEAM-освіти, від якої очікують ефекту синергії у навчальному процесі, наближення його до трансдисциплінарності, поєднання академічної і професійної освіти. STEM/STEAM розглядають також з позиції набуття навичок майбутнього: вирішення проблем; співпраці та адаптивності, зокрема наголошується на навичках 4К (комунікація, кооперація, критичне мислення, креативність), що є вкрай необхідними сьогодні українським дітям в умовах війни та подальшого післявоєнного відновлення. Апробуються моделі змішаного середовища навчання, яке складається із фізичного простору (клас,

предметна лабораторія, шкільна або міжшкільна STEM/STEAM-лабораторія, музейна експозиція тощо) й цифрового простору (віртуальна або цифрова лабораторія, віртуальний музей, інструменти доповненої реальності, штучного інтелекту, засоби геолокації, онлайн-путівники та ін.), які разом створюють нові можливості для навчання й розвитку дитини.

Узагальнено форми і методи реалізації STEM/STEAM-освіти та визначено можливості їх використання в закладах СОНС. *Розроблено* експертну оцінку використання форм і методів навчання, на основі якої *створено* опитувальники учасників освітнього процесу, які впроваджують або зацікавлені у впровадженні STEM/STEAM-освіти в закладах загальної середньої освіти, позашкільної освіти зокрема спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Здійснено експериментальну перевірку ефективності використання форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах СОНС шляхом проведення опитування педагогічних працівників, аналізу публікаційної активності освітян в рамках реалізації науково-практичних та конкурсних заходів відділу. У процесі проведеного дослідження (1360 респондентів) *встановлено*, що найбільш ефективними формами залучення до STEM/STEAM є: інтегровані уроки/заняття, проєкти, віртуальні наукові лабораторії, факультативи та освітні програми для обдарованих, літні школи, екскурсії, конкурси, експедиції, квести, стартапи, хакатони, гуртки, воркшопи, уроки в музеї. Найбільш поширеними методами є: методи проєктно-експериментальної діяльності, експерименти, навчальні та наукові дослідження, арттерапія, відмічені також: піснетерапія, хромотерапія, дидактичні та інтелектуальні ігри, ігри-дослідження, ігри конструювання, які допомагають урізноманітнити освітній процес, мотивувати дітей, спонукати до подальшої самостійної діяльності, розвивають затребувані навички. *Прогнозується* активне впровадження методів розвитку критичного мислення, організації командної роботи, дидактичних ігор та методів розвитку креативності, конструювання (LEGO), використання інтерактивних мережеских інструментів, програмування роботів, коучинг, мейкерство та ін..

Шляхом проведеного експерименту *з'ясовано* ефективність впливу інтерактивних музеїв науки та інших мультимодальних інтерактивних освітніх середовищ на підвищення інтересу здобувачів до вивчення точних, інженерних та природничих наук та розвиток їх дослідницького потенціалу.

Встановлено рівень готовності учнів до розвитку наукового мовлення в умовах дослідницької діяльності на основі комплексних діагностувальних робіт за визначеними критеріями й показниками.

Розроблено модель реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням умов воєнного стану та післявоєнного відновлення країни *та перевірено* її ефективність. Основними компонентами моделі є: I. Управлінський, II. Організаційний та III. Методологічний. Серед показників ефективності моделі *виділено*: заохочення молоді до науково-пошукової роботи; мотивація здобувачів освіти до активної участі в гуртках, конкурсах, фестивалях; створення необхідних організаційних та науково-методичних умов для функціонування STEM-кабінетів/лабораторій;

налагодження взаємодії з партнерами (громадськими організаціями, благодійними фондами, науково-дослідними установами, інститутами, закладами вищої освіти та ін.); впровадження STEM-освіти у підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Визначені бар'єри і виклики на шляху впровадження форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти: недостатньо кваліфікованих спеціалістів з різнобічними навичками у різних галузях знань; методичне забезпечення; матеріальне забезпечення; наявність інфраструктури з партнерською участю; недостатня нормативно-правова база щодо впровадження STEM-освіти.

На основі отриманих результатів дослідження *визначено* сильні і слабкі сторони, можливості і загрози щодо використання форм і методів STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування (метод SWOT-аналізу).

Встановлено, що впровадження STEM/STEAM-освіти в Україні потребує комплексного підходу, що включає оновлення навчальних програм, створення нових освітніх просторів, розвиток партнерства та активного використання цифрових технологій.

Розроблено методичні рекомендації з реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням умов воєнного стану та післявоєнного відновлення країни. Методичні рекомендації викладено в наукових публікаціях та авторських рукописах.

12. Продукція, підготовлена за результатами виконання наукового дослідження (вказати вид та назву продукції):

STEM/STEAM-освіта: від теорії до практики (методичний посібник) / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко, І. М. Шевченко – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 127 с.

Реалізація STEM-підходу в освітньому середовищі інтерактивного музею науки : методичні рекомендації / І. А. Сліпухіна, Я. В. Савченко. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 44 с.

Педагогічний супровід наукової освіти : методичні рекомендації / Л. В. Горбань, А. В. Малиношевська. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 72 с.

Підготовлено та опубліковано 119 статей у межах наукової теми.

Остаточний (науковий) звіт.

13. Упровадження результатів наукового дослідження

Цільовою групою використання форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування є вчителі, викладачі закладів загальної середньої освіти, спеціалізованої освіти наукового спрямування і позашкільної освіти. Об'єктами впровадження можуть бути заклади загальної середньої, вищої та позашкільної освіти, а також інститути післядипломної педагогічної освіти.

1. Упровадження результатів дослідження здійснювалось шляхом апробації й оприлюднення на науково-практичних заходах різних рівнів, серед яких: III Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Обдаровані діти – скарб нації!», (2022 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Музейна педагогіка в науковій освіті», (2022 р.); IV Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Обдаровані діти – скарб нації!», (2023 р.); VI Міжнародної конференції «Інформаційні та інноваційні технології в XXI столітті», Сілезька академія (Польща, 2024); Всеукраїнська міжгалузева науково-практична онлайн-конференція «Проблеми цивілізаційної суб'єктності України: місія науки і освіти», (2022 р.); Всеукраїнська інтернет-конференція «Освіта наукового спрямування: досвід, проблеми, перспективи», (2021 р.); XIV Науково-практична онлайн-конференція «Проектування розвитку та психолого-педагогічного супроводу обдарованої особистості: в умовах воєнного стану», (2022 р.); Науково-практичний «Наукова освіта – від теорії до практики» до Дня науки (2022 р.); Всеукраїнський науково-практичний онлайн-семінар «Обдарованість: методи діагностики та специфіка моніторингу», (2022 р.); Науково-практичний семінар «Наукова освіта для учнів молодшого шкільного віку у Національному центрі «Мала академія наук України», (2022); Щорічний семінар-практикум Полтавської обласної МАН (2023); Міжнародний науковий форум «Адаптивні процеси в освіті» Київ-Харків-Запоріжжя, (2023 р.); Круглий стіл «STEAM-освіта від теорії до практики», (2023 р.); Відкритий міський методичний фестиваль закладів позашкільної освіти «KYIV M-FEST 2024» (2024 р.); II Міжнародна науково-практична інтернет конференція «Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції», (2024 р.); V Всеукраїнська міжгалузева науково-практична онлайн-конференція «Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів» (2024 р.); V Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Обдаровані діти – скарб нації!» (2024 р.); VI Всеукраїнський відкритий науково-практичний онлайн-форум «Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії» (2024 р.); Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Лідерство і обдарованість: сучасний науковий дискурс і освітня практика» 2024 р.); I Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні виклики та можливості для STEM-освіти в Україні» (2024 р.); IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційні практики наукової освіти» (2024 р.); Міжнародна науково-практична конференція «STEAM-освіта від теорії до практики» (2024 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Музейна педагогіка в контексті сучасних інновацій в освіті» (2024 р.); Науково-практичний онлайн-семінар «Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку» (2024 р.); Науково-практичний семінар «Впровадження STEM підходу в освітнє середовище музею науки» (2024 р.); Онлайн-семінар «Road-STEAMer», присвячений застосуванню практик STEAM у реальному житті (2024 р.).

Відомості, що підтверджують упровадження та вплив результатів досліджень: чотири договори про співпрацю, 11 довідками та актами про впровадження.

Науковий результат отриманий в процесі дослідження представлений у колективній монографії «Світ інноваційних можливостей: актуальні питання розвитку STEM-освіти» розділом: Інтегроване навчання STEM: від предметності до трансдисциплінарності.

Результати наукового дослідження реалізовувалися в експертних висновках, щодо актуальних проблем освіти та освітніх інновацій у складі робочих груп, експертних комісій МОН України та Всеукраїнських заходів ІМЗО.

Також результати наукового дослідження реалізовувалися у рекомендаціях та матеріалах круглого столу та Міжнародної науково-практичної конференції «STEAM-освіта від теорії до практики» (2023-2024 рр.).

Результати наукового дослідження розміщені в електронній бібліотеці НАПН України на сайтах ІОД України, науково-видавничої Ради НАН України, Віртуального STEM-центру МАН України та ін.

14. Вплив результатів дослідження на розвиток науки, суспільства та економіки, зокрема на забезпечення безпеки та оборони країни, розвиток технологій, забезпечення здоров'я та якості життя, розвиток передової науки, популяризацію результатів наукових досліджень, розвиток освіти, розвиток соціальної сфери, розвиток культури, збереження навколишнього середовища, розвиток державної політики

Наукові результати дослідження розкривають широку проблематику STEM/STEAM, зокрема базові філософські ідеї взаємозв'язку науки і мистецтва, психологічні, методологічні та практичні аспекти, які було узагальнено та висвітлено у виданих наукових працях.

Результати дослідження є важливими для розбудови профільної освіти Нової української школи, становлять методичну основу для розроблення й реалізації освітніх програм STEM/STEAM для обдарованих дітей відповідно до державних стандартів. Сприяють популяризації освітнього напрямку STEM/STEAM, підвищенню інтересу та обізнаності освітян щодо можливостей STEM/STEAM-освіти, впровадженню інноваційних форм і методів, створенню освітнього середовища для реалізації методологічних підходів STEM/STEAM-освіти, поширенню методів, форм роботи зарубіжних і вітчизняних педагогів-новаторів; а також інтегруванню системи освіти України до європейського та світового освітнього простору.

15. Рекомендації щодо впровадження результатів наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки, зокрема стосовно проведення за результатами фундаментальної прикладних досліджень

Результати дослідження рекомендовано впроваджувати в системі формальної і неформальної освіти з метою розбудови спеціалізованої освіти наукового спрямування, вони призначені для освітян різних рівнів, STEM-експертів наукових музеїв, в системі МАН України у роботі з обдарованими дітьми та молоддю, при впровадженні освітніх інновацій STEM/STEAM, а

також при підготовці та перепідготовці працівників освіти з методології STEM/STEAM-освіти.

16. Розгляд і приймання наукової роботи та її етапів:

Робота розглядалася й обговорювалася на *засіданнях відділу підтримки обдарованості* Інституту обдарованої дитини НАПН України (протокол № 6 від 20 грудня 2022 р., протокол № 4 від 12 грудня 2023 р., протокол № 5 від 16 грудня 2024 р.); *засіданнях вченої ради* Інституту обдарованої дитини НАПН України (протокол № 14 від 29 грудня 2022 р., протокол № 11 від 13 грудня 2023 р., протокол №12 від 27 грудня 2023 р.; протокол № 7 від 26 червня 2024 р., протокол № 10 від 27 вересня 2024 р., протокол №12 від 19 грудня 2024 р., протокол №13 від 26 грудня 2024 р.); засіданні бюро Відділення загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем НАПН України (протокол № 10 від 24 грудня 2024 р.).

За результатами розгляду прийнято рішення:

- звіт взяти до відома;
- вважати, що запланований обсяг робіт за темою: «Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування» виконано відповідно до технічного завдання;
- *рекомендувати до видання та оприлюднення рукопис методичних рекомендацій* «Реалізація STEM підходу в освітньому середовищі музею науки» – 1,5 авт. арк. (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 13 грудня 2023 р.);
- *рекомендувати до видання та оприлюднення рукопис методичного посібника* «STEAM-освіта: від теорії до практики» – 5,0 авт. арк. (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 13 грудня 2023 р.);
- *рекомендувати до видання та оприлюднення рукопис методичних рекомендацій* «Педагогічний супровід наукової освіти», - 2 авт. арк. (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №10 від 27 вересня 2024 р.).

1. Тема наукового дослідження розробки:

Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Номер державної реєстрації: 0122U000230.

2. Підстава для виконання наукового дослідження (рішення замовника про затвердження дослідження, номер і дата договору): Постанова Президії НАПН України «Про затвердження фундаментальних і прикладних наукових досліджень за тематикою НАПН України, виконання яких розпочинається в 2022 році» № 1-2-/5-83 від 07 квітня 2021 року; Договір №12/10/4 – 22 Н пр від 04.01.2022 року.

3. Пріоритетний напрям, проблема наукового дослідження (для наукових досліджень за тематикою НАПН України): Напрямок 4: Педагогіка і психологія освітнього процесу; Проблема: Індивідуально-психологічні відмінності учнів та їх урахування в освітньому процесі.

4. Повна назва наукової установи, організації-виконавця, юридична адреса, телефон, факс: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52-д; тел. (044) 481-27-27, тел./факс (044) 483-14-67; e-mail: iod.napn@ukr.net; Р/р IBAN № UA888201720343120001000015556 у УДКС Шевченківського району м. Києва, ЄДРПОУ 35392834, МФО: 820172.

5. Науковий керівник дослідження (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, учене звання, посада, місце роботи): Волощук Іван Степанович, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач відділу інноваційних технологій в освіті обдарованих Інституту обдарованої дитини НАПН України.

6. Основні виконавці наукового дослідження (цифрові дані): штатних працівників (всього) – 4 чол., у т.ч. докторів наук, професорів – 1 чол., кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів – 3 чол.; сумісників (всього) – 5 чол., у т.ч. докторів наук, професорів – 5 чол., кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів – 0 чол.

7. Терміни виконання наукового дослідження (початок - кінець):
01 січня 2022 р. – 31 грудня 2024 р.

8. Фактичні обсяги фінансування наукового дослідження (у грн.):
усього: 7061447,90 (грн.).

9. Основні наукові результати дослідження згідно з технічним завданням: Проведено експериментальне дослідження з метою з'ясування специфіки: 1) накопичення у пам'яті життєвого досвіду; 2) виокремлення в елементі пізнання форми та змісту; 3) конструктивного обрамлення виокремленого змісту різними формальними оболонками; 4) монтування виокремленого змісту в наявний знаннєвий базис; 5) переструктурування попередньо наявної системи з врахуванням виокремленого змістового елемента; 6) пошуку можливих відсутніх компонентів системи, що робить її усвідомлено відкритою для наступного доповнення та переструктурування; 7) становлення зв'язків переструктурованої системи з іншими системами минулого досвіду; 8) упорядкування споріднених систем у рамках метасистеми; 9) формулювання чи усвідомлення кінцевої мети у процесі розв'язання проблемної ситуації; 10) аналізу ситуації з погляду виставленої цілі; 11) вибору в дещо модифікованій формі одного зі способів досягнення кінцевої мети (або висновку щодо відсутності такого серед даних минулого досвіду); 12) інтуїтивної оцінки можливості досягнення кінцевої мети вибраним шляхом; 13) екстраполяції траєкторії руху; 14) перманентного зіставлення екстрапольованої траєкторії з кінцевою метою.

З'ясовано, на яких методичних засадах будуються критерії відбору завдань і вправ, спрямованих на формування технічних умінь та розвиток здібностей, передбачених стандартом середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування. Показано, за якими ознаками та характеристиками можна диференціювати рівні сформованості технічних умінь обдарованих учнів. Встановлено, на яких методичних засадах здійснюється формування технічних умінь у навчальному процесі середніх спеціалізованих закладів освіти наукового спрямування.

Розроблено методику проведення навчального практикуму для учнів з планування наукового дослідження.

Обґрунтовано критерії відбору навчально-тренувальних завдань і вправ, спрямованих на формування операційних дослідницьких умінь і розвиток операційних здібностей учнів наукових ліцеїв. Експериментально перевірено критерії відбору навчально-тренувальних завдань і вправ для формування операційних умінь, розвитку аналогічних здібностей школярів, що навчаються у закладах середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування. Встановлено, що при проєктуванні змісту індивідуальних навчально-дослідницьких завдань необхідно враховувати такі критерії: 1) проблематизація змісту (умова завдання повинна містити обов'язково конкретну навчальну або проблемну ситуацію); 2) навчально-дослідницький (предметний) контекст завдання; 3) наявність пізнавальної перспективи, яка стимулює вирішення проблемної ситуації, дозволяє юним дослідникам спрогнозувати форми роботи і розробити шлях до досягнення дослідницької мети; 4) використання внутрішньо предметних і міжпредметних зв'язків у вирішенні навчально-дослідницьких завдань; 5) особистісне спрямування змісту завдань; 6) стимулювання мотиваційних процесів учнів та успішного виконання завдань з використанням творчих підходів до вирішення поставлених задач. Визначено педагогічні умови для формування операційних умінь учнів наукових ліцеїв різного профілю у процесі їхньої підготовки до науково-дослідницької діяльності.

Обґрунтовано критерії відбору навчально-тренувальних завдань і вправ, спрямованих на формування практичних дослідницьких умінь і розвиток практичних здібностей учнів наукових ліцеїв. Зокрема, виокремлено три типи завдань на основі критерію контекстності. Це: неаплікативні завдання, які характеризуються відсутністю зв'язку з реальними контекстами; вигадані прикладні завдання, які пов'язані з реальними контекстами і розроблені автором/авторами; автентичні завдання, які містять реальні дані або дані, зібрані учнями зі свого повсякденного життя. Виокремлено чотири педагогічні умови для формування практичних дослідницьких умінь учнів наукових ліцеїв різного профілю у процесі їхньої підготовки до науково-дослідницької діяльності, які за результатами опитування набрали найбільшу кількість балів: створення інноваційного освітнього середовища для реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування шляхом впровадження навчально-тренувальних завдань і вправ з метою формування практичних дослідницьких умінь; конструювання навчальних завдань і вправ для формування практичних умінь учнів наукових ліцеїв, що сприяють розвитку

креативності та критичного мислення; конструювання навчальних завдань і вправ для формування практичних вмінь учнів наукових ліцеїв, що сприяють вирішенню проблем; вплив мотивації на вміння виконувати навчальні завдання та вправи учнями наукових ліцеїв. Здійснено експериментальну перевірку ефективності впровадження виокремлених педагогічних умов.

Розроблено принципи цілеспрямованого формування у здобувачів закладів середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування (ЗССОНС) комунікативно-наукової компетентності. Обґрунтовано критерії відбору навчально-тренувальних завдань і вправ, спрямованих на розвиток у здобувачів ЗССОНС умінь і навичок комунікативно-наукової спрямованості. Визначено особливості навчально-тренувальних завдань для розвитку у здобувачів ЗССОНС комунікативно-наукової компетентності. Створено комплекс завдань і вправ, спрямованих на формування у здобувачів наукових комунікативно-мовленнєвих умінь, а також розроблено методичні засади реалізації їх в освітньому процесі ЗССОНС.

Розроблено організаційно-педагогічні засади інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням психолого-особистісних ознак інтелектуально обдарованої дитини як суб'єкта здобуття освіти та згруповано їх відповідно до складників освітньої послуги, а саме: освітнього середовища, освітнього процесу та внутрішньої системи забезпечення якості освіти в науковому ліцеї. Змодельовано організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням особливостей дослідно-орієнтованого навчання, його умов та організаційного забезпечення. Перевірено з залученням експертів організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування. Обстежено готовність обдарованих учнів середніх закладів освіти, у перспективі трансформованих у наукові ліцеї та ліцеї-інтернати, розв'язувати на пропедевтичному рівні задачі наукового, технічного та організаційного характеру, а також розробляти відповідні програмні продукти.

10. Продукція, підготовлена за результатами виконання наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (вказати вид та назву продукції):

Рукописи:

методичний посібник «Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування» - 20,0 авт.ар. (рекомендовано до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рішенням вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 30 жовтня 2024 р.);

методичні рекомендації «Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану» - 4 авт.ар. (рекомендовано до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рішенням вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 30 жовтня 2024 р.).

Виконавцями дослідження підготовлено 68 статей в межах наукового дослідження.

Остаточний (науковий) звіт.

11. Упровадження результатів наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (зазначити цільову групу користувачів продукції, їх практичну цінність для потреб суспільства): Упровадження результатів дослідження відбувалось під час проведення науково-практичних заходів, а саме: круглого столу «Освіта обдарованих учнів: подолання сучасних викликів та євроінтеграція» (2023 р.); III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційні практики наукової освіти» (2023 р.); Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн конференції «Україна на шляху відновлення: завдання науки і освіти в європеїзації держави» (2023 р.); IV Міжнародної науково-практичної онлайн конференції «Обдаровані діти – скарб нації» (2022 р., 2023 р., 2024 р.); Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Лідерство і обдарованість: сучасний науковий дискурс і освітня практика» (2024 р.); методичному семінарі «Теоретичні і методичні питання реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування»; Круглому столі «Позитивні та негативні наслідки інтелектуальної стратифікації учнівського середовища».

Методичний посібник «Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування» та методичні рекомендації «Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану» впроваджено у закладах освіти для обдарованих (Хотівський академічний ліцей імені Левка Лук'яненка Феодосіївської сільської ради Обухівського району Київської області; Підмихайлівський ліцей Новицької сільської ради Калуського району Івано-Франківської області; Комунальний заклад Київської обласної ради «Переяславський ліцей «Патріот»; Рівненський ліцей «Елітар»; Таращанський академічний ліцей; Корсунь-Шевченківський ліцей Косунь-Шевченківської міської ради Черкаської області; Золотоніська гімназія ім.С.Д.Скляренка Черкаської області; Манявський ліцей Солотвинської селищної ради Івано-Франківської області; Навчально-виховний комплекс «Ліцей – загальноосвітня школа 1-111 ступенів «Лідер» Смілянської міської ради Черкаської області; Ліцей Житомирського державного університету імені Івана Франка).

12. Вплив результатів дослідження на розвиток науки, суспільства та економіки, зокрема на забезпечення безпеки та оборони країни, розвиток технологій, забезпечення здоров'я та якості життя, розвиток передової науки, популяризацію результатів наукових досліджень, розвиток освіти, розвиток соціальної сфери, розвиток культури, збереження навколишнього середовища, розвиток державної політики

На основі узагальнення результатів виконаного дослідження запропоновано методи розв'язання актуальних проблем організації освітнього

процесу у закладах освіти для обдарованих. Одержані результати, які стосуються розвитку інтелектуальних здібностей учнів на засадах трактування інтелекту як апарату розумної поведінки та методичних засад розвитку технічних, організаційних, операційних, практичних та комунікативних здібностей учнів та формування у них відповідних умінь у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування, можна трактувати як вагомий внесок у розвиток психолого-педагогічної науки, оскільки зазначені питання ніким і ніде поки що не досліджувалися у зазначених контекстах.

Загалом, результати дослідження, представлені у формі методичного посібника «Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування», підвищують ефективність інтелектуального розвитку ліцеїстів; методичні рекомендації «Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану» знайдуть свого користувача при трансформації нині функціонуючих закладів освіти для обдарованих у наукові ліцеї та організації у них освітнього процесу.

13. Рекомендації щодо впровадження результатів наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки, зокрема стосовно проведення за результатами фундаментальних і прикладних досліджень

Результати дослідження слугують фундаментом для розроблення тестових методик обстеження інтелекту учнів, діагностики їхньої обдарованості, підготовки дидактичних матеріалів з розвитку інтелектуальних здібностей учнів, підручників і навчальних посібників для них. Використання одержаних результатів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування забезпечить більш ефективний розвиток інтелектуальних здібностей учнів, структурно представлених у моделі інтелекту як апараті розумної поведінки індивіда. Запропоновані методичні рекомендації щодо реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування дадуть більший психолого-педагогічний ефект, якщо їх впровадженню пропедевтично передуватиме робота з розвитку інтелектуальних здібностей учнів на зазначених засадах. Крім зазначеного, результати виконаного дослідження частково можуть бути впроваджені в освітньому процесі академічних та професійних ліцеїв.

14. Розгляд і приймання наукової роботи та її етапів.

Результати виконаного дослідження розглядалися й обговорювалися на засіданнях відділу інноваційних технологій в освіті обдарованих Інституту обдарованої дитини НАПН України (протокол № 11 від 30 листопада 2022 р., протокол № 11 від 29 листопада 2023 р., протокол № 11/1 від 17 грудня 2024 р.); засіданні вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України (протокол № 13 від 7 грудня 2022 р.; протокол №14 від 29 грудня 2022 р., протокол №11 від 13 грудня 2023 р., протокол № 7 від 26 червня 2024 р., протокол № 10 від 27 вересня 2024 р., протокол №12 від 19 грудня 2024 р.); засіданні бюро

Відділення загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем НАПН України (протокол № 10 від 24 грудня 2024 р.).

За результатами розгляду прийнято рішення:

- звіт взяти до відома;
- вважати, що запланований на 2022–2024 рр. обсяг робіт за темою «Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування» виконано відповідно до технічного завдання;
- рекомендувати до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рукопис методичного посібника «Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування» – 20 авт. арк. (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 30 жовтня 2024 р.);
- рекомендувати до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рукопис методичних рекомендацій «Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану» - 4 авт.ар. (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 30 жовтня 2024 р.).

1. Тема наукового дослідження:

Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Номер державної реєстрації: 0122U000228.

2. Підстава для виконання наукового дослідження (рішення замовника про затвердження дослідження, номер і дата договору):

Постанова Президії НАПН України «Про затвердження фундаментальних і прикладних наукових досліджень за тематикою НАПН України, виконання яких розпочинається в 2022 році» № 1-2-/5-83 від 07 квітня 2021 року; Договір № 12/10/3-22 Н пр від 04.01.2022 року.

3. Пріоритетний напрям, проблема наукового дослідження (для наукових досліджень за тематикою НАПН України):

Напрямок 4. Педагогіка і психологія освітнього процесу

Проблема дослідження: Індивідуально-психологічні відмінності учнів та їх урахування в освітньому процесі

4. Назва етапу наукового дослідження: заключний за три етапи.

5. Тривалість звітної етапу (початок - кінець):

01 січня 2022 р. – 31 грудня 2024 р.

6. Повна назва наукової установи, організації-виконавця, юридична адреса:

Інститут обдарованої дитини НАПН України, 04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52-д, тел.: 481-27-27, факс 483-14-67, iod.napn@ukr.net; р/р IBAN № UA888201720343120001000015556 Банк Державна казначейська служба України, м.Київ, ЄДРПОУ 35392834.

7. Науковий керівник дослідження (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, учене звання, посада, місце роботи):

Міленіна Мілена Михайлівна, кандидат філологічних наук, завідувач відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості Інституту обдарованої дитини НАПН України.

8. Основні виконавці наукового дослідження (цифрові дані):

штатних працівників (всього) – 2 чол., у т.ч. кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів – 2 чол.; сумісників (всього) – 7 чол., у т.ч. докторів наук, професорів – 1 чол., кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів – 3 чол.

9. Терміни виконання наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки (початок - кінець):

Початок – 01 січня 2022 р., закінчення – 31 грудня 2024 р.

10. Фактичні обсяги фінансування наукового дослідження (у грн.):

за весь період: 7313098,56 грн.

11. Основні наукові результати дослідження згідно з технічним завданням:

Здійснено теоретичний аналіз науково-методичних засад реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування відповідно до напрямів (підтем) співробітників відділу, зокрема:

1. Досліджено питання формування ідентичності в процесі розвитку потенціалу обдарованої особистості. У рамках підтеми здійснено бібліографічний та системний аналіз філософських джерел, присвячених темі ідентичності. Виокремлено історико-філософські передумови становлення концепту ідентичності. Визначено контексти взаємодії понять «ідентичність» та «пам'ять». З'ясовано особливості вживання поняття «самість» у соціально-психологічних та філософсько-антропологічних вимірах. Розглянуто концепції кризи ідентичності Еріка Еріксона та визнання ідентичності Акселя Гонета. Досліджено джерела поняття «національна ідентичність», модель національної ідентичності розглянуто на прикладі дослідження американської ідентичності, запропонованої С. Гантінгтоном.

2. Досліджено вплив індивідуально-психологічних властивостей на реалізацію особистісного потенціалу обдарованих учнів. Здійснено бібліографічний опис та системний аналіз психолого-педагогічних джерел, присвячених особистісному потенціалу обдарованих дітей юнацького віку. Виявлено і описано розвиток особистісного потенціалу через призму

навчального та виховного факторів. *Здійснено аналіз* зарубіжних навчальних програм, за якими навчаються обдаровані діти з обмеженими можливостями (інклюзивна освіта для обдарованих), розкрито сутність наставництва для обдарованих.

3. Досліджено психологічні засади розвитку особистісного потенціалу обдарованих учнів закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування (ЗСОНС). Встановлено, що інтелектуальні здібності є тими глобальними психічними утвореннями, якими визначають адаптаційні можливості людини та інтелектуальний напрям її діяльності. Встановлено, що мотивація до навчання – одна з головних умов реалізації особистісного потенціалу здобувачів освіти в умовах освітнього процесу.

4. Досліджено науково-методичні засади формування і розвитку лідерського потенціалу обдарованих учнів. Розглянуто концепт лідерства як реалізації оптимальної системи внутрішньогрупової взаємодії (взаємодії між членами групи), спрямованої на досягнення загальногрупових цілей.

Виокремлено науково-методичні засади формування і розвитку лідерського потенціалу обдарованих учнів:

- формування лідерського світогляду на основі понятійної парадигми лідерства, його значення і провідної ролі у прогресивному розвитку суспільства;

- виховання особистісних переконань та спрямованості особистості обдарованої дитини;

- розвиток особистісних рис і якостей лідера на основі розв'язання тренувальних завдань та моделювання життєвих ситуацій.

5. Досліджено мотиваційні компоненти у структурі особистісного потенціалу обдарованих дітей юнацького віку. Здійснено аналіз сучасних зарубіжних вчених за останнє десятиліття, що розглянули чинники та складові компоненти мотивації в структурі особистісного потенціалу обдарованих дітей юнацького віку.

Таким чином, *здійснено теоретичне обґрунтування компонентів у структурі особистісного потенціалу* – інтелектуальних особливостей, емоційно-вольових властивостей, мотивації до навчання, що дозволили побудувати стратегію експериментальної роботи серед учнів закладів СОНС.

Здійснено вхідний контроль (констатуючий експеримент) результатів дослідження мотиваційних компонентів у структурі особистісного потенціалу дітей юнацького віку. На емпіричному рівні за рахунок факторного аналізу даних (вхідний контроль дослідження) *обґрунтовано* мотиваційну структуру особистісного потенціалу обдарованих дітей юнацького віку у воєнний час: потенційно-мотиваційний, виявлення психологічних бар'єрів, навчально-мотиваційний, особистісно-реалізаційний.

Ураховуючи результати діагностики, *розроблено та впроваджено комплекс заходів*, що сприяє розвитку потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах військового стану. Заходи було спрямовано на збереження психічного здоров'я (розвиток резильєнтності, зниження рівня тривожності у здобувачів освіти) через впровадження новітньої інтерактивної освітньої виставки «MentalTrek». Широко використовувалися арт-терапевтичні техніки

психологічної роботи зі здобувачами освіти для відновлення ресурсу (мандалотерапія, ізотерапія на теми «Моє життя як», «Колесо життя», «Шлях героя»). *Упроваджено* тренінгову програму «Не смійся з мене». Для більш глибокого розуміння траєкторії особистісного розвитку, самопізнання, *проведено тренінги*, які сприяли формуванню в учнів підвищення самооцінки, впевненості у собі, внутрішньої мотивації й цілепокладання («Психологія життєвого успіху»; «Мій успіх – це...», «Мої потреби», «Успішна людина», «Я і моя ціль» тощо).

Розроблено та впроваджено факультатив «Ми і конфлікт» у межах «Тиждень безконфліктної комунікації у закладах освіти», який дав змогу сформуванню уявлення про конфлікт, його структуру, причини та джерела; сформуванню навички аналізу та самоаналізу в різних ситуаціях; розвинути навички усвідомлення свого емоційного стану; розвинути навички самопрезентації; сформуванню вміння знаходити конструктивні рішення в конфліктній ситуації. *Упроваджено* факультатив «Психологія спілкування», що передбачав комплекс занять з елементами тренінгу за програмою «Вчимося жити разом» і сприяв формуванню навичок культури спілкування для ефективної взаємодії, а також формування умінь працювати у групі.

Розроблено рекомендації учасникам освітнього процесу закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування щодо розвитку особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах військового стану.

Організовано та проведено вихідну діагностику (ре-тестування) серед обдарованих учнів ліцею (гімназії, закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування, закладів загальної середньої освіти).

За результатами діагностики обґрунтовано психологічні засади розвитку особистісного потенціалу обдарованих учнів у сучасних умовах; *здійснено аналіз* впливу соціальних та психологічних чинників на адаптацію учнів під час воєнного стану; *систематизовано отримані дані* на основі експериментальних досліджень і *виявлено* ключові фактори, що сприяють розкриттю особистісного потенціалу обдарованих учнів.

Систематизовано основні психологічні чинники, що впливають на розвиток потенціалу обдарованих учнів, а саме мотивація до саморозвитку; соціальна винахідливість та резильєнтність; підтримка ментального здоров'я; сімейний вплив на розвиток творчого потенціалу.

Виявлено специфічні потреби обдарованих учнів у період воєнних викликів, серед яких: необхідність психологічної підтримки для подолання тривожності та стресу; створення умов для соціалізації та розвитку резильєнтності; адаптація до змін у навчальному процесі в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Узагальнено та систематизовано теоретичне обґрунтування та практичні підходи до підтримки й розвитку особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування, зокрема в частині теоретичного обґрунтування умов, що сприяють оптимізації їхнього соціального, емоційного та інтелектуального розвитку в умовах воєнного стану та періоду відновлення країни.

Удосконалено практичні підходи до діагностики, супроводу та реалізації індивідуальних програм, спрямованих на розвиток стресостійкості, соціальної винахідливості та творчих здібностей учнів в умовах сучасних викликів, зокрема воєнного стану та періоду відновлення країни.

***Розроблено комплекс методів** щодо розкриття особистісного потенціалу обдарованих учнів та **проведено апробацію розробленого комплексу методів** в умовах освітнього процесу експериментальних закладів. Колективом було **проведено** низку науково-методичних та практичних заходів, спрямованих на підтримку та розвиток особистісного потенціалу обдарованих учнів ліцеїв у період воєнного стану, що включали тренінгові заняття, психологічні ігри, інтерактивні заходи, а також надання психологічної та консультативної підтримки учням, батькам та вчителям.*

***Опубліковано узагальнені результати експериментального дослідження.** Підготовлено низку публікацій, що висвітлюють психологічні аспекти підтримки обдарованих учнів в умовах воєнного стану. Підготовлено посібник та науково-методичні рекомендації щодо реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів в умовах закладів ЗСОНС. Підготовлені методичні матеріали та посібник апробовані у закладах освіти та психологічних службах. Проведено семінари й тренінги для практичних психологів, педагогів та керівників закладів освіти для ознайомлення з розробленими рекомендаціями.*

12. Продукція, підготовлена за результатами виконання наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (вказати вид та назву продукції):

Виконавцями дослідження підготовлено наукову продукцію:

Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану : методичні рекомендації / К. А. Андросович, Л. І. Ткаченко, М. М. Міленіна. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 42 с.

Рукописи:

методичний посібник «Методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв» — 6,0 друк. арк. (рекомендовано до видання та оприлюднення рішенням вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол № 11 від 30 жовтня 2024 р.).

Підготовлено та надруковано статті в межах наукової теми у виданнях, що індексуються у Web of Science Core Collection (1 стаття), у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України (35 статей), матеріалах науково-практичних заходів (27 статей), науково-популярні публікації (5 статей). Всього – 74 статті.

Остаточний (науковий) звіт.

13. Упровадження результатів наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (зазначити цільову групу користувачів продукції, їх практичну цінність для потреб суспільства):

Результати дослідження представлено та обговорено на заходах, які організовано та проведено виконавцями теми, а саме на: Міжнародній науково-практичній конференції «Психологія забезпечення стресостійкості особистості та життєздатності суспільства в умовах війни» (2022 р.); Всеукраїнській міжгалузевій науково-практичній онлайн-конференції «Проблеми цивілізаційної суб'єктності України: місія науки і освіти» (2022 р.); XII Всеукраїнських психолого-педагогічних читаннях, присвячених пам'яті доктора педагогічних наук, професора Федоришина Бориса Олексійовича «Професійна орієнтація: стан і перспективи розвитку» (2022 р.); Міжнародній науково-практичній онлайн-конференції «Обдаровані діти – скарб нації!» (2023 р., 2024 р.); науково-практичному онлайн-семінарі «Діагностика та моніторинг розвитку обдарованості особистості» (2023 р.); Міжнародній конференції «Освіта в умовах воєнного стану: реалії та перспективи» (2023 р.); V Всеукраїнській міжгалузевій науково-практичній онлайн-конференції «Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів» (2024 р.); вебінарі «Рідномовна і багатомовна освіта у контексті сталого розвитку суспільства» (2024 р.); XXII Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О.П. Рудницької «Неперервна педагогічна освіта XXI століття: досвід, інновації, тенденції: програма XXII» (2024 р.); VII Міжнародній науково-практичній конференції «Наукова еліта у розвитку держав» (2024 р.); II Міждисциплінарному круглому столі «Філософія та публічні комунікації» (2024 р.); Настановчій сесії Відділення філософії та суспільствознавства Київської МАН учнівської молоді (2024 р.); Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Лідерство і обдарованість: сучасний науковий дискурс і освітня практика» (2024 р.); Міжнародному конгресі молодих науковців-психологів «Сучасні психологічні проблеми, викликані військовою агресією та шляхи їх подолання» (2024 р.); II міжнародній науково-практичній конференції «Стійкість освіти і науки в умовах трансформації» (2024 р.); Науково-практичному онлайн-семінарі «Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку» (2024 р.).

Виконавцями дослідження проведено в експериментальних та інших закладах освіти уроки соціально-емоційного та етичного навчання (СЕЕН), спрямовані на розвиток емоційної компетентності учнів, їхньої здатності до саморегуляції в умовах стресу; тренінгові заняття; квести; психологічні ігри; інформаційні години; консультації та бесіди (з учнями, схильними до девіантної поведінки; з учителями щодо роботи з емоційними станами підлітків, профілактики суїцидальної поведінки; з батьками з питань збереження ментального здоров'я дітей в умовах воєнного стану); психологічні заходи; інтерактивні івенти; всеукраїнські флешмоб-практики у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування, ліцеях, регіональних відділення МАН України, закладах вищої освіти (Вишенський, Воронківський, Кучаківський і Мирненський ліцеї Бориспільського району Київської області, а також Слов'янська гімназія м. Києва, коледж ЗВО МНТУ м. Київ, Волинський ліцей імені Нестора Літописця (Тернопільська обл.), Науковий ліцей № 3, м. Полтава, Науковий ліцей Житомирської політехніки, м. Житомир, Львівський науковий ліцей Львівського політехнічного університету, м. Львів,

Комунальний заклад Львівської обласної ради «Винниківська загальноосвітня санаторна школа I-III ступенів», м. Львів – Винники).

14. Вплив результатів дослідження на розвиток науки, суспільства та економіки, зокрема на забезпечення безпеки та оборони країни, розвиток технологій, забезпечення здоров'я та якості життя, розвиток передової науки, популяризацію результатів наукових досліджень, розвиток освіти, розвиток соціальної сфери, розвиток культури, збереження навколишнього середовища, розвиток державної політики:

Результати дослідження сприяють розвитку методів і технологій психологічної та педагогічної підтримки обдарованих учнів, зокрема, щодо розкриття та реалізації особистісного потенціалу та лідерських якостей як однієї з його основних складових.

Подальшого розвитку набули:

- теоретичне обґрунтування та практичні підходи до підтримки й розвитку особистісного потенціалу обдарованих учнів, зокрема в частині теоретичного обґрунтування умов, що сприяють оптимізації їхнього соціального, емоційного та інтелектуального розвитку в умовах воєнного стану та періоду відновлення країни;

- практичні підходи до діагностики, супроводу та реалізації індивідуальних програм, спрямованих на розвиток стресостійкості, соціальної винахідливості та творчих здібностей учнів в умовах сучасних викликів.

Використання теоретичних і практичних результатів дослідження актуальне в системі підвищення кваліфікації, для професійної підготовки і перепідготовки працівників освіти з метою оптимізації педагогічної та психологічної діяльності в роботі з обдарованими учнями, а впровадження заходів в освітній процес продемонструвало високий рівень покращення психоемоційного стану учнів, розвитку їхньої стійкості до стресу та труднощів.

15. Рекомендації щодо впровадження результатів наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки, зокрема стосовно проведення за результатами фундаментальної прикладних досліджень

Цільовою групою користувачів продукції є науково-педагогічні працівники, учителі закладів освіти, психологічні служби, студенти та всі, хто працює з категорією обдарованих. Об'єктами впровадження можуть бути заклади спеціалізованої освіти наукового спрямування, ліцеї, регіональні відділення МАН України, заклади вищої освіти.

Впровадження здійснюватиметься у два етапи, щонайменше протягом трьох років після завершення наукового дослідження. На першому етапі продукція оприлюднюється та розповсюджується серед цільової групи користувачів у форматі конференцій різних рівнів, круглих столів, семінарів тощо, шляхом виступів, публікацій у фахових наукових виданнях та матеріалах конференцій. Другий етап передбачає використання продукції цільовою групою.

Результати дослідження сприятимуть вдосконаленню психологічної і педагогічної підтримки обдарованих учнів щодо розкриття та реалізації їх потенційних можливостей, дозволять визначити засоби і методи щодо роботи з обдарованими учнями в освітньому процесі закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.

16. Розгляд і приймання наукової роботи та її етапів:

Робота розглядалася й обговорювалася на засіданнях відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості (протокол №1 від 26 січня 2022 р., протокол № 9 від 29 листопада 2022 р., протокол №1 від 24 січня 2023 р., протокол №9 від 22 грудня 2023 р., протокол № 1 від 23 січня 2024 р., протокол №9 від 26 листопада 2024 р.), засіданнях вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України (протокол № 11 від 5 грудня 2022 р.; протокол №12 від 27 грудня 2023; протокол № 7 від 26 червня 2024 р., протокол № 10 від 27 вересня 2024 р., протокол №12 від 19 грудня 2024 р.), засіданні бюро Відділення загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем НАПН України (протокол № 10 від 24 грудня 2024 р.).

За результатами розгляду прийнято рішення:

- звіт взяти до відома;
- вважати, що запланований обсяг робіт за темою: «Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування» виконано відповідно до технічного завдання;
- рекомендувати до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України та сайті інституту методичні рекомендації «Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану» – 2 авт. арк. (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 13 грудня 2023 р.);
- рекомендувати до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України та сайті інституту методичний посібник «Методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв» — 6,0 друк. арк. (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол № 11 від 30 жовтня 2024 р.).

У 2024 році продовжено виконання одного прикладного наукового дослідження.

1. Тема наукового дослідження: «Методичні засади впровадження освітніх моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування в закладах загальної середньої та позашкільної освіти»

Номер державної реєстрації: 0123U100272.

2. Підстава для виконання наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (рішення замовника про затвердження дослідження, номер і дата договору)

Постанова Президії НАПН України «Про затвердження фундаментальних і прикладних наукових досліджень за тематикою НАПН України, виконання яких розпочинається в 2023 році» № 1-2-/5-79 від 21 квітня 2022 року; Договір 12/10/1 –23Нпр від 02.01.2023 року.

3. Пріоритетний напрям, проблема наукового дослідження /науково-технічної (експериментальної) розробки (для наукових досліджень за тематикою НАПН України)

Напрямок 4. Педагогіка і психологія освітнього процесу.

Проблема дослідження: Компетентнісно орієнтовані моделі дидактичних і методичних систем. Дидактичні засади, принципи і закономірності освіти для стійкого розвитку.

4. Назва етапу наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки моделювально – експериментальний.

5. Тривалість звітної етапу (початок - кінець):

01 січня 2024 р. – 31 грудня 2024 р.

6. Повна назва наукової установи, організації-виконавця, юридична адреса, телефон, факс: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52-д; тел. (044) 481-27-27, тел./факс (044) 483-14-67; e-mail: iod.napn@ukr.net;

Р/р IBAN № UA888201720343120001000015556 Банк Державна казначейська служба України, м. Київ, ЄДРПОУ 35392834.

7. Науковий керівник дослідження: Ковальова Оксана Анатоліївна, кандидат психологічних наук, завідувач відділу проектування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України.

8. Основні виконавці наукового дослідження (цифрові дані):

штатних працівників (всього) – 4 чол., у т. ч. докторів наук, професорів – 0 чол., кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів – 3 чол.;

сумісників (всього) – 8 чол., у т. ч. докторів наук, професорів – 1 чол., кандидатів наук, старших наукових співробітників, доцентів – 3 чол.

9. Терміни виконання наукового дослідження (початок - кінець):

01 січня 2023 р. – 31 грудня 2025 р.

10. Фактичні обсяги фінансування наукового дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки (у грн.):

у звітному році: 1518040,46 (грн.).

11. Основні наукові результати дослідження згідно з технічним завданням

Узагальнено результати проведеного у 2023-2024 рр. освітнього моніторингу «Стан наукової освіти в Україні та готовність до її реалізації в закладах загальної середньої та позашкільної освіти». Констатовано актуальність впровадження моделей навчання на основі запиту (Inquiry Based Learning). **Сформовано** висновки та **розроблено** рекомендації щодо розвитку наукової освіти в Україні.

Продовжено вивчення українського та зарубіжного досвіду моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування. **Досліджено** модель GreenComp, що визначає набір компетенцій у сфері сталого розвитку, впровадження якої впливає на розвиток знань, навичок та ставлення учнів, сприяє способам мислення, планування та дій із співчуттям, відповідальністю та турботою про нашу планету та громадське здоров'я. **Досліджено** також ретроспективу історії розвитку та впровадження моделі Adventure Playground в країнах ЄС та Америці та уточнено, що модель Adventure Playgrounds являє собою ігровий простір, де діяльність дітей полягає в створенні його з нуля за допомогою наданих матеріалів, спорудження предметів, «основ», зведення конструкцій, що сприяє розвитку соціальних, культурних і практичних компетенцій. **Досліджено і описано** модель навчання на основі феномену (Phenomenon-Based Learning), яка має міждисциплінарний характер і фокусується на вивченні комплексних явищ або подій із реального світу. Учні досліджують явища через різні дисципліни, ставлячи запитання та знаходячи зв'язки між ними. Основна ідея — не вивчати окремі предмети, а вирішувати проблеми або досліджувати явища, об'єднуючи знання з кількох галузей науки. **Досліджено і описано** модель Дизайн-мислення (Design Thinking), яка орієнтована на вирішення складних проблем через інноваційний підхід, що поєднує творчість, емпатію, експерименти та аналітичні процеси. Вона зазвичай використовується для розробки нових продуктів, сервісів або систем, і активно застосовується в STEM/STEAM освіті. Основні етапи моделі: Емпатія, Визначення проблеми, Генерація ідей, Прототипування, Тестування. **Досліджено і описано** модель громадянської науки (Citizen Science), яка передбачає залучення широкої громадськості, зокрема учнів та вчителів, до наукових досліджень у співпраці з професійними науковцями. Ця модель поєднує освітній та дослідницький компоненти, розвиваючи наукову грамотність, критичне мислення і навички співпраці. **Досліджено і описано** модель науково-технічного менталітету (Beta&TechMentality), яка спрямована на формування позитивного ставлення до науки й техніки серед молоді. Вона базується на дослідженні різних типів мотивації та інтересів учнів щодо STEM-галузей. Основна ідея моделі — адаптація підходів до навчання й профорієнтації відповідно до цих мотиваційних типів, щоб зацікавити учнів і розкрити їхній потенціал у науково-технічній сфері. **Досліджено і описано** Менторську модель, яка в науковій освіті передбачає залучення науковців та досвідчених вчених як менторів для учнів чи студентів, що робить наукову діяльність доступнішою й практичною. У цій моделі ментор сприяє розвитку дослідницьких навичок, критичного мислення та наукового підходу до навчання, надаючи індивідуальну підтримку на всіх етапах роботи: від постановки проблеми до аналізу результатів.

Розроблено критерії відбору перспективних моделей наукової освіти в українську школу та позашкілля: 1) критерії виокремлення моделей від не моделей; 2) критерії виокремлення моделей наукової освіти від не наукової освіти; 3) критерії перспективності моделей для української школи і позашкілля. Перша група критеріїв: системність, спрощення реальності, придатність для прогнозування і навчання. Друга група критеріїв: акцент на науковому та інженерному методах, акцент на проблемно-орієнтованому та емпіричному навчанні, формування критичного мислення, формування дослідницьких та технічних навичок, розвиток наукового світогляду та наукової комунікації, міждисциплінарність, розвиток суб'єктності, практична та соціальна спрямованість, використання сучасних технологій. Третя група критеріїв: адаптивність до навчальних програм, актуальність у воєнний час і час післявоєнного відновлення, гнучкість та адаптивність, доступність ресурсів, відповідність потребам освітньої системи.

У результаті відбору з урахуванням вищезначених критеріїв та інших факторів **обрано** три перспективні моделі, а саме:

- *Перша* - Модель 5E Inquiry-Based Learning є повноцінною моделлю наукової освіти, оскільки вона відповідає всім ключовим критеріям: застосуванню наукового методу, емпіричному підходу, розвитку критичного мислення і практичній орієнтації тощо. Вона забезпечує структуроване середовище для розвитку дослідницьких навичок і розуміння наукових принципів через активне навчання. Модель 5E Inquiry-Based Learning є перспективною для впровадження в Україні, особливо в контексті реформування системи освіти та розвитку НУШ. Вона сприяє активному навчанню, розвитку критичного мислення і наукових навичок, що відповідає сучасним вимогам до освіти.

- *Друга* - Модель «Філософський діалог», розроблена Хельског Хансен Гюро (Норвегія). Модель не є науковою моделлю освіти в класичному сенсі, оскільки не базується на емпіричності та науковому методі. Однак вона закладає основи наукової освіти, оскільки розвиває навички критичного мислення, аргументації, рефлексії та дискусії, що можуть бути застосовані у науковому контексті. Тому її можна розглядати як базову модель, яка сприяє розвитку загальних когнітивних і аналітичних навичок, необхідних для наукового мислення. Модель є актуальною для України з огляду на освітні реформи і сучасні виклики. Вона сприяє формуванню критичного мислення, суб'єктності, емоційного інтелекту та комунікативних навичок, що робить її перспективною для впровадження як у школах (особливо в рамках початкової освіти), так і в позашкільних закладах.

- *Третя* - Модель «Розвиток публікаційної діяльності учнів». Модель є перспективною для впровадження в Україні, особливо в рамках профільної освіти, оскільки вона сприяє поглибленню знань в певних предметних напрямках, розвитку наукового мислення та суб'єктності, комунікативних навичок та академічної доброчесності. Вона також може допомогти підготувати учнів до участі в міжнародних наукових проектах і полегшити перехід до вищої освіти.

Здійснено випуск 2-го номеру електронного наукового журналу «Юний дослідник» 16-го липня 2024 року, в якому опубліковано 11 статей. Станом на 28 жовтня 24 р. зареєстровано 2065 переглядів статей журналу (зі врахуванням перегляду анотацій).

Вивчено та описано зарубіжний досвід стратегій відновлення освіти в регіонах, що пережили воєнні конфлікти. **Розглянуто** ключові аспекти впливу конфліктів на освітні системи, **оцінено** роль урядів та міжнародних організацій у процесах відновлення, **проаналізовано** успішні інноваційні підходи, включно з використанням новітніх технологій, **висвітлено** інтеграцію, інклюзивність і рівний доступ до освіти, підготовку та перепідготовку вчителів, а також психологічну підтримку учнів та вчителів.

Створено і затверджено програму експерименту, **розпочато** його перші етапи. **Створено** загальну методику впровадження перспективних педагогічних моделей, яка складається з трьох основних етапів: 1. Навчання педагогів-експериментаторів основам реалізації конкретної перспективної педагогічної моделі. 2. Апробація моделі, інтеграція її в конкретну діяльність педагога (в програму, урок/заняття, позакласну роботу) у супроводі групової супервізії та інтервізії. 3. Оцінка та аналіз результатів впровадження моделі, узагальнення педагогічних умов. **Створено** концептуальний підхід до оцінювання, який охоплює етапи впровадження моделей: визначено ключові показники, які свідчать про досягнення цілей методики, а саме: рівень підготовки та професійного зростання педагогів; інтеграція моделі у навчальну діяльність; навчальні результати учнів; динаміка навчального процесу; загальний вплив на освітнє середовище.

Розроблено програми навчання вчителів-експериментаторів за такими темами: «Методичні засади впровадження моделі спеціалізованої освіти наукового спрямування 5Е за фізико-математичним профілем», «Методичні засади впровадження моделі «Розвиток публікаційної діяльності учнів», «Освітня модель «Філософський діалог» як інструмент для розвитку критичного мислення учнів у контексті наукової освіти.

12. Продукція, підготовлена за результатами виконання наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (вказати вид та назву продукції)

Рукописи:

аналітичні матеріали «Відновлення освіти на постконфліктних територіях: зарубіжний досвід та ініціативи України» - 2 авт. арк., рекомендовано до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рішенням вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 30 жовтня 2024 р.;

методичний посібник «Моделі наукової освіти для забезпечення відновлення та модернізації України» - 7,0 авт. арк., рекомендовано до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рішенням вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №14 від 26 грудня 2024 р.

Виконавцями підготовлено та надруковано 27 статей у межах наукового

дослідження.

Проміжний звіт.

13. Упровадження результатів наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (зазначити цільову групу користувачів продукції, їх практичну цінність для потреб суспільства)

Наукові результати рекомендовано до використання вчителям закладів загальної середньої, позашкільної, вищої та післядипломної освіти. Практична користь результатів наукового дослідження полягає у вивченні та адаптації найуспішнішого передового досвіду кращих країн світу для вирішення актуальних викликів української освітньої системи. Це дозволяє запроваджувати ефективні та перевірені стратегії, що сприяють модернізації освіти, забезпеченню рівного доступу до якісного навчання, підтримці психологічного здоров'я учасників освітнього процесу та використанню інноваційних технологій. Таким чином, результати роботи допомагають підвищити стійкість освітньої системи в умовах кризи, сприяють соціальному розвитку суспільства, підготовці нового покоління, здатного будувати успішне майбутнє країни, а також євроінтеграції.

Проведені відділом заходи: вебінар для «AR BOOK» (платформа для вчителів та шкіл) «Моделі спеціалізованої освіти: досвід України та Польщі» https://www.youtube.com/watch?v=qkt66rICMK0&ab_channel=ArBookinfo ; тренінг «Філософський діалог: можливості використання в школі та поза нею», 25 жовтня 2024 року (в рамках IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Обдаровані діти – скарб нації!» у межах XVI Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті»); науково-практичний семінар «Зміст, методи і форми освіти наукового спрямування» для вчителів природничого профілю в межах Міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра – День студента 2024», 16.11.2024 р., м.Київ. (в рамках Програми спільної діяльності НАНУ та НАПНУ на 2023 – 2025 роки) <https://www.youtube.com/watch?v=DLuPJFkdwl4>; науково-практичний семінар «Зміст, методи і форми освіти наукового спрямування» для вчителів суспільно-гуманітарного профілю , 11.12.2024 р., Київ. (в рамках Програми спільної діяльності НАНУ та НАПНУ на 2023 – 2025 роки) (. https://www.youtube.com/watch?v=T6JsSr131_o ; Секція 5 «Впровадження наукової освіти в український освітній простір: зарубіжний і вітчизняний досвід, перспективи» в межах VI Всеукраїнського відкритого науково-практичного онлайн-форуму «Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії» (в рамках Програми спільної діяльності НАНУ та НАПНУ на 2023 – 2025 роки); I Міжнародний науковий семінар «Початкова освіта – у пошуках нових стратегій», 12 грудня 2024 р., м. Ополе, Польща; IV Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Інноваційні практики наукової освіти» (11 – 14 грудня 2024 року, Київ) https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/67_iv-vseukrayinska-naukovo-praktichna-konferenciya-innovaciyni-praktiki-naukovoyi-osviti; заняття 1 «Психодрама в Україні: основа методу» із серії «Тренінги психологічної підтримки для практичних психологів та вчителів» (у рамках програми спільної діяльності

МОНУ та НАПНУ на 2024 – 2026 роки) <https://www.youtube.com/watch?v=iwL8NtEbKis&t=21s> ; заняття 2 «Розвиток резильєнтності методом психодрами: соціальний атом» із серії «Тренінги психологічної підтримки для практичних психологів та вчителів» (у рамках програми спільної діяльності МОНУ та НАПНУ на 2024 – 2026 роки) <https://www.youtube.com/watch?v=rkfsBlseLl4>; заняття «Основи психодрами: вступ до методу і його застосування в психотерапії» для студентів ЗВО Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая.

Вчені відділу брали участь у заходах:

V Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Обдаровані діти – скарб нації», Київ, 23 - 25 жовтня 2024 р. (Ковальова О.А., Демченко О.П., Бурлаєнко Т.І.); Всеукраїнська міжгалузева науково-практична онлайн-конференція «Національна наука і освіта в умовах війни рф проти України та сучасних цивілізаційних викликів», Київ, 27.03.2024 (Кочарян А.Б.); Генеральна асамблея European Geosciences Union (EGU) 2024, Відень, Австрія, 14–19 квітня 2024 р. (Бабійчук С.М.); V Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні дослідження в науці та освіті, Чикаго, США, 2024 р. (Кочарян А.Б.); XI Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми науки, освіти та суспільства», Київ, 2024 р. (Кочарян А.Б.); Методологічний семінар «ПРОФІЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА: ВИКЛИКИ І ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ», Київ, 4 квітня 2024 р. (Ковальова О.А.); Практичний онлайн-семінар «Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку», Київ, 23–26 травня 2024 р. (Ковальова О.А., Дубініна О.В., Бурлаєнко Т.І.); Науково-практичний семінар «Впровадження STEM-підходу в освітнє середовище музею науки», Київ, 27.04.2024 (Кочарян А.Б.); Міжнародна науково-практична конференція «STEAM- освіта: від теорії до практики», Київ, 12–14 червня 2024 р. (Бурлаєнко Т.І., Кочарян А.Б.); Міжнародна конференція ICSF 2024: зі сталого майбутнього: екологічні, технологічні, соціальні та економічні питання, Кривий ріг, 21-24.05.2024 (Кочарян А.Б.); Постійно діючий науково-методологічний семінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах воєнного стану» ДНПБ України імені В.О. Сухомлинського, участь в майстер-класі «Використання штучного інтелекту у науковій та освітній діяльності», Київ, 17.06.2024 (Кочарян А.Б.); 2 nd International Conference on Science, Engineering and Advanced Technology (ICSEAT 2024) (Scopus Indexed – Springer), Gulf University, Bahrain (Scopus Indexed – Springer), Gulf University, Bahrain, May 8-9, 2024 (Дубініна О.В.); Міжнародна онлайн-конференція «Формування ефективних механізмів вдосконалення системи управління проектами в соціально-економічній та технічній галузях». 09 квітня 2024 р. м. Люблін (Дубініна О.В.); Ogólnopolska konferencja naukowa “MIEJSCA I NIE-MIEJSCA EDUKACJI”, 3-4 czerwca 2024 r., m. Krosno (Дубініна О.В., Бурлаєнко Т.І.). 4. Третя літня наукова школа з музейної педагогіки «Збереження Національної культурної спадщини України», з нагоди 70-річчя вступу України до ЮНЕСКО, 17-21 червня 2024 р. (Дубініна О.В.); Ogólnoukraińska konferencja naukowo-praktyczna „TEORIA I PRAKTYKA PEDAGOGIKI KOZACTWA W KONTEKŚCIE UKRAIŃSKIEJ TOŻSAMOŚCI NARODOWEJ”, 29-30 maja 2024 r., m. Kijów (Бурлаєнко Т.І.);

Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція, присвячена Всесвітньому дню філософії «ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: ЦІННОСТІ, СТРАТЕГІЇ, ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ» (Полтава, 20 листопада 2024 року), Полтавська академія неперервної освіти ім. М. В. Остроградського (Кочарян А.Б.).

14. Вплив результатів дослідження на розвиток науки, суспільства та економіки, зокрема на забезпечення безпеки та оборони країни, розвиток технологій, забезпечення здоров'я та якості життя, розвиток передової науки, популяризацію результатів наукових досліджень, розвиток освіти, розвиток соціальної сфери, розвиток культури, збереження навколишнього середовища, розвиток державної політики

Результати дослідження демонструють значний вплив на науковий, освітній розвиток України. Впровадження інноваційних освітніх моделей сприяє підготовці молоді до вирішення актуальних проблем суспільства, підвищує рівень наукової грамотності та забезпечує інтеграцію освіти в глобальні процеси розвитку. Найбільший вплив здійснювався на такі аспекти:

1. Розвиток освіти. Вивчення та опис перспективних моделей наукової освіти закладає основу для подальшого вдосконалення освітніх підходів в Україні. Рекомендації щодо їх впровадження сприяють оновленню навчальних програм, розвитку дослідницьких навичок і критичного мислення серед учнів, що відповідає викликам сучасної української освіти.

2. Розвиток науки. Дослідження моделей, зокрема громадянської науки та публікаційної діяльності учнів, стимулює залучення учнів до наукової роботи та формування дослідницької культури. Це сприяє розвитку наукового потенціалу серед молоді, популяризації науки та підготовці нових кадрів для наукової сфери.

15. Розгляд і приймання наукової роботи та її етапів:

Результати другого етапу дослідження розглядалася й обговорювалася на *засіданні відділу проектування розвитку обдарованості* (протокол № 9 від 16 грудня 2024 р.) та на *засіданні вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України* (протокол № 7 від 26 червня 2024 р., протокол № 11 від 30 жовтня 2024 р., протокол №14 від 26 грудня 2024 р.).

За результатами розгляду прийнято рішення:

звіт взяти до відома;

вважати, що запланований на 2024 р. обсяг робіт за темою «Методичні засади впровадження освітніх моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування в закладах загальної середньої та позашкільної освіти» виконано відповідно до технічного завдання;

- рекомендувати до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рукопис аналітичних матеріалів «Відновлення освіти на постконфліктних територіях: зарубіжний досвід та ініціативи України» - 2,0 авт.арк. (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №11 від 30 жовтня 2024 р.);

- рекомендувати до видання та оприлюднення в електронній бібліотеці НАПН України і на сайті інституту рукопис методичного посібника «Моделі наукової освіти для забезпечення відновлення та модернізації України» - 7,0 авт.арк. (рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол №14 від 26 грудня 2024 р.).

II.4. Публікації.

Загальна кількість праць, підготовлених за звітний період – 283, надруковано – 261, електронні видання – 4.

Наукова продукція:

підготовлено – 8, оприлюднено в електронній бібліотеці НАПН України/сайті видань – 12, надруковано – 6, з них:

- збірник наукових праць, матеріали конференцій – 8, підготовлено – 8, оприлюднено – 8, надруковано – 2;
- щоквартальний науково-методичний журнал – 4, підготовлено – 4, оприлюднено – 4, надруковано – 4.

Виробничо-практична продукція:

підготовлено – 7, оприлюднено – 7, надруковано – 0, з них:

- методичний посібник:
підготовлено – 4, оприлюднено – 4, надруковано – 0;
- методичні рекомендації:
підготовлено – 2, оприлюднено – 2, надруковано – 0.
- аналітичні матеріали:
підготовлено – 1, оприлюднено – 1, надруковано – 0.

Статті:

підготовлено – 71, надруковано – 71, з них:

– у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України:

підготовлено – 54, надруковано – 54;

– у вітчизняних виданнях, що індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection:

підготовлено – 3, надруковано – 3;

– у вітчизняних виданнях, що індексуються в інших науко-метричних базах даних (окрім статей, які враховано у попередньому пункті):

підготовлено – 3, надруковано – 3;

– у зарубіжних виданнях, що індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection:

підготовлено – 7, надруковано – 7;

– у зарубіжних виданнях, що індексуються в інших науко-метричних базах даних (окрім статей, які враховано у попередньому пункті):

підготовлено – 5, надруковано – 5.

Тези, матеріали заходів – 193.

II.5. Найвагоміші результати наукових досліджень та/або діяльності установи

За результатами виконання наукового фундаментального дослідження «Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості» визначено підходи до оцінки обдарованості особистості та методи діагностики обдарованості. Представлено стандартизовані методики ідентифікації інтелектуальної, творчої, комунікативної обдарованості та методики діагностики чинників розвитку обдарованості особистості, описано процедуру тестування й алгоритм обробки емпіричних даних. Представлено загальностатистичні та нормативні показники методик. Нормативні дані сформовані на сучасній українській вибірці.

Психологічна діагностика обдарованості учнів : методичні рекомендації / М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 246 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740921/>

Висвітлено методи первинної ідентифікації обдарованих здобувачів освіти, що базуються на послідовному тривалому цілеспрямованому спостереженні за навчальною або позанавчальною активністю дітей і молоді їхніми наставниками (учителі, вихователі та ін.) за допомогою розробленої профільними фахівцями системи критеріїв оцінки ознак тієї чи іншої обдарованості (академічної, інтелектуальної, творчої, організаційно-лідерської, практичної). Отримані результати структурованого експертного оцінювання дають змогу формувати орієнтовні рейтинги учнів і забезпечують педагогів, батьків, здобувачів освіти необхідною інформацією для побудови індивідуальних траєкторій розвитку обдарованої особистості.

Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості : методичні рекомендації / М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська; упоряд. М. Ю. Мельник. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 84 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743268/>

За результатами виконання наукового дослідження «Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування», розроблено комплекс методів щодо розкриття особистісного потенціалу обдарованих учнів; створено науково-методичні рекомендації щодо реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів в умовах закладів СОНС; розроблено комплекс заходів, що сприяє розвитку потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах військового стану.

Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану : методичні рекомендації / К. А. Андросович, Л. І. Ткаченко, М. М. Міленіна. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 42 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740922/>

III. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

III.1. Кількісна характеристика

1.1. Кількість експериментів:

У 2024 році було проведено три експерименти за такими рівнями освіти:

- базова середня освіта;
- профільна середня освіта;
- спеціалізована освіта.

Усі експерименти проводяться за напрямом 4. Педагогіка і психологія освітнього процесу, відповідно до пріоритетних напрямів (тематика) наукових досліджень¹, актуальних проблем.

Усі експерименти проводилися на рівні Інституту обдарованої дитини НАПН України, за рішенням вченої ради.

1.2. Кількість експериментальних закладів освіти, установ, організацій: 25.

III.2. Загальна характеристика експериментів подається відповідно до їх пріоритетності з урахуванням рівнів освіти та рівнів експерименту.

1. Тема експерименту: Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості.

Експеримент схвалений до проведення рішенням вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України. Терміни проведення – 2024 р. Проводився для базової середньої освіти за напрямом 4. Педагогіка і психологія освітнього процесу.

Науковий керівник: Мельник Марина Юріївна, кандидат педагогічних наук, старший дослідник, завідувач відділу діагностики обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України.

На експеримент винесено: теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості залежно від виду обдарованості

За результатами проведеного експерименту встановлено невідповідність між:

вимогами сучасного суспільства щодо успішної реалізації інтелектуально-творчого потенціалу обдарованої особистості та реальним станом вивчення і розроблення проблеми ідентифікації обдарованої особистості залежно від виду обдарованості;

обґрунтованою у психолого-педагогічній теорії важливості побудови індивідуальної освітньої траєкторії та браком емпірично виявлених когнітивних, афективних, особистісних та інших чинників, що стимулюють або гальмують реалізацію потенціалу обдарованих учнів.

- Шляхи їх вирішення засобом інновацій:

Розроблено моделі критеріїв і показників ідентифікації обдарованості у широкому діапазоні різних контекстів чинників її розвитку – від контексту

¹ Відповідно до Пріоритетних напрямів (тематика) наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок Національної академії педагогічних наук України.

чинників розвитку обдарованості дитини у сім'ї до розвитку обдарованості індивідів у контексті чинників взаємодії суспільних еліт, а також чинників загального устрою і функціонування суспільства на основі асоціативного структурно-функціонального підходу до діагностики обдарованості.

Встановлено низку особистісних особливостей, які можна розглядати в якості чинників розвитку обдарованості (творчої, академічної, інтелектуальної, комунікативної). Емпірично виокремлено зовнішні (соціально-педагогічні, соціально-психологічні) та внутрішні (обумовлені нейропсихологічною, когнітивно-пізнавальною структурою особистості та її психологічними особливостями) чинники, що стимулюють або гальмують реалізацію потенціалу обдарованих учнів.

Розроблено практичні рекомендації для практичних психологів та педагогічних працівників закладів загальної середньої та позашкільної освіти щодо діагностики чинників розвитку обдарованої особистості. До рекомендацій включено опис особливостей ідентифікації обдарованості та діагностики чинників її розвитку в освітньому процесі, представлено особливості прояву різних видів обдарованості та висвітлено зміст і структуру чинників розвитку обдарованої особистості залежно від виду обдарованості.

- Зміни після запропонованих нововведень.

Розроблений асоціативний структурно-функціональний підхід до діагностики обдарованості сприяє інтеграції різних компонентів обдарованості, включаючи когнітивні, афективні, особистісні й соціокультурні аспекти, що дозволяє подолати фрагментарність традиційних підходів і забезпечує цілісне бачення розвитку обдарованої особистості. Такий підхід також підвищує прогностичну достовірність діагностики та її практичну цінність для освітнього процесу. Результати дослідження суттєво розширюють знання щодо діагностики обдарованості, пропонуючи інноваційні підходи до міждисциплінарної освіти й типологічні маркери ідентифікації обдарованості. Результати дослідження сприяють вдосконаленню методик роботи з обдарованими учнями, адже запропоновані підходи до ідентифікації обдарованості є основою індивідуальних освітніх траєкторій, підвищують якість освіти загалом та є основою розвитку потенціалу обдарованості зокрема.

2. Тема експерименту: Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Експеримент схвалений до проведення рішенням вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України. Терміни проведення – 2024 р. Проводився для спеціалізованої освіти наукового спрямування, за напрямом 4. Педагогіка і психологія освітнього процесу.

Науковий керівник: Волощук Іван Степанович, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач відділу інноваційних технологій в освіті обдарованих Інституту обдарованої дитини НАПН України.

Перевірялися експериментальні завдання і вправи для ефективного розвитку відібраних здібностей та умінь в освітньому процесі наукових ліцеїв чи ліцеїв-інтернатів.

- Шляхи їх вирішення засобом інновацій:

Підтверджено, що для ефективного формування операційних дослідницьких умінь ліцеїстів потрібно активно застосовувати комплекси різних типів вправ, включаючи творчі, що сприяє швидшому тренуванню розв'язувати завдання наукового, конструкторського, технологічного спрямування: здійснювати аналіз, синтез навчального матеріалу, мислити за аналогією, абстрагуватися від неістотних чинників, генерувати нестандартні креативні ідеї, прогнозувати та оцінювати результати діяльності.

- Зміни після запропонованих нововведень.

Розроблений асоціативний структурно-функціональний підхід до діагностики обдарованості сприяє інтеграції різних компонентів обдарованості, включаючи когнітивні, афективні, особистісні й соціокультурні аспекти, що дозволяє подолати фрагментарність традиційних підходів і забезпечує цілісне бачення розвитку обдарованої особистості. Такий підхід також підвищує прогностичну достовірність діагностики та її практичну цінність для освітнього процесу. Результати дослідження суттєво розширюють знання щодо діагностики обдарованості, пропонуючи інноваційні підходи до міждисциплінарної освіти й типологічні маркери ідентифікації обдарованості. Результати дослідження сприяють вдосконаленню методик роботи з обдарованими учнями, адже запропоновані підходи до ідентифікації обдарованості є основою індивідуальних освітніх траєкторій, підвищують якість освіти загалом та є основою розвитку потенціалу обдарованості зокрема.

- Зміни після запропонованих нововведень.

Розроблений асоціативний структурно-функціональний підхід до діагностики обдарованості сприяє інтеграції різних компонентів обдарованості, включаючи когнітивні, афективні, особистісні й соціокультурні аспекти, що дозволяє подолати фрагментарність традиційних підходів і забезпечує цілісне бачення розвитку обдарованої особистості. Такий підхід також підвищує прогностичну достовірність діагностики та її практичну цінність для освітнього процесу. Результати дослідження суттєво розширюють знання щодо діагностики обдарованості, пропонуючи інноваційні підходи до міждисциплінарної освіти й типологічні маркери ідентифікації обдарованості. Результати дослідження сприяють вдосконаленню методик роботи з обдарованими учнями, адже запропоновані підходи до ідентифікації обдарованості є основою індивідуальних освітніх траєкторій, підвищують якість освіти загалом та є основою розвитку потенціалу обдарованості зокрема.

3. Тема експерименту: Експериментальна перевірка ефективності використання форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Експеримент схвалений до проведення рішенням вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України. Терміни проведення – 2024 р. Проводився для базової середньої освіти і спеціалізованої освіти за напрямом 4. Педагогіка і психологія освітнього процесу.

Науковий керівник: Поліхун Наталія Іванівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу підтримки

обдарованості Інституту обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України.

STEM/STEAM- підхід гармонійно узгоджується та реалізується на основі прикладного змісту, інноваційних проєктних форм, особистісно орієнтованих методів і високотехнологічних засобів навчання, серед яких, проєктне навчання (реальні проєкти спрямовані на вирішення конкретних проблем або завдань, що розвиває навички комунікації та критичного мислення); ігрові технології (віртуальна реальність, комп'ютерні ігри або програмування); практичні завдання (робота з матеріалами, експерименти та практичні завдання сприяють поглибленню розуміння предметів STEAM); залучення спеціалістів (співпраця з промисловими компаніями, університетами та іншими установами, дозволяє отримати практичний досвід, застосування на практиці) та інше.

Підібрано, підготовлено матеріали та інструменти оцінювання та експериментально перевірено ефективність використання форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування (наукових музеях, НЦ МАН України, закладах середньої освіти, які впроваджують наукову освіту, STEM/STEAM-освіту); проаналізовано, узагальнено та систематизовано результати експериментальної перевірки ефективності форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування; розроблено методичні рекомендації «Педагогічний супровід наукової освіти» для закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Визначені бар'єри і виклики на шляху впровадження форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти, які пов'язані з рівнем кваліфікації, зокрема недостатньою обізнаністю вчителів, викладачів закладів СОНС щодо сутності методології та можливостей цього освітнього напрямку, моделей інтеграції загальноосвітньої і професійної підготовки, низький рівень готовності з наукової методології та теоретичних засад формування дослідницької компетентності учнів, яка лежить в основі формування професійних навичок СОНС, гострою потребою у відповідних методичних розробках.

Шляхи успішної реалізації STEM/STEAM-освіти, серед яких: потреба у визначенні, і структуруванні інтегрованого змісту STEM/STEAM, враховуючи методологічну особливість спеціалізованої освіти, пов'язану з її професійним спрямуванням, науковим змістом та особливістю практико-спрямованої організації освітнього процесу.

Наразі зростає кількість навчальних закладів, які впроваджують елементи спеціалізованої освіти наукового спрямування, STEM/STEAM-освіту в освітній процес, збільшується кількість вчителів, які володіють формами і методами STEM/STEAM, про це свідчать кількісні показники учасників різних конкурсних програм, які були проаналізовані, результати дослідження поповнили дидактику профільної освіти та сприятимуть її розбудові в Україні.

IV. УПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

IV.1. Кількість упроваджених результатів завершених упродовж звітнього та року, що передує звітньому наукових досліджень, за видами продукції:

- наукова - 11;
- виробничо-практична - 9;
- навчальна та довідкова - 2.

З них друкованих та електронних видань – 20 одиниць.

Результати наукових досліджень розміщені на сайті інституту (<https://iod.gov.ua/ua/vidannya/naukova-produkciya-vchenih-institutu>), електронній бібліотеці НАПН України.

Цільовою групою користувачів є вчителі, психологи, соціальні педагоги закладів загальної середньої, спеціалізованої, позашкільної освіти, викладачі закладів вищої, післядипломної педагогічної освіти. А також вчені, здобувачі вищої освіти.

IV.2. Загальна характеристика використання результатів наукових досліджень під час підготовки:

- заявок на наукові дослідження, які будуть виконуватися з 2025 року, а саме «Науково-методичні засади діагностики психологічних ресурсів розвитку обдарованості учнів ліцею», «Науково-методичне забезпечення STEM/STEAM-освіти у розвитку креативності здобувачів спеціалізованої освіти наукового спрямування», «Розвиток наукового мислення обдарованих учнів в інформаційно-освітньому середовищі Малої академії наук України».

– аналітичних матеріалів «Відновлення освіти на постконфліктних територіях: зарубіжний досвід та ініціативи України»;

– рекомендацій науково-практичних заходів, які організовано та проведено інститутом: Міжнародній науково-практичній конференції «STEAM-освіта: від теорії до практики»; Всеукраїнському науково-практичному онлайн-семінарі «Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку»; V Всеукраїнській міжгалузевій науково-практичній онлайн-конференції «Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів»; V Міжнародній науково-практичній онлайн-конференції «Обдаровані діти — скарб нації!»; Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Лідерство і обдарованість: сучасний науковий дискурс і освітня практика»; методичному семінарі «Теоретичні і методичні питання реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування»; круглому столі «Позитивні та негативні наслідки інтелектуальної стратифікації учнівського середовища».

IV.3. Опис впливу результатів діяльності наукової установи на розвиток науки, суспільства та економіки

IV.3.1. Основний вид впливу (обрати необхідне):

– на розвиток передової науки, зокрема на популяризацію результатів наукових досліджень;

– на розвиток освіти.

Перелік основних наукових результатів, які дали змогу досягти впливу.

IV.3.2. Опис основних наукових результатів, які дали змогу досягти цього впливу (до 3000 знаків).

Обґрунтовано принципи ідентифікації обдарованості. Узагальнено діагностичні та прогностичні можливості методів ідентифікації обдарованості. Сформульовано теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості.

Сформовано комплекс засобів діагностики чинників розвитку обдарованої особистості.

Розроблено стандартизовані нормативи методик сформованого комплексу засобів діагностики чинників розвитку обдарованої особистості з урахуванням віку та (або) статі, підготовлено інтерпретаційні тексти.

З метою отримання експертної оцінки інтелектуальної, академічної, творчої, соціально-комунікативної, художньо-естетичної, організаційно-лідерської та практичної обдарованості розроблено перелік поведінкових маркерів-дескрипторів для педагогів та батьків. Створено рейтингові шкали діагностики обдарованості.

Узагальнено форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування в т.ч. з урахуванням умов воєнного стану та післявоєнного відновлення країни.

Розроблено та перевірено модель реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням умов воєнного стану та післявоєнного відновлення країни.

Розроблено методичні рекомендації з реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням умов воєнного стану та післявоєнного відновлення країни.

Обґрунтовано зміст спеціалізованої освіти наукового спрямування на рівні здібностей та умінь, які потрібно розвивати і формувати в обдарованих учнів. Обґрунтовано критерії добору навчально-тренувальних завдань і вправ, спрямованих на розвиток технічних, організаційних, операційних, практичних і комунікативних здібностей обдарованих учнів та формування у них відповідних умінь.

IV.3.3. Роль наукової установи / закладу вищої освіти у досягненні впливу (до 2000 знаків).

Інститут обдарованої дитини НАПН України (далі – Інститут) є єдиною науковою установою, яка здійснює дослідження феномену обдарованості, розробляє методичне забезпечення діагностики та розвитку обдарованості, створює програми і методики навчання, розвитку та супроводу обдарованої особистості, розробляє науково-методичні засади впровадження спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Інститут є членом робочої групи Європейської федерації академій наук (ALLEA), Всесвітньої ради для обдарованих і талановитих дітей (WCGTC) та Європейської ради з питань високих здібностей. За реалізацію проєкту Фібоначі Інститут отримав статус Центру розповсюдження науково-природничої освіти базованої на допитливості.

Вченими Інституту виконано наукові дослідження, результати яких суттєво збагатили українську науку та принесли практичну корисність для освітян, учнів, батьків, дозволили досягти поставлених цілей та очікуваного впливу.

З метою апробації та впровадження Інститут щорічно організовує і проводить близько 10 науково-практичних заходів. Інститутом налагоджено співпрацю з закладами загальної середньої, вищої, післядипломної і позашкільної освіти для впровадження і відстеження результативності наукових розробок.

Інститутом підготовлено друковані та електронні видання, забезпечено доступ до них широкого кола освітян, вчених, здобувачів освіти та батьків. Інститут розміщення видань у відкритому доступі в електронній бібліотеці НАПН України, на сайті Інституту.

IV.3.4. Опис впливу (до 6000 знаків).

Розроблене методичне забезпечення діагностики чинників розвитку обдарованої особистості сприяє розширенню уявлень про психологію обдарованості загалом, та становлення обдарованої особистості зокрема.

Окрім того, результати дослідження спрямовані на вдосконалення діагностики обдарованості, яка нині є необхідною складовою освітнього процесу, адже допомагає ідентифікувати дітей, потенціал яких не розвивається в умовах масової «усередненої» освіти, визначити індивідуальні глибинні та ситуаційні фактори, що стимулюють (або гальмують) реалізацію потенціалу обдарованої дитини.

Окрім того, запропоновані діагностичні методики дають змогу підтримувати обдарованих здобувачів освіти незалежно від їхнього соціального статусу чи життєвих обставин, сприяючи зменшенню нерівностей у доступі до якісної освіти. А точна ідентифікація здібностей здобувачів освіти дозволяє ефективніше використовувати ресурси на їхній розвиток, відтак – зменшується потреба у додатковій перепідготовці кадрів.

Для кожної методики розроблено стандартизовані нормативи, які враховують вік, стать та особливості респондентів, що дозволяє педагогам і практичним психологам закладів освіти отримувати більш точні та релевантні результати, адаптовані до умов сучасної України. Також сформовані нормативні показники враховують сучасний стан української освітньої системи, соціально-економічну ситуацію та різноманіття регіонів країни, що робить результати більш достовірними та придатними для використання в реальних умовах.

Результати наукового дослідження використовуються практичними психологами, соціальними педагогами, педагогами закладів освіти різних рівнів у роботі з обдарованими дітьми та молоддю при здійсненні діагностики,

супроводу та прогнозування розвитку обдарованості, а також при підготовці та перепідготовці працівників освіти, що є значущими для створення цілісної системи ідентифікації та супроводу обдарованих учнів, сприяє підвищенню рівня науково-методичного забезпечення педагогічних працівників освітніх закладів, що працюють з обдарованими дітьми та молоддю. Результати дослідження сприяють вдосконаленню психолого-педагогічної підтримки обдарованих учнів в освітньому процесі, забезпечуючи працівників закладів освіти необхідною інформацією для побудови індивідуальних траєкторій розвитку обдарованої особистості.

Результати досліджень є важливими для розбудови профільної освіти Нової української школи, становлять методичну основу для розроблення й реалізації освітніх програм наукового спрямування для обдарованих дітей відповідно до державних стандартів, сприяють інтеграційним процесам між формальною і неформальною освітою, та спрямовані на підвищення наукової грамотності дітей та молоді і підготовку майбутньої наукової еліти. Поряд з цим, вони сприяють популяризації освітнього напрямку STEM/STEAM, підвищенню інтересу та обізнаності освітян щодо можливостей STEM/STEAM-освіти, впровадженню інноваційних форм і методів, створенню освітнього середовища для реалізації методологічних підходів STEM/STEAM-освіти, поширенню методів, форм роботи зарубіжних і вітчизняних педагогів-новаторів; а також інтегруванню системи освіти України до європейського та світового освітнього простору.

Механізми та характер впливу: Узагальнений досвід впровадження STEM/STEAM-освіти в Україні та в інших країнах світу може слугувати дороговказом в розбудові профільної спеціалізованої освіти наукового спрямування, посиленню інтеграції України в міжнародні мережі знань та інформації, синхронізації стандартів STEM/STEAM з освітніми програмами ЄС.

Методичні рекомендації для вчителів з упровадження STEM-освіти стали одним із перших в Україні видань з поширення світового освітнього тренду XXI ст., який продемонстрував можливості інтеграції формальної і неформальної освіти та інтегрованого підходу до навчання обдарованих учнів.

Підготовленні у процесі дослідження матеріали фахових видань та їхнє поширення через відкритий доступ, оприлюднення на різноманітних заходах для освітян викликають інтерес та сприяють підвищенню фахового рівня педагогів, залучених до реалізації освітніх програм спеціалізованої освіти наукового спрямування, спонукають до імплементації дослідницького компонента у навчальний процес, впровадження освітнього напрямку STEM/STEAM.

Описані можливості та особливості інтеграції науки і мистецтва, можливості інтеграції природничих і точних наук з соціально-гуманітарними дозволяють сформувати вектори подолання викликів, які стоять сьогодні перед освітою а узагальнені дидактичні засади нададуть практичні інструменти на цьому шляху.

На основі запропонованих моделей педагогіки глибше зрозуміють шляхи і способи міжпредметної інтеграції, унікальні можливості мистецтва для вирішення багатьох освітніх проблем.

Обґрунтовані дидактичні засади організації освітнього процесу у наукових ліцях у цілому слугують підвалинами побудови навчальних планів, органічного поєднання навчального та наукового складників у їх діяльності, надання науковому методу пізнання статусу освітньої парадигми у діяльності таких закладів, добору необхідних педагогічних кадрів та їхнього функціонального розмежування. У період імплементації НУШ умови трансформації різного роду закладів освіти для обдарованих в наукові ліцеї чи ліцеї-інтернати слугують наріжним каменем зазначеного процесу як для закладів освіти, так і для органів управління освітою. Запровадження у наукових ліцях моделі розвитку інтелектуальних здібностей обдарованих учнів, побудованої на засадах трактування інтелекту як апарату розумної поведінки індивіда, містить у собі прихований потенціал для революційних змін в організації процесу учіння, і у першу чергу обдарованих дітей. Критерії добору навчально-тренувальних завдань і вправ з метою формування та розвитку технічних, організаційних, операційних, практичних та комунікативних умінь і здібностей є дороговказом для тих педагогів, які не задовольнятимуться запропонованими їм завданнями і вправами, а аналогічно шукатимуть чи продукуватимуть «свої». Запропонований навчальний практикум з метою формування технічних, організаційних, операційних, практичних та комунікативних умінь та розвитку відповідних здібностей в обдарованих учнів звільнить від рутинних обов'язків перевантаженого вчителя закладів освіти для обдарованих. Організаційно-педагогічні засади інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування допоможуть вчителям глибоко досліджувати з учнями те, що поверхово вивчається, і вивчати те, що перед цим учнями дослідилося, організувавши при цьому плідну співпрацю закладу освіти для обдарованих з науковими, технічними тощо інституціями.

IV.3.5. Перелік підтверджень впливу

Акти виконаних робіт за договором.

Вплив результатів підтверджено 23 довідками та актами про впровадження різними закладами освіти, регіональними відділеннями НЦ МАНУ, закладами підвищення кваліфікації вчителів тощо.

V. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інститут обдарованої дитини НАПН України є засновником збірника наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи» та співзасновником науково-методичних журналів «Освіта та розвиток обдарованої особистості» і «Мистецтво та освіта». У 2024 році всі видання Інституту ввійшли до категорії Б Переліку наукових фахових видань України.

Журнали:

Спільно з Національною академією педагогічних наук України, Інститутом психології імені Г. С. Костюка НАПН України видано науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості» № 1, № 2, № 3, № 4.

– Освіта та розвиток обдарованої особистості / [Голов. ред. В. В. Бондаренко]. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 1 (92) I квартал. – 134 с.

– Освіта та розвиток обдарованої особистості / [Голов. ред. В. В. Бондаренко]. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 2 (93) II квартал. – 116 с.

– Освіта та розвиток обдарованої особистості / [Голов. ред. В. В. Бондаренко]. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 3 (94) III квартал. – 118 с.

– Освіта та розвиток обдарованої особистості / [Голов. ред. В. В. Бондаренко]. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 4 (95) IV квартал. – 144 с.

(Періодичність – 4 журнали на рік (щоквартально). Тираж 300 примірників. Усі номери надруковано. Загальний обсяг – 40,00 друк. арк.).

Видання «Освіта та розвиток обдарованої особистості» входить до категорії Б Переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії (затверджено наказом МОН України від 02 липня 2020 р. № 886 (додаток 4) і наказом МОН України від 02 жовтня 2024 р. № 1415 (додаток 5).

Журнал включено до міжнародних наукометричних баз даних Google Scholar; Бібліометрика української науки; Index Copernicus International; Research Bib; POL-Index; Ulrichsweb; World Catalogue of Scientific Journals; ERINplus. ISSN 2309-3935, DOI 10.32405/2309-3935, видається українською та англійською мовами.

Спільно з Інститутом проблем виховання НАПН України видано науково-методичний журнал «Мистецтво та освіта» – № 1, № 2, № 3, № 4.

– Мистецтво та освіта: наук.-метод. журнал / [Ред. рада: І. Д. Бех, М. С. Гальченко, В. В. Камишин, О. В. Сухомлинська; ред. колегія: Ж. Н. Шайгозова, В. В. Рагозіна та ін.]. – 2024. – № 1 (111). – 64 с.

– Мистецтво та освіта: наук.-метод. журнал / [Ред. рада: І. Д. Бех, М. С. Гальченко, В. В. Камишин, О. В. Сухомлинська; ред. колегія: Ж. Н. Шайгозова, В. В. Рагозіна та ін.]. – 2024. – № 2 (112). – 64 с.

– Мистецтво та освіта: наук.-метод. журнал / [Ред. рада: І. Д. Бех, М. С. Гальченко, В. В. Камишин, О. В. Сухомлинська; ред. колегія: Ж. Н. Шайгозова, В. В. Рагозіна та ін.]. – 2024. – № 3 (113). – 64 с.

– Мистецтво та освіта: наук.-метод. журнал / [Ред. рада: І. Д. Бех, М. С. Гальченко, В. В. Камишин, О. В. Сухомлинська; ред. колегія: Ж. Н. Шайгозова, В. В. Рагозіна та ін.]. – 2024. – № 4 (114). – 64 с.

(Періодичність – 4 журнали на рік. Тираж 100 примірників. Всі номери надруковано. Загальний обсяг – 28,56 др. арк.)

Журнал включено до міжнародних науко-метричних баз даних Index Copernicus International; Art & EBSCO Publishing, Inc.; ERIH PLUS; має ISSN, видається двома мовами (українською, англійською).

Журнал входить до категорії Б Переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії (затверджено наказом МОН України від 02 липня 2020 р. № 886, серія «Педагогіка»).

Журнал включено до міжнародних науко-метричних баз даних Index Copernicus International; Art & EBSCO Publishing, Inc.; ERIH PLUS; ISSN 2308-8885. Видається українською та англійською мовами.

Інститутом обдарованої дитини НАПН України видано збірник наукових праць – № 1, № 2.

– Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи / [Голов. ред. В. В. Бондаренко]. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 1 (32). – 110 с.

– Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи / [Голов. ред. В. В. Бондаренко]. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 2 (33). – 148 с.

(Періодичність – 2 збірники на рік. Тираж 300 примірників. Усі номери надруковано. Загальний обсяг – 20,00 друк. арк.).

Видання «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи» входить до категорії Б Переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії (затверджено наказом МОН України від 02 липня 2020 р. № 886 (Серія «Педагогіка») і від 26 листопада 2020 р. № 1471 (Серія «Філософія»).

Видання включено до міжнародних наукометричних баз даних Google Scholar; Бібліометрика української науки; Index Copernicus International; Ulrichsweb; Research Bib; POL-Index; World Catalogue of Scientific Journals, ERIHPlus. ISSN 2413-4139, DOI 10.32405/2309-3935; видається двома мовами (українською, англійською).

До переліку фахових видань України включено науково-методичні журнали, збірник:

– «Освіта та розвиток обдарованої особистості» (Інститут обдарованої дитини НАПН України, Національна академія педагогічних наук України, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Наказ МОН України від 02 липня 2020 р. № 886, додаток 4, серія «Педагогіка» і наказ МОН України від 02 жовтня 2024 р. № 1415, додаток 5, серія «Психологія»);

– «Мистецтво та освіта» (Інститут проблем виховання НАПН України, Інститут обдарованої дитини НАПН України. Наказ МОН України від 02 липня 2020 р. № 886, серія «Педагогіка»);

«Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи» (Інститут обдарованої дитини НАПН України. Наказ МОН України від 02 липня 2020 р. № 886 (Серія «Педагогіка») і наказ МОН України від 26 листопада 2020 р. № 1471 (Серія «Філософія»).

VI. ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ

VI.1. Інформація про проведення масових науково-практичних заходів, включених до Плану роботи НАПН України.

У 2024 році Інститутом обдарованої дитини НАПН України було проведено 13 масових науково-практичних заходів за Планом роботи НАПН України, в тому числі 6 міжнародних:

- всеукраїнських та міжнародних конференцій – 5;
- науково-практичних семінарів – 5;

- круглих столів – 1;
- всеукраїнських конкурсів – 2.

Статистику організованих та проведених ІОД НАПН України науково-практичних масових заходів наведено у Таблиці VI.1.

**Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція
«ЛІДЕРСТВО І ОБДАРОВАНІСТЬ: СУЧАСНИЙ НАУКОВИЙ ДИСКУРС І
ОСВІТНЯ ПРАКТИКА».**

14–19 лютого 2024 року на платформі Zoom meeting за покликанням:
[https://us02web.zoom.us/j/86820292149?](https://us02web.zoom.us/j/86820292149?pwd=bkhtRlNxL3E3SnZCTU1oSFNHcHJNQQT09)

[pwd=bkhtRlNxL3E3SnZCTU1oSFNHcHJNQQT09](https://us02web.zoom.us/j/86820292149?pwd=bkhtRlNxL3E3SnZCTU1oSFNHcHJNQQT09), з трансляцією на каналі youtube:

пленарне засідання – [https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=YmUXOIFOl5Y&t=30135s&ab)

[v=YmUXOIFOl5Y&t=30135s&ab](https://www.youtube.com/watch?v=YmUXOIFOl5Y&t=30135s&ab),

секційні доповіді – <https://www.youtube.com/watch?v=uWMC7N4R-HQ&ab>

науково-практичні заходи – [https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=l3tBiEVnEz4&ab_channel)

[v=l3tBiEVnEz4&ab_channel](https://www.youtube.com/watch?v=l3tBiEVnEz4&ab_channel)

210 учасників конференції представили свої доповіді (в тому числі **46** учасників – на пленарному засіданні та **164** – на секційних засіданнях).

1 675 учасників з усіх регіонів України взяли активну участь у дискусії за тематикою заходу.

Співорганізатори конференції:

- Національна академія педагогічних наук України
- Інститут соціальної та політичної психології НАПН України
- Інститут проблем виховання НАПН України

Основні питання, які обговорювалися:

- Лідерство й елітарність в умовах війни
- Лідерство природне і виховуване: у чому колізія
- Лідерство істинне і деструктивне: причини, форми, прояви
- Виховання лідерських якостей обдарованих учнів
- Інтелектуальна обдарованість і лідерство
- Олімпіадний і манівський рух у формуванні лідерства

Результативність заходу.

Проведено пленарне засідання та чотири секції, а саме:

«Лідерство й елітарність в умовах війни», керівник секції: *Ільїн Володимир Васильович*, доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАПН України, професор кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка; завідувач відділу філософсько-методологічних проблем інноваційного розвитку людини Інституту обдарованої дитини НАПН України;

«Лідерство природне й виховуване: у чому колізія», керівник секції: *Ткаченко Лідія Іванівна*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості Інституту обдарованої дитини НАПН України;

«Лідерство істинне і деструктивне: причини, форми, прояви», керівник секції: *Міленіна Мілена Михайлівна*, кандидат філологічних наук,

завідувач відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості Інституту обдарованої дитини НАПН України;

«Виховання лідерських якостей обдарованих учнів. Інтелектуальна обдарованість і лідерство. Олімпіадний і манівський рух у формуванні лідерства», керівник секції: *Малиношевська Альона Василівна*, кандидат педагогічних наук, заступник директора з наукової роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України.

В програмі конференції проведено 11 науково-практичних заходів:

- **7 майстер-класів** – «Виховуємо лідерські якості змалку», «Трансформаційне лідерство сучасного педагога», «Розвиток міжпредметної компетентності учнів у процесі підготовки до олімпіади з інформаційних технологій», «Лідерство як фактор розвитку освіти 4.0», «Лідер і лідерство: як підтримати та ресурсувати», «Роль лідерства для дітей дошкільного віку», «Розвиток лідерства та EDI (рівності, різноманітності та інклюзії) через імерсивні арт-практики».

- **3 тренінги** – «Особливості комунікації з учнями та ученицями в онлайн-форматі», «Асертивність як запорука лідерського успіху», «Відновлення авторства життя під час травматичних подій».

- **Фокус-групу з учасниками конференції у форматі світового кафе** «Формування лідерських якостей здобувачів освіти».

Видано програму роботи конференції та підготовлено збірник наукових праць (Лідерство і обдарованість: сучасний науковий дискурс і освітня практика : матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 14–19 лютого 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 1014 с.) у якому опубліковано 146 статей та тез доповідей учасників конференції.

Матеріали конференції розміщено на інтернет-сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/57_vseukrayinska-naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya-liderstvo-i-obdarovanist--suchasniy-naukoviy-diskurs-i-osvitnya-praktika

V Всеукраїнська міжгалузева науково-практична онлайн-конференція «Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів» (в межах XV Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти–2024»).

27 березня–2 квітня 2024 року на платформі Zoom meeting за покликанням: <https://us02web.zoom.us/j/83398773903?pwd=WEtHK0llaWZmTWtmTnhPUlVqRmlGUT09>, з трансляцією на каналі youtube: <https://www.youtube.com/live/QpoudOHAlaI>

244 учасника конференції виступили з доповідями (в тому числі **39** учасників – на пленарному засіданні та **205** – на секційних засіданнях).

2 124 учасників з усіх регіонів України взяли активну участь у обговоренні актуальних теоретичних і практичних проблем розвитку українського суспільства, зокрема науки і освіти в умовах війни рф проти

України; розвитку українського соціуму на принципах свободи, рівності, поваги до людської гідності, дотримання прав людини і верховенства права; проблем розвитку обдарованих дітей і юні в умовах боротьби за незалежність і цілісність України

Співорганізатори міжгалузевої конференції:

- Національна академія наук України
- Національна академія педагогічних наук України
- Інститут філософії імені Г. С. Сковороди
- Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса
- Інститут всесвітньої історії
- [Інститут соціальної та політичної психології](#)
- Всеукраїнська газета «Освіта і суспільство»

Основні питання, які обговорювалися:

- Наука і освіта в умовах війни РФ проти України
- Освіта України в сучасних цивілізаційних викликах
- Соціально-психологічні аспекти розвитку українського соціуму під час війни
- Обдарованість і лідерство: ідентифікація і місія

Результативність заходу:

Проведено пленарне засідання, під час якого **заслухано та обговорено ключові доповіді:** «Освіта і наука в умовах воєнного стану: виклики і відповіді», «Наука і освіта в Україні: виклики війни і відповіді перемоги та миру», «Сучасний інтелектуал: знання і творчість чи технологізм», «Російська міфологічна складова та подолання її в шкільних підручниках з історії України», «Культура академічної комунікації в Україні: пошуки відповідей на виклики війни».

Організовано та забезпечено онлайн-роботу чотирьох секцій:

1. **«Наука і освіта в умовах війни РФ проти України»**, керівник секції: *Гальченко Максим Сергійович*, доктор філософських наук, директор Інституту обдарованої дитини НАПН України
2. **«Освіта України в сучасних цивілізаційних викликах»**, керівник секції: *Ільїн Володимир Васильович*, доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАПН України, професор кафедри економічної теорії, макроекономіки економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка; завідувач відділу філософсько-методологічних проблем інноваційного розвитку людини Інституту обдарованої дитини НАПН України
3. **«Соціально-психологічні аспекти розвитку українського соціуму під час війни»**, керівник секції: *Слюсаревський Микола Миколайович*, кандидат психологічних наук, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
4. **«Обдарованість і лідерство: ідентифікація і місія»**, керівник секції: *Ткаченко Лідія Іванівна*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості Інституту обдарованої дитини НАПН України, *Шульга Валентина Миколаївна*, завідувач науково-організаційного відділу Інституту обдарованої дитини НАПН України

Видано програму роботи конференції та підготовлено збірник наукових праць (Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасні цивілізаційних викликів : матеріали V Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 27 березня–2 квітня 2024 року). / Упорядковані Л. І. Ткаченко, В. М. Шульга. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 1 322 с.) у якому опубліковано 204 статті та тези доповіді учасників конференції.

Матеріали конференції розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – <https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/58-v-vseukrayinska-mizhgaluzeva--naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya-nacionalna-nauka-i-osvita-v-umovah-viyni-rf-proti-ukrayini-ta-suchasnih-civilizaciynih-viklikiv>

Міжнародна науково-практична конференція «STEAM-ОСВІТА: ВІСЬОКІ ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ».

12–14 червня 2024 року на платформі Zoom meeting за покликанням [https://us02web.zoom.us/j/88429239489?](https://us02web.zoom.us/j/88429239489?pwd=U0thYU96S3ZxMjlvMVZzTkdwYzVvQT09)

pwd=U0thYU96S3ZxMjlvMVZzTkdwYzVvQT09, з трансляцією на каналі youtube <https://youtube.com/playlist?list=PLjMXIocMFeMCmBL63dVaxluma2jUu180W&si=UUEoacO23wn15o03>

104 учасника конференції виступили з доповідями (в тому числі 24 учасники – на пленарному засіданні та 208 – на секційних засіданнях).

1 853 учасника з усіх регіонів України взяли активну участь у дискусії тематикою заходу.

Співорганізатори конференції:

- Національна академія наук України
- Національна академія педагогічних наук України
- Інститут педагогіки НАПН України
- Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
- Національний центр «Мала академія наук України»
- Кафедра UNESCO з наукової освіти українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Основні питання, які обговорювалися:

- Теоретичні засади STEAM-освіти
- Методи та технології STEAM-освіти
- Досвід впровадження STEAM-освіти
- Актуальні проблеми та шляхи розвитку STEAM-освіти

Результативність заходу:

*Проведено пленарне засідання, під час якого **заслухано та обговорено ключові доповіді:** «Трансдисциплінарність STEAM-освіти», «Складові освітні практик STEAM та їх використання в контексті проєкту ROAD-STEAMER», «STEM як освітня галузь нової української школи», «Філософсько-педагогічні референції STEAM у рефлексії історика виховання: від інструментального навчання до нового виховання», «Головні складові STEM/STEAM і деякі результати його запровадження в освітній процес», STEAM як тренд інноваційної інтегрованості освіти 4.0 та відповідь новим невизначенням».*

«Developing media literacy among students using STEAM» та інші.

Організовано та забезпечено онлайн-роботу чотирьох секцій:

«Теоретичні засади STEAM-освіти», модератор: *Горбань Леся Володимирівна*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу підтримки обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України;

Методи та технології STEAM-освіти», модератор: *Горбань Леся Володимирівна*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу підтримки обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України

«Досвід впровадження STEAM-освіти», модератори: *Поліхун Наталія Іванівна*, кандидат педагогічних наук, старша наукова співробітниця, завідувачка відділу підтримки обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України; *Постова Катерина Григорівна*, кандидат психологічних наук, провідна наукова співробітниця відділу підтримки обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України;

«Актуальні проблеми та шляхи розвитку STEAM-освіти», модератор: *Онопченко Галина Василівна*, старша наукова співробітниця відділу підтримки обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України.

В межах заходу проведено семінар «STEM/STEAM-уроки в інтерактивних музеях науки» та майстер-класи «STEAM в технологіях. Виготовлення мотанки-ангелочка», «Створення арт-об'єктів у поєднанні з темою sustainable design як практичний напрям для STEAM-освіти», «Графічний онлайн-редактор kidcanvas: steam-підходи в розвитку та навчанні дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку», «Наукове мовлення молодших школярів: методи і прийоми формування в контексті STEAM-занять», «STEAM-проект “Хортиця – місце сили”».

Видано програму роботи та збірник матеріалів конференції («STEAM-освіта: від теорії до практики» : матеріали конференції (Київ, 12–14 червня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 406 с.), до якого увійшло 67 публікацій та тез доповідей.

Всі матеріали конференції розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/62_mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya--steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki

V Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «ОБДАРОВАНІ ДІТИ – СКАРБ НАЦІЇ!».

23–29 жовтня 2024 року на платформі Zoom meeting за покликанням: [https://us02web.zoom.us/j/81101438593?](https://us02web.zoom.us/j/81101438593?pwd=iOUJTOayaGwSKUrJCr8O7m4lFQR5Dv.1)

pwd=iOUJTOayaGwSKUrJCr8O7m4lFQR5Dv.1, з трансляцією на каналі youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=ToInHMopKXU&t=1913s&ab>

353 спікери конференції (в тому числі **28** учасників виступили з доповіддю на пленарному засіданні та **325** – на секційних засіданнях).

2 806 учасників з усіх регіонів України взяли активну участь у дискусії за проблематикою визначення наукових основ і практичних способів виявлення, діагностики, розвитку, підтримки та супроводу обдарованої особистості в освітньому середовищі та соціумі; обмінялись досвідом у практичній роботі з

обдарованими дітьми та молоддю.

Співорганізатори конференції:

- Міністерство освіти і науки України
- Національна академія наук України
- Національна академія педагогічних наук України
- Інститут обдарованої дитини НАПН України
- НЦ «Мала академія наук України»
- Кафедра ЮНЕСКО з наукової освіти Українського державно

університету імені Михайла Драгоманова

Основні питання, які обговорювалися:

- Сучасні тенденції та філософсько-методологічні аспекти дослідження обдарованості
- Впровадження новітніх технологій в освіті обдарованих як один шляхів інтеграції України у світовий освітній простір
- Діагностика та моніторинг розвитку обдарованості дітей і молоді
- Педагогічні інновації в освіті та розвитку обдарованих учнів
- Соціально-психологічна підтримка обдарованої особистості в умовах воєнного стану

Результативність заходу:

Проведено пленарне засідання, під час якого заслухано та обговорено ключові доповіді: «Інформаційно-аналітична система моніторингу досягнень учнів у конкурсах Малої академії наук України», «Впровадження інноваційних технологій цифрових двійників в освіті обдарованої молоді», «Новітні можливості творчості та колізії прав власності в середовищі метавсесвіту» «Психологічні аспекти інформаційно-аналітичного супроводу соціально-психологічної підтримки обдарованої особистості в умовах війни» та інші.

Організовано та забезпечено онлайн-роботу п'ятьох секцій:

«Сучасні тенденції та філософсько-методологічні аспекти дослідження обдарованості», керівник секції: *Гальченко Максим Сергійович*, доктор філософських наук, директор Інституту обдарованої дитини НАПН України;

«Впровадження новітніх технологій в освіті обдарованих як один шляхів інтеграції України у світовий освітній простір», керівник секції: *Ковальова Оксана Анатоліївна*, кандидат психологічних наук, завідувач відділу проєктування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України;

«Діагностика та моніторинг розвитку обдарованості дітей і молоді», керівник секції: *Мельник Марина Юріївна*, кандидат педагогічних наук, старший дослідник, завідувач відділу діагностики обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України;

«Педагогічні інновації в освіті та розвитку обдарованих учнів», керівник секції: *Поліхун Наталія Іванівна*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу підтримки обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України.

«Соціально-психологічна підтримка обдарованої особистості в умовах воєнного стану», керівник секції: *Малиношевська Альона Василівна*

кандидат педагогічних наук, заступник директора з наукової роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України.

В практичні частині заходу проведено:

- **майстер-класи:** «Можливі напрями інноваційних проєктів умов воєнного стану та змішаного навчання», «Аукціон ідей», «Створення проєктів на платформі Wokwi як навчальний інструмент у STEM-освіті обдарованих дітей», «Використання Canva та ШІ в роботі з обдарованою молоддю. Створення постерів, презентацій для захисту наукових проєктів МАН», «Психологічна підтримка особистості під час війни в Україні»;
- **тренінг** «Філософський діалог: можливості використання в школі поза нею»;
- **освітній воркшоп** «Розвиток потенціалу: успішні техніки роботи з обдарованими дітьми»;
- **психологічну едукацію** «Ранкова зустріч як спосіб супроводу обдарованої молоді»;
- **презентацію** «Використання в професійній діяльності педагогів методів ейдетики як засобу стимулювання позитивної навчальної мотивації здобувачів освіти»;
- **лекцію** Девіад Дж. Коул-Хамілтона, професора Школи хімії Університету Сент-Ендрюс, Члена Королівського товариства Единбурга (Шотландія) – «17 цілей стійкого розвитку через хімію».

Видано програму роботи та збірник наукових праць (Обдаровані діти – скарб нації! : матеріали V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 23–29 жовтня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 1604 с.) у якому опубліковано 265 статей та тез доповідей учасників конференції.

Всі матеріали конференції розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/64_v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya--obdarovani-diti---skarb-naciyi-

IV Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ НАУКОВОЇ ОСВІТИ!».

11–16 грудня 2024 року на платформі Zoom meeting за покликанням [https://us02web.zoom.us/j/81021612887?](https://us02web.zoom.us/j/81021612887?pwd=KNFUmHEX518zb0Nq6bbt7tqR6SMviv.1)

pwd=KNFUmHEX518zb0Nq6bbt7tqR6SMviv.1, з трансляцією на каналі youtube https://www.youtube.com/watch?v=_rmzBYjmX8U&t=369s&ab

353 спікери конференції (в тому числі 32 учасника виступили з доповідями на пленарному засіданні та 211 – на секційних засіданнях).

1 443 учасника з усіх регіонів України взяли активну участь в обговоренні проблем, перспектив і способів впровадження наукової освіти в Україні, популяризація її інноваційних практик

Співорганізатори конференції:

- Національна академія педагогічних наук України

- Національний центр «Мала академія наук України»
- Кафедра UNESCO з наукової освіти українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Основні питання, які обговорювалися:

- Наукова освіта в умовах глобалізації і викликів сьогодення
- Від дошкільної до вищої: наукова освіта на всіх рівнях навчання
- Професійний розвиток педагогів і наукових керівників: сучасні методики і інструментарій
- Сучасні технології: використання AI, VR, AR, цифрових лабораторій і платформ для дослідницької діяльності
- Популяризація науки та розвиток презентаційних і публікаційних навичок.

Результативність заходу:

Проведено пленарне засідання, під час якого ***заслухано та обговорено ключові доповіді:*** «The art of questioning and learning how to think through philosophising», «Трансдисциплінарні засади наукової освіти», «Економічна теорія як підґрунтя наукової освіти в умовах глобальних викликів», «Інтерсуб'єктивна природа наукової творчості», «На шляху до програмного забезпечення безпечного для пам'яті», «Перспективи реалізації моделі наукового навчання 5E на уроках математики», «Про науковість принципів наукової освіти», «Модернізація методів розвитку математичних здібностей у закладах наукової освіти», «Перспективи миротворчої освіти в Україні в умовах глобалізації та викликів сьогодення» та інші.

Організовано та забезпечено онлайн-роботу п'ятьох секцій:

«Наукова освіта в умовах глобалізації та викликів сьогодення», керівник секції: *Свириденко Денис Борисович*, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

«Від дошкільної до вищої: наукова освіта на всіх рівнях навчання», керівник секції: *Ковальова Оксана Анатоліївна*, кандидат психологічних наук, завідувач відділу проєктування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України;

«Професійний розвиток педагогів і наукових керівників: сучасні методики та інструментарій», керівник секції: *Дубініна Оксана Володимирівна*, кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу проєктування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України;

«Сучасні технології: використання AI, VR, AR, цифрових лабораторій і платформ для дослідницької діяльності», керівник секції: *Стрижак Олександр Євгенійович*, доктор технічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Національного центру «Мала академія наук України»;

«Популяризація науки та розвиток презентаційних і публікаційних навичок», керівник секції: *Кочарян Артур Борисович*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу проєктування розвитку

обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України.

У практичній частині конференції проведено **10** заходів:

- **Науково-практичний семінар** «Зміст, методи і форми освіти наукового спрямування» (для вчителів суспільно-гуманітарного профілю);
- **Майстер-класи:** «Ефективні моделі наукової освіти для подолання освітніх втрат», «Освітня модель “Філософський діалог” у контексті наукової освіти молодших школярів», «Можливості штучного інтелекту для інклюзивного навчання на прикладі ChatGPT та POE. Створення персонального чат-бота на основі POE», «Штучний інтелект в освіті: ідеї для використання на уроках природничого циклу», «Стратегії особистої ефективності: лідерство, самомотивація, самоконтроль», «Використання інструменту Rise 360 на платформі Articulate 360 для створення електронних освітніх курсів»;
- **презентації** «Модель наукової освіти на прикладі наукового ліцею / пансіону імені Кліма Чурюмова: від адвокації – до пілотування альтернативної інноваційної школи», «Освітні втрати»;
- **практикум** «Інновації починаються з нас».

Видано програму роботи та збірник наукових праць (Інноваційні практики наукової освіти: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 11–16 грудня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 1014 с.) у якому опубліковано 174 статті та тези доповідей учасників конференції.

Всі матеріали конференції розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/67_iv-vseukrayinska-naukovo-praktichna-konferenciya-innovaciyni-praktiki-naukovoyi-osviti.

Всеукраїнський науково-практичний семінар «Впровадження STEM-підходу в освітнє середовище музею науки».

27 квітня 2024 року на платформі *Zoom meeting*, з трансляцією на каналі *youtube*: https://www.youtube.com/watch?v=Wolu2ivcOcU&ab_channel=

8 учасників семінару виступили з доповідями та **40** учасників взяли активну участь у обговоренні.

Співорганізатори семінару НЦ «Мала академія наук України», Інститут педагогіки НАПН України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Кафедра UNESCO з наукової освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Музей науки МАН.

Основні питання, які обговорювалися:

- вивчення освітньої місії інтерактивних музеїв науки як динамічних освітніх середовищ, які пропонують велику кількість ресурсів, зокрема інтерактивних виставок, семінарів та демонстрацій для підтримки STEM-навчання;
- використання ресурсів музею для ефективного навчання, а саме, ознайомлення з практичними стратегіями включення ресурсів інтерактивних музеїв

науки для навчання в класі, включаючи практичні заняття, навчання на основі запитів і застосування концепцій STEM у реальному світі;

- допомога вчителям у розробці цікавих та змістовних планів уроків, орієнтованих на STEM, які відповідають стандартам навчальної програми та використовують унікальні особливості експонатів і досвіду інтерактивних музеїв науки;

- сприяння співпраці та мережевим зв'язкам, роль інтерактивних музеїв науки для покращення професійного розвитку і підтримки постійного впровадження STEM-підходу у їхніх навчальних закладах.

Результативність заходу: обговорено питання щодо особливостей впровадження STEM- та STEAM-навчання та роль у цьому процесі наукових музеїв.

Відео-матеріал семінару розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/61_naukovo-praktichniy-seminar-vprovadzhennya-stem-pidhodu-v-osvitnye-seredovishche-muzeyu-nauki

Всеукраїнський науково-практичний семінар «Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку» (в рамках Всеукраїнського фестивалю науки).

23–26 травня 2024 року на платформі Zoom meeting за покликанням: [https://us02web.zoom.us/j/85245925961?](https://us02web.zoom.us/j/85245925961?pwd=b3M4cFJxUHFmZnpU3kyWW8vNzg0QT09)

[pwd=b3M4cFJxUHFmZnpU3kyWW8vNzg0QT09](https://us02web.zoom.us/j/85245925961?pwd=b3M4cFJxUHFmZnpU3kyWW8vNzg0QT09), з трансляцією на каналі youtube-каналі Інституту обдарованої дитини НАПН України.

133 учасника семінару виступили з доповідями (в тому числі **47** учасників – на пленарному засіданні та **86** – на секційних засіданнях).

1 884 учасника з усіх регіонів України взяли активну участь в обговоренні проблем і перспектив в ідентифікації обдарованості, шляхів реалізації технологій розвитку обдарованості дітей та молоді, обмін досвідом практичної роботи з діагностики та розвитку обдарованості особистості.

Співорганізатором семінару виступило Відділення загальної середньої освіти Національної академії педагогічних наук України

Основні питання, які обговорювалися:

- Сучасні тенденції в ідентифікації обдарованості
- Діагностика чинників розвитку обдарованої особистості в умовах воєнного стану
- Інформаційно-комунікаційні технології в діагностиці та моніторингу розвитку обдарованої особистості
- Практика реалізації технологій розвитку обдарованості дітей і молоді

Результативність заходу. Заслухали ключові доповіді: «Ідентифікація обдарованості в умовах воєнного стану: розвиток і саморозвиток обдарованої особистості», «Педагогічні умови розвитку обдарованості студентів – майбутніх викладачів», «Розвиток обдарованості людини в контексті «суспільства з високою синергією» та «суспільства з низькою синергією» (А. Маслоу), «Виявлення і розвиток математичних здібностей», «Вплив

трансформаційних процесів на діагностику розвитку обдарованої особистості» та інші.

У межах семінару проведено 5 практичних заходів: 4 майстер-класи – «Діагностика особистісного розвитку обдарованих дітей шкільного віку засобами цифрових технологій», «Діагностика в роботі з усвідомленою ресурсністю», «Створення інтерактивних ігор для використання на уроках української мови на платформі Canva. Маршрутні листи для надолуження освітніх втрат», «Психологічний супровід обдарованих дітей при дистанційному навчанні: виклики та реалії сьогодення» та презентацію з елементами арттерапевтичних вправ – «Досвід роботи гуртка “Психологія” як шлях розвитку та підтримки інтелектуальної обдарованості».

Видано програму роботи семінару та підготовлено збірник наукових праць (Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку : матеріали науково-практичного онлайн-семінару (Київ, 23–26 травня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 640 с.) у якому опубліковано 98 статей та тез доповідей.

Матеріали семінару розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/60_naukovo-praktichniy-onlayn-seminar-obdarovanist--metodi-diaagnostiki-ta-shlyahi-rozvitku

Методичний семінар «Теоретичні і методичні питання реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування».

11 листопада 2024 року на платформі Zoom meeting, відео заходу за покликанням:

<https://drive.google.com/file/d/1LrEvlsvgL8i2uOCkteacxUS7quPA9T91/view>.

6 учасників семінару виступили з доповідями; **235** учасників взяли активну участь в обговоренні проблематики семінару.

Співорганізатором семінару виступило Відділення загальної середньої освіти Національної академії педагогічних наук України

Основні питання, які обговорювалися:

- Проблеми формування умінь працювати з літературою як компонент дослідницьких умінь: теоретичні і методичні аспекти
- Теоретичні та методичні підходи до розвитку організаційних умінь та здібностей учнів наукових ліцеїв
- Взаємозв'язок між сформованими операційними вміннями та програмними результатами навчання учнів наукових ліцеїв
- Досягнення учнями наукових ліцеїв програмних результатів навчання шляхом формування дослідницьких практичних умінь
- Комунікаційно-наукові підходи до реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування

За результатами роботи семінару підготовлено рекомендації розробникам навчальних програм, авторам підручників, навчальних і дидактичних посібників, педагогічним працівникам наукових ліцеїв.

Матеріали семінару розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/60_naukovo-praktichniy-onlayn-seminar-obdarovanist--metodi-diaagnostiki-ta-shlyahi-rozvitku

Методичний семінар «Теоретичні і методичні питання реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування».

11 листопада 2024 року на платформі Zoom meeting, відео заходу за покликанням:

<https://drive.google.com/file/d/1LrEvlsvgL8i2uOCkteacxUS7quPA9T9I/view>.

6 учасників семінару виступили з доповідями; **235** учасників взяли активну участь в обговоренні проблематики семінару.

Співорганізатором семінару виступило Відділення загальної середньої освіти Національної академії педагогічних наук України

Основні питання, які обговорювалися:

- Проблеми формування умінь працювати з літературою як компонент дослідницьких умінь: теоретичні і методичні аспекти
- Теоретичні та методичні підходи до розвитку організаційних умінь та здібностей учнів наукових ліцеїв
- Взаємозв'язок між сформованими операційними вміннями та програмними результатами навчання учнів наукових ліцеїв
- Досягнення учнями наукових ліцеїв програмних результатів навчання шляхом формування дослідницьких практичних умінь
- Комунікаційно-наукові підходи до реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування

За результатами роботи семінару підготовлено рекомендації розробникам навчальних програм, авторам підручників, навчальних і дидактичних посібників, педагогічним працівникам наукових ліцеїв.

Матеріали семінару розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/66_metodichniy-seminar-teoretichni-i-metodichni-pitannya-realizaciyi-zmistu-serednoyi-specializovanoyi-osviti-naukovogo-spryamuvannya

Науково-практичний семінар «Зміст, методи і форми освіти наукового спрямування».

16 листопада 2024 року на платформі Zoom meeting, відео заходу за покликанням:

<https://us02web.zoom.us/j/87801996868?pwd=GrRbsacaJaCjEccllRI4ecA6Rq2zOE.1>

197 учасників взяли активну участь в обговоренні проблематики семінару:

- Зміст і методи освіти наукового спрямування
- Форми наукової освіти за чотирма рівнями активності учня
- Модель 5Е дослідницького навчання як ключова модель наукової освіти

Ключові спікери семінару:

- Ковальова Оксана Анатоліївна, завідувачка відділу проектування розвитку обдарованості ІОД НАПН України, кандидат психологічних наук
- Казакова Ольга Ігорівна, наукова співробітниця відділу проектування розвитку обдарованості ІОД НАПН України

– Дубініна Оксана Володимирівна, старша наукова співробітниця відділу проектування розвитку обдарованості ІОД НАПН України, кандидат педагогічних наук, доцент

Матеріали семінару розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/69_naukovo-praktichniy-seminar-zmist--metodi-i-formi-osviti-naukovogo-spryamuvannya

Науково-практичний семінар «Зміст, методи і форми освіти наукового спрямування» (для вчителів суспільно-гуманітарного профілю).

11 грудня 2024 року на платформі Zoom meeting, відео заходу за покликанням:

<https://us02web.zoom.us/j/81021612887?pwd=KNFUmHEX518zb0Nq6bbt7tqR6SMviv.1>

368 учасників взяли активну участь в обговоренні проблематики семінару:

- Наукова освіта в контексті суспільно-гуманітарного профілю навчання, Ковальова Оксана Анатоліївна, кандидат психологічних наук, завідувач відділу проектування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України, методист Національного центру «Мала академія наук України»

- Використання просторових методів дослідження в науковій діяльності національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав», Вовкодав Сергій Михайлович, старший науковий співробітник Музею космосу Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав»

- Пошуково-дослідницькі методи навчання в рамках предметів суспільно-гуманітарного профілю, Бурлаєнко Тетяна Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу проектування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України

- Науково-дослідна робота щодо створення освітніх ресурсів наукового спрямування в контексті інтеграції загальноосвітніх предметів і професійної підготовки, Савченко Ірина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, учений секретар Національного центру «Мала академія наук України»

- Застосування технологій доповненої реальності на уроках історії на прикладі застосунків ARLOOPA та Google Arts, Ткачова Вікторія Юріївна, учитель історії Лиманського ліцею № 5 Лиманської міської ради Донецької області

- Трансдисциплінарні онтології як інструмент у вивченні літератури, Атаманчук Вікторія Петрівна, доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу інформаційно-дидактичного моделювання Національного центру «Мала академія наук України»

Матеріали семінару розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – https://www.youtube.com/watch?v=T6JsSr131_o&t=10

Круглий стіл «Позитивні та негативні наслідки інтелектуальної стратифікації учнівського середовища».

20 листопада 2024 року на платформі Zoom meeting, відео заходу за покликанням: <https://us02web.zoom.us/j/81021612887?pwd=KNFUmHEX518zb0Nq6bbt7tqR6SMvIv.1>

368 учасників взяли активну участь в обговоренні проблематики семінару.

Питання що обговорювались:

- Позитивні наслідки поділу учнів початкової школи за здатністю навчатися у межах класу – *Мелешко Віра Василівна*, кандидат педагогічних наук, доцент;
- Негативні наслідки поділу учнів початкової школи за здатністю навчатися у межах класу – *Мирончук Наталія Миколаївна*, доктор педагогічних наук, доцент;
- Позитивні наслідки поділу учнів основної школи за спеціальними здібностями у межах закладу освіти – *Тадеева Марія Іванівна*, доктор педагогічних наук, професор;
- Негативні наслідки поділу учнів основної школи за спеціальними здібностями у межах закладу освіти – *Тадеев Петро Олександрович*, доктор педагогічних наук, професор;
- Позитивні наслідки поділу учнів старшої школи за загальними здібностями шляхом їх навчання у різних закладах – *Осадчий Іван Григорович*, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник;
- Негативні наслідки поділу учнів старшої школи за загальними здібностями шляхом їх навчання у різних закладах – *Піддячий Микола Іванович*, доктор педагогічних наук, професор;
- Позитивні наслідки інтелектуальної стратифікації студентів у закладах вищої освіти – *Калмикова Лариса Олександрівна*, доктор психологічних наук, професор;
- Негативні наслідки інтелектуальної стратифікації студентів у закладах вищої освіти – *Шуленок Олександр Сергійович*, доктор філософії

Матеріали семінару розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/68_kruglii-stil-pozitivni-ta-negativni-naslidki-intelektualnoyi-stratifikaciyi--uchnivskogo-seredovishca

ХІІ Всеукраїнський конкурс «Творчий вчитель – обдарований учень».

Термін проведення: 01 лютого – 30 червня 2024 року.

Мета конкурсу: створення умов для творчої реалізації педагогів, поширення їх інноваційного досвіду щодо впровадження в практику роботи сучасного педагога особистісно-орієнтованих, практико спрямованих, компетентнісних підходів до освіти обдарованих дітей та молоді, ідей STEM та спеціалізованої освіти наукового спрямування; підвищення ролі та статусу творчих педагогів в педагогічних колективах.

Основні завдання конкурсу:

- виявлення досвіду кращих педагогів, які ефективно використовують інноваційні форми і методи роботи з обдарованими дітьми та молоддю;

- популяризація педагогічних здобутків педагогів-новаторів та інших учасників освітнього процесу;
- створення інформаційного освітнього простору, поповнення банку інноваційних робіт педагогів, спрямованих на інтелектуальний, творчий та особистісний розвиток учня;
- організація методичної підтримки учасників освітнього процесу. з питань виявлення, розвитку та підтримки обдарованості.

Загальна кількість робіт, зареєстрованих на I етап конкурсу – **414**, кількість робіт, схвалених експертною комісією – **377**, кількість робіт, що отримали сертифікати конкурсу – **339**.

Назва номінації	% співвідношення робіт за номінаціями
<i>Методична розробка уроку</i> (авторська методична розробка уроку, заняття, циклу уроків; проєкти).	55,5
<i>Інтегровані авторські навчальні програми спецкурсів, факультативів, гуртків, наукового та науково-технічного, STEM/STEAM напрямів</i> (природничий, математичний, інженерний винахідницький, конструкторський та інші).	4,4
<i>Науково-методичні розробки</i> (авторські методичні посібники, підручники, цикли уроків (більше 10)).	9,7
<i>Освіта обдарованих</i> (заняття, програми для обдарованих дітей, елективні курси, факультативи).	2,7
<i>Матеріали роботи психологічної служби</i> (корекційно-розвивальні програми; проєкти; тренінги тощо).	4,1
<i>Організація освітнього процесу</i> (освітні проєкти загальношкільні, групові (класу, учнівського самоврядування та інші).	3,8
<i>Освіта дошкільників</i> (авторські розвивальні заняття для дітей дошкільного віку; програми проєктування розвитку обдарованого дошкільника в центрах раннього розвитку дитини та ДНЗ).	9,1
<i>Дистанційне навчання в період воєнного стану</i> (Рекомендації щодо організації освітнього процесу, викладання предметів)	6,5
<i>Психологічна підтримка учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану</i>	4,2

Результативність заходу. Цьогорічний аналіз проводився з метою дослідження робіт, що містять практичні та науково-теоретичні аспекти щодо впровадження та розвитку напрямів STEM/STEAM освіти в країні.

Всього проаналізовано розробок з елементами STEM/STEAM – 79 (STEM – 61, STEAM – 18) з них: проєкти – 17, розробки уроків – 33, позакласні заходи – 8, програми – 7, авторські методичні матеріали – 14.

Критерії, за якими проводився аналіз конкурсних робіт: міждисциплінарний підхід, методологічні інновації, реалізація проєктної діяльності, вплив на мотивацію учнів, оцінка результативності та застосування на практиці, творчий потенціал та інтеграція мистецтва.

У результаті дослідження були встановлені основні методи впровадження елементів STEM/STEAM-освіти, які найчастіше використовують вчителі у своїх розробках (розташовані за принципом від найбільш часто використовуваних у роботах до найменш):

- Проектне навчання

- Практичне (лабораторне) навчання
- Міждисциплінарне навчання
- Інтеграція технологій та цифрових інструментів
- STEAM-проекти з акцентом на мистецтво
- Тематичні тижні та хакатони
- Гейміфікація та навчальні симуляції
- Кейс-метод (case studies)

Сформовано і опубліковано збірник конкурсних робіт (Від STEM-освіти до STEAM-освіти: добірка конкурсних робіт / укладачі Онопченко Г. В., Онопченко О. В. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024 Київ – 256 с.)

Всі матеріали і результати конкурсу розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – <https://iod.gov.ua/ua/konkursi/tvorchiy-vchitel---obdarovaniy-uchen/rezultati-konkursu>

ХІІ Всеукраїнський конкурс-рейтинг закладів загальної середньої освіти по роботі з обдарованими дітьми «Школа – джерело талантів».

Період проведення 01 лютого – 21 жовтня 2024 року.

Основні завдання конкурсу:

- пошук, виявлення та методична підтримка педагогічних методів, засобів і форм навчання, що відповідають розвитку сучасних технологій шкільних закладів освіти які працюють з обдарованими дітьми;
- оцінка стану програмно-методичної бази навчальних закладів щодо роботи з обдарованими дітьми;
- оцінка сприятливих умов для розвитку обдарованих дітей;
- підвищення престижу закладів освіти, мотивації до використання сучасних засобів та форм навчання в практиці при роботі з обдарованими;
- створення всеукраїнського Реєстру сучасних освітніх закладів щодо роботи з обдарованими;
- визначення тенденцій розвитку сучасних освітніх закладів;
- створення інноваційного простору, об'єднуючого заклади освіти, які працюють з обдарованою та талановитою молоддю.

Результативність заходу:

До рейтингу 2024 року увійшло 545 навчальних закладів, які було відібрано за результатами аналізу кількісних та якісних показників, зокрема:

- участь навчальних закладів у програмах по роботі з обдарованими дітьми (в т. ч., в експериментальних програмах);
- кількість вчителів, які закінчили курси підвищення кваліфікації, в тому числі по роботі з обдарованими дітьми;
- кількість вчителів, які брали участь у тематичних конференціях, науково-методичних семінарах, круглих столах тощо по роботі з обдарованими дітьми
- кількість вчителів – авторів тематичних публікацій з питання роботи з обдарованими дітьми

За роки проведення конкурсу в Інституті сформовано інформаційну базу, яка включає програми індивідуального навчання учнів, методики зі

спеціальними психодіагностичними тренінгами для обдарованих дітей, а також авторські програми, проекти та розробки для роботи з такими учнями. Останніми роками особливий акцент зроблено на підготовці до впровадження STEM/STEAM-напряму шляхом інтеграції традиційних навчальних дисциплін, зокрема математики, фізики, хімії, біології, географії, астрономії та технологій, на всіх етапах навчального процесу.

Всі матеріали і результати конкурсу розміщено на сторінці Інституту обдарованої дитини НАПН України – <https://iod.gov.ua/ua/konkursi/shkola---dzherelelo-talantiv/rezultati-konkursu>

VI. 2. Кількісний і якісний аналіз інших масових заходів, організованих і проведених безпосередньо установою, за планом Інституту обдарованої дитини НАПН України та позапланових.

У 2024 році за Планом роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України, проведено 6 науково-практичних заходів, в тому числі 3 міжнародних:

- всеукраїнських та міжнародних конференцій – 4;
- науково-практичних семінарів – 1;
- наукових панелей – 1;

Статистику організованих та проведених ІОД НАПН України науково-практичних масових заходів наведено у Таблиці VI.1.

Науково-практична онлайн-конференція «Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини в 2023 році». 6 березня 2024 року.

Наукові співробітники Інституту обдарованої дитини НАПН України презентували свої доповіді за *науковими напрямами*:

- Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування.
- Теоретико-методологічні засади використання філософських методів пізнання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.
- Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування.
- Методичні засади впровадження освітніх моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.
- Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості.
- Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування.

За результатами роботи конференції видано збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 25 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.) у якому опубліковано 49 статей та тез доповідей за тематикою конференції.

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції».

26 квітня 2024 року.

Захід проведено у партнерстві з Донецьким державним університетом внутрішніх справ, м. Кропивницький.

У роботі конференції взяли участь майже 400 науковців та освітян-практиків з 193 освітніх та наукових закладів України різного рівня та профілю, а також провідні науковці Університету Флориди (США), Опольського університету (Польща), Університету прикладних наук ISMA (Латвія), Університету прикладних наук Вюрцбург-Швайнфурт (Німеччина), Люблінського технічного університету (Польща)

Тематичні напрями роботи:

- Світовий досвід та перспективи розвитку викладання навчальних дисциплін в контексті засад STEAM-освіти;
- STEAM-технології навчання в закладах вищої освіти;
- Теоретико-методологічні аспекти формування *softskills* в процесі навчання здобувачів та здобувачок в закладах освіти;
- Використання освітніх платформ для організації міжнародної проєктно-дослідницької STEAM діяльності;
- Комунікація в сфері гендерного напрямку в контексті STEAM-освіти
- Забезпечення якості вищої освіти в контексті глобальних перспектив формування інноваційного європростору.

Програму роботи розміщено за покликанням <https://lnu.edu.ua/vidbulas-mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiia-muzeyna-pedahohika-v-konteksti-suchasnykh-innovatsiy-v-osviti/>

Міжнародна науково-практична конференція «Музейна педагогіка в контексті сучасних інновацій в освіті».

24 жовтня 2024 року.

Захід проведено у партнерстві з Львівським національним університетом імені Івана Франка, Національним центром «Мала академія наук» (Україна) Ягеллонським університетом (Польща) Університетом Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Польща) Пряшівським університетом (Словаччина) Лейденським університетом (Нідерланди) Патрським університетом (Греція) Університетом Західної Аттики (Греція) Центральним Південним університетом (Китай) Музеєм палацу Короля Яна III у Вілянуві (Польща) Асоціацією музейних педагогів Італії.

Тематичні напрями

- Музейна педагогіка та освітні інновації як сучасні бренди «суспільства знань»
- Цифрові освітні платформи та ресурси у розробці музейних програм і проєктів
- Адаптивна, терапевтична роль креативного середовища музею в умовах воєнного стану

- Інтеграція, міждисциплінарність і практикоорієнтованість як ключові концепти STEM/STEAM-освіти в музеї
 - Сучасні практики STEM/STEAM-освіти в музейному просторі
- Програму роботи розміщено за покликанням <https://lnu.edu.ua/vidbulas-mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiia-muzeyna-pedahohika-v-konteksti-suchasnykh-innovatsiy-v-osviti/>

Наукова панель «Впровадження наукової освіти в український освітній простір: зарубіжний і вітчизняний досвід, перспективи» в межах VI Всеукраїнського відкритого науково-практичного онлайн-форуму «Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії».

12 листопада 2024 року.

Основна мета Форуму – обмін досвідом, інноваціями та практиками, які допомагають інтегрувати сучасні методики, цифрові інструменти для покращення якості української освіти та подолання освітніх втрат.

У VI Всеукраїнському відкритому науково-практичному онлайн-форумі взяли участь понад 1000 учасників, з них 44 докторів наук, 160 кандидатів наук, понад 150 аспірантів, біля 300 педагогічних працівників закладів загальної середньої та професійної освіти, 250 науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, а також учасники з США, Республіки Польщі, Ізраїлю. Інститутом обдарованої дитини НАПН України організовано та проведено в програмі Форуму наукову панель «Впровадження наукової освіти в український освітній простір: зарубіжний і вітчизняний досвід, перспективи».

Тематика доповідей наукової панелі:

- Профільна освіта за кордоном і в Україні: виклики та можливості адаптації старшокласника
- Портали наукових даних & відкрита наука: зарубіжні практики
- Менторська модель в освіті як шлях до розвитку дослідницької компетентності обдарованої молоді
- Особливості впровадження освітньої моделі «Філософський діалог» у контексті наукової освіти
- Розвиток впровадження наукової освіти в США
- Вплив ЗМІ на формування національної свідомості студентської молоді
- Формування наукового мовлення в учнів молодшої школи: зарубіжний досвід
- Перспективи реалізації моделі наукового навчання 5E на уроках математики
- Інноваційні тенденції в організації сучасної мистецької освіти
- Досвід впровадження моделі розвитку публікаційної діяльності учнів

Програму роботи розміщено за покликанням <https://drive.google.com/file/d/11VW83K7fRqQmT3fOBSp1RwZbIcr08rjH/view>

I Міжнародний науковий семінар «Edukacja wczesnoszkolna – w poszukiwaniu nowych strategii» («Початкова освіта – пошук нових стратегій»).

12 грудня 2024 р., м. Ополь, Польща.

Співорганізатори: Кафедра дошкільної та ранньої шкільної педагогіки Інститут педагогічних наук Опольського університету, Національний центр «Мала академія наук України», Соціально-медицинський університет Варшава.

Мета заходу: обмін передовим досвідом та розвиток співпраці між науковцями, викладачами та студентами, пошук стратегій і перспектив розвитку дошкільної освіти; розробка практичних рекомендацій щодо впровадження форм і методів STEAM-освіти дітей раннього віку; залучення студентів педагогічних вузів до наукової роботи, використовуючи досвід польських та зарубіжних колег.

Тематика семінару:

- Робота з обдарованою дитиною в початковій школі
- STEAM у дошкільній освіті
- Розвиток комунікативних навичок – подолання мовних бар'єрів
- Інтеркультуралізм та транскulturалізм у початковій шкільній освіті
- Здоров'язбережувальне виховання молоді

Результати та програму роботи розміщено за покликанням https://iod.gov.ua/content/articles/34/i-mizhnarodniy-naukoviy-seminar-edukacja-wczesnoszkolna---w-poszukiwaniu-nowych-strategii--pochatkova-osvita---poshuk-novih-strategiy-_pdf.pdf?1734003908.7218

Науково-практична онлайн-конференція «Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році».

27 грудня 2024 року.

Наукові співробітники Інституту обдарованої дитини НАПН України презентували свої доповіді за **науковими напрямками:**

- Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування
- Ідеї розвитку обдарованості в українській філософській традиції
- Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування
- Методичні засади впровадження освітніх моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування в закладах загальної середньої та позашкільної освіти
- Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості
- Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування

За результатами роботи конференції видано збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 367 с.) у якому опубліковано 50 статей та тез доповідей за тематикою конференції.

VI.3. Участь у методологічних семінарах НАПН України (кількість доповідей, виступів, їх тематика, керівництво секціями).

4 квітня 2024 року Інститут обдарованої дитини НАПН України взяв участь у **Методологічному семінарі НАПН України «Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації»**.

В роботі організаційного комітету методологічного семінару взяла активну участь – *Малиношевська Альона Василівна*, кандидат педагогічних наук, заступник директора з наукової роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України.

На пленарному засіданні виступив з доповіддю «Реалізація середньої спеціалізованої освіти науковою спрямування: теоретичні здобутки і практичні виклики» – *Максим Гальченко*, доктор філософських наук, директор Інституту обдарованої дитини НАПН України

В програмі методологічного семінару, за модераторства *Гальченко Максима Сергійовича* проведено круглий стіл «Моделі профільної середньої освіти академічного і професійного спрямування: вітчизняний і зарубіжний досвід».

На засіданні круглого столу свої доповіді презентували:

- *Ковальова Оксана Анатоліївна*, кандидат психологічних наук, завідувач відділу проектування розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України;
- *Ткаченко Лідія Іванівна*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості Інституту обдарованої дитини НАПН України.

VI.4. Участь у щорічних виставках «Сучасні заклади освіти», «Інноватика в сучасній освіті», «Освіта та кар'єра».

XV Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти – 2024».

27–29 березня 2024 року.

В програмі виставки Інститутом обдарованої дитини НАПН України проведено V Всеукраїнську міжгалузеву науково-практичну конференцію **«Національна наука й освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних геополітичних викликів»**.

Модератори заходу: *Ткаченко Лідія Іванівна*, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості Інституту обдарованої дитини НАПН України, головний редактор газети «Освіта і суспільство»; *Шульга Валентина Миколаївна*, завідувач науково-організаційного відділу Інституту обдарованої дитини НАПН України.

Основні питання які обговорювались:

- Наука і освіта в умовах війни РФ проти України
- Освіта України в сучасних цивілізаційних викликах

- Соціально-психологічні аспекти розвитку українського соціуму під час війни

- Обдарованість і лідерство: ідентифікація і місія

Цільова аудиторія: науковці Національної академії наук України і наукових галузевих академій; викладачі ЗВО; представники департаментів та управлінь освіти, інститутів післядипломної освіти; адміністрація закладів освіти, учителі, класні керівники, психологи, соціальні педагоги; аспіранти й магістранти; усі, хто цікавиться тематикою конференції.

Міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра–2024».

26–27 квітня 2024 року .

В програмі виставки Інститутом обдарованої дитини проведено науково-практичний семінар «**Впровадження STEM-підходу в освітнє середовище музею науки**»

Основні питання які обговорювались:

- Вивчення освітньої місії інтерактивних музеїв науки як динамічних освітніх середовищ, які пропонують велику кількість ресурсів, зокрема інтерактивних виставок, семінарів та демонстрацій для підтримки STEM навчання.

- Використання ресурсів музею для ефективного навчання, а саме, ознайомлення з практичними стратегіями включення ресурсів інтерактивних музеїв науки для навчання в класі, включаючи практичні заняття, навчання на основі запитів і застосування концепцій STEM у реальному світі.

- Допомога вчителям у розробці цікавих та змістовних планів уроків, орієнтованих на STEM, які відповідають стандартам навчальної програми та використовують унікальні особливості експонатів і досвіду інтерактивних музеїв науки.

- Сприяння співпраці та мережевим зв'язкам, роль інтерактивних музеїв науки для покращення професійного розвитку і підтримки постійного впровадження STEM підходу у їхніх навчальних закладах.

Цільова аудиторія: вчителі, освітяни, працівники інтерактивних музеїв науки, здобувачі освіти і наукових ступенів.

Міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – День студента 2024».

16 листопада 2024 року .

В програмі виставки Інститутом обдарованої дитини НАПН України проведено V Міжнародну науково-практичну онлайн-конференцію «**Обдаровані діти – скарб нації!**».

Модератори заходу: Малиношевська Альона Василівна, кандидат педагогічних наук, заступник директора з наукової роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України; Шульга Валентина Миколаївна, завідувач науково-організаційного відділу Інституту обдарованої дитини НАПН України.

Основні питання які обговорювались:

- Сучасні тенденції та філософсько-методологічні аспекти дослідження обдарованості

- Впровадження новітніх технологій в освіті обдарованих як один зі шляхів інтеграції України у світовий освітній простір
- Діагностика та моніторинг розвитку обдарованості дітей і молоді
- Педагогічні інновації в освіті та розвитку обдарованих учнів
- Соціально-психологічна підтримка обдарованої особистості в умовах воєнного стану.

Цільова аудиторія: науковці Національної академії наук України та наукових галузевих академій; викладачі ЗВО; представники департаментів та управлінь освіти, інститутів післядипломної освіти; представники Малої академії наук України та регіональних осередків; адміністрація закладів освіти, учителі, методисти, керівники гуртків, класні керівники, психологи, соціальні педагоги; аспіранти й магістранти.

Міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – День студента 2024».

16 листопада 2024 року.

В програмі виставки Інститутом обдарованої дитини проведено науково-практичний семінар **«Зміст, методи і форми освіти наукового спрямування».**

Основні питання які обговорювались:

- Зміст і методи освіти наукового спрямування
- Форми наукової освіти за чотирма рівнями активності учня
- Модель 5Е дослідницького навчання як ключова модель наукової освіти

Цільова аудиторія: вчителі, освітяни, працівники інтерактивних музеїв науки, здобувачі освіти і наукових ступенів.

VII. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

VII.1. Підготовка здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та наукового ступеня доктора наук

VII.1.1. Загальні відомості про роботу аспірантури та докторантури:

– проведення акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти;

Інституту обдарованої дитини НАПН України отримав сертифікат про акредитацію освітньої програми «Освіта та розвиток обдарованої особистості» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» № 4957 від 20.06.2023 р., дійсний до 01.07.2028 р.

– чисельність аспірантів і докторантів: за державним замовленням і на умовах контракту, за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва та за заочною формою здобуття освіти, за науковими спеціальностями (станом на кінець календарного року);

Загальна чисельність аспірантів (станом на кінець 2024 року) становить 5 осіб, із них: за державним замовленням – 2 особи (за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва – 2); на умовах контракту – 3 особи (за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва – 1; за заочною формою здобуття освіти – 2). Всього здобувачів за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» – 5 осіб.

– виконання планів прийому і випуску: за державним замовленням і на умовах контракту, за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва та за заочною формою здобуття освіти (у тому числі конкурс вступників; причини відрахування до закінчення терміну навчання, питома вага жінок прийнятих до аспірантури / докторантури від загальної кількості прийому; питома вага жінок, які завершили навчання в аспірантурі / докторантурі від загальної кількості випуску);

Прийом до аспірантури Інституту у 2024 році за державним замовленням заплановано – 2 особи, на умовах контракту – 2 особи. Прийом за державним замовленням виконано згідно плану, прийому на умовах контракту не відбулось. Планувався випуск 1 особи, яка навчалась за державним замовленням, за денною формою здобуття освіти, але у зв'язку із його відрахуванням до завершення нормативного строку підготовки випуску не відбулось.

Аспірант IV курсу Комашко Л.А., який навчався за державним замовленням, був відрахований за власним бажанням з 01.05.2024 р.

Аспірантка III курсу Ковальчук Н.А., яка навчалась за державним замовленням, відрахована за власним бажанням з 01.10.2024 р.

Аспірантку IV курсу Ярошенко І.В., яка навчається на умовах контракту (за заочною формою здобуття освіти), було поновлено на навчання після академічної відпустки з 01.10.2024 р.

VII.1.2. Працевлаштування випускників, які навчалися в аспірантурі та докторантурі за державним замовленням.

Випуску не відбулось.

VII.1.3. Ефективність роботи аспірантури та докторантури.

У 2024 році захист здобувачів у разовій спеціалізованій вченій раді не проводився.

VII.1.4. Вагомі здобутки (академічна мобільність аспірантів / докторантів, залучення іноземних вчених до освітньої діяльності тощо) та виклики діяльності аспірантури / докторантури в умовах сьогодення.

До першочергових та пріоритетних напрямів діяльності Інституту обдарованої дитини НАПН України належить якість освітньої та наукової підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. В освітньому процесі впроваджується індивідуальний супровід освітньо-наукової програми, індивідуальні консультації, компетентнісно-професійний підхід.

У звітному році навчання проводилось дистанційно, відповідно до навчального плану і розкладу занять. Навчання проводилося з використанням веб-сервісу Google Classroom, платформи Zoom, застосунку Viber, шляхом електронного листування. Відповідно до графіку аспіранти проходили педагогічну практику (база практики – Український державний університет імені Михайла Драгоманова (природничий факультет)).

Окремим напрямом наукової діяльності Інституту є проведення наукових заходів, в яких здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії приймали участь, мали можливість обговорювати результати своїх досліджень з колегами, які працюють над схожими науковими проблемами, серед них:

Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Лідерство і обдарованість: сучасний науковий дискурс і освітня практика» (14-19 лютого 2024 року);

V Всеукраїнська міжгалузева науково-практична онлайн-конференція «Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів» (27 березня–2 квітня 2024 року) в межах XV Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти–2024»;

Науково-практичний семінар «Впровадження STEM-підходу в освітнє середовище музею науки» (27 квітня 2024 року);

Науково-практичний онлайн-семінар «Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку» (23–26 травня 2024 року);

Міжнародна науково-практична конференція «STEAM-освіта: від теорії до практики» (12-14 червня 2024 року);

V Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Обдаровані діти – скарб нації!» 23–29 жовтня 2024 року.

Аспіранти Інституту забезпечені можливістю безкоштовно публікувати свої наукові здобутки у виданнях Інституту, зокрема у збірнику наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи» та у щоквартальному науково-методичному журналі «Освіта та розвиток обдарованої особистості».

Видання «Освіта та розвиток обдарованої особистості» та «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи» входять до категорії Б Переліку наукових фахових видань України, в них можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії (затверджено наказом МОН України від 02 липня 2020 р. № 886, додаток 4).

У 2024 р. актуальними залишилися проблеми, що потребують фінансової підтримки:

- збільшення прийому осіб для навчання в аспірантурі за державним замовленням. Зниження прийому до аспірантури за державним замовленням перешкоджає зміцненню кадрового потенціалу установи: залученню талановитої молоді, омолодженню наукового колективу, творчому зростанню молодих науковців.

- участь аспірантів у міжнародній науковій діяльності, насамперед у закордонних конференціях, стажуваннях, публікуванні статей у зарубіжних наукових виданнях;

- реалізація освітньо-наукової програми спільно з іншими закладами вищої освіти, у т. ч. зарубіжними, на основі академічної мобільності з використанням об'єднаних ресурсів задля підвищення якості дослідницької підготовки.

VIII. НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

VIII.1. Науково-інформаційна діяльність та зв'язки з громадськістю.

Упродовж 2024 року вченими Інституту обдарованої дитини НАПН України не було надано інтерв'ю засобам масової інформації.

Окремі науково-практичні наукові заходи інституту розміщені на ютуб-каналі, серед таких:

- Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «ЛІДЕРСТВО І ОБДАРОВАНІСТЬ: СУЧАСНИЙ НАУКОВИЙ ДИСКУРС І ОСВІТНЯ ПРАКТИКА». Відеотрансляція за посиланням: пленарне засідання – <https://www.youtube.com/watch?v=YmUXOIFOl5Y&t=30135s&ab>, секційні доповіді – <https://www.youtube.com/watch?v=uWMC7N4R-HQ&ab>, науково-практичні заходи – https://www.youtube.com/watch?v=l3tBiEVnEz4&ab_channel

- V Всеукраїнська міжгалузева науково-практична онлайн-конференція «Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів» (в межах XV Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти–2024»). Відеотрансляція на каналі youtube: <https://www.youtube.com/live/QpoudOHAlaI>

- Міжнародна науково-практична конференція «STEAM-ОСВІТА: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ». Відеотрансляція на каналі youtube: <https://youtube.com/playlist?list=PLjMXIocMFeMCmBL63dVaxluma2jUu180W&si=UUEoacO23wn15o03>

- V Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «ОБДАРОВАНІ ДІТИ – СКАРБ НАЦІЇ!». Відеотрансляція на каналі youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=ToInHMopKXU&t=1913s&ab>

- IV Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ НАУКОВОЇ ОСВІТИ!». Відеотрансляція на каналі youtube: https://www.youtube.com/watch?v=_rmzBYjmX8U&t=369s&ab

- Всеукраїнський науково-практичний семінар «Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку» (в рамках Всеукраїнського фестивалю науки). Відеотрансляція на каналі youtube Інституту обдарованої дитини НАПН України.

Надруковано 2 статі в засобах масової інформації, а саме:

Гальченко, М. С., Довгий, С. О., & Малиношевська, А. В. (2024). РЕАЛІЗАЦІЯ СЕРЕДНЬОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ОСВІТИ НАУКОВОГО СПРЯМУВАННЯ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗДОБУТКИ І ПРАКТИЧНІ ВИКЛИКИ: Наукова доповідь на методологічному семінарі «Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації», 4 квітня 2024 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 6(1), 1-6. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6115>

Ткаченко Л. Формування лідерських якостей обдарованих учнів: шкільний хаб. *Освіта і суспільство*. 2024. № 12. С. 18-19.

Кількісна і тематична участь співробітників установи в радіо та телепрограмах (ток-шоу, новини, прес-конференції тощо) - 0.

Інформація про зв'язки з громадськістю.

Гальченко М.С., директор інституту, доктор філософських наук – член робочої групи Міжнародної асоціації наукових академій Європи (ALLEA).

Довга М. І., науковий співробітник відділу інтелектуального розвитку обдарованості, доктор філософії — експерт олімпіади з креативності Destination Imagination.

Ковальова О.А., завідувач відділу проектування розвитку обдарованості, кандидат психологічних наук – член Psychodrama Association for Europe e.v.

Міленіна М.М., завідувач відділу інтелектуального розвитку обдарованості, кандидат філологічних наук — психолог-логотерапевт (екзистенційний аналіз Віктора Франкла) волонтерського проекту «Велике серце» для надання психологічної допомоги постраждалим від військового вторгнення.

Ткаченко Л.І., провідний науковий співробітник відділу інтелектуального розвитку обдарованості, кандидат педагогічних наук – головний редактор Всеукраїнської газети «Освіта і суспільство» [Інформаційне, науково-популярне, публіцистичне видання].

VIII.2. Інформаційно-комунікаційні технології в діяльності установи, закладу

Інститут має постійне підключення до мережі Інтернет за допомогою оптичного кабелю зі швидкістю 50 мегабіт доступу до мережі.

Забезпеченість співробітників обчислювальною технікою – 100 %.

Ступінь зносу обчислювальної техніки – від 20 % до 50 % при загальній кількості до 100 одиниць.

Забезпеченість співробітників власними поштовими адресами – 100 %.

Працює сайт інституту (<https://iod.gov.ua/ua>) та сторінки в соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/iodnapnukraina>) й Instagram (<https://www.instagram.com/iod.napn.ua/?igshid=ayd6329fnnb2>).

Продовжується наповнення діагностичного тестового онлайн-порталу ідентифікації обдарованості «Тестотека» (<https://iod.gov.ua/ua/testoteka>).

IX. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У 2024 році міжнародна діяльність Інституту обдарованої дитини НАПН України була спрямована на започаткування спільних наукових досліджень з науковими установами/закладами вищої освіти іншої країни. З цією метою підписано меморандум про взаєморозуміння Інституту обдарованої дитини НАПН України з Університетом Квебеку в Монреалі згідно якого у 2024 р. розпочато дослідження «Від бомб для українських школярів: стрес, загальний стан здоров'я, вразливість та захисні реакції, до точних гуманітарних дій для підтримки навчання» за фінансової підтримки Фонду нові кордони у дослідженнях (NFRF), термін: 2024-2025 рр., кількість учасників з української сторони: 2 (Гальченко М. С., Мельник М. Ю.), кількість учасників зі сторони партнера: 7. Практичний результат і його втілення в Україні: дослідження допоможе розробити адаптивні освітні програми для дітей у кризових ситуаціях; підтримати їхню життєстійкість і когнітивний розвиток; сприяти створенню нових підходів до психосоціальної підтримки дітей в умовах травматичних впливів. Продовжено співробітництво з Інститутом педагогічних наук Опольського університету. У рамках співпраці триває робота над створенням концепції з оцінки імплементації STEM-практик в системі освіти Польщі.

Упродовж звітнього року вченими інституту проводилося дослідження нових підходів в освіті обдарованих, досвіду відновлення освіти в регіонах, що пережили воєнні конфлікти, сучасних перспективних напрямів в освіті.

Співробітниками Бурлаєнко Т.І., Дубініна О.В., Ковальова О.А., та Кочаряном А.Б. було вивчено та описано зарубіжний досвід стратегій відновлення освіти в регіонах, що пережили воєнні конфлікти. Розглянуто ключові аспекти впливу конфліктів на освітні системи, оцінено роль урядів та міжнародних організацій у процесах відновлення, проаналізовано успішні інноваційні підходи, включно з використанням новітніх технологій, висвітлено інтеграцію, інклюзивність і рівний доступ до освіти, підготовку та

перепідготовку вчителів, а також психологічну підтримку учнів та вчителів. Викладено в аналітичних матеріалах: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743546/>

Старшим співробітником Кочаряном А.Б. було проведено аналіз моделей освіти США, Фінляндії, Сінгапуру та інших країн, що дає змогу виділити ключові особливості, які впливають на ефективність освітніх процесів, зокрема впровадження інклюзії, розвиток цифрових технологій, персоналізацію навчання та формування практичних навичок.

Одним із важливих аспектів дослідження є вивчення історичної еволюції освітніх моделей, яка демонструє перехід від централізованих систем до гнучкіших децентралізованих і студент-орієнтованих підходів. У США, наприклад, освітня система характеризується високим рівнем децентралізації та експериментальними моделями, такими як чартерні школи, що пропонують інноваційні методики викладання. Фінляндія ж акцентує увагу на рівності можливостей, автономії вчителів і формувальному оцінюванні, що сприяє індивідуалізації навчального процесу. Сінгапур демонструє високі результати завдяки ранній спеціалізації учнів, інтеграції технологій і чітким академічним стандартам, хоча така модель супроводжується високим рівнем стресу серед учнів.

Проведений аналіз міжнародного досвіду також включає вивчення впливу глобалізації та цифровізації на освітні процеси. У багатьох країнах активно впроваджуються технології, які змінюють роль учителя з передавача знань на фасилітатора навчання. Зокрема, інтерактивні платформи, гейміфікація та використання штучного інтелекту стають стандартними інструментами для підвищення зацікавленості учнів та персоналізації навчання. Водночас, розвиток інклюзивної освіти вимагає нових підходів до організації навчання, спрямованих на забезпечення рівного доступу до освітніх можливостей для всіх учасників.

У результаті дослідження сформульовано рекомендації щодо адаптації успішних моделей до українського контексту. Впровадження формувального оцінювання, розширення цифрових технологій у навчанні та посилення професійної орієнтації можуть стати ефективними стратегіями для вдосконалення української освіти. Аналіз також підкреслює важливість підготовки педагогів до роботи в нових умовах, зокрема через підвищення їхньої кваліфікації та доступ до сучасних освітніх ресурсів. Таким чином, дослідження світових тенденцій і узагальнення зарубіжного досвіду сприяють формуванню стратегій, які забезпечать конкурентоспроможність національної системи освіти в умовах глобалізації.

Співробітниками продовжено вивчення зарубіжного досвіду педагогічних і дидактичних моделей наукової освіти, а саме:

- Модель GreenComp (Ковальова О.А., Кочарян А.Б., Демченко О.П.), що визначає набір компетенцій у сфері сталого розвитку, впровадження якої впливає на розвиток знань, навичок та ставлення учнів, сприяє способам мислення, планування та дій із співчуттям, відповідальністю та турботою про нашу планету та громадське здоров'я.

- Модель Adventure Playgrounds (Бурлаєнко Т.І., Дубініна О.В.), що являє собою ігровий простір, де діяльність дітей полягає в створенні його з нуля за допомогою наданих матеріалів, спорудження предметів, «основ», зведення конструкцій, що сприяє розвитку соціальних, культурних і практичних компетенцій.

- Модель навчання на основі феномену (Phenomenon-Based Learning) (Демченко О.П.), яка має міждисциплінарний характер і фокусується на вивченні комплексних явищ або подій із реального світу. Учні досліджують явища через різні дисципліни, ставлячи запитання та знаходячи зв'язки між ними. Основна ідея — не вивчати окремі предмети, а вирішувати проблеми або досліджувати явища, об'єднуючи знання з кількох галузей науки.

- Модель Дизайн-мислення (Design Thinking) (Бурлаєнко Т.І.), яка орієнтована на вирішення складних проблем через інноваційний підхід, що поєднує творчість, емпатію, експерименти та аналітичні процеси. Вона зазвичай використовується для розробки нових продуктів, сервісів або систем, і активно застосовується в STEM/STEAM освіті. Основні етапи моделі: Емпатія, Визначення проблеми, Генерація ідей, Прототипування, Тестування.

- Модель громадянської науки (Citizen Science) (Ковальова О.А.), яка передбачає залучення широкої громадськості, зокрема учнів та вчителів, до наукових досліджень у співпраці з професійними науковцями. Ця модель поєднує освітній та дослідницький компоненти, розвиваючи наукову грамотність, критичне мислення і навички співпраці.

- Модель науково-технічного менталітету (Bèta&TechMentality) (Кочарян А.Б.), яка спрямована на формування позитивного ставлення до науки й техніки серед молоді. Вона базується на дослідженні різних типів мотивації та інтересів учнів щодо STEM-галузей. Основна ідея моделі — адаптація підходів до навчання й профорієнтації відповідно до цих мотиваційних типів, щоб зацікавити учнів і розкрити їхній потенціал у науково-технічній сфері.

- Менторська модель (Бурлаєнко Т.І.), яка в науковій освіті передбачає залучення науковців та досвідчених вчених як менторів для учнів чи студентів, що робить наукову діяльність доступнішою й практичною. У цій моделі ментор сприяє розвитку дослідницьких навичок, критичного мислення та наукового підходу до навчання, надаючи індивідуальну підтримку на всіх етапах роботи: від постановки проблеми до аналізу результатів.

У звітному періоді відбулося одне закордонне відрядження. Директор Інституту обдарованої дитини НАПН України з 20.08.2024 р. по 19.09.2024 перебував у відрядженні у містах Монреаль, Калгарі, Ванкувер, Едмонтон, Реджина (Канада). Під час відрядження при кожній зустрічі було представлено освітні втрати України під час воєнного стану, та обговорено шляхи їх відновлення; представлено результати наукової діяльності та обговорено перспективи взаємодії з інститутом. Завдяки кожній зустрічі налагоджувалися міжнародні зв'язки у професійній сфері діяльності (вивчався досвід роботи з обдарованими дітьми).

У Монреалі було проведена зустріч з професоркою Ларисою Шавініною, редактором Міжнародного довідника з обдарованості видавництва Спрінгер,

що входить до наукометричної бази SCOPUS та обговорено умови та зміст подання розділу про стан роботи з обдарованими дітьми від України та розділу про вплив війни на емоційно-психологічний стан дітей в Україні.

У Монреалі директором на кафедрі ЮНЕСКО з питань розроблення навчальних планів Університету Квебеку організовано і проведено міжнародний семінар «Українські діти: переживаючи війну».

Інститутом у звітному році організовано і проведено п'ять міжнародних заходів, зокрема, за участі встановлених контактів в 2024 році в Університеті Калгарі, Центру науки Калгарі, Університеті Квебеку в Монреалі, та партнерів з якими вже триває багаторічна співпраця:

- Міжнародна науково-практична конференція «STEAM-ОСВІТА: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ», 12–14 червня 2024 р., кількість учасників – 1 853 осіб з усіх регіонів України. Обговорено питання щодо теоретичних засад, оптимальних методів і технологій впровадження STEAM-освіти.

- V Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «ОБДАРОВАНІ ДІТИ – СКАРБ НАЦІЇ!», 23–29 жовтня 2024 р., кількість учасників – 2 806 осіб з усіх регіонів України. Обговорено проблеми визначення наукових основ і практичних способів виявлення, діагностики, розвитку, підтримки та супроводу обдарованої особистості в освітньому середовищі та соціумі.

- II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції», 26 квітня 2024 р., кількість учасників - 400 осіб. Обговорено: світовий досвід та перспективи розвитку викладання навчальних дисциплін в контексті засад STEAM-освіти; STEAM-технології навчання в закладах вищої освіти; теоретико-методологічні аспекти формування *softskills* у процесі навчання здобувачів та здобувачок в закладах освіти; використання освітніх платформ для організації міжнародної проєктно-дослідницької STEAM діяльності; комунікацію в сфері гендерного напрямку в контексті STEAM- освіти; шляхи забезпечення якості вищої освіти в контексті глобальних перспектив формування інноваційного європростору.

- Міжнародна науково-практична конференція «Музейна педагогіка в контексті сучасних інновацій в освіті», 24 жовтня 2024 р. Обговорено використання цифрових освітніх платформ та ресурсів у розробці музейних програм і проєктів; шляхи інтеграції, міждисциплінарності і практикоорієнтованості як ключових концептів STEM/STEAM-освіти в музеї; визначено сучасні практики STEM/STEAM-освіти в музейному просторі.

- I Міжнародний науковий семінар "Edukacja wczesnoszkolna – w poszukiwaniu nowych strategii" («Початкова освіта – пошук нових стратегій»), 12 грудня 2024 р. Відбувся обмін передовим досвідом та обговорення стратегій і перспектив розвитку дошкільної освіти; особливостей впровадження форм і методів STEAM-освіти дітей раннього віку; шляхів залучення студентів педагогічних вузів до наукової роботи.

Учені Інституту брали активну участь у міжнародних наукових заходах. Також, співробітники Інституту стали доповідачами таких міжнародних

заходів, як: Генеральна асамблея EGU 2024, Відень, Австрія, 14–19 квітня 2024 р. (Бабійчук С.М.), I Міжнародний науковий семінар «Початкова освіта – у пошуках нових стратегій», 12 грудня 2024 р., м. Ополе, Польща. (Бурлаєнко Т.І., Дубініна О.В., Демченко О.П.), Міжнародна наукова конференція «Наукові горизонти XXI століття: мультидисциплінарні дослідження», 16-17 травня 2024 р., м. Ужгород (Камишин В.В.), V Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Обдаровані діти – скарб нації!» у межах XVI Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті», 23 - 26 жовтня 2024 р., Київ (Ковальова О.А., Демченко О.П.), Міжнародної науково-практичної конференції «STEAM-освіта: від теорії до практики», 12 -14 червня 2024 року (Бурлаєнко Т.І.), Ogólnopolska konferencja naukowa “MIEJSCA I NIE-MIEJSCA EDUKACJI”, 3-4 czerwca 2024 r., m. Krosno (Дубініна О.В., Бурлаєнко Т.І.).

Ковальова О.А. брала участь в програмі Міжнародного науково-педагогічного стажування «Інноваційні практики дослідницького навчання» з 12 червня по 15 липня 2024 р. у м. Люблін. Стажування організовано Інститутом розвитку освіти і науки «Wiedza» в Любліні та Академією суспільних наук Вінцентія Поля у м. Люблін. Програма стажування включає 180 годин (6 кредитів ECTS). Метою стажування є ознайомлення з історією розвитку Akademia Nauk Stosowanych Wincentego Pola w Lublinie (Польща) та особливостями реалізації освітніх програм, вивчення існуючих методологічних моделей вищої освіти Республіки Польща, вивчення моделей міжкультурних і транскультурних комунікативних освітніх процесів, ознайомлення з досвідом використання освітніх інновацій країн ЄС, забезпечення інформаційного обміну та розширення наукових контактів, поглиблення співпраці в академічній та науковій галузі між Україною та Республікою Польща.

Співробітники Дубініна О.В. та Бурлаєнко Т.І. брали участь в програмі Міжнародне стажування для науково-педагогічних співробітників в онлайн-форматі: Międzynarodowy staż naukowo-pedagogiczny: MECHANIZMY TRANSFORMACJI TECHNOLOGII EDUKACYJNYCH W WARUNKACH EUROINTEGRACJI UKRAINY, 01-26 stycznia 2024 r. Lublin (Polska).

Співробітниця відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості Довга М.І. брала участь у стажуванні тренерів міжнародної освітньої програми «Клуб молодого винахідника» - школи тренерів КМВ на базі Центру науки «Коперник» в м. Варшава (Республіка Польща).

Участь у міжнародних конкурсах на отримання гранту.

Вченими відділу проектування розвитку обдарованості було підготовлено та подано два проекти на конкурс Erasmus-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH:

GreenComp in EU Education: Integration of Innovation Practices into UA Education (GRENEU) - № 101175499 (Jean Monet Module, координатор проекту Ковальова О.А.), фінансування не отримано;

Innovative European Gifted Education Practices for Ukraine in Digital Transformation Conditions (INEUGEPfUA-DTC) – № 101175176 (Jean Monet Chair, Демченко О.П.), фінансування не отримано.

Вченими відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості підготовлено та подано заявку «TIC-Camp (Teacher's Innovation Camp: Creativity and Digital Tech in Education)» на грантовий конкурс «Конкурс пропозицій KIX:

знання та інновації для підтримки професійного розвитку вчителів, агенції та благополуччя», фінансування не отримано.

Вченими відділу діагностики спільно з вченими Університету Квебеку в Монреалі підготовлено спільну заявку на виконання наукового дослідження «Від бомб для українських школярів: стрес, загальний стан здоров'я, вразливість та захисні реакції, до точних гуманітарних дій для підтримки навчання» на конкурс проєктів Фонду нові кордони у дослідженнях (NFRF) та отримано фінансування.

Співробітниця Бабійчук С.М. отримала грант Програми академічних обмінів імені Фулбрайта на проходження наукового стажування у Гарвардській школі вищої освіти Гарвардського університету / Harvard Graduate School of Education, Harvard University, США, тривалістю сім (7) місяців, з 15 вересня 2024 р. до 15 квітня 2025 р.

У 2024 році продовжено діяльність Інституту як члена Всесвітньої ради для обдарованих і талановитих дітей (WCGTC) та Європейської ради з питань високих здібностей, ради Європейської федерації академій природничих і гуманітарних наук ALLEA. Директор Інституту Гальченко М.С. є членом робочої групи з науково-природничої освіти ради ALLEA.

В 2024 році продовжувалось членство вчених Інституту у спільних із іноземними партнерами наукових радах, редколегіях наукових видань, міжнародних товариствах, асоціаціях, організаціях і фондах. Так, двоє вчених відділу проектування розвитку обдарованості (Бурлаєнко Т. І. і Демченко О.П.) продовжують членство у редакційній колегії наукового періодичного видання: Social Pedagogy / Pedagogika Społeczna. Kwartalnik Wydawnictwo: PEDAGOGIUM Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Warszawie Patronat: Zespół Pedagogiki Społecznej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN URL: <http://pedagogikaspoleczna.com/pedagogika-spoleczna-zespol-redakcyjny-pedagogiki-spolecznej/> (1642-672X, Польща). Також, одна вчена інституту (Ковальова О.А.) продовжує індивідуальне членство у Psychodrama Association for Europe e.V. – неприбутковій організації зі штаб-квартирою в Берліні.

Х. РОБОТА ВЧЕНОЇ РАДИ

Склад вченої ради Інституту затверджено Постановою Президії НАПН України від 18 травня 2023 року.

До складу ради входить 21 особа, в тому числі: директор (голова ради), заступник директора з наукової роботи, завідувачі відділів, голова ради молодих учених, голова профспілкового комітету, провідні наукові співробітники, дійсні члени та члени-кореспонденти НАН та НАПН України, аспірант та представник роботодавців.

Серед членів вченої ради – 11 докторів наук, 9 кандидатів наук, 4 дійсних члени і члени-кореспонденти НАН та НАПН України.

Планом роботи вченої ради інституту на 2024 рік передбачалося проведення 10 засідань. Фактично за звітний період проведено 14 засідань.

На засіданнях вченої ради розглядалися питання з різних проблем статутної діяльності інституту, прийнято відповідні рішення. Провідне місце

у роботі вченої ради займали питання визначення стратегії розвитку інституту та перспективних напрямів наукової діяльності; проведення наукової оцінки тематики та результатів наукових досліджень, обговорювалися інші питання, що стосувалися різних напрямів функціонування інституту як науково-дослідної установи. Із поміж них такі: планування наукових досліджень в інституті; проведення наукової оцінки тематики та результатів наукових досліджень; моніторинг впровадження завершених у попередні роки планових наукових досліджень.

На засіданнях вченої ради розглядалися питання підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівні вищої освіти і призначення наукових керівників. Результати атестації наукових працівників, аспірантів.

Вченою радою обговорено і рекомендовано до друку рукописи методичних рекомендацій, методичних посібників, аналітичних матеріалів, підготовлених за результатами планових наукових досліджень; рукописи збірників наукових праць «Педагогічні інновації: іде, реалії, перспективи», науково-методичного журналу «Освіта і розвиток обдарованої особистості».

XI. ДІЯЛЬНІСТЬ РАДИ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Раду молодих вчених Інституту обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України (РМВ ІОД) було створено в 2016 році.

Станом на початок звітного року кількість членів ради становила 4 особи, на кінець року – 4 особи (з них 2 кандидата наук).

За 2024 рік членами РМВ підготовлено статті, аналітичні матеріали, методичні рекомендації. А також молоді вчені були активними учасниками міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, семінарах тощо.

Члени РМВ ІОД активно популяризують науку як серед студентської молоді (у ЗВО України), так і учнівської молоді (у Малій академії наук України).

Рада молодих вчених ІОД НАПН України активно співпрацює із радами молодих вчених інших установ НАПН України.

XII. КАДРИ

В Інституті обдарованої дитини НАПН України станом на 01 січня 2025 р. працює 79 осіб, серед яких: штатних працівників – 37 особа, сумісників – 37 осіб. Вчених – 56 осіб, серед яких 27 особа працює в установі за основним місцем роботи.

Серед них за посадами:

- директор - 1;
- заступник директора з наукової роботи - 1;
- завідувачів структурних підрозділів - 7 (сумісників - 1);
- головних наукових співробітників - 8 (сумісників - 8);
- провідних наукових співробітників - 6 (сумісників - 3);
- старших наукових співробітників - 15 (сумісників - 8);
- наукових співробітників - 12 (сумісників - 7);

– молодших наукових співробітників - 6 (сумісників - 2).

За науковими ступенями:

- докторів наук – 14 (сумісників - 12) складова за науковим ступенем «доктор наук» порівняно з минулим роком зменшилася на 2 особи;

- кандидатів наук – 23 (сумісників - 8) складова за науковим ступенем «кандидат наук» порівняно з минулим роком збільшилася на 3 особи;

Без наукового ступеня – 19 осіб (сумісників - 9).

У складі інституту працює два члена-кореспондента НАПН України.

Двоє наукових співробітників мають почесні звання, з них один – «Заслужений діяч науки і техніки України», один – «Заслужений працівник освіти України».

Три наукових співробітників – «Відмінники освіти України», четверо наукових співробітників є лауреатами Державної премії України в галузі освіти, двоє наукових співробітників є лауреатами Державної премії України в галузі науки і техніки.

ХІІІ. ФІНАНСУВАННЯ. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

№ з/п	Надходження коштів **	Затвердже но кошторисо м	Надходжен ня коштів	Касові видатк и	у т. ч. касові видатки за видами видатків				
					Заробітна плата та нарахуван ня на оплату праці	Комуналь ні видатки	Капіталь ні видатки	Видатки на відряджен ня	Інші видатк и
1.	Плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю								
1, 1	Підготовка наукових кадрів	101,1	101,1	86,6	80,1	0	0	0	6,5
1, 2	Послуги, що надаються науковими установами згідно із законодавств ом	42,9	32,0	8,4	0	1,0	0	0	7,4
1, 3	...								
2.	Плата від додаткової (господарської діяльності)								
3.	Плата від оренди майна бюджетних установ								
3, 1	Утримання, облаштуванн я, ремонт та придбання майна	139,2	139,2	153,8	0	0,3	0	0	153,5
4.	Плата від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна)								
5.	Благодійні внески, гранти та дарунки								
5, 1	Реалізація грантових угод								
5, 2	...								
6.	Виплата стипендії Кабінету Міністрів України для молодих вчених								

Станом на 01 січня 2025 року за загальним фондом (програма 6551030) дебіторська заборгованість за видатками становить 6600,00 грн (попередня оплата періодичних видань – Послуги доступу до "ЕЛЕКТРОННОГО КАБІНЕТУ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ (PRO-доступ:Податки та бух.обл.,бюдж.бухгалтерія,оплата праці)" на 2025 рік), була погашена в січні 2025 р.; кредиторська заборгованість відсутня.

Станом на 01 січня 2025 року за спеціальним фондом (програма 6551030): дебіторська заборгованість за доходами відсутня; кредиторська заборгованість відсутня.

Інститут обдарованої дитини НАПН України має на балансі приміщення за адресою: м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52Д, загальною площею 1070,7 м2; м. Київ, віл. Максима Берлінського, 9 - загальною площею 459,8 м2. Стан приміщень відповідає всім нормам для експлуатації, працівники розміщені на відповідних площах даних приміщень. Всі робочі місця працівників забезпечені технікою для виконання роботи, а саме: персональні комп'ютери, ДБЖ, принтери, інтерактивні дошки, проектори.

XIV. ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НАПН УКРАЇНИ

НА 2023–2027 РОКИ

Орієнтовні щорічні індикатори розвитку НАПН України

за 2024 рік

№	Назва індикатора розвитку	показ- ник
1. Якість наукових досліджень і експериментальних розробок		
1.1	Індекси цитувань установи на кінець року:	
1.1.1	– Google Scholar (кількість цитувань / h-індекс / i10-індекс)	2754/23 /58
1.1.2	– WoS (кількість цитувань / h-індекс)	39/3
1.2	Середні індекси цитувань учених на кінець року:	
1.2.1	– Google Scholar (середня кількість цитувань / h-індекс / i10-індекс)	203/4/5
1.2.2	– WoS (середня кількість цитувань / h-індекс)	9/1
1.2.3	– Scopus (середня кількість цитувань / h-індекс)	
1.3	Кількість (од.)/частка (%) видань наукової установи НАПН України, що індексуються в наукометричних базах даних WoS та/або Scopus	3/0
1.4	Кількість (од.)/частка (%) видань наукової установи НАПН України, що індексуються в інших наукометричних базах даних ² (окрім тих, що зазначено у п. 1.3)	3/100
1.5	Кількість (од.)/частка (%) видань наукової установи НАПН України, які входять до Переліку наукових фахових видань України	3/100
1.6	Кількість авторських свідоцтв, патентів, отриманих у звітному році	6
2. Вплив на державну освітню і наукову політику та громадську думку щодо вирішення актуальних проблем освіти, інших сфер суспільного життя		
2.1	Кількість законодавчих і нормативно-правових актів у сфері освіти, прийнятих за ініціативи/розроблення вчених НАПН України	0
2.2	Кількість наданих експертних висновків і пропозицій до проєктів законодавчих та нормативно-правових актів	6
2.3	Кількість виконаних проєктів на інституційному, регіональному, національному рівнях	0
2.4	Партнерська взаємодія із громадськими організаціями/асоціаціями: – кількість партнерських організацій; – кількість спільних наукових, науково-методичних заходів	3 1
2.5	Кількість експертних рад (комісій, груп, комітетів, агентств) на	20

² EBSCO databases, що підтримують Searchable Cited References (Academic Search Complete, Academic Search Premier, Education Research Complete, Education Source та ін.), Index Copernicus International тощо.

№	Назва індикатора розвитку	показ- ник
	національному та міжнародному рівнях, у яких беруть участь вчені наукової установи	
3. Розвиток науково-дослідницького потенціалу наукових/науково-педагогічних працівників		
3.1	Середній вік наукових/науково-педагогічних працівників / частка серед них молодих	57/4
3.2	Гендерне співвідношення (представництво) серед наукових/науково-педагогічних працівників установи (% жінок і чоловіків)	70/30
3.3	Відсоток штатних наукових/науково-педагогічних працівників за основним місцем роботи	52
3.4	Відсоток керівників наукових підрозділів установ, які мають науковий ступінь доктора наук	33
3.5	Відсоток докторів наук і кандидатів наук від кількості штатних за основним місцем роботи наукових/науково-педагогічних працівників	58
3.6	Середнє значення конкурсу на вступ в аспірантуру/докторантуру за державним замовленням	1
3.7	Кількість аспірантів/докторантів, які захистили дисертації у звітному році, у тому числі з урахуванням випуску минулих років	0
3.8	Кількість спеціалізованих вчених рад з присудження наукового ступеня доктора наук і спеціальностей, за якими захищаються дисертації	0
3.9	Кількість разових спеціалізованих вчених рад з присудження ступеня доктора філософії і спеціальностей, за якими у звітному році захищено дисертації	0
3.10	Кількість наукових/науково-педагогічних працівників установи, які у звітному році проходили стажування, навчання, підвищення кваліфікації, здійснювали викладацьку і дослідницьку роботу за кордоном	4
3.11	Кількість учених, які у звітному році мають публікації у виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних WoS/Scopus	9
3.12	Частка учених, які у звітному році мають публікації у виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних WoS/Scopus від загальної кількості наукових/науково-педагогічних працівників	16
4. Конкурентоспроможність, імідж у суспільстві та освітньо-науковому просторі		
4.1	Кількість публікацій у зарубіжних виданнях (включаючи матеріали конференцій)	12
4.2	Відсоток публікацій у зарубіжних виданнях (включаючи, матеріали конференцій) із загальної кількості публікацій працівників установи	4
4.3	Кількість публікацій англійською та іншими іноземними мовами	22

№	Назва індикатора розвитку	показ- ник
4.4	Відсоток публікацій англійською та іншими іноземними мовами із загальної кількості публікацій працівників	8
4.5	Кількість публікацій у виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних WoS/Scopus	6
4.6	Відсоток публікацій у виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних WoS/Scopus	2
4.7	Кількість видань НАПН України, заснованих спільно із зарубіжними партнерами	0
4.8	Кількість міжнародних освітніх і наукових проєктів	1
4.9	Залучення грантових коштів для розвитку установи (обсяг, тис. грн)	0
4.10	Відсоток недержавного фінансування	0
4.11	Кількість учених: – членів іноземних академій, міжнародних наукових товариств, – які беруть участь у міжнародній експертній діяльності, – які рецензують зарубіжні видання	2 2 3
4.12	Кількість наукових, науково-практичних заходів, проведених спільно із зарубіжними партнерами у звітному році	1
4.13	Кількість лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки, Національної премії України імені Бориса Патона, усього	2
4.14	Кількість лауреатів Державної премії України в галузі освіти, усього	4
4.15	Кількість вчених установи, які у звітному році отримали Національну премію України імені Бориса Патона	0
4.16	Кількість вчених установи, які у звітному році отримали Державну премію України в галузі освіти	0
4.17	Кількість отриманих державних стипендій видатним діячам науки	0
4.18	Кількість отриманих іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених	0
4.19	Кількість отриманих стипендій Кабінету Міністрів України для молодих учених	0
4.20	Кількість отриманих щорічних премій Президента України для молодих учених	0
4.21	Кількість отриманих премій Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок	0
4.22	Кількість отриманих премій Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України	0
5. Упровадження результатів наукових досліджень та експериментальних розробок		
5.1	Кількість опублікованих наукових, навчальних, науково-методичних і методичних праць за результатами виконаних	6

№	Назва індикатора розвитку	показ- ник
	досліджень (окрім статей та матеріалів конференцій)	
5.2	Кількість підручників та навчальних посібників з грифом МОН України	0
5.3	Кількість праць вчених установи, завантажених в Електронну бібліотеку НАПН України у звітному році	81
5.4	Кількість завантажень наукових праць, розміщених в Електронній бібліотеці НАПН України	302937
5.5	Кількість експериментальних майданчиків/баз	30

XV. ВИСНОВКИ

У звітному році Інститут обдарованої дитини НАПН України спрямував свою роботу на виконання завдань, які визначені метою його діяльності як єдиної спеціалізованої установи в Україні, яка досліджує феномен дитячої обдарованості та розробляє науково-методичне забезпечення системи виявлення, розвитку, супроводу та підтримки обдарованих дітей і молоді.

Діяльність інституту здійснювалася відповідно до регламенту та плану роботи НАПН України на 2024 рік, плану роботи інституту на 2024 рік, завдань тематичного плану наукових досліджень і була спрямована на вирішення наукових та організаційних завдань, що пов'язані з: розробкою практичних рекомендацій психологам та педагогічним працівникам закладів загальної середньої та позашкільної освіти щодо діагностики чинників розвитку обдарованої особистості; експериментально перевірити ефективність використання форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування; розробити методичні рекомендації з реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування; узагальнення науково-методичних засад реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування; узагальнення науково-методичних засад реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування.

В Інституті обдарованої дитини НАПН України працює 79 осіб, з яких 37 – штатні працівники, 37 – сумісників. Наукових працівників – 56 осіб, з яких за основним місцем роботи – 27 осіб. У складі інституту працює два члени-кореспонденти НАПН України. Два наукових співробітники мають почесні звання «Заслужений діяч науки і техніки України» і «Заслужений працівник освіти України». Три наукових співробітників – «Відмінники освіти України», чотири наукових співробітники – «Лауреати Державної премії України в галузі освіти», двоє наукових співробітників – «Лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки».

У 2024 році було завершено виконання чотирьох прикладних наукових досліджень.

За результатами виконання наукового дослідження *«Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості»* отримано такі наукові результати: проаналізовано основні тенденції та сучасні підходи до діагностики чинників розвитку обдарованої особистості; охарактеризовано сутність творчої, інтелектуальної, академічної, комунікативної обдарованості; обґрунтовано наукові принципи ідентифікації обдарованості; узагальнено діагностичні та прогностичні можливості методів ідентифікації обдарованості; визначено теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості; визначено методичні засади ідентифікації обдарованості в умовах воєнного стану; сформовано комплекс засобів діагностики чинників розвитку обдарованої особистості; розроблено

стандартизовані нормативи усіх методик сформованого комплексу засобів діагностики чинників розвитку обдарованої особистості та підготовлено інтерпретаційні тексти; розроблено тезаурус основних понять та категорій психології обдарованості. З метою отримання експертної оцінки інтелектуальної, академічної, творчої, соціально-комунікативної, художньо-естетичної, організаційно-лідерської та практичної обдарованості розроблено перелік поведінкових маркерів-дескрипторів для педагогів та батьків; створено рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості; встановлено низку особливостей, які можна вважати чинниками розвитку обдарованості – творчої, інтелектуальної, академічної, комунікативної; розроблено практичні рекомендації для практичних психологів та педагогічних працівників закладів загальної середньої та позашкільної освіти щодо діагностики чинників розвитку обдарованої особистості.

Підготовлено до видання методичні рекомендації «Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості», «Психологічна діагностика обдарованості учнів» та методичний посібник «Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості». Підготовлено та надруковано статті в межах наукової теми у виданнях, що індексуються у Web of Science Core Collection (6 статей), у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України (26 статей), матеріалах науково-практичних заходів (36 статей), в інших виданнях (5 статей), загалом – 75 статей.

За результатами виконання наукового дослідження *«Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування»* отримано такі наукові результати: виявлено специфічні потреби обдарованих учнів у період воєнних викликів; обґрунтовано практичні підходи до підтримки й розвитку особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування; удосконалено практичні підходи до діагностики, супроводу та реалізації індивідуальних програм, спрямованих на розвиток стресостійкості, соціальної винахідливості та творчих здібностей учнів в умовах сучасних викликів, зокрема воєнного стану та періоду відновлення країни; досліджено уявлення педагогів про креативність та їх вплив на готовність до розвитку креативності учнів; розроблено шкалу творчої самоефективності вчителів; проаналізовано зв'язок уявлень про креативність та творчої самоефективності вчителів; встановлено, що вища самоефективність вчителів позитивно корелює з демократичними уявленнями щодо природи креативності та її поширеності; розроблено комплекс методів щодо розкриття особистісного потенціалу обдарованих учнів та проведено апробацію розробленого комплексу методів в умовах освітнього процесу експериментальних закладів.

Підготовлено до видання методичні рекомендації «Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану» і методичний посібник «Методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв».

Підготовлено та надруковано статті в межах наукової теми у виданнях, що індексуються у Web of Science Core Collection (1 стаття), у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України (35 статей), матеріалах науково-практичних заходів (33 статті), науково-популярні публікації (5 статей). Всього – 74 статті.

За результатами виконання наукового дослідження *«Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування»* отримано такі результати: узагальнено форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування в т.ч. з урахуванням умов воєнного стану та післявоєнного відновлення країни; розроблено та перевірено модель реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням умов воєнного стану та післявоєнного відновлення країни; підтверджено ефективність використання форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Підготовлено до видання методичний посібник «STEM/STEAM-освіта: від теорії до практики» і методичні рекомендації «Реалізація STEM-підходу в освітньому середовищі інтерактивного музею науки», «Педагогічний супровід наукової освіти».

Підготовлено та надруковано статті в межах наукової теми у виданнях, що індексуються у Web of Science Core Collection (1 стаття), у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України (20 статей), матеріалах науково-практичних заходів (84 статті), науково-популярні публікації (4 статті). Всього – 119 статей.

За результатами виконання наукового дослідження *«Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування»* отримано такі наукові результати: розроблено і експериментально перевірено модель розвитку інтелектуальних здібностей обдарованих учнів, побудовану на засадах трактування інтелекту як апарату розумної поведінки індивіда; обґрунтовано зміст спеціалізованої освіти наукового спрямування на рівні здібностей та умінь, які потрібно розвивати і формувати в обдарованих учнів; обґрунтовано критерії добору навчально-тренувальних завдань і вправ, спрямованих на розвиток технічних, організаційних, операційних, практичних і комунікативних здібностей обдарованих учнів та формування у них відповідних умінь; розроблено та експериментально перевірено зазначені навчально-тренувальні завдання і вправи; обґрунтовано методичні засади їх використання в навчальному процесі закладів освіти для обдарованих учнів; розроблено та експериментально перевірено організаційно-педагогічні засади інтеграції навчального та наукового складників у діяльності закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Підготовлено до видання методичний посібник «Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування» і методичні рекомендації «Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану».

Підготовлено та надруковано статті в межах наукової теми у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України (42 статті), матеріалах науково-практичних заходів (26 статей). Всього – 68 статей.

У 2024 році продовжено виконання одного прикладного наукового дослідження **«Методичні засади впровадження освітніх моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування в закладах загальної середньої та позашкільної освіти»**. У ході виконання дослідження отримано такі наукові результати: продовжено дослідження моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування; розроблено критерії відбору перспективних моделей наукової освіти для впровадження в закладах загальної середньої та позашкільної освіти України; вивчено та описано зарубіжний досвід стратегій відновлення освіти в регіонах, що пережили воєнні конфлікти; створено загальну методику впровадження перспективних педагогічних моделей в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

Підготовлено аналітичні матеріали «Відновлення освіти на постконфліктних територіях: зарубіжний досвід та ініціативи України» і методичний посібник «Моделі наукової освіти для забезпечення відновлення та модернізації України».

У звітному році розпочато виконання одного фундаментального наукового дослідження **«Ідеї розвитку обдарованості в українській філософській традиції»**. На першому етапі виконання дослідження з'ясовано роль і значення філософської методології як рефлексивної основи формування і розвитку обдарованої особистості як в минулій інтелектуальній історії, так і в умовах інформаційно-цифрової реальності.

Результати наукових досліджень розміщені на сайті інституту (<https://iod.gov.ua/ua/vidannya/naukova-produkciya-vchenih-institutu>), електронній бібліотеці НАПН України.

Технічними завданнями, перспективним і тематичним планами наукових досліджень у 2024 році передбачена експериментальна робота з трьох прикладних наукових досліджень.

Експерименти проводилися на рівні підвідомчої установи НАПН України за рішенням вченої ради інституту обдарованої дитини НАПН України. До експериментів залучено учнів, педагогічних працівників із 30 закладів освіти.

Інститут обдарованої дитини НАПН України є засновником одного періодичного видання «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи» та співзасновником двох наукових періодичних видань: науково-методичного журналу «Освіта та розвиток обдарованої особистості», науково-методичного журналу «Мистецтво та освіта». Усі наукові періодичні видання інституту

включено до категорії Б Переліку фахових видань України. Окремі видання входять до міжнародних наукометричних баз даних Google Scholar; Бібліометрика української науки; Index Copernicus International; Research Bib; POL-Index; Ulrichsweb; World Catalogue of Scientific Journals; ERIHPlus.

Загальна кількість праць, підготовлених за звітний період – 283, надруковано – 261, електронні видання – 4.

Наукова продукція. Підготовлено 8 збірників наукових праць і матеріалів конференцій, 4 номери щоквартального науково-методичного журналу.

Виробничо-практична продукція. Підготовлено – 7, оприлюднено – 7, надруковано – 0, з них: методичний посібник – 4; методичні рекомендації – 2. Підготовлено 1 аналітичні матеріали.

Статті. Підготовлено – 71, надруковано – 71, з них: у виданнях, які внесені до Переліку наукових фахових видань України – 54; у вітчизняних виданнях, що індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection – 3; у вітчизняних виданнях, що індексуються в інших науко-метричних базах даних (окрім статей, які враховано у попередньому пункті) – 3; у зарубіжних виданнях, що індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection – 7; у зарубіжних виданнях, що індексуються в інших науко-метричних базах даних (окрім статей, які враховано у попередньому пункті) – 7. Тези, матеріали заходів – 193.

Відповідно до Наказу МОН № 700 від 05.08.22 «Про утворення предметних (галузових) експертних комісій та експертних груп» п'ятеро вчених інституту є членами предметних (галузових) експертних комісій та експертних груп. Учені також входять до різних комісій МОН України, серед яких: експертна комісія з надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам (географія, з 2021 р.); експертна комісія з надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам (фізика, 2022).

Учені інституту входять до редакційних колегій періодичних видань. Один науковий співробітник входить до редакційних колегій двох видань, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus та / або Web of Science Core Collection. П'ятнадцять наукових співробітників є членами редакційних колегій 15 наукових періодичних видань, що входять до Переліку наукових фахових видань України. Двоє наукових працівників є членами редколегій зарубіжних наукових періодичних видань, що не входять до наукометричних баз даних Scopus та / або Web of Science Core Collection.

За звітний період науковими ученими підготовлено 14 рецензій рукописів видавничої продукції (друкованих та електронних видань) для рекомендації їх до публікації (друку), із них: наукової – 8; виробничо-практичної – 2; навчальної – 4.

У 2024 році 10 наукових співробітників були рецензентами рукописів статей для 5 наукових періодичних видань.

Ученими інституту проведено експертизу 8 законодавчих і нормативно-правових документів.

Здійснено 42 науково-методичні експертизи навчальної літератури, засобів навчання і навчального обладнання для надання грифів і свідоцтв

Міністерства освіти і науки України, серед яких: навчальна література (гриф) – 39; навчально-методична література (схвалено до використання) – 6.

У 2024 році Інститутом обдарованої дитини НАПН України було проведено 13 масових науково-практичних заходів за Планом роботи НАПН України, серед яких: всеукраїнських та міжнародних конференцій – 5; науково-практичних семінарів – 5; круглих столів – 1; всеукраїнських конкурсів – 2.

В інституті провадиться освітня діяльність з підготовки аспірантів за освітньою програмою «Освіта та розвиток обдарованої особистості» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Загальна чисельність аспірантів (станом на кінець 2024 року) становить 5 осіб, із них: за державним замовленням – 2 особи (за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва – 2); на умовах контракту – 3 особи (за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва – 1; за заочною формою здобуття освіти – 2). Всього здобувачів за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» – 5 осіб.

У 2024 році міжнародна діяльність Інституту обдарованої дитини НАПН України була спрямована на започаткування спільних наукових досліджень з науковими установами/закладами вищої освіти інших країн. З цією метою підписано меморандум про взаєморозуміння Інституту обдарованої дитини НАПН України з Університетом Квебеку в Монреалі згідно якого у 2024 р. розпочато дослідження «Від бомб для українських школярів: стрес, загальний стан здоров'я, вразливість та захисні реакції, до точних гуманітарних дій для підтримки навчання» за фінансової підтримки Фонду нові кордони у дослідженнях (NFRF), термін: 2024-2025 рр., кількість учасників з української сторони: 2 (Гальченко М. С., Мельник М. Ю.), кількість учасників зі сторони партнера: 7. Практичний результат і його втілення в Україні: дослідження допоможе розробити адаптивні освітні програми для дітей у кризових ситуаціях; підтримати їхню життєстійкість і когнітивний розвиток; сприяти створенню нових підходів до психосоціальної підтримки дітей в умовах травмівних впливів. Продовжено співробітництво з Інститутом педагогічних наук Опольського університету. У рамках співпраці триває робота над створенням концепції з оцінки імплементації STEM-практик в системі освіти Польщі.

Відбулося одне закордонне відрядження. Організовано і проведено п'ять міжнародних заходів. Четверо наукових співробітників пройшли закордонне стажування.

Вченими відділу діагностики спільно з вченими Університету Квебеку в Монреалі підготовлено спільну заявку на виконання наукового дослідження «Від бомб для українських школярів: стрес, загальний стан здоров'я, вразливість та захисні реакції, до точних гуманітарних дій для підтримки навчання» на конкурс проєктів Фонду нові кордони у дослідженнях (NFRF).

Співробітниця Бабійчук С.М. отримала грант Програми академічних обмінів імені Фулбрайта на проходження наукового стажування у Гарвардській школі вищої освіти Гарвардського університету, США, з 15 вересня 2024 р. до 15 квітня 2025 р.

У 2024 році продовжено діяльність Інституту як члена Всесвітньої ради для обдарованих і талановитих дітей (WCGTC) та Європейської ради з питань високих здібностей, ради Європейської федерації академій природничих і гуманітарних наук ALLEA. Директор Інституту Гальченко М.С. є членом робочої групи з науково-природничої освіти ради ALLEA.

У 2024 р. забезпечено онлайн-трансляція окремих науково-практичних наукових заходів інституту на YouTube-каналі.

Станом на 01 січня 2025 року за загальним фондом (програма 6551030) дебіторська заборгованість за видатками становить 6600,00 грн (попередня оплата періодичних видань – Послуги доступу до "ЕЛЕКТРОННОГО КАБІНЕТУ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ (PRO-доступ:Податки та бух.обл.,бюдж.бухгалтерія,оплата праці)" на 2025 рік), була погашена в січні 2025 р.; кредиторська заборгованість відсутня.

Станом на 01 січня 2025 року за спеціальним фондом (програма 6551030): дебіторська заборгованість за доходами відсутня; кредиторська заборгованість відсутня.

У 2024 р. у межах співпраці інституту з установами МОН було реалізовано всі заплановані заходи Програми спільної діяльності МОН і НАПН України. Зокрема, у співпраці з відділом STEM-освіти ДНУ ІМЗО з 12 по 14 червня 2024 р. проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «STEM-освіта від теорії до практики» (https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/62_mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya--steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki)

Вченими відділу діагностики обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України підготовано рукопис методичного посібника «Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості», автори: Н. А. Бельська, Ю. М. Ковальчук, М. Ю. Мельник.

Учені інституту надавали консультативні послуги з психологічної експертизи уроків для електронних освітніх матеріалів вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн», у межах реалізації проекту «Цифрові технології для початкової школи. Всеукраїнська школа онлайн», що реалізується за підтримки ЮНІСЕФ.

У 2024 р. у межах співпраці інституту з установами НАН було реалізовано всі заплановані заходи Програми спільної діяльності НАН і НАПН України. Серед яких, розроблення та реалізація програми підвищення кваліфікації вчителів «Лабораторія наукової освіти для вчителів природничих дисциплін», яку апробовано на базі Чернівецької області за ініціювання і підтримки Буковинської Малої академії наук учнівської молоді.

У 2024 р. у межах співпраці інституту з установами НАПрН було реалізовано всі заплановані заходи Програми спільної діяльності НАПрН і НАПН України. Серед яких, проведення літньої школи для обдарованих учнів

Малої академії наук України за програмою «Актуальні напрямки удосконалення законодавства України (пріоритети та важливі кроки)». Програма сприяє поглибленню знань учнів з правознавства, розвитку критичного мислення та креативності. Формування правової свідомості та культури у дітей та молоді.

Виклики та ризики у діяльності установи.

Зовнішні загрози

Невідповідність бюджетного фінансування наукової сфери з нормами Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність».

Зменшення бюджетного фінансування для здійснення фундаментальних та прикладних наукових досліджень.

Внутрішні загрози

Недостатнє використання можливостей грантової наукової діяльності як альтернативного джерела фінансування.

Актуальні завдання на найближчу перспективу:

- збільшення кількості публікацій у наукових виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science та ін.);
- започаткування освітньої діяльності щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників і психологів закладів загальної середньої і позашкільної освіти;
- організація та проведення лекцій, тренінгів, майстер-класів, інших науково-практичних заходів, спрямованих на формування готовності педагогічних працівників працювати з обдарованими учнями, зокрема, щодо реалізації науково-дослідницького підходу;
- розширення міжнародного наукового партнерства з науковими установами інших країн щодо обміну досвідом з проблем обдарованості, наукової освіти, проходження стажування;
- підвищення професійної компетентності вчених та аспірантів шляхом проведення методологічних семінарів, на яких обговорюються актуальні наукові проблеми, результати виконаних наукових досліджень;
- покращення представлення результатів наукової, дослідно-експериментальної діяльності інституту у засобах масової інформації;
- залучення грантового фінансування.

XVI. СПИСОК ОСНОВНИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

НАУКОВА ПРОДУКЦІЯ

Збірники наукових праць

1. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи : збірник наукових праць. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – Вип. 1 (32). – 110 с.
2. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи : збірник наукових праць. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – Вип. 2 (33). – 148 с.

Матеріали конференцій

1. Лідерство і обдарованість: сучасний науковий дискурс і освітня практика : матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн конференції (Київ, 14–19 лютого 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 1014 с.
2. Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів : матеріали V Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 27 березня– 2 квітня 2024 року). / Упоряд.: Л. І. Ткаченко, В. М. Шульга. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 1 322 с.
3. Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку : матеріали науково-практичного онлайн-семінару (Київ, 23–26 травня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 640 с.
4. STEAM-освіта: від теорії до практики : матеріали конференції (Київ, 12-14 червня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 406 с.
5. Обдаровані діти – скарб нації! : матеріали V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 23–29 жовтня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 1604 с.
6. Інноваційні практики наукової освіти : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 11–16 грудня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 1014 с.

Щоквартальний науково-методичний журнал

Освіта та розвиток обдарованої особистості / [Голов. ред. В. В. Бондаренко]. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 1 (92) I квартал. – 134 с.

Освіта та розвиток обдарованої особистості / [Голов. ред. В. В. Бондаренко]. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 2 (93) II квартал. – 116 с.

Освіта та розвиток обдарованої особистості / [Голов. ред. В. В. Бондаренко]. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 3 (94) III квартал. – 118 с.

Освіта та розвиток обдарованої особистості / [Голов. ред. В. В. Бондаренко]. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 4 (95) IV квартал. – 144 с.

ВИРОБНИЧО-ПРАКТИЧНА ПРОДУКЦІЯ

Методичні посібники

Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості: методичний посібник / Н. А. Бельська, Ю. М. Ковальчук, М. Ю. Мельник; уклад. М. Ю. Мельник. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 151 с.

Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування: методичний посібник / І. С. Волощук, Л. О. Калмикова, В. В. Мелешко, Н. М. МIRONЧУК, П. О. Тадеєв, М. І. Тадеєва, О. С. Шуленок. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 354 с.

Методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв: методичний посібник / Андросович К. А., Міленіна М.М., Ткаченко Л. І. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. 6,0 авт. арк. (рукопис).

Моделі наукової освіти для забезпечення відновлення та модернізації України: методичний посібник / О. А. Ковальова, А. Б. Кочарян, О. В. Дубініна, Т. І. Бурлаєнко, О. П. Демченко; за заг. ред. О. А. Ковальнової. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. 7,0 авт. арк. (рукопис).

Методичні рекомендації

Педагогічний супровід наукової освіти : методичні рекомендації / Л. В. Горбань, А. В. Малиношевська. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 72 с.

Осадчий І. Г. Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану : методичні рекомендації / І. Г. Осадчий. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 80 с.

Аналітичні матеріали

Відновлення освіти на постконфліктних територіях: зарубіжний досвід та ініціативи України: аналітичні матеріали / Т. І. Бурлаєнко, О. В. Дубініна, О. А. Ковальова, А. Б. Кочарян. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 50 с. (рукопис).

Статті

1. Bryzhak, N., Bopko, I., Chaia, K., Dubinina, O., Tsybanyuk, O. (2024). Effectiveness of Extracurricular Activities in the Self-Development of Primary School Students // International Journal of Education and Information Technologies. – 2024. – Vol. 18. – Accepted for publication (WoS).

2. S. Dovgyi, S. Babiichuk, L. Davybid, and M. Biletska, "TEACHERS' AND STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: ALL-UKRAINIAN RESEARCH", IJLT, vol. 104, no. 6, pp. 197–215, Dec. 2024, <https://doi.org/10.33407/ijlt.v104i6.5890> (WoS)

3. Dubinina, O. (2024). Concepts of Education and Their Concrete Implementations in the Teaching of Physics and Mathematics // *Rocznik Pedagogiczny*. – 2024. – Vol. 16, No. 2. – P. 113–128.

4. Dubinina, O. (2024). Konceptje kształcenia i ich szczególowa egzemplifikacja w nauczaniu fizyki i matematyki [Освітні концепції та їх детальний приклад у викладанні та застосуванні фізики] // *Roczniki Pedagogiczne*. – 2024. – Nr. 2. – DOI: <https://doi.org/10.18290/rped24162.8>

5. Dubinina, O., Burlaienko, T. (2024). Analiza istniejących modeli edukacji i wyzwań egzystencjalnych modeli specjalnej edukacji naukowej [Аналіз існуючих моделей освіти та екссизм-виклики моделей спеціалізованої наукової освіти] // *Innowacje szkolne w Polsce i na Ukrainie: edukacja naukowa oparta na bezpiecznym i pozytywnym środowisku*. – Ред. наук. Oksana Dubinina, Oksana Kowaliowa. – 2024. – Подано до друку

6. Dubinina, O., Burlaienko, T. (2024). Organizacja procesu nauczania dzieci ukraińskich w polskim systemie edukacji [Організація процесу навчання українських дітей у польській системі освіти] // *Польсько-українська монографія: Mechanizmy transformacji technologii edukacyjnych w warunkach eurointegracji Ukrainy* [Механізми трансформації освітніх технологій в умовах інтеграції України до європейського простору]. – Ред. наук. Oksana Dubinina. – 2024. – 256 с.

7. Ilin, V. (2024). Перспективи візуальної культури в сучасній освіті // *Антропологічні виміри філософських досліджень*. – Web of Science. – URL: <http://conf-ampr.diit.edu.ua/AMPRX12/schedConf/presentations>

8. Komisar, L., Savolainen, I., Belia, V., Borovska, L., Lipin, M. (2024). Metadisciplinarity at the intersection of modern philosophical and philological practices // *Amazonia Investiga*. – 2024. – № 13(75). – С. 211–220. – DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.75.03.18>

9. Kovalova, O. A. (2024). The state of scientific education in Ukraine and the readiness to implement its practices in secondary schools and extracurricular institutions: 2023–2024 Educational Monitoring Results [Стан наукової освіти в Україні та готовність до впровадження її практик у загальноосвітніх школах та позашкільних закладах: результати освітнього моніторингу 2023–2024 рр.] // *Innowacje szkolne w Polsce i na Ukrainie: edukacja naukowa oparta na bezpiecznym i pozytywnym środowisku*. – Ред. наук. Oksana Dubinina, Oksana Kowaliowa. – 2024. – Подано до друку

10. Kovalova, O., Demchenko, O., Drabyniuk, S. (2024). Heuristic Questions as a Means of Developing Student's Cognitive Interests // *Education: Modern Discourses*. – 2024. – (7). – Accepted for publication.

11. Kremen, V. H., Ilin, V. V. (2024). Vasyl Sukhomlynskyi's Philosophy of Education: Human-Centred Dimension // *Anthropological Measurements of Philosophical Research. Proceedings Scientific Publication*. – 2024. – Issue 25. – P. 5–14. – URL: <https://ampr.ust.edu.ua> – DOI: <https://doi.org/10.15802/ampr.v0i25.307546>

12. Kuzminets, M., Dubovenko, Y., Lampeka, M., Tymenko, V. (2024). Alternative approach to evaluate the data of ecological monitoring of ecotopes for

highways in Ukraine // E3S Web of Conferences. – 2024. – Vol. 508. – Art. 03014. – DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202450803014>

13. Lisova L. Imaginative Techniques as a Tool for Discovering Personal Potential when Working with Gifted Children in Martial Arts Conditions // Pedagogical innovation: ideas, realities, perspectives. Collection of Scientific Works, – 2024. – № 2 (33). – С. 78–83. –DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2\(33\)-78-83](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2(33)-78-83)

14. Melnyk, M., Malynoshevska, A., Androsovich, K. (2024). Generative Artificial Intelligence in Psychology: Implications and Recommendations for Science and Practice // Information Technologies and Learning Tools. – 2024. – Vol. 103(5). – С. 188–206. – DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v103i5.5748>

15. Milenina M., Topuzova A. Group work for stabilizing psycho-emotional states and preventing neurotic and psychopathic disorders in high school students // Pedagogical Innovation: Ideas, Realities, Perspectives. – 2024. – Issue 2 (33). – P. 18–26. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2\(33\)-18-26](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2(33)-18-26)

16. Novogodorska, M. M. (2024). Best practices for discovering creative and communicative talents worldwide // Матеріали звітної конференції Інституту обдарованої дитини НАПН України за 2024 р. – Подано до друку.

17. Slipukhina, I., Andruszkiewicz, F. (2024). Perspektywy wykorzystania ideologii STEM w kształceniu nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej // STEAM-освіта: від теорії до практики: матеріали конференції (Київ, 12–14 червня 2024 року). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 17–19.

18. Slipukhina, I., Chernetskyi, I., Andruszkiewicz, F. (2024). Zastosowanie analizy wideo w zdalnym nauczaniu fizyki // Edukacja Ustawiczna Doroslych. – 2024. – No. 1. – P. 119–136. – DOI: <https://doi.org/10.34866/2fgb-fk44>

19. Slipukhina, I., Polishchuk, A., Mienailov, S., Opolonets, O., Soloviov, T. (2024). Methodology of M. Montessori as the Basis of Early Formation of STEM Skills of Pupils // In Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology (AET 2020) – Volume 1. – 2020. – P. 211–220. – DOI: 10.5220/0000155000003364 – URL: <https://www.scitepress.org/ProceedingsDetails.aspx?ID=o9zECHDVPYKA=&t=1>

20. Smutchak, Z., Burlaienko, T., Dubinina, O., Morozova, M., Postoiieva, O. (2024). Digitalization of educational technologies in Ukraine: challenges and perspectives // 2nd International Conference on Science, Engineering and Advanced Technology (ICSEAT 2024)' proceedings. – Gulf University, Bahrain, May 8–9, 2024. – Innovative and Intelligent Digital Technologies; Towards an Increased Efficiency. – Volume 1. – (Scopus).

21. Topuzova A. The Curator's Role and Personal Approach in Leading Support Groups for Addressing Students' Mental Disorders // Quarterly scientific-methodical journal Education and Development of Gifted Personality No. 4 (95) / IV quarter / – Institute of the Gifted Child of the NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine 2024 – P. 30–37. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4\(95\)-30-37](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4(95)-30-37)

22. Андросович К. А. Науково-методичне забезпечення реалізації потенціалу обдарованої особистості в закладах освіти в умовах воєнного стану // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали

конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

23. Андросович К. А. Сформованість цінностей до ментального здоров'я як потенціал стресостійкості обдарованих учнів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

24. Андросович К. А., Баханська А. М. Аналіз результатів дослідження особистісного потенціалу обдарованих учнів в умовах воєнного часу // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 1 (92). – С. 94–99. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-1\(92\)-5-11](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-1(92)-5-11)

25. Андросович К. А., Гальченко В. М., Глушко Н. В. Вплив сім'ї на розвиток творчого потенціалу особистості дошкільника // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 4 (95). – С. 25–29. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4\(95\)-25-29](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4(95)-25-29)

26. Андросович К., Гальченко В. М. Розвиток соціальної винахідливості як чинник позитивного ставлення дошкільників до життя // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 3 (94). – С. 44–48. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3\(94\)-44-48](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3(94)-44-48)

27. Аніщенко Н. В. Methodological bases of psychological diagnosis of factors of development of a gifted personality // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 1 (92). – С. 21–25. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-1\(92\)-21-31](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-1(92)-21-31)

28. Аніщенко Н.В. Концептуальні основи створення розвивального освітнього середовища для обдарованих учнів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

29. Аніщенко Н. В. Особливості створення освітнього середовища як одного з провідних чинників розвитку музичної обдарованості школярів // Матеріали науково-практичного онлайн-семінару «Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку» (23–26 травня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 11–20.

30. Аніщенко Н. В. Розвиток креативності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки // STEAM-освіта: від теорії до практики : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (12, 13, 14 червня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 171–178. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/62/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya--steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki_publications.pdf?1736336987.7648

31. Бабійчук С. М. Методика впровадження перспективних моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування за природничим профілем (з

використанням ГІС та ДЗЗ) // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році: матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

32. Бабійчук С. М. Моніторинг наслідків російсько-української війни інструментами супутникового моніторингу землі // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

33. Бабійчук С., Довгий С., Давибіда Л. Дистанційне зондування як інструмент наукової освіти та залучення: кейс Всеукраїнського конкурсу «Екопогляд» // Генеральна асамблея EGU 2024, Відень, Австрія (14–19 квітня 2024 р.). – EGU24-6381. – DOI: <https://doi.org/10.5194/egusphere-egu24-6381>. – 2024. – (WoS)

34. Баханська А. М. Потреба у психологічній підтримці обдарованої учнівської молоді під час навчання в умовах воєнного стану // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

35. Баханська А. М. Провадження заходів для розвитку особистісного потенціалу обдарованих учнів в умовах воєнного стану // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

36. Бурлаєнко Т. І. Пригодницькі ігрові майданчики (adventureplayground), як модель наукової освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

37. Бурлаєнко Т. І. Пригодницькі ігрові майданчики як модель наукової освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році: матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

38. Бурлаєнко Т. І. Практичний аспект формування креативного розвитку обдарованої особистості // STEAM-освіта: від теорії до практики: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 12–14 червня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 168–170. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/62/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya--steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki_publications.pdf?1721514417.7337

39. Бурлаєнко Т. І., Дубініна О. В., Халас Х. Дослідницькі компетентності в моделях спеціалізованої наукової освіти в умовах цифровізації // Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of

society: монографія. – У 2 т. – Т. 2. – За наук. ред. В. Кременя, Н. Ничкало, Л. Лук'янової, Н. Лазаренко. – Київ: ТОВ «Юрка Любченка», 2024. – 544 с.

40. Васюк М. М. Контекстне навчання у системі освіти наукового спрямування (аналіз зарубіжних педагогічних теорій) // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). - Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. - 296 с.

41. Волощук І. С. Реперні точки у з'ясуванні суті інтелекту // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

42. Волощук І. С. Структура інтелекту: феномен один – підходи різні // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 2. – С. 23–31. – DOI: – [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-2\(93\)-23-31](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-2(93)-23-31)

43. Волощук І. С. Суть інтелекту: від античності до сьогодення // : Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 1. – С. 32–40. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-1\(92\)-32-40](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-1(92)-32-40)

44. Волощук І. С. Теоретичні і методологічні засади діагностики загальної обдарованості // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

45. Волощук І. С., Шуленок О. С. Методи обстеження інтелекту // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 3. – С. 5–14. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3\(94\)-5-14](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3(94)-5-14)

46. Волощук І. С., Шуленок О. С. Роль стандартизованих тестів інтелекту в діагностиці обдарованості // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – С. 10–17. – № 4. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4\(95\)-10-17](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4(95)-10-17)

47. Волощук І., Калмикова Л., Мелешко В., Мирончук Н., Осадчий І., Піддячий М., Тадеєв П., Тадеєва М., Шуленок О. Звернення учасників засідання круглого столу «Позитивні та негативні наслідки інтелектуальної стратифікації учнівського та студентського середовища» до керівників закладів освіти, керівників органів управління освітою // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. – 2024. – № 2 (33). – С. 84–91. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2\(33\)-84-91](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2(33)-84-91).

48. Волощук І., Ковальчук Н. Як нам перейти від НУШ до РУШ? // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. – 2024. – № 1 (32). – С. 43–48. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1\(32\)-43-48](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1(32)-43-48).

49. Волощук Р. І. Педагогічна діагностика обдарованості учнів: практичні рекомендації // Обдарованість: методи діагностики та шляхи

розвитку: матеріали науково-практичного онлайн-семінару (м. Київ, 23–26 травня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 79–81. – URL: https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/plan-zahodiv/60_naukovo-praktichniy-onlayn-seminar-obdarovanist--metodi-diaagnostiki-ta-shlyahi-rozvitku

50. Волощук Р. І. Педагогічна діагностика обдарованості: виклики воєнного часу // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

51. Волощук Р. І. Розробка практичних рекомендацій щодо педагогічної діагностики обдарованості // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

52. Гальченко М. Обдарованість як божественна премудрість у філософії Григорія Сковороди // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. – 2024. – № 2 (33). – С. 99–104. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2\(33\)-99-104](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2(33)-99-104).

53. Гальченко М. С. Інноваційні технології наукової освіти в перспективі відбудови України // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

54. Гальченко М. С. Комплексне дослідження науково-методичних засад розвитку обдарованої дитини: підсумки // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

55. Гальченко М. С., Малиношевська А. В. Теоретико-методичні та практичні результати забезпечення системи виявлення, розвитку та підтримки обдарованих дітей і молоді в умовах війни // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

56. Гальченко М. Стратегія перемоги: національна еліта і модернізація України // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. – 2024. – № 1 (32). – С. 49–55. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1\(32\)-7-12](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1(32)-7-12).

57. Гірич Г. М. Теоретико-методологічні засади виявлення інтелектуальної обдарованості учнів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

58. Гірич Г. М. Узагальнення результатів дослідження інтелектуальної обдарованості дітей шкільного віку // Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку: матеріали науково-практичного онлайн-семінару (м. Київ, 23–

26 травня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 103–117. – URL: https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/plan-zahodiv/60_naukovo-praktichniy-onlayn-seminar-obdarovanist--metodi-dagnostiki-ta-shlyahi-rozvitku

59. Гончар А. В. Можливості мережевих інформаційних ресурсів для систематизації та поглиблення знань обдарованих учнів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

60. Горбань Л. В. Інтеграція сучасних інформаційних і комунікаційних технологій у систему наукової освіти обдарованих учнів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

61. Горбань Л. В. Коучинг у педагогічному супроводі наукової освіти обдарованих учнів: підвищення ефективності та розвиток потенціалу // Лідерство і обдарованість: сучасний науковий дискурс і освітня практика: матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 14–19 лютого 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 297–305. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/57/vseukrayinska-naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya-liderstvo-i-obdarovanist--suchasniy-naukoviy-diskurs-i-osvitnya-praktika_publications.pdf?1711729637.0041

62. Горбань Л. В. Методики та технології педагогічного супроводу наукової освіти обдарованих учнів // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2024. – № 2 (93). – С. 55–61. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-2\(93\)-55-61](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-2(93)-55-61)

63. Горбань Л. В. Національна стійкість: роль науки і освіти у вихованні нових лідерів та підтримці обдарованої молоді // Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів: матеріали V Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 27 березня–2 квітня 2024 р.). – Упоряд.: Л. І. Ткаченко, В. М. Шульга. – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 402–410. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/58/v-vseukrayinska-mizhgaluzeva-naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya-nacionalna-nauka-i-osvita-v-umovah-viyni-rf-proti-ukrayini-ta-suchasnih-civilizaciynih-viklikiv_publications.pdf?1718186421.3282

64. Горбань Л. В. Педагогічні стратегії для підтримки креативного розвитку обдарованих учнів у STEAM-освіті // STEAM-освіта: від теорії до практики: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (12–14 червня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 161–168. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/62/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya--steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki_publications.pdf?1721514417.7337

65. Горбань, Л. В. Коучинг як засіб розвитку здібностей учнів до наукової творчості // Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Кропивницький, 26 квітня 2024 р.). – Кропивницький:

ДонДУВС, 2024. – С. 233–236. – URL: <https://rep.dnuvs.ukr.education/server/api/core/bitstreams/37644173-b59b-468e-b8d5-cc3efed37d60/content>

66. Горбань Л. В. Проектна діяльність обдарованих учнів у науковій освіті // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. – 2024. – № 1 (32). – С. 49–55. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1\(32\)-49-55](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1(32)-49-55).

67. Горбань Л. В. Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

68. Демченко О. П. Інноваційні підходи до навчання обдарованих та філософський діалог: Європейські практики в умовах цифрової трансформації України. // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

69. Демченко О. П. Упровадження освітньої моделі «Філософський діалог» у наукову освіту молодших школярів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році: матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

70. Демченко, О. П. Освітня модель «Філософський діалог» у контексті наукової освіти молодших школярів // Інноваційні практики наукової освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024). – С. 271–278.

71. Довга М. І. Наукова освіта для дітей молодшого шкільного віку: досвід занять з біології в дитячій академії «Футурум» // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 2 (93). – С. 94–99. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-2\(93\)-94-99](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-2(93)-94-99)

72. Довга М.І., Борисенко К. М., Етіологія страху перед собаками // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 4. – С. 116–126.

73. Дубініна О. В. Особливості впровадження моделі adventure playground, як перспективної практики реалізації спеціалізованої освіти наукового спрямування // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

74. Дубініна О. В. Перспективи реалізації моделі наукового навчання 5е на уроках математики // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році: матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

75. Дубініна, О. В., Бурлаєнко, Т. І. Педагогічні умови впровадження моделі Adventure Playground як перспективної практики реалізації спеціалізованої освіти наукового спрямування // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2024. – № 2 (93). – С. 5–11. – URL: <https://otr.iod.gov.ua/images/pdf/2024/2/1.pdf>

76. Дубініна, О. В., Бурлаєнко, Т. І. Спадщина Марії Гжегожевської в моделях спеціалізованої освіти як шлях до формування компетентності здобувача освіти // Вісник післядипломної освіти. Серія «Педагогічні науки». – 2024. – Вип. 26 (55). – С. 104–119. – DOI: [https://doi.org/10.58442/2218-7650-2023-26\(55\)-104-122](https://doi.org/10.58442/2218-7650-2023-26(55)-104-122)

77. Дубініна, О. В., Ольшаний, Ю. М. Сучасні моделі спеціалізованої освіти наукового спрямування та особливості їх реалізації в освітньому середовищі закладу // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. – 2024. – № 1 (32). – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1\(32\)-55-64](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1(32)-55-64)

78. Ільїн В. В. Візуальна грамотність як атрибут наукової освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

79. Ільїн В. В. Інтелект як енергія творчості // Освіта і суспільство. – 2024. – № 4 (73). – С. 16–18. – URL: <https://naps.gov.ua/ua/press/ois/3311/>

80. Ільїн В. В. Модернізація еліти: здійснення необхідного // Перетворення буття людини і соціуму в контексті сучасного цивілізаційного розвитку: монографія / [авт. кол.]; за наук. ред. З. Е. Скринник та А. Ф. Карася. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2024. – Розділ 4.1. – 217 с.

81. Ільїн В. В. Освітній простір у контексті сучасності: філософський вимір // Методи і принципи філософії у формуванні громадянина України: колективна монографія / авт. кол.: В. В. Ільїн, М. С. Гальченко, М. В. Ліпін, З. Е. Скринник, Н. В. Савчук, О. Г. Ковальов, О. А. Федорчук. – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 18–38.

82. Ільїн В. В. Покликання інтелектуала // Historia Locanis. Historia Globalis. Studies in Honor of Andrii Kudriachenko. – Київ: Фенікс, 2024. – С. 7–21.

83. Ільїн В. В., Гальченко М. С. Божественна премудрість як умова обдарованості у кордоцентризмі Г. С. Сковороди // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

84. Казакова О. І. Впровадження моделі 5Е в роботу під час уроків та в позашкільній діяльності з учнями // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році: матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

85. Казакова О. І. Моделі наукової освіти в контексті подолання освітніх втрат // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за

результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

86. Калмикова Л. О. Освітня комунікація як засіб формування у здобувачів ССОНС науково-комунікаційних умінь і компетентностей // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

87. Калмикова Л. О. Психолого-педагогічні принципи формування науково-комунікативної компетентності здобувачів середньої спеціальної освіти наукового спрямування // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

88. Калмикова Л. О. Сприяння розвитку комунікативно-наукових умінь здобувачів ССОНС засобами вправ і творчих завдань // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2024. –DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4\(95\)-5-9](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4(95)-5-9)

89. Калмикова Л. О. Формування у здобувачів ССОНС здатності застосовувати інформацію і результати дослідження засобами комунікативно-наукових вправ // Матеріали V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Обдаровані діти – скарб нації!» (23–26 жовтня 2024 року в межах XVI Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті»). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024.

90. Калмикова Л. О. Формування у здобувачів ССОНС науково-комунікативної компетентності засобами вправ і творчих завдань // Інноваційні практики наукової освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024 – С. 356–360.

91. Калмикова Л., Харченко Н., Мисан І. Подолання психотравматичних станів у дітей із тимчасово переміщених сімей в умовах війни // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. – 2024. – № 1 (32). – С. 90–99. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1\(32\)-90-99](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1(32)-90-99).

92. Камишин В. В. Принципи та політики модернізації загальної середньої та позашкільної освіти у напрямі євроінтеграції. // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

93. Камишин В. В. Розроблення параметрів оцінювання для експериментальної перевірки освітніх методик // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році: матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

94. Камишин В. В., Ковальова О. А. Ефективність методики впровадження моделей наукової освіти: концепція оцінювання // Інноваційні

практики наукової освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024 – С. 360–364

95. Камишин В. В., Рева О., Борсук С., Андросович К., Сагановська Л. Метод визначення узгодженості думок науково-педагогічних працівників щодо критеріїв оцінювання рівнів освітніх досягнень студентів // Наукові горизонти ХХІ століття: мультидисциплінарні дослідження: матеріали Міжнародної наукової конференції (м. Ужгород, 16–17 травня 2024 р.). – Ужгород: УжНУ, 2024. – С. 1192–1196.

96. Ковальов О. Г. Взаємодія знання та інформації в сучасній науковій освіті: філософсько-методологічний аналіз та розробка теоретичних принципів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

97. Ковальов О. Г. Обдарованість у контексті української традиційної культури та мислення // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

98. Ковальов О. Епістемологічні підходи у науковій освіті: філософсько-методологічний аналіз // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. – 2024. – № 1 (32). – С. 27–34. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1\(32\)-27-34](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1(32)-27-34).

99. Ковальова О. А. Готовність педагогів до реалізації наукової освіти // Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку: матеріали науково-практичного онлайн-семінару (Київ, 23–26 травня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 263–269. – URL: <https://lib.iitta.gov.ua/741254/>

100. Ковальова О. А. Результати аналітичного етапу дослідження // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

101. Ковальова О. А., Васюк М. М. Перспективні моделі наукової освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році: матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

102. Ковальчук Надія Андріївна. Причини і наслідки інтелектуальної стратифікації суспільства // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 1 (92). – С. 120–127. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-1\(92\)-120-127](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-1(92)-120-127)

103. Ковальчук Ю. М. Актуальні проблеми ідентифікації і використання ресурсів обдарованості громадян в умовах війни і післявоєнної відбудови // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи

Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

104. Ковальчук Ю. М. Взаємодія еліт як чинник формування типів суспільного устрою і управління ресурсами обдарованості // Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів: Матеріали V Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 27 березня–2 квітня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 638–648.

105. Ковальчук Ю. М. Гіфтоавтохтони: місія шляху вдосконалення і цивілізаційного поступу // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 4 (95). – С. 59–64. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4\(95\)-59-64](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4(95)-59-64)

106. Ковальчук Ю. М. Гіфтологічна тенденція у контекстах взаємодії суспільних еліт: маркери ідентифікації і прогностичної оцінки // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2024. – № 2 (93). – С. 11–23.

107. Ковальчук Ю. М. Гіфтологічні типи закладів загальної середньої освіти // Обдаровані діти – скарб нації!: матеріали V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 23–29 жовтня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 643–652.

108. Ковальчук Ю. М. Гіфтологічні типи суспільного устрою // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – Київ: Інститут обдарованої дитини. – 2024. – № 1 (92). – С. 12–21.

109. Ковальчук Ю. М. Діагностика функціонування обдарованих осіб в умовах воєнного стану: практичні рекомендації // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

110. Ковальчук Ю. М. Ідентифікація особистісних чинників розвитку картини світу у здобувачів освіти і їх врахування у процесі організації їх пізнавальної діяльності // Інноваційні практики наукової освіти: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 408–410.

111. Ковальчук Ю. М. Обдарованість у світлі принципів ідентифікації: сутнісні характеристики і підходи до вимірювання // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи : збірник наукових праць. – 2024. – № 2 (33). – С. 52–62 – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2\(33\)-55-62](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2(33)-55-62)

112. Ковальчук Ю. М. Типологічні форми ідентифікації контексту розвитку обдарованої дитини в сім'ї // Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку: матеріали науково-практичного онлайн-семінару (Київ, 23–26 травня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 269–275.

113. Кочарян А. Б. Впровадження GREENCOMP в освіту: європейський досвід // Modern problems of science, education and society. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference. – Kyiv: SPC “Sci-conf.com.ua”, 2024. – С. 735–739. – URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mizhnarodna-naukovo->

114. Кочарян А. Б. Впровадження наукової освіти в український освітній простір: ризики та перспективи // Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії: збірник матеріалів VI Всеукраїнського відкритого науково-практичного онлайн-форуму (Київ, 12 листопада 2024 р.) / За заг. ред. І. М. Савченко, В. В. Ємець. – Київ: Національний центр «Мала академія наук України». – Прийнято до друку.

115. Кочарян А. Б. Залучення грантових програм на дослідження освітніх моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування в закладах загальної середньої та позашкільної освіти // Актуальні напрями грантових програм в закладах освіти: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації (5 серпня – 15 вересня 2024 р.). – Львів–Торунь: Liha-Pres, 2024.

116. Кочарян А. Б. Методичні засади впровадження освітніх моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування в закладах загальної середньої та позашкільної освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році: матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

117. Кочарян А. Б. Розвиток публікаційної діяльності юних дослідників в контексті опанування «зелених компетентностей» // Modern research in science and education. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. – Chicago, USA: BoScience Publisher, 2024. – С. 512–516. – URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-research-in-science-and-education-11-13-01-2024-chikago-ssha-arhiv/>

118. Кочарян А. Б. Спеціалізована освіта наукового спрямування за техніко-технологічним профілем. Результати досліджень // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

119. Кочарян А. Б. Теоретико-методологічні аспекти обґрунтування моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування за техніко-технологічним профілем // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2024. – № 2 (93). – С. 40–49. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-2\(93\)-40-49](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-2(93)-40-49)

120. Кочарян А. Б. Філософія впровадження перспективних моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування за техніко-технологічним профілем в заклади загальної середньої та позашкільної освіти // Філософія освіти в умовах сучасних викликів: цінності, стратегії, інноваційні практики: матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (Полтава, 20 листопада 2024 р.). – Полтава, 2024. – С. 27–36. – URL: https://drive.google.com/file/d/1rBH_IrCr1pU3U9ffd7kCz83Qzfw26E1d/view

121. Кочарян А. Б.. Міжнародний досвід реалізації наукової освіти: США, Сінгапур та Фінляндія // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – Київ: Інститут обдарованої

дитини. – 2024. – № 4 (95). – С. 127–134. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4\(95\)-127-134](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4(95)-127-134)

122. Кочарян А., Безугла Я., Макогончук Н. Е-навчання в контексті глобальних освітніх тенденцій: стандартизація, доступність та рівність // Перспективи та інновації наукової освіти. – 2024. – № 5 (39). – С. 291–304. – DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-5\(39\)-291-304](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-5(39)-291-304)

123. Кочарян А., Рудь А., Савастру Н. Порівняльний аналіз вищої освіти в країнах ЄС: вивчення різноманітності навчальних програм та методологій // Вісник наукової освіти. – 2024. – № 2 (20). – С. 849–866. – DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-2\(20\)-849-866](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-2(20)-849-866)

124. Кочарян А., Ячменик М., Герасимчук І. Інтеграція віртуальної реальності та штучного інтелекту в освітній процес // Наука і техніка сьогодні. – 2024. – № 1 (29). – С. 488–500. – DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-1\(29\)-488-500](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-1(29)-488-500)

125. Кудра А. С. Перспективи STEM-освіти в 10–12 класах ліцеїв академічного спрямування // Інноваційні практики наукової освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024 – С. 452–457 АСПИРАНТ

126. Ласкова-Ярмоленко А. О. Використання ШІ в контексті реалізації STEAM-освіти обдарованої учнівської молоді // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

127. Ласкова-Ярмоленко А. О. Діяльність інтерактивних музеїв науки як внесок у формування молодого покоління науковців / А. О. Ласкова-Ярмоленко // STEAM-освіта: від теорії до практики : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (12, 13, 14 червня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 354–357. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/62/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya--steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki_publications.pdf?1721514417.7337

128. Ласкова-Ярмоленко А. О. Медіаграмотність в системі освіти: вимоги сучасності у сфері соціальної комунікації / А. О. Ласкова-Ярмоленко, Т. В. Слинькова // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. – 2024. – Вип. 1 (32). – С. 105–110. DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1\(32\)-100-105](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1(32)-100-105)

129. Ласкова-Ярмоленко А. О. Проблеми медіаграмотності в умовах війни в Україні / А. О. Ласкова-Ярмоленко // Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів : матеріали V Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 27 березня – 2 квітня 2024 року). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 725–728. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/58/v-vseukrayinska-mizhgaluzeva--naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya-nacionalna-nauka-i-osvita-v-umovah-viyni-rf-proti-ukrayini-ta-suchasnih-civilizaciynih-viklikiv_publications.pdf?1731593686.2756

130. Литвинова С. Г., Поліхун Н. І., Дзюба С. М. Програма курсу за вибором «Штучний інтелект» для 7 класу закладів загальної середньої освіти,

підготовлена на основі програми корпорації Intel «Штучний інтелект для молоді». – Подано на надання грифу МОН.

131. Ліпін М. В. Групове лідерство в освіті // Лідерство і обдарованість: сучасний науковий дискурс і освітня практика: матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 14–19 лютого 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 70–73.

132. Ліпін М. В. Деякі причини і наслідки інформаційно-технологічної трансформації освіти // Інноваційні практики наукової освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 6–12 грудня 2023 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – С. 413–418.

133. Ліпін М. В. Зміст освіти в інтенціях «цілей» та «засобів» // Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів: матеріали V Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 27 березня – 2 квітня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 92–96.

134. Ліпін М. В. Індивідуальні і суспільні виміри розвитку творчого мислення у топосах освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

135. Ліпін М. В. Лідерство та інклюзія у децентрованому світі // Фундаментальні та прикладні проблеми суспільства: історія, сьогодення, майбутнє: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 11 квітня 2024 р.) / Відп. ред. А. Кравченко. – Київ: Державний торговельно-економічний університет, 2024. – С. 273–277.

136. Ліпін М. В. Мислення як універсальна форма розвитку людини і світу // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

137. Ліпін М. Виміри освіти в інформаційно-цифровій реальності: творчість, знання і свобода // Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору. – 2024. – Т. 1, № 2. – С. 257–267.

138. Ліпін М. Індивідуальні і суспільні виміри розвитку творчого мислення у топосах освіти // Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України у 2023 році: матеріали конференції. – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, України, 2024. – С. 23–27.

139. Ліпін М. Обдарованість як здатність бути іншим // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. – 2024. – № 2 (33). – С. 121–131. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2\(33\)-121-131](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2(33)-121-131).

140. Ліпін М., Каращук М. Дилеми влади і лідерства у плюралістичному світі // Політологічний вісник. – 2024. – № 92. – С. 268–289. – DOI: <https://doi.org/10.17721/2415-881x.2024.92.268-289>

141. Ліпін, М. Центр і периферія освіти: людина, культура, спільнота // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. – 2024.

– № 1 (32). – С. 13–21. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1\(32\)-13-21](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1(32)-13-21).

142. Лісова Л. М. Аналіз досліджень взаємозв'язку між саморегуляцією, управлінням вільним часом та самооцінкою старшокласників як потенціалу академічної успішності // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

143. Лісова Л. М. Імажинативні техніки як інструмент розкриття особистісного потенціалу при роботі з обдарованими дітьми в умовах воєнного стану // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

144. Люлькова Ю. М. Освітній процес у параметрах інноваційного поступу: проблеми і перспективи // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць.– 2024. – № 2(33). – С. 138–143. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2\(33\)-138-143](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2(33)-138-143)

145. Люлькова Ю. М. Стратегії українського історико-філософського мислення в контексті філософської освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

146. Люлькова Ю. М. Формування творчого мислення учня засобами наукової освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

147. Малиношевська А.В. Використання форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

148. Малиношевська А. В., Онопченко О. В. Інтеграція науки, технологій, інженерії та мистецтва для формування наукової грамотності // IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційні практики наукової освіти» (11–14 грудня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 653–662.

149. Мелешко В. В. Критеріальний підхід до відбору змісту завдань і вправ орієнтованих на формування технічних умінь роботи з літературою // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

150. Мелешко В. В. Технічні уміння роботи з літературою обдарованого учня як ключовий компонент наукової освіти // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2024. – № 3 (94). – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3\(94\)-23-28](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3(94)-23-28).

151. Мелешко В. В. Технічні уміння як вагомий компонент наукової освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

152. Мелешко В. Критеріальний підхід до відбору навчально-тренувальних завдань і вправ, спрямованих на формування технічних умінь роботи з літературою // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. – 2024. – № 1 (32). – С. 76–83. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1\(32\)-76-83](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1(32)-76-83)

153. Мельник М. Ю. Ідентифікація та супровід розвитку обдарованості в умовах війни // Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку: матеріали науково-практичного онлайн-семінару (Київ, 23–26 травня 2024 р.). – Київ: ІОД НАПН України, 2024. – С. 354–359.

154. Мельник М. Ю. Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку: науково-практичний онлайн-семінар Інституту обдарованої дитини НАПН України, 23–26 травня 2024 р. до Всеукраїнського фестивалю науки // Вісник Національної академії педагогічних наук України. – 2024. – Т. 6, № 1. – С. 1–4. – DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6131>.

155. Мельник М. Ю. Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості// Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році: матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

156. Мельник М. Ю. Теоретичні засади ідентифікації обдарованості та чинників її розвитку // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

157. Миненко О. В. Узагальнення результатів дослідження ідентифікації інтелектуальної обдарованості учнів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

158. Мирончук Н. М. Використання технік аргументації в процесі розв'язання дослідницьких завдань // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

159. Мирончук Н. М. Особливості використання дослідницьких навчальних завдань для розвитку організаційних умінь і здібностей учнів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи

Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

160. Мирончук Н. М. Педагогічні інструменти розвитку організаційних умінь і здібностей учнів // Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка». – 2024. – № 2 (36). – С. 330–341. – DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2\(36\)-330-341](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2(36)-330-341)

161. Мирончук Н. М. Розвиток дослідницької компетентності учнів у контексті освітніх реформ // Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку: збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 22–23 лютого 2024 р.) / За ред. Л. О. Данильчук. – Полтава: Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2024. – Т. II. – С. 33–37.

162. Мирончук Н. М., Бірук Н. П. Розвиток організаційних умінь учнів у процесі проектно-технологічної діяльності на уроках «Технологій» // Наука і техніка сьогодні. Серія «Педагогіка». – 2024. – № 5 (33). – С. 752–763. – DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5\(33\)-752-763](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5(33)-752-763).

163. Мирончук Н. Методика використання вправ і завдань для формування дослідницьких організаційних умінь учнів // Суспільство та національні інтереси. – 2024. – № 6 (6). – С. 170–183.

164. Міленіна М. М. Метод групової дерефлексії при роботі зі старшими учнями для стабілізації психо-емоційного стану та профілактики розладів невротичного та психотичного спектрів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

165. Міленіна М. М., Довга М. І. Метод групової роботи для стабілізації психо-емоційного стану та профілактики невротичних та психопатичних розладів в учнів старшої школи // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

166. Новгородська М. М. Методи ідентифікації творчої та комунікативної обдарованості у світовій практиці // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 4 (95). – С. 135–141. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4\(95\)-135-141](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4(95)-135-141)

167. Новгородська М. М. Світові дослідження з виявлення учнів з комунікативною та творчою обдарованістю // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

168. Ольшаний Ю. М. Зв'язок формального та неформального навчання в науковій освіті: досвід Німеччини // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН

України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

169. Онопченко Г. В. STEAM-практики в освіті: міжнародний досвід // STEAM-освіта: від теорії до практики: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (12–14 червня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 254–262. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/62/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya--steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki_publications.pdf?1721514417.7337

170. Онопченко Г. В. Ключові особливості підходів STEM та STEAM-освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

171. Онопченко Г. В. Освітні кластери як платформа для інтеграції наукових та навчальних ресурсів у STEM/STEAM-підходах // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

172. Онопченко Г. В. Особливості організації навчання обдарованих учнів: ергономічний аспект // Матеріали V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Обдаровані діти – скарб нації!» (23–26 жовтня 2024 р.). – Київ: – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 1039–1049. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/64/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya--obdarovani-diti---skarb-naciyi_publications.pdf?1733387347.4526

173. Онопченко Г. В. Формування освітніх екосистем для школярів через мережу наукових центрів у контексті впровадження STEAM-освіти // IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційні практики наукової освіти» (11–14 грудня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 642–652. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/67/iv-vseukrayinska-naukovo-praktichna-konferenciya-innovaciyni-praktiki-naukovoyi-osviti_publications.pdf?1736328296.9748

174. Онопченко Г. В. Формування професійних компетенцій у галузі наукового пошуку у школярів // IV Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Обдаровані діти – скарб нації!» (5–8 липня 2023 р.): збірник публікацій – URL: https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/50_iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya-obdarovani-diti---skarb-naciyi

175. Онопченко Г. В., Онопченко, О. В. Дослідження методів навчання обдарованих школярів в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти (на прикладі конкурсних авторських розробок вчителів) // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – № 4 (95). – С.70–76 – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4\(95\)-70-76](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4(95)-70-76)

176. Онопченко Г. В., Онопченко, О. В. Південна Корея: становлення та розвиток STEM/STEAM-освіти // Круглий стіл «STEAM-освіта: від теорії до

практики», 24 березня 2023 р.: Збірник публікацій – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – URL: https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/40_krugliy-stil-steam-osvita-vid-teoriyi-do-praktiki

177. Онопченко О. В. Природничо-наукова грамотність учнів у контексті неформальної освіти // Матеріали V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Обдаровані діти – скарб нації!» (23–26 жовтня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 1049–1057. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/64/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya--obdarovani-diti---skarb-naciyi_publications.pdf?1733387347.4526

178. Онопченко О. В. Розвиток понятійно-термінологічного апарату STEM та STEAM-освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

179. Онопченко, О. В. Застосування дистанційних технологій навчання в сучасному освітньому процесі // IV Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Обдаровані діти – скарб нації!» (5–8 липня 2023 р.): збірник публікацій – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – URL: https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/50_iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya-obdarovani-diti---skarb-naciyi-

180. Онопченко, О. В. Можливості технологій штучного інтелекту в STEAM-освіті // STEAM-освіта: від теорії до практики: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (12–14 червня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 224–231. – URL: https://iod.gov.ua/content/events/62/mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya--steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki_publications.pdf?1721514417.7337

181. Базові положення методики аналізу освітніх інтернет-ресурсів та їх застосування в дослідженні стану STEM-освіти в Австралії // Матеріали III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Обдаровані діти – скарб нації!» (18–23 серпня 2022 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 648–659.

182. Онопченко, О. В. Проектна діяльність у STEM/STEAM-освіті: вплив на розвиток критичного мислення та творчих здібностей учнів// Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

183. Осадчий І. Г. Про інтеграцію як засадничий принцип розроблення та надання науковим ліцеєм освітньої послуги із здобуття спеціалізованої освіти наукового спрямування // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

184. Осадчий І., Яременко Л. Моделювання організаційних форм інтеграції навчальної та наукової складових спеціалізованої середньої освіти наукового спрямування // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. – 2024. – № 1. – С. 64–75. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1\(32\)-64-75](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-1(32)-64-75)

185. Осадчий І., Яременко Л. Розроблення та надання науковим ліцеєм освітньої послуги із здобуття спеціалізованої освіти наукового спрямування // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

186. Піддячий М. І. Теоретичні засади змісту спеціалізованої профільної середньої освіти наукового спрямування // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2024. – № 4(95). – С. 38–46. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4\(95\)-38-46](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4(95)-38-46)

187. Поліхун Н. STEAM-освіта в історичному, загальнонауковому, соціально-економічному та дидактичному вимірах // Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Кропивницький, 26 квітня 2024 р.). – Кропивницький: ДонДУВС, 2024. – С. 16–19.

188. Поліхун Н. І. Особливості реалізації інтегрованого підходу та види навчальної інтеграції STEAM // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «STEAM-освіта: від теорії до практики» (Київ, 12–14 червня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 80–90.

189. Поліхун Н. І. Програма державного департаменту США «Розбудова маршруту успіху: американська стратегія освіти STEM» // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

190. Поліхун Н. І. Тенденції розвитку STEAM-освіти в Україні (Тези доповіді) // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

191. Поліхун Н. І., Литвинова, С. Г., Дзюба, С. М. Програма курсу за вибором «Штучний інтелект» для 7 класу закладів загальної середньої освіти, підготовлена на основі програми корпорації Intel «Штучний інтелект для молоді». – Подано на надання грифу МОН

192. Поліхун Н., Вдовченко В. Реалізація освітнього підходу STEAM в технологічній освіті нової української школи // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2024. – № 3. – С. 55–61. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3\(94\)-55-61](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3(94)-55-61).

193. Поліхун Н., Постова К. Ефективність використання форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – Київ: Інститут

обдарованої дитини НАПН України, 2024. С. 18–24. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4\(95\)-18-24](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-4(95)-18-24)

194. Поліщук І. Ю. Аналіз дослідження проблеми ідентифікації академічної обдарованості учнів // Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку: матеріали науково-практичного онлайн-семінару (м. Київ, 23–26 травня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 416–429. – URL: https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/plan-zahodiv/60_naukovo-praktichniy-onlayn-seminar-obdarovanist--metodi-diaagnostiki-ta-shlyahi-rozvitku.

195. Поліщук І. Ю. Методичні засади створення інструментарію для виявлення академічної обдарованості в учнів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

196. Поліщук І. Ю. Психолого-педагогічні особливості дітей з академічною обдарованістю: досвід результатів емпіричних досліджень // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

197. Посто́ва К. Г. Ефективність використання форм і методів навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

198. Посто́ва К. Г. Розвиток STEAM-компетентностей в сучасній освітній системі України // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

199. Посто́ва К. Г., Мегалінська Г. П., Білик Ж. І., Даниленко Є. В., Ткачук І. О. Вивчення антибактеріальної активності важких металів як метод вдосконалення роботи гуртків валеології // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – Подано до друку

200. Посто́ва К. Критерії залучення здобувачів до STEAM-освіти // Освіта та розвиток обдарованої особистості : наук.-метод. журн. Ін-ту обдарованої дитини. – Київ, 2024. – № 2. – С. 50–54. DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-2\(93\)-50-54](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-2(93)-50-54)

201. Посто́ва К. Методи роботи в наукових музеях // Зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Музейна педагогіка в науковій освіті» (подано до друку)

202. Посто́ва К. Принципи та закономірності STEAM-освіти STEAM // Зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. «STEAM-освіта: від теорії до практики» (Київ, 12-14 червня 2024 року) – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 138-143.

203. Посто́ва К. Реалії та перспективи розвитку STEM/STEAM освіти в Україні за результатами опитування Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції// Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Кропивницький, 26 квітня 2024 року). Кропивницький : ДонДУВС, 2024., С. 30-40.

204. Посто́ва К., Лако́за Н., Бі́лик Ж. Сучасний стан підготовки учнів наукових ліцеїв природничо-медичного спрямування // Освіта та розвиток обдарованої особистості : наук.-метод. журн. Ін-ту обдарованої дитини. – Київ, 2024. – № 3. – С. 110–115. DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3\(94\)-110-115](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3(94)-110-115)

205. Савченко Я. В., Сліпучі́на І. А. Вплив STEM-підходу в освітньому середовищі інтерактивних музеїв науки на розвиток дослідницької компетентності здобувачів базової середньої освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

206. Савченко Я. В., Кудикі́на Н. В., Приходню́к В. В. Інтерактивний музей науки Малої академії наук України в умовах воєнного стану // Віртуальний освітній простір: психологічні проблеми. – Київ, 2024. – URL: https://newlearning.org.ua/sites/default/files/tezy/2024/Savchenko_2024.pdf.

207. Савченко Я. В., Кудикі́на Н. В., Романенко Л. В. Використання веб-квесту як ігрової інформаційно-комунікаційної технології у процесі підготовки майбутніх фахівців дошкільної та початкової освіти // Наукові записки Малої академії наук України. – 2024. – № 3 (31). – Київ: Національний центр «Мала академія наук України», 2024. – С. 63–71.

208. Савченко Я. В., Сліпучі́на І. А. Чи формують інтерактивні музеї науки дослідницьку компетентність у здобувачів базової середньої освіти: методологія емпіричного дослідження // Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку. – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 491–493.

209. Савченко Я., Приходню́к В., Юрова О., Ряполова Н. Інструментарій узагальнення результатів всеукраїнського експерименту щодо створення STEAM-центру на базі Криворізького навчально-виробничого центру професійно-технічної освіти засобами онтологічної призми // Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції. – Кропивницький: ДонДУВС, 2024. – С. 181–183.

210. Савченко Я., Тропі́на М. Інноваційне майбутнє України: вплив STEAM-освіти на технологічну галузь // V Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Обдаровані діти – скарб нації!» (23–26 жовтня 2024 р., XVI Міжнародна виставка «Інноватика в сучасній освіті»). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 1286–1290.

211. Савчу́к Н. В. Добробут і комфорт – запорука розвитку обдарованості і талантів дитини. // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

212. Савчук Н. В. Епоха українського бароко як середовище реалізації обдарованості особистості // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

213. Савчук Н. В., Ходжаян А. О. Українська ідентичність в контексті «пам'яті» і «забуття»: філософсько-антропологічний вимір // Філософія і культура в антропологічних вимірах сучасності: матеріали конференції з нагоди Всесвітнього Дня Філософії (UNESCO), 22–23 листопада 2024 р. – Дніпро, 2024.

214. Скринник З. Е. Національна еліта у контексті антиколоніальної війни: ресурси перевизначення // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

215. Скринник З. Е. Проблема обдарованості у творчій спадщині Теофана Прокоповича. – Рукопис, 0,5 авт. арк. – Подано до друку.

216. Сліпухіна І. А. Роль освітніх STEM програм в інтерактивних музеях науки // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

217. Сліпухіна І. А., Бовтрук А. Г., Меньяйлов С. М. Можливості CHAT GPT AI при білінгвальному викладанні фізики // XII Інтернет-конференція «Віртуальний освітній простір: психологічні проблеми» (10 травня – 10 червня 2024 р.). – Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2024. – URL: <https://www.newlearning.org.ua/content/opublikovano-tezy-xii-mizhnarodnoyi-naukovo-praktychnoyi-internet-konferenciyi-virtualnyy>.

218. Сліпухіна І. А., Чернецький І. С. Глобальні виклики впровадження STEM-освіти // Проблеми та інновації в математичній, цифровій, природничій і професійній освіті: збірник матеріалів XVII Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Кропивницький, 20–27 червня 2024 р.) / За ред. М. І. Садового; укладачі: М. І. Садовий, А. В. Бевз, О. М. Трифонова. – Кропивницький: інформаційний відділ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2024. – С. 74–77.

219. Сліпухіна І. А., Чернецький І. С. Інноваційні підходи в музейній педагогіці: розкриття потенціалу STEM-освіти для навчання впродовж життя // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Музейна педагогіка в контексті сучасних інновацій в освіті» (Львів, 24 жовтня 2024 р.). – (Подано до друку).

220. Сліпухіна І. А., Чернецький І. С. Розкриття обдарованості через музеї науки: інноваційна педагогіка для нового покоління // V Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Обдаровані діти – скарб нації!» (23–26 жовтня 2024 р., XVI Міжнародна виставка «Інноватика в сучасній освіті»). – С. 1344–1349 . – URL: <https://iod.gov.ua/content/events/64/v-mizhnarodna>

naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya--obdarovani-diti---skarb-naciyi-
_publications.pdf?1736327898.7854

221. Сліпухіна І. А., Чернецький І. С. Теорії, що лежать в основі STEM-освіти // Світові освітні тренди: навчання впродовж життя в інформаційному суспільстві: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 190-річчю Університету та 50-річчю Інституту. – Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. – С. 183–188.

222. Сліпухіна І., Атамась А., Чернецький І. Апробація курсу «Основи електроніки» трансдисциплінарної бази знань віртуального STEM-Центру Малої академії наук України // Освіта і розвиток обдарованої особистості. – 2024. – № 3 (94). – С. 37–43. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3\(94\)-37-43](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3(94)-37-43).

223. Сліпухіна І., Атамась А., Чернецький І. Курс «Основи електроніки» як засіб формування STEM-компетентностей здобувачів освіти і педагогів // Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Кропивницький, 26 квітня 2024 р.). – Кропивницький: ДонДУВС, 2024. – С. 295–298.

224. Сліпухіна І., Бовтрук А., Меньяйлов С. Аспекти використання СНАТ GPT AI при білінгвальному викладанні фізики у закладах вищої освіти // Колективна монографія за результатами VI Міжнародної конференції «Інформаційні та інноваційні технології в XXI столітті» (Сілезька академія, Польща, 19–20 вересня 2024 р.). – Подано до друку.

225. Сліпухіна, І. А. Роль освітніх STEM програм в інтерактивних музеях науки // Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році: матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 266–269.

226. Сліпухіна, І. А., Чернецький, І. С. STEM і цифрова трансформація в освіті для післявоєнного відновлення України // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрова трансформація освіти: теоретико-методичні засади» (Київ, 28 жовтня 2024 р.). – Київ: УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. – (У друці).

227. Сліпухіна, І. А., Чернецький, І. С. Формування технологічної компетентності майбутніх інженерів на основі фундаментальних наук. – Монографія, присвячена 70-річчю В. П. Сергієнка. – Подано до друку

228. Сліпухіна, І., Савченко, Я., Кузьменко, О., Чернецький, І. STEM підхід в освітніх середовищах ІМН // VI Всеукраїнський відкритий науково-практичний онлайн-форум «Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії». – 2024. – Подано до друку

229. Тадеєв П. О. Критерії та рівні досягнення учнями наукових ліцеїв програмних результатів навчання шляхом формування дослідницьких практичних умінь // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

230. Тадеєв П. О. Формування практичних дослідницьких умінь учнів наукових ліцеїв у процесі виконання навчально-тренувальних завдань і вправ // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

231. Тадеєв П. О., Тадеєва М. І. Використання навчальних завдань і вправ для формування операційних умінь учнів наукових ліцеїв у процесі дослідницької діяльності // Духовність особистості: методологія, теорія, практика: збірник наукових праць СНУ імені В. Даля. – 2024. – № 2 (109). – С. 181–196.

232. Тадеєв П. О., Тадеєва М. І. Форми і методи оцінювання результатів сформованості операційних та практичних умінь учнів наукових ліцеїв (вітчизняний та зарубіжний формат) // Духовність особистості: методологія, теорія, практика: збірник наукових праць СНУ імені В. Даля. – 2024. – № 1 (108). – С. 215–230.

233. Тадеєва М. І. Взаємозв'язок між сформованими операційними вміннями та програмними результатами навчання учнів наукових ліцеїв // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

234. Тадеєва М. І. Проблема відбору навчальних завдань і вправ для формування операційних умінь учнів наукових ліцеїв // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

235. Тименко В. П. Теоретико-методичні засади педагогічної діагностики творчої обдарованості учнів у закладах спеціалізованої освіти з футболу // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

236. Тименко В. П., Коркушко А. Л. Виявлення і розвиток дизайн-обдарованості у майбутніх фахівців будівельних технологій // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2024. – № 1 (92). – С. 110–115. – URL: <https://otr.iod.gov.ua/images/pdf/2024/1/14.pdf>.

237. Тименко В. П., Коркушко А. Л. Інтердисциплінарність: шлях до модернізації та інновацій у мистецькій освіті і дизайн-освіті // Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. – 2024. – Т. 182, № 26. – С. 213–218. – URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/26835>

238. Тименко, В. П. Педагогічна діагностика дизайн-обдарованості у здобувачів неперервної дизайн-освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини

НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

239. Тименко В. П., Крикун О. М. Взаємодоповнення інженерної і художньої графіки у професійній підготовці промислових дизайнерів // Вісник науки та освіти. – 2024. – № 5 (23). – С. 1503–1514. – DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5\(23\)-1503-1514](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5(23)-1503-1514).

240. Тименко, В. П. Готовність викладачів закладів вищої освіти до самодіагностики дизайн-обдарованості // Інноваційні практики наукової освіти: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 11–14 грудня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України. С. 904–912 – URL: https://iod.gov.ua/content/events/67/iv-vseukrayinska-naukovo-praktichna-konferenciya-innovaciyni-praktiki-naukovoyi-osviti_publications.pdf?1736328296.9748

241. Тименко, В. П. Педагогічна діагностика дизайн-обдарованості в неперервній дизайн-освіті // Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку: матеріали науково-практичного онлайн-семінару (Київ, 23–26 травня 2024 р.). – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – С. 566–574. – URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/26872>

242. Ткаченко Л. І. Педагогічна технологія формування учня-лідера: короткий опис // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

243. Ткаченко Л. І. Технології формування базальних компетентностей лідера в освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

244. Ткаченко Л. Розвиток лідерського потенціалу учнів у діяльності шкільного хабу // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. – 2024. – № 2 (33). – С. 46–54. – DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2\(33\)-46-54](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2(33)-46-54)

245. Топузова А. В. Аналіз досвіду педагогічної співпраці щодо впровадження цифрових технологій в освіту // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

246. Топузова А. В. Роль куратора та особистий підхід у веденні груп підтримки для подолання психічних розладів у старшокласників // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

247. Федорчук О. А. «Діяльна бездіяльність» Григорія Сковороди як умова свободи і творчості // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи:

збірник наукових праць— 2024. — № 2 (33). — С. 132–138. — DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2\(33\)-132-138](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2024-2(33)-132-138).

248. Федорчук О. А. Проблеми виховання молоді в Україні // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). — Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. — 303 с.

249. Федорчук О. А. Творчі інтенції концепції «діяльної бездіяльності» Григорія Сковороди // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). — Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. — 296 с.

250. Шевченко І. Зв'язок мовлення і мислення: пошук теоретичного підґрунтя пропедевтики наукового мовлення // Освіта та розвиток обдарованої особистості. — 2024. — № 3 (94). — С. 29–36. — DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3\(94\)-29-36](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3(94)-29-36).

251. Шевченко І. М. Мовний конструкт як інструмент із розвитку наукового мовлення молодших школярів // Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році: матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). — Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. — С. 291–295.

252. Шевченко І. Наукове мовлення: лінгвістичні і педагогічні аспекти // Наукові записки Малої академії наук України. — 2024. — № 2 (30). — С. 137–148. — URL: <https://snman.science/index.php/sn/article/view/280>.

253. Шевченко І. Діагностика сформованості умінь роботи з навчально-науковим текстом у молодших учнів системи МАН // Обдарованість: методи діагностики та шляхи розвитку: матеріали науково-практичного онлайн-семінару (Київ, 23–26 травня 2024 р.). — Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. — С. 628–630. — URL: https://iod.gov.ua/content/events/60/naukovo-praktichniy-onlayn-seminar-obdaranist--metodi-diaagnostiki-ta-shlyahi-rozvitku_publications.pdf 1717571853.6919.

254. Шевченко І. М. Текстоцентричний підхід до формування мовленнєвих умінь молодших школярів у процесі дослідницької діяльності. // Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році: матеріали конференції (Київ, 16 грудня 2024 р.). — Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. — С. 296 с.

255. Шуленок О. С. Інтелект як соціальний феномен // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). — Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. — 303 с.

256. Шуленок О. С. Обстеження інтелекту: переваги й недоліки // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). — Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. — 296 с.

257. Шульга В. М. Дослідження питання розвитку академічної обдарованості учнів в зарубіжній теорії. // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

258. Шульга В. М. Інноваційні підходи до реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування // Інноваційні практики наукової освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції – Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024 – С. 996–1007

259. Шульга В. М. Реалізація наукового потенціалу обдарованих учнів через проєктну діяльність // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році : матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

260. Щербань А. В. Засоби діагностики академічної обдарованості учнів // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

261. Яременко Л. А. Прискорення всередині класу // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

262. Ярмач С. В. Наукова освіта під час перехідного року: досвід Ірландії// Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2023 році : матеріали конференції (Київ, 6 березня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 303 с.

263. Ярмач С. В. Наукова освіта як фундаментальна основа навчального процесу в сучасних закладах освіти // Збірник наукових праць (Звітна наукова конференція за результатами роботи Інституту обдарованої дитини НАПН України в 2024 році: матеріали конференції (Київ, 27 грудня 2024 р.). – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. – 296 с.

264. Ярошенко Інна Вікторівна. Розвиток почуття ритму в музично обдарованих дітей старшого дошкільного віку в умовах дистанційного навчання // Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал. – 2024. – № 3 (94). – С. 62–68. –DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3\(94\)-62-68](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2024-3(94)-62-68)

ДОДАТКИ. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВИ
(у таблицях)
Науково-експертна діяльність вчених Інституту обдарованої дитини в 2024 р.

**Членство вчених інституту в агентствах, експертних радах, комісіях, комітетах,
робочих групах тощо**

Прізвище, ініціали вченого, ORCID iD (основне місце роботи / сумісник)	Назва агентства, експертної ради, комісії, комітету, робочої групи тощо	Реквізити документа про затвердження складу
Бурлаєнко Т. І., https://orcid.org/0000-0001-5734-4611 (сумісник)	Експертка з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти	Додаток до Протоколу засідання № 1 (44) від 26 січня 2021 р. (Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти) https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA-%D0%B4%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%B%D1%83-144.pdf
	Член предметної (галузевої) експертної комісії з економіки, підприємливості та фінансової грамотності МОН України	Наказ МОН України № 912 від 17.08.21 р. «Про внесення змін у додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 22 січня 2021 року № 95»
Демченко О.П. https://orcid.org/0000-0001-5975-4470 (основне місце роботи)	Предметна (галузева) експертна група з педагогіки та методики початкової освіти МОН України	Наказ МОН № 700 від 05.08.22 «Про утворення предметних (галузових) експертних комісій та експертних груп»
	Національне Агентство із забезпечення якості вищої освіти, член ГЕР 01 Освіта	Рішення національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, протокол від 30.09.20 р. (протокол № 17) зі змінами від 15.11.20 р. (протокол № 24); 30.08.22 р. (протокол № 13); 22.11.22 (протокол № 20)
Дубініна О.В. https://orcid.org/0000-0002-5405-8502 (сумісник)	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти за спеціальностями 14- Середня освіта (за предметними спеціальностями), 073 - Менеджмент	Додаток до Протоколу засідання № 1 (44) від 26 січня 2021 р. (Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти) https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA-%D0%B4%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%B%D1%83-144.pdf
	Предметна (галузева) експертна комісія з математики МОН України	Наказ МОН № 700 від 05.08.22 «Про утворення предметних (галузових) експертних комісій та експертних груп»

	Експертка Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego pod tytułem „Biblioteka dla wszystkich. Równi, Różni, Ważni”	Угода 10 січня 2024 р. до 30 квітня 2025 р.
	Експертка Всеукраїнська школа онлайн (експертиза уроків «Математика НУШ 5-6 класи») проєкт створено Громадською спілкою «Освіторія» на замовлення Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства освіти і науки України та державної установи «Український інститут розвитку освіти», за підтримки Швейцарії в межах Швейцарсько-українського проєкту DECIDE, який виконується Консорціумом ГО DOCCU та PH Zurich.	Угода від 07 листопада 2022 р.
	Член комісії конкурсу МАН у відділенні «Іноземна філологія та зарубіжна література» (секція: Польська мова та польськомовна література)	
Калмикова Л.О. http://orcid.org/0000-0002-7538-2635 (сумісник)	Експерт з акредитації кваліфікаційних центрів Національного агентства кваліфікацій	Рішення НАК (№2 до протоколу №14 (50) від 26.10.2021).
	Член науково-методичної комісії (підкомісії) 012 Дошкільна освіта сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України	Наказ МОН №375 від 06.04.2016. «Про затвердження персонального складу Науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України» https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/50993/

Ковальова О.А. https:// orcid.org/ 0000-0002- 0161-4026 (основне місце роботи)	Предметна (галузева) експертна група з психології і педагогіки МОН України.	Наказ МОН України № 700 від 05.08.22 р. Про утворення предметних (галузевих) експертних комісій і експертних груп https://imzo.gov.ua/2022/08/09/nakaz- mon-vid-05-08-2022-700-pro- utvorennia-predmetnykh-haluzevykh- ekspertnykh-komisiy-ta-ekspertnykh- hrup/
Кочарян А.Б. https:// orcid.org/ 0000-0003- 3854-4532 Основне місце роботи	Національний фонд досліджень України Експерт Фонду	Угода експерта з НФДУ- ЕХ197 від 12.10.2023
Малиноше вська А.В. https:// orcid.org/ 0000-0003- 0472-1940 (основне місце роботи)	Експертна група з педагогіки та методики початкової освіти	Наказ МОН № 700 від 05.08.22 «Про утворення предметних (галузевих) експертних комісій та експертних груп» https://imzo.gov.ua/2022/08/09/nakaz- mon-vid-05-08-2022-700-pro- utvorennia-predmetnykh-haluzevykh- ekspertnykh-komisiy-ta-ekspertnykh- hrup/
	Член комісії з грифування навчальної літератури МОН України	

Мирончук Н.М. https://orcid.org/0000-0002-1360-6381 (сумісник)	Член експертної комісії з психології та педагогіки	Наказ МОН № 700 від 05.08.22 «Про утворення предметних (галузевих) експертних комісій та експертних груп» https://imzo.gov.ua/2022/08/09/nakaz-mon-vid-05-08-2022-700-pro-utvorennia-predmetnykh-haluzevykh-ekspertnykh-komisiy-ta-ekspertnykh-hrup/
Мельник М. Ю. https://orcid.org/0000-0001-6581-5129 (основне місце роботи)	Перелік українських експертів Міністерства освіти і науки України для проведення наукової та науково-технічної експертизи об'єктів експертизи у сфері наукової та науково-технічної діяльності за науковими напрямками	Наказ МОН від 12.07.2024 №982 про затвердження переліку українських експертів «Про затвердження переліку українських експертів Міністерства освіти і науки України для проведення наукової та науково-технічної експертизи об'єктів експертизи у сфері наукової та науково-технічної діяльності за науковими напрямками, за якими буде здійснюватися експертиза»
Поліхун Н. І. https://orcid.org/0000-0002-0176-0752 (основне місце роботи)	Робоча група з питань впровадження STEM освіти в Україні	Наказ МОН №188 від 29.02.16 “Про утворення робочої групи з питань впровадження STEM-освіти в Україні” https://imzo.gov.ua/2016/02/29/nakaz-mon-vid-29-02-2016-188-pro-utvorennia-robochoyi-grupi-z-pitan-vprovadzhennya-stem-osviti-v-ukrayini/
	Робота у складі експертної комісії з приводу надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам (фізика, 2022)	Наказ Міністерства освіти і науки України 05.08.2022 р. № 700 “Про утворення предметних(галузевих) експертних комісій та експертних груп” https://imzo.gov.ua/2022/08/09/nakaz-mon-vid-05-08-2022-700-pro-utvorennia-predmetnykh-haluzevykh-ekspertnykh-komisiy-ta-ekspertnykh-hrup/
	Склад комісії заходу «Краща STEM публікація 2023»	Наказ ДНУ «ІМЗО» 21/03-04 від 17.01.2023 року «Про проведення заходу «Краща STEM-публікація – 2023» https://imzo.gov.ua/2023/04/03/nakaz-imzo-vid-17-01-2023-21-03-4-pro-provedennia-zakhodu-krashcha-stem-publikatsiia-2023/

	Склад експертної комісії заходу «Ми розвиваємо STEM»	Наказ ДНУ «ІМЗО» №32 від 23.10.2023 «Про проведення Всеукраїнського заходу «Ми розвиваємо STEM» https://imzo.gov.ua/2023/10/24/nakaz-imzo-vid-23-10-2023-32-pro-provedennia-vseukrains-koho-zakhodu-my-rozvyvaiemo-stem/
Постова К. Г. https://orcid.org/0000-0001-9728-4756 (основне місце роботи)	Робота у складі експертної комісії з приводу надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам (географія, з 2021р)	Наказ Міністерства освіти і науки України 05.08.2022 р. № 700 “Про утворення предметних(галузевих) експертних комісій та експертних груп” https://imzo.gov.ua/2022/08/09/nakaz-mon-vid-05-08-2022-700-pro-utvorennia-predmetnykh-haluzevykh-ekspertnykh-komisiy-ta-ekspertnykh-hrup/
Сліпухіна І. А. https://orcid.org/0000-0002-9253-8021 (сумісник 0,25)	Робоча група з питань впровадження STEM освіти в Україні	Наказ МОН 188 від 29.02.16 “Про утворення робочої групи з питань впровадження STEM-освіти в Україні” https://imzo.gov.ua/2016/02/29/nakaz-mon-vid-29-02-2016-188-pro-utvorennia-robochoyi-grupi-z-pitan-vprovadzhennya-stem-osviti-v-ukrayini/
	Експерт з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за спеціальностями 11 – Освітні, педагогічні науки, 104 – Фізика та астрономія	
	Член спеціалізованої вченої ради К 26.003.10 в Національному медичному університеті імені О. О. Богомольця з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальностями 13.00.02 "Теорія та методика навчання (медичні та фармацевтичні дисципліни)" та 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти"	Наказ МОН України від 11.07.2017 № 996 «Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності спеціалізованих вчених рад від 26 червня 2017 року» https://nmuoofficial.com/nauka/rady/spetsializovani-rady/arhiv/spetsializovana-vchena-rada-k-26-003-10/

	Склад комісії заходу «Краща STEM публікація 2023»	Наказ ДНУ «ІМЗО» 21/03-04 від 17.01.2023 року «Про проведення заходу «Краща STEM-публікація – 2023» https://imzo.gov.ua/2023/04/03/nakaz-imzo-vid-17-01-2023-21-03-4-pro-provedennia-zakhodu-krashcha-stem-publikatsiia-2023/
Тименко В.П., https://orcid.org/0000-0002-5039-2511 (сумісник)	Галузева експертна рада (ГЕР) 02 Культура і мистецтво НАЗЯВО Спеціальність 022 Дизайн	Протокол-НА-№13-63-від-23.07.2024 https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB-%D0%9D%D0%90-%E2%84%9613-63-%D0%B2%D1%96%D0%B4-23.07.2024.pdf
	Міжвідомча рада з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні НАПН України, Секція за спеціальностями: «011 Освітні, педагогічні науки», «015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)»; спеціалізаціями: теорія і методика професійної освіти, теорія і методика управління освітою.	https://naps.gov.ua/ua/iccr/
	Спеціалізована вчена рада Д 26.053.19 Українського державного університету імені Михайла Драгоманова 13.00.02 - теорія та методика навчання технологій 13.00.02 - теорія та методика навчання (технічні дисципліни) 13.00.04 - теорія і методика професійної освіти	https://npu.edu.ua/nauka/spetsializovani-rady/spetsializovana-vchena-rada-d-26-053-19#chleny-rady
Тадеева М. І. https://orcid.org/0000-0002-3853-3668 (сумісник)	Експерт МОН України з експертизи проектів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що подаються до участі в конкурсах	Наказ МОН України 1111 від 12.12.2022 р.

Таблиця І.1.2.

Членство вчених інституту у редакційних колегіях наукових періодичних видань

Прізвище, ініціали вченого, ORCID iD (основне місце роботи / сумісник)	Наукове періодичне видання		
	назва	ISSN	країна
1. Вітчизняні й зарубіжні наукові періодичні видання, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus та / або Web of Science Core Collection			
Калмикова Л.О. http://orcid.org/0000-0002-7538-2635 , сумісник	Psycholinguistics (Web of Science, Scopus), Університет Григорія Сковороди в Переяславі, Україна, https://psycholing-journal.com/index.php/journal/about/editorialTeam	ISSN 2309-1797; е-ISSN 2415-3397	Україна

	East European Journal of Psycholinguistics (Scopus), Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна https://eejpl.vnu.edu.ua/index.php/eejpl/team	ISSN 2312-3265 e-ISSN 2313-2116	Україна
2. Наукові періодичні видання, що входять до Переліку наукових фахових видань України (окрім тих, що зазначені у розділі 1)			
Андросович К. А. https://orcid.org/0000-0002-4121-270X , сумісник	Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2309-3935	Україна
	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна
Аніщенко Н. В. https://orcid.org/0000-0002-1671-2139 , основне місце роботи	Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2309-3935	Україна
	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна
Мельник М. Ю. https://orcid.org/0000-0001-6581-5129 , основне місце роботи	Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2309-3935	Україна
	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна
Калмикова Л. О. https://orcid.org/0000-0002-7538-2635 , сумісник	Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2309-3935	Україна
Сліпухіна І. А. https://orcid.org/0000-0002-9253-8021 , сумісник	Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2309-3935	Україна
	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна
	Науково-методичний журнал «Рідна школа»	ISSN Print 0131-6788	Україна
	Збірника наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (Серія педагогічна), категорії Б (затверджено наказом МОН України від 29.06.2021 № 735)	2307-4507	Україна
Гальченко М. С. https://orcid.org/0000-0002-8151-530X , основне місце роботи	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна
Міленіна М. М. https://orcid.org/0000-0002-7320-3453 , основне місце роботи	Мистецька освіта: методологія, теорія, практика: зб. наук. пр.; Київська держ. акад. декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. М. Бойчука. Київ : Видавничий центр КДАДПМД ім. М. Бойчука	ISSN 2226-4051	Україна
Демченко О.П.	Сучасні інформаційні технології та інноваційні	ISBN978-	Україна

https://orcid.org/0000-0001-5975-4470 , основне місце роботи	методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського	966-2337-01-3	
	Електронний науковий журнал «New Inception» Чернігівський національний педагогічний університет	ISSN 2710-5369	Україна
Дубініна О. В. https://orcid.org/0000-0002-5405-8502 , сумісник	Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти» Серія «Педагогічні науки»	ISSN 2218-7650	Україна
Кочарян А.Б. https://orcid.org/0000-0003-3854-4532 , основне місце роботи	Періодичний науковий журнал «Інноваційна педагогіка»	2663-6085 (Print) 2663-6093 (Online)	Україна
Камишин В. В. https://orcid.org/0000-0002-8832-9470 , сумісник	Науковий журнал «Наука, технології, інновації»	ISSN 2520-6524	Україна
Ільїн В. В. https://orcid.org/0000-0003-0503-8545 , сумісник	«Філософські проблеми гуманітарних наук» (Київський національний університет імені Тараса Шевченка)	ISSN Print: 2414-5823 Online: 2522-1949	Україна
Тадеев П.О., https://orcid.org/0000-0002-2885-6674 , сумісник	Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	ISSN\EISSN : 2220-6310\ 2707-7292	Україна
Мирончук Н.М., https://orcid.org/0000-0002-1360-6381 , сумісник	Вісник Житомирського державного університету	2663-6387 2663-6387	Україна
	Нові технології навчання	2710-3560 (друковане) 2710-3579 (електронне)	Україна
3. Зарубіжні наукові періодичні видання (окрім тих, що зазначені у розділі 1)			
Бурлаєнко Т. І. https://orcid.org/0000-0001-5734-4611 , сумісник	Social Pedagogy / Pedagogika Społeczna. Kwartalnik ISSN: 1642-672X Wydawnictwo: PEDAGOGIUM Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Warszawie Patronat: Zespół Pedagogiki Społecznej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN URL: http://pedagogikaspoleczna.com/pedagogika-spoleczna-zespol-redakcyjny-pedagogiki-spolecznej/	ISSN 1642-672X	Польща
Демченко О.П. https://orcid.org/0000-0001-5975-4470 , основне місце роботи	Social Pedagogy / Pedagogika Społeczna. Kwartalnik ISSN: 1642-672X Wydawnictwo: PEDAGOGIUM Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Warszawie Patronat: Zespół Pedagogiki Społecznej Komitetu Nauk	ISSN: 1642-672X	Польща

	Pedagogicznych PAN		
4. Наукові періодичні видання, що видаються спільно з зарубіжними партнерами			
-	-	-	-
5. Інші видання			
Бурлаєнко Т. І. https://orcid.org/0000-0001-5734-4611 , сумісник	Електронне науково-практичне видання «Науковий вісник УМО. Серія. Економіка та управління»	ISSN 2522-1280	Україна
Дубініна О.В. https://orcid.org/0000-0002-5405-8502 , сумісник	Електронне науково-практичне видання «Науковий вісник УМО»	ISSN 2522-1280	Україна

Таблиця І.2.1.

Рецензування рукописів видавничої продукції (друкованих та електронних видань) для рекомендації їх до публікації (друку)

Назва структурного підрозділу	Усього, одиниць	у т.ч. за видами продукції:			
		наукова	виробничо-практична	навчальна	довідкова
Відділ філософсько-методологічних проблем інноваційного розвитку людини					
Відділ діагностики обдарованості					
Відділ проектування розвитку обдарованості					
Відділ інтелектуального розвитку обдарованої особистості	7	5		2	
Відділ інтелектуального розвитку обдарованої особистості					
Відділ підтримки обдарованості	7	3	2	2	
Усього	14	8	2	4	

Таблиця І.2.2.

Рецензування рукописів статей для наукових періодичних видань

Прізвище, ініціали вченого, ORCID iD (основне місце роботи / сумісник)	Наукове періодичне видання		
	назва	ISSN	країна
1. Вітчизняні й зарубіжні наукові періодичні видання, що індексуються у			

Прізвище, ініціали вченого, ORCID	Наукове періодичне видання		
	назва	ISSN	країна
наукометричних базах даних Scopus та / або Web of Science Core Collection			
Довга Марія Ігорівна, 0000-0001-7440-8293 сумісник	Thinking Skills and Creativity (Scopus) SOURCE-WORK-ID: 77358908-4ba0-4aec-a480-2738d2647345	18711871	Netherlands
Довга Марія Ігорівна, 0000-0001-7440-8293 сумісник	Thinking Skills and Creativity (Scopus) SOURCE-WORK-ID: ec204950-ca6c-4a7c-bb2b-0c1629cfa403	18711871	Netherlands
2. Наукові періодичні видання, що входять до Переліку наукових фахових видань України (окрім тих, що зазначені у розділі 1)			
Андросович К. А. https://orcid.org/0000-0002-4121-270X , сумісник	Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2309-3935	Україна
Малиношевська А. В. https://orcid.org/0000-0003-0472-1940 , основне місце роботи	Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2309-3935	Україна
Мельник М. Ю. https://orcid.org/0000-0001-6581-5129 , основне місце роботи	Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2309-3935	Україна
Аніщенко Н. В. https://orcid.org/0000-0002-1671-2139 , основне місце роботи	Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2309-3935	Україна
Поліхун Н. І. https://orcid.org/0000-0002-0176-0752 , основне місце роботи	Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2309-3935	Україна
Постова К. Г. https://orcid.org/0000-0001-9728-4756 , основне місце роботи	Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2309-3935	Україна
Андросович К. А. https://orcid.org/0000-0002-4121-270X , сумісник	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна
Малиношевська А. В. https://orcid.org/0000-0003-0472-1940 , основне місце роботи	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна

Прізвище, ініціали вченого, ORCID	Наукове періодичне видання		
	назва	ISSN	країна
orcid.org/0000-0003-0472-1940, основне місце роботи	реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України		
Ліпін М. В. https://orcid.org/0000-0003-0940-088X , сумісник	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна
Мельник М. Ю. https://orcid.org/0000-0001-6581-5129 , основне місце роботи	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна
Аніщенко Н. В. https://orcid.org/0000-0002-1671-2139 , основне місце роботи	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна
Поліхун Н. І. https://orcid.org/0000-0002-0176-0752 , основне місце роботи	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна
Постова К. Г. https://orcid.org/0000-0001-9728-4756 , основне місце роботи	Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи», Інститут обдарованої дитини НАПН України	ISSN Print 2413-4139	Україна
Дубініна О. В. https://orcid.org/0000-0002-5405-8502 , сумісник	Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти» Серія «Педагогічні науки»	ISSN 2218-7650	Україна
Калмикова Л.О. http://orcid.org/0000-0002-7538-2635 , сумісник	Psycholinguistics (Web of Science, Scopus), Університет Григорія Сковороди в Переяславі, Україна, https://psycholing-journal.com/index.php/journal/about/editorialTeam	ISSN 2309-1797; e-ISSN 2415-3397	Україна
Демченко О.П. https://orcid.org/0000-0001-5975-4470 , основне місце роботи	Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми , Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського	ISBN978-966-2337-01-3	Україна
Сліпухіна Ірина Андріївна https://orcid.org/0000-0002-9253-8021 сумісник	Науковий журнал «Наукові записки Малої академії наук України»	ISSN 2618-0529 ISSN 2786-4510	Україна
Сліпухіна Ірина Андріївна	Журнал «Освітній вимір»	ISSN 2304-4470	Україна

Прізвище, ініціали вченого, ORCID	Наукове періодичне видання		
	назва	ISSN	країна
https://orcid.org/0000-0002-9253-8021 сумісник			
Сліпухіна Ірина Андріївна https://orcid.org/0000-0002-9253-8021 сумісник	Електронне видання <i>Educational Technology Quarterly</i>	https://acnsi.org/journal/index.php/etq/about	Україна
Сліпухіна Ірина Андріївна https://orcid.org/0000-0002-9253-8021 сумісник	Tuning Journal for Higher Education (TJHE) Тунінг журналу для журналів вищої освіти»	https://doi.org/10.18543/tjhe1122024 https://tuningjournal.org/about#focus-and-scope	спільне наукове видання Університету Деусто (Іспанія) та Університету Гронінгена (Нідерланди)

Таблиця І.3.1.

Експертиза законодавчих і нормативно-правових документів

№ з/п	Вид і назва проекту документа	Куди подано (НАПН України, МОН України тощо)
1.	проекту Закону України «Про академічну доброчесність»	НАПН України
2.	проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ»	НАПН України
3.	проекту професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти, вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти»	НАПН України
4.	проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проекту з питань атестації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту»	НАПН України
5.	проекту наказу МОН України «Про державну атестацію наукових установ та закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності»	НАПН України
6.	проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції підтримки та розвитку кадрового потенціалу сфери наукової і науково-технічної діяльності «Національна система дослідників України»	НАПН України

№ з/п	Вид і назва проекту документа	Куди подано (НАПН України, МОН України тощо)
7.	проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо оновлення системи пріоритетних напрямів у сферах наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності»	НАПН України
8.	проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо забезпечення створення україномовного освітнього середовища в закладах освіти»	НАПН України

Таблиця І.3.2.

Науково-методична експертиза навчальної літератури, засобів навчання і навчального обладнання для надання грифів і свідоцтв Міністерства освіти і науки України

Типи закладів освіти, де передбачено їх використання	Усього, одиниць	у т.ч. за видами:			
		навчальна література (гриф)	навчально-методична література (схвалено до використання)	засоби навчання (свідоцтво)	навчальне обладнання (свідоцтво)
Заклади дошкільної освіти					
Заклади загальної середньої освіти (для початкової школи)	4	4			
Заклади загальної середньої освіти (для основної і старшої школи)	35	35	6		
Заклади загальної середньої освіти (для дітей з особливим освітніми потребами)					
Заклади позашкільної освіти					
Заклади професійної (професійно-технічної) освіти					
Інше (зокрема, інноваційна діяльність та дослідно-експериментальна робота)	3				3 НАЗЯВО
Усього	42	39	6		3

Таблиця І.3.3.

Експертиза дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук (доктора філософії) та доктора наук

Напрямок	Усього		у т.ч. дисертацій на здобуття наукових ступенів:			
			кандидата наук (доктора філософії)		доктора наук	
	осіб*	од.**	осіб*	од.**	осіб*	од.**
Попередня експертиза дисертацій (у межах спеціалізованої вченої ради)	2	3	1	2	2	1
Відгуки на дисертації (опонування)	2	2	2	2		
Відгуки на автореферати дисертацій	2	3			2	3

Таблиця І.4.

Інформація про висвітлення результатів діяльності інституту в інформаційному науково-освітньому просторі
(на кінець звітнього року)

Назва показника	Усього	у тому числі працівники:	
		за основним місцем роботи	сумісники
Загальна кількість наукових, науково-педагогічних працівників на кінець звітнього року, осіб	56	27	29
з них мають профілі в Google Scholar, осіб	43	21	22
з них представлені у системі «Бібліометрика української науки», осіб	29	15	14
з них мають ORCID iD, осіб	51	25	26
Частка наукових, науково-педагогічних працівників, які мають профілі в Google Scholar, відсотків	77 %	78 %	76 %
Частка наукових, науково-педагогічних працівників, які представлені у системі «Бібліометрика української науки», відсотків	52 %	56 %	48%
Частка наукових, науково-педагогічних працівників, які мають ORCID iD, відсотків	91 %	93 %	90 %
Кількість наукових, науково-педагогічних працівників, індекс Гірша яких 1–10 (згідно з наявними у Google Scholar бібліометричними портретами), осіб	30	14	16
Кількість наукових, науково-педагогічних працівників, індекс Гірша яких у межах 11–19 (згідно з наявними у Google Scholar бібліометричними портретами), осіб	8	4	4
Кількість наукових, науково-педагогічних працівників, індекс Гірша яких ≥ 20 (згідно з наявними у Google Scholar бібліометричними портретами), осіб	2	1	1

Таблиця І.5.

**Інформація про представлення установи, закладу в Електронній бібліотеці НАПН
України**
(на кінець звітнього року)

Назва структурного підрозділу	Кількість ресурсів		Кількість завантажень	
	усього	у т.ч. додано у звітному році	усього	у т.ч. у звітному році
Структурні підрозділи (на кінець звітнього року)				
Відділ підтримки обдарованості	56	9	21008	4981
Відділ діагностики обдарованості	112	21	83554	18925
Відділ проектування розвитку обдарованості	126	18	74287	15962
Відділ філософсько-методологічних проблем інноваційного розвитку людини	40	9	17089	2134
Відділ інноваційних технологій в освіті обдарованих	69	3	21685	4991
Відділ інтелектуального розвитку обдарованої особистості	48	18	23102	10500
Науково-організаційний відділ	8	3	1362	121
Структурні підрозділи, які припинили діяльність до початку звітнього року				
Відділ формування та розвитку інформаційних мережевих ресурсів	4	х	4956	1950
Відділ моніторингу обдарованості дітей та молоді	41	х	50646	9833
Загальноінститутські ресурси	20	х	5248	1073
Усього	521	81	302937	70370

Таблиця II.1.

Виконання наукових досліджень у 2024 році (одиниць)

Назви структурних підрозділів	Усього досліджувалося тем за державною та галузевою тематикою	у тому числі	
		Розпочато у звітному році	Завершено у звітному році
Фундаментальні дослідження			
Відділ філософсько-методологічних проблем інноваційного розвитку людини	1	1	0
Усього			
Прикладні дослідження			
Відділ діагностики обдарованості	1	0	1
Відділ підтримки обдарованості	1	0	1
Відділ інтелектуального розвитку обдарованої особистості	1	0	1
Відділ інноваційних технологій в освіті обдарованих	1	0	1
Відділ проектування розвитку обдарованості	1	0	0
Усього	6	1	4

**Продукція, підготовлена/опублікована за завершеними у 2024 році прикладними дослідженнями
(частина 1)**

Напрямок дослідження	Тема наукового дослідження, термін виконання	Науковий керівник дослідження (ПІБ, науковий ступінь)	Підготовлено продукцію ¹ (вид, назва, обсяг)	з них опубліковано			Цільова група користувачів результатів наукових досліджень (вказати для теми дослідження)
				друковані видання (бібліографічний опис, ISBN)	Електронні видання (бібліографічний опис з адресою видання в Електронній бібліотеці НАПН України, ISBN) / (кількість завантажень)	електронні освітні ресурси ⁷ (крім тих, які враховано у колонці 6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Виробничо-практична продукція⁴							
Напрямок 4: Педагогіка і психологія освітнього процесу	Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування № 0122U000228 2022-2024	Міленіна М.М. канд. філол. наук	<i>Рукопис:</i> Методичні рекомендації «Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану», 2,0 авт. арк.	—	Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану : методичні рекомендації / К.А. Андросович, Л.І. Ткаченко, М.М. Міленіна. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 42 с. ISBN 978-617-7734-45-0 https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743862 Кількість завантажень – 68	—	Науково-педагогічні працівники, учителі закладів освіти, психологічні служби, студенти та всі, хто працює з категорією обдарованих учнів
			<i>Рукопис:</i> Методичний посібник «Методичні засади реалізації особистісного	—	—	—	

Напрямок дослідження	Тема наукового дослідження, термін виконання	Науковий керівник дослідження (ПІБ, науковий ступінь)	Підготовлено продукцію ¹ (вид, назва, обсяг)	з них опубліковано			Цільова група користувачів результатів наукових досліджень (вказати для теми дослідження)
				друковані видання (бібліографічний опис, ISBN)	Електронні видання (бібліографічний опис з адресою видання в Електронній бібліотеці НАПН України, ISBN) / (кількість завантажень)	електронні освітні ресурси ⁷ (крім тих, які враховано у колонці 6)	
			потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв», 6,0 авт.арк.				

			Усього (одиниць): 2	Усього (одиниць): 0	Усього (одиниць): 1	Усього (одиниць): 0	
--	--	--	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	--

Напрямок 4: Педагогіка і психологія освітнього процесу	Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості № 0122U000229 2022-2024	Мельник М. Ю. канд. пед. наук	<i>Рукопис:</i> Методичні рекомендації «Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості», 3,0 авт.арк.	Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості : методичні рекомендації / М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська; упоряд. М. Ю. Мельник. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 84 с. ISBN 978-617-7734-38-2 https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743268/ Кількість завантажень – 136	Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості : методичні рекомендації / М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська; упоряд. М. Ю. Мельник. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 84 с. ISBN 978-617-7734-38-2 https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743268/ Кількість завантажень – 136	—	Психологи, педагогічні працівники, соціальні педагоги та всі, хто працює з категорією обдарованих учнів
			<i>Рукопис:</i> Методичні рекомендації «Психологічна діагностика обдарованості учнів», 7,0 авт.арк.	—	Психологічна діагностика обдарованості учнів : методичні рекомендації / М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська. – Київ :	—	

					Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 246 с. ISBN 978-617-7734-39-9 https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744045/ Кількість завантажень – 587		
			<i>Рукопис:</i> Методичний посібник «Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості», 6,0 авт.арк.	–	Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості : методичний посібник / Н. А. Бельська, Ю. М. Ковальчук, М. Ю. Мельник; уклад. М. Ю. Мельник. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 225 с. ISBN 978-617-7734-56-6	–	

			Усього (одиниць): 3	Усього (одиниць): 1	Усього (одиниць): 3	Усього (одиниць): 0	
--	--	--	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	--

Напрямок 4: Педагогіка і психологія освітнього процесу	Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування № 0122U000230 2022-2024	Волощук І. С. д-р пед. наук	<i>Рукопис:</i> Методичний посібник «Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування», 20 авт.арк.	–	Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування : методичний посібник / І. С. Волощук, Л. О. Калмикова, В. В. Мелешко, Н. М. Мирончук, П. О. Тадеєв,	–	Дослідники, методичні служби регіональних органів управління освітою, педагогічні колективи нині діючих в Україні
--	---	--------------------------------	---	---	--	---	---

					М. І. Тадеєва, О. С. Шуленок. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 354 с. ISBN 978-617-7734-55-9		закладів освіти для обдарованих дітей, у перспективі трансформованих в академічні
			Рукопис: Методичні рекомендації «Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану», 4,0 авт.арк.	—	Осадчий І. Г. Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану : методичні рекомендації / І. Г. Осадчий. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 80 с. ISBN 978-617-7734-54-2	—	ліцеї та заклади середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування

			Усього (одиниць): 2	Усього (одиниць): 0	Усього (одиниць): 2	Усього (одиниць): 0	
--	--	--	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	--

Напрямок 4: Педагогіка і психологія освітнього процесу	Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM- освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування № 0122U000231 2022-2024	Поліхун Н.І. канд. пед. наук	<i>Рукопис:</i> Методичний посібник «STEM/STEAM – освіта: від теорії до практики», 5,0 авт. арк.	—	STEM/STEAM-освіта: від теорії до практики: методичний посібник / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко, І. М. Шевченко. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 121 с. ISBN 978-617-7734-44-3 https://lib.iitta.gov.ua/id/ eprint/743852/ Кількість завантажень – 9	—	Обдарована учнівська молодь, педагогічні колективи закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування, педагоги та фахівці центрів/осередків STEM-освіти закладів загальної
--	--	---------------------------------	--	---	---	---	--

			<i>Рукопис:</i> Методичні рекомендації «Реалізація STEM підходу в освітньому середовищі музею науки», 1,5 авт. арк.	—	Реалізація STEM-підходу в освітньому середовищі інтерактивного музею науки : методичні рекомендації / І. А. Сліпучіна, Я. В. Савченко. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 44 с. ISBN 978-617-7734-42-9 https://lib.iitta.gov.ua/id/ eprint/740927/ Кількість завантажень – 93	—	середньої та позашкільної освіти
			<i>Рукопис:</i> Методичні рекомендації «Педагогічний супровід наукової освіти», 2,0 авт. арк.	—	Педагогічний супровід наукової освіти : методичні рекомендації / Л. В. Горбань, А. В. Малиношевська. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 72 с. ISBN 978-617-7734-53-5 https://lib.iitta.gov.ua/id/ eprint/744290 Кількість завантажень – 3	—	
			Усього (одиниць): 3	Усього (одиниць): 0	Усього (одиниць): 3	Усього (одиниць): 0	

Таблиця П.4.2.

**Продукція, опублікована за завершеними у 2024 році прикладними дослідженнями
(частина II: статті)**

Тема наукового дослідження, термін виконання	Кількість статей (одиниці)																
	усього*	у тому числі за видами видань:													у тому числі за мовами статей:		
		наукові періодичні видання													українська	англійська	польська
		вітчизняні, у т.ч. з зарубіжними партнерами							зарубіжні								
		усього	з них:						усього	з них:							
			внесені до Переліку наукових фахових видань України категорії "А", які у звітному році індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection				внесені до Переліку наукових фахових видань України категорії "Б"	індексуються в інших наукометричних базах даних*** (окрім статей, які враховано у графах 4-5, 7)		індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection			індексуються в інших наукометричних базах даних*** (окрім статей, які враховано у графах 11-12, 14)				
			з них:							з них:							
в наукових журналах з квартилями Q1-Q2**	в наукових журналах з квартилями Q3-Q4		з них опубліковані у відкритому доступі	в наукових журналах (без квартилю), збірниках наукових праць, матеріалів конференцій тощо (окрім статей, які враховано у графах 4-5)	в наукових журналах з квартилями Q1-Q2**	в наукових журналах з квартилями Q3-Q4				з них опубліковані у відкритому доступі	в наукових журналах (без квартилю), збірниках наукових праць, матеріалів конференцій тощо (окрім статей, які враховано у графах 11-12)						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування, 2022-2024	38	1	0	1	1	0	35	0	2	0	2	2	0	0	28	10
Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості, 2022-2024	37	2	0	2	2	0	26	0	4	2	2	4	0	5	33	4
Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування, 2022-2024	42	0	0	0	0	0	42	0	0	0	0	0	0	0	29	13
Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах	24	1	0	1	0	0	20	0	3	0	3	3	1	0	17	61

реалізації STEM/STEA М-освіти в закладах спеціалізова ної освіти наукового спрямування , 2022-2024																
<i>Усього</i>	14 2	4	0	4	3	0	123	0	9	2	7	10	1	5	10 7	3 3

Таблиця П.4.3.

**Продукція, опублікована за завершеними у 2024 році прикладними дослідженнями
(частина III: тези доповідей)**

Тема наукового дослідження, термін виконання	Кількість тез доповідей (одиниці)									
	усього*	у тому числі за видами науково-практичних заходів:						у тому числі за мовами:		
		всеукраїнські, усього	міжнародні			інші		українська	англійська	інші (уточнити)
			усього	у т.ч. за місцем проведення:		усього	з них індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection			
				в Україні	за кордоном					
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування, 2022-2024	3	1	2	2				3		
Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості, 2022-2024	10	4	5	5		1	1	9	1	
Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування, 2022-2024	5	3	2	1	1			5		
Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування, 2022-2024	34	7	27	26	1		0	34	1	
Усього*	52	15	36	34	2	1	1	51	2	0

* У підсумкових даних необхідно враховувати співавторство.

Таблиця П.4.4.

**Наукові результати прикладних досліджень, завершених у 2024 році
(частина 1, кількісні показники)**

Тема наукового дослідження	Стандарти	Програми	Методи/методики	Технології	Способи розв'язання визначених проблем	Інше *
«Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування»			2			
Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості			2			1
Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування			2	1		
Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування		3	3			

Таблиця П.4.5.

**Наукові результати прикладних досліджень, завершених у 2024 році
(частина 2)**

<i>Тема наукового дослідження</i>	<i>Складники та рівні освіти*</i>	<i>Наукові результати (формулюються у кількості не більше 10 слів)</i>
«Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування»	Спеціалізована освіта Вища освіта Освіта дорослих, у тому числі післядипломна освіта	Методи/методики 1 Методика реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв 2 Методи реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану
Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості	Базова середня освіта Профільна середня освіта	Методи/методики Розроблено, апробовано методики діагностики чинників розвитку обдарованої особистості: інтелектуальна та академічна, творча, художньо-естетична, комунікативна обдарованість
		Інше** 1. Сформульовано теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості
Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування	Спеціалізована освіта	Методи/методики 1. Обґрунтовано методи розвитку інтелектуальних здібностей учнів. 2. Обґрунтовано методи формування технічних, організаційних, операційних, практичних та комунікативних умінь учнів.
		Технології 1. Обґрунтовано технологію інтеграції навчального та наукового складників у наукових ліцєях.
Форми і методи навчання обдарованої	Базова середня освіта Профільна середня освіта	Програми 1. Програма курсу за вибором «Штучний інтелект» для 7-11 класів закладів

<i>Тема наукового дослідження</i>	<i>Складники та рівні освіти*</i>	<i>Наукові результати (формулюються у кількості не більше 10 слів)</i>
учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування	Спеціалізована освіта	загальної середньої освіти підготовлена на основі програми корпорації Intel «Штучний інтелект для молоді» (рекомендовано до впровадження в закладах освіти) 2. Програма підготовки вчителів з використання курсу ІІІ для молоді (на основі програми корпорації Intel) 3. Освітня програма підвищення кваліфікації вчителів «Лабораторія наукової освіти для вчителів природничих дисциплін»
		Методи/методики 1. Методи педагогічного супроводу наукової освіти 2. Методи розвитку наукового мовлення учнів молодшої школи
		Способи розв'язання визначених проблем 1. Узагальнені форми і методи STEM/ STEAM-освіти 2 Практичні кейси реалізації STEM-підходу в середовищі музеїв науки
		Інше** 1. Поетапна модель предметної інтеграції мистецтва і STEAM

Таблиця П.4.6.

Продукція, підготовлена за завершеними у 2024 р. прикладними науковими дослідженнями

	Офіційна продукція					Наукова продукція								Виробничо-практична продукція						Навчальна продукція						Довідкова продукція						Усього		
	Усього	у тому числі				усього	у тому числі							усього	у тому числі					Усього	у тому числі					Усього	у тому числі							
		стандарти	інструкції	нормативно-інструктивні видання	інше**		монографії			препринти		збірники наукових праць, матеріали конференцій (у тому числі	інше** науково-методичний журнал		практичні посібники	методичні посібники	методичні рекомендації	практичні поради	інше**		навчальні програми	підручники	навчальні посібники (навчально-методичні, навчальні наочні	засоби навчання (навчально-наочні ігрові посібники, атласи;	інше**		енциклопедії (енциклопедичні словники)	мовні, лінгвістичні словники	довідники	каталоги	інше**			
							усього	кількість монографій, які індексуються у Scopus та/або WoS	кількість монографій, які опубліковані за кордоном мовами країн	кількість монографій, які опубліковані в Україні та інших	усього																						кількість опублікованих препринтів***, які мають DOI	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
Назва установи НАПН України																																		
Підготовлено продукцію (усього)												8	4				4	6															22	
з них друковані та електронні												2	4				3	6															15	

Таблиця П.5.2.

**Продукція, опублікована в ході виконання наукових досліджень у 2024 році
(частина II: статті)**

Тема наукового дослідження, термін виконання	Кількість статей (одиниці)																	
	усього*	у тому числі за видами видань:										у тому числі за мовами статей:						з них опублікованих вченими установи спільно з зарубіжними авторами
		наукові періодичні видання								матеріали конференцій (інших науково-практичних заходів)								
		вітчизняні, у т.ч. з зарубіжними партнерами					зарубіжні											
		усього	внесені до Переліку наукових фахових видань України	з них:			усього	з них:		усього	з них індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection	українська	англійська	німецька	французька	польська	інші (словацька)	
внесені до Української електронної енциклопедії освіти***	індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection			індексуються в інших наукометричних базах даних** (окрім статей, які враховано у графі 5)	індексуються у Scopus і Web of Science Core Collection	індексуються в інших наукометричних базах даних** (окрім статей, які враховано у графі 8)												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового	9	8	8							1		6	3					

спрямування, 2022–2024 рр.																	
Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM -освіти в закладах спеціалізовано ї освіти наукового спрямування, 2022–2024 рр.	34	10	10				1	1		23		31	1			2	
Теоретико- методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості, 2022–2024 рр.	19	12	10		1	1	2	2		5		16	3				
Науково- методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізовано ї освіти наукового спрямування, 2022–2024 рр.	17	14	14							3		17					
Методичні засади	23	7	5		1	1	7	2	5	9		13	6			4	

впровадження освітніх моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування в закладах загальної середньої та позашкільної освіти, 2023–2025 рр.																	
Теоретико-методологічні засади використання філософських методів пізнання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти, 2021-2023 рр.	16	9	7		1	1	2	2		5		14	2				
Усього	118	60	54		3	3	12	7	5	46		97	15			6	

**Продукція, опублікована в ході виконання наукових досліджень у 2024 році
(частина III: тези доповідей)**

Тема наукового дослідження, термін виконання	Кількість тез доповідей (одиниці)											
	усього*	у тому числі за видами науково-практичних заходів:					у тому числі за мовами:					
		всеукраїнські, усього	міжнародні		інші, усього	українська	англійська	німецька	французька	польська	інші (уточнити)	
			усього	у т.ч. за місцем проведення:								
				в Україні	за кордоном							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування (2022–2024 рр.)	2		2	2			2					
Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування» (2022–2024 рр.)	7		4	4		3	7					
Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості, (2022–2024 рр.)	2	2					2					
Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування (2022–2024 рр.)	2	1	1	1			2					
Методичні засади впровадження освітніх моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування в закладах загальної середньої та позашкільної освіти (2023–2025 рр.)	5	3	2	1	1		5					
Теоретико-методологічні засади використання філософських методів пізнання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти (2021-2023 рр.)	9	4	5	5			9					
Усього*	27	10	14	13	1	3	27					

Дані щодо найбільш вагомих результатів наукових досліджень у 2024 році

№ з/п	Тема наукового дослідження, вид і термін виконання	Складники та рівні освіти*	Науковий результат дослідження	Назва підготовленої продукції, її вид та обсяг, електронний лінк	Сфера впровадження	Вплив результатів дослідження на розвиток науки та суспільства	Цільова група користувачів продукції	Практична цінність результатів для потреб суспільства
1	Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості. (0122U000229) Прикладне дослідження 2022-2024 рр.	Базова середня освіта Профільна середня освіта	Висвітлено підходи до оцінки обдарованості особистості та методи діагностики обдарованості. Представлено стандартизовані методики ідентифікації інтелектуальної, творчої, комунікативної обдарованості та методики діагностики чинників розвитку обдарованості особистості, описано процедуру тестування й алгоритм обробки емпіричних	Психологічна діагностика обдарованості учнів : методичні рекомендації / М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 246 с. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740921/	Заклади вищої і післядипломної педагогічної освіти; заклади загальної середньої освіти; заклади позашкільної освіти наукові бібліотеки; підвідомчі установи НАПН України	Методичні рекомендації є важливим інструментом для практичних психологів, педагогів та науковців, сприяючи ефективному виявленню та розвитку обдарованості серед учнівської молоді. Використання стандартизованих методик забезпечує об'єктивність та надійність оцінювання обдарованості, що сприяє більш точному виявленню та підтримці обдарованих учнів. Чітка ідентифікація	Методичні рекомендації адресовано практичним психологам, педагогам, працівникам освітніх закладів, які працюють з обдарованими дітьми та молоддю, а також науковим працівникам, аспірантам, студентам і викладачам психолого-педагогічних дисциплін.	Упровадженн я в освітній процес закладів освіти інструментарію психологічног о діагностуванн я чинників розвитку обдарованості особистості сприяє вдосконаленн ю психолого-педагогічної підтримки обдарованих учнів в освітньому процесі, забезпечуючи працівників закладів освіти необхідною

№ з/п	Тема наукового дослідження, вид і термін виконання	Складники та рівні освіти*	Науковий результат дослідження	Назва підготовленої продукції, її вид та обсяг, електронний лінк	Сфера впровадження	Вплив результатів дослідження на розвиток науки та суспільства	Цільова група користувачів продукції	Практична цінність результатів для потреб суспільства
			даних. Представлено загальностатистичні та нормативні показники методик. Нормативні дані сформовані на сучасній українській вибірці.			різних типів обдарованості дозволяє закладам освіти адаптувати навчальні програми під потреби обдарованих учнів, сприяючи їхньому максимальному розвитку та самореалізації. Надання детальних методик та нормативних даних створює базу для подальших наукових досліджень у галузі психології обдарованості, сприяючи розвитку цієї наукової сфери. Окрім того, виявлення та підтримка обдарованих учнів сприяє формуванню		інформацією для побудови індивідуальних траєкторій розвитку обдарованої особистості. Методичні рекомендації допомагають виявити та підтримати обдарованих учнів, що сприяє розвитку їх потенціалу. Використання методичних рекомендацій підвищує загальну якість освіти в школах, адже допомагає створювати сприятливе

№ з/п	Тема наукового дослідження, вид і термін виконання	Складники та рівні освіти*	Науковий результат дослідження	Назва підготовленої продукції, її вид та обсяг, електронний лінк	Сфера впровадження	Вплив результатів дослідження на розвиток науки та суспільства	Цільова група користувачів продукції	Практична цінність результатів для потреб суспільства
						майбутніх лідерів, інноваторів та фахівців, що позитивно впливає на загальний розвиток суспільства.		середовище для всіх учнів закладу освіти. Методичні рекомендації сприяють створенню умов, за яких обдаровані учні можуть максимально реалізувати свій потенціал, що в свою чергу, позитивно впливає на всю освітню систему та суспільство загалом.
2	Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку	Базова середня освіта Профільна середня освіта	Висвітлено методи первинної ідентифікації обдарованих здобувачів	Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості : методичні рекомендації /	Заклади вищої і післядипломної педагогічної освіти; заклади загальної середньої освіти; заклади	Методичні рекомендації мають значний вплив на розвиток науки та суспільства,	Методичні рекомендації адресовано практичним психологам, педагогам,	Ідентифікація обдарованих учнів та розробка на цій основі індивідуальних

№ з/п	Тема наукового дослідження, вид і термін виконання	Складники та рівні освіти*	Науковий результат дослідження	Назва підготовленої продукції, її вид та обсяг, електронний лінк	Сфера впровадження	Вплив результатів дослідження на розвиток науки та суспільства	Цільова група користувачів продукції	Практична цінність результатів для потреб суспільства
	обдарованої особистості. (0122U000229) Прикладне дослідження 2022-2024 рр.		освіти, що базуються на послідовному тривалому цілеспрямованому спостереженні за навчальною або позанавчальною активністю дітей і молоді їхніми наставниками (учителі, вихователі та ін.) за допомогою розробленої профільними фахівцями системи критеріїв оцінки ознак тієї чи іншої обдарованості (академічної,	М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська; упоряд. М. Ю. Мельник. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 84 с https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743268/	позашкільної освіти наукові бібліотеки; підвідомчі установи НАПН України	сприяючи стандартизації та уніфікації підходів до оцінювання, що забезпечує об'єктивність та порівнюваність результатів досліджень. Це, у свою чергу, підвищує якість наукових досліджень та сприяє ефективному обміну знаннями між науковцями. У суспільному контексті впровадження рекомендацій сприяє підвищенню прозорості та довіри до наукових результатів серед громадськості. Стандартизовані рейтингові шкали	працівникам освітніх закладів, які працюють з обдарованими дітьми й молоддю, а також науковим працівникам, аспірантам, студентам, викладачам психолого-педагогічних дисциплін.	х освітніх траєкторій сприяє підвищенню якості освіти, оскільки обдаровані здобувачі освіти отримують підтримку, яка відповідає їхнім здібностям, що дозволяє їм досягати більш високих результатів у навчанні. Рекомендації надають конкретні інструменти для виявлення обдарованих учнів, що дозволяє

№ з/п	Тема наукового дослідження, вид і термін виконання	Складники та рівні освіти*	Науковий результат дослідження	Назва підготовленої продукції, її вид та обсяг, електронний лінк	Сфера впровадження	Вплив результатів дослідження на розвиток науки та суспільства	Цільова група користувачів продукції	Практична цінність результатів для потреб суспільства
			інтелектуальної, творчої, організаційно-лідерської, практичної). Отримані результати структурованого експертного оцінювання дають змогу формувати орієнтовні рейтинги учнів і забезпечують педагогів, батьків, здобувачів освіти необхідною інформацією для побудови індивідуальних траєкторій розвитку			можуть бути використані в освітніх установах для оцінювання знань та навичок студентів, що сприяє покращенню якості освіти та підготовки фахівців. Крім того, методичні рекомендації можуть бути корисними для розробників державної політики у сфері науки та освіти, оскільки вони надають чіткі критерії та інструменти для оцінювання здібностей здобувачів освіти.		педагогам раніше почати роботу з такими учнями та ефективніше сприяти їхньому розвитку. Також використання методичних рекомендацій сприяє підвищенню рівня професійної компетентності педагогів у роботі з обдарованими учнями, що покращує загальну якість освітнього процесу.

№ з/п	Тема наукового дослідження, вид і термін виконання	Складники та рівні освіти*	Науковий результат дослідження	Назва підготовленої продукції, її вид та обсяг, електронний лінк	Сфера впровадження	Вплив результатів дослідження на розвиток науки та суспільства	Цільова група користувачів продукції	Практична цінність результатів для потреб суспільства
			обдарованої особистості.					
3	«Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування», 01.01.2022 31.12.2024	Базова середня освіта Профільна середня освіта Вища освіта Післядипломна освіта	Розроблено комплекс методів щодо розкриття особистісного потенціалу обдарованих учнів; створено науково-методичні рекомендації щодо реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів в умовах закладів СОНС; розроблено комплекс заходів, що сприяє розвитку потенціалу обдарованих	Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану : методичні рекомендації / К. А. Андросович, Л. І. Ткаченко, М. М. Міленіна. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 42 с. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740922/	заклади спеціалізованої освіти наукового спрямування; загальної середньої освіти; заклади позашкільної освіти; заклади вищої і післядипломної педагогічної освіти; наукові бібліотеки; підвідомчі установи НАПН України	Впровадження методів та технологій психологічного супроводу обдарованих учнів в умовах воєнного стану сприяли покращенню комунікації, розвитку емоційного інтелекту та конструктивного вирішення конфліктів. Технології профілактики булінгу та кібербулінгу, зокрема через інтерактивні ігри, квести та психологічні практикуми допомогли	Практичні психологи, педагогічні працівники освітніх закладів, що приділяють увагу розвитку обдарованої учнівської молоді, наукові працівники, аспіранти, студенти, викладачі психолого-педагогічних дисциплін	Запобігання та корекція невротичних та психотичних розладів, спричинених перебуванням на території воєнного стану; психологічна підтримка обдарованих учнів; розвиток їхнього особистісного потенціалу в умовах воєнного стану.

№ з/п	Тема наукового дослідження, вид і термін виконання	Складники та рівні освіти*	Науковий результат дослідження	Назва підготовленої продукції, її вид та обсяг, електронний лінк	Сфера впровадження	Вплив результатів дослідження на розвиток науки та суспільства	Цільова група користувачів продукції	Практична цінність результатів для потреб суспільства
			учнів під час навчання в умовах військового стану.			створити більш безпечне освітнє середовище для обдарованих учнів. Моделі інтеграції психологічного здоров'я та емоційної підтримки в навчальний процес, що дозволяє враховувати індивідуальні потреби учнів з високим потенціалом та сприяє їх соціалізації в умовах кризових ситуацій.		

Відомості щодо результатів створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності

Тема наукового дослідження, термін виконання	Об'єкт права інтелектуальної власності	Отримані свідоцтва про реєстрацію об'єктів авторського права на твір у звітному році (зазначити вихідні дані документу)	Подано заявок на реєстрацію об'єктів авторського права на твір (зазначити вихідні дані документу)	Отримані патенти на винаходи, корисні моделі у звітному році (зазначити вихідні дані документу)	Подано заявок на реєстрацію винаходів, корисних моделей, (зазначити назву, вихідні дані)
«Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування» 0122U000228 (2022–2024 рр.)	Методичні рекомендації «Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану»	Свідоцтво про реєстрацію авторського права №131268			
«Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої	Методичний посібник «Методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових		Заявка с202409972		

Тема наукового дослідження, термін виконання	Об'єкт права інтелектуальної власності	Отримані свідоцтва про реєстрацію об'єктів авторського права на твір у звітному році (зазначити вихідні дані документу)	Подано заявок на реєстрацію об'єктів авторського права на твір (зазначити вихідні дані документу)	Отримані патенти на винаходи, корисні моделі у звітному році (зазначити вихідні дані документу)	Подано заявок на реєстрацію винаходів, корисних моделей, (зазначити назву, вихідні дані)
освіти наукового спрямування» 0122U000228 (2022–2024 рр.)	ліцеїв»				
«Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування» 0122U000231 (2022–2024 рр.)	Методичні рекомендації «Реалізація STEM-підходу в освітньому середовищі музею науки»	Свідоцтво про реєстрацію авторського права №128379			
«Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування» 0122U000231 (2022–2024 рр.)	Методичний посібник «STEAM /STEAM-освіта: від теорії до практики»	Свідоцтво про реєстрацію авторського права №132489			

Тема наукового дослідження, термін виконання	Об'єкт права інтелектуальної власності	Отримані свідоцтва про реєстрацію об'єктів авторського права на твір у звітному році (зазначити вихідні дані документу)	Подано заявок на реєстрацію об'єктів авторського права на твір (зазначити вихідні дані документу)	Отримані патенти на винаходи, корисні моделі у звітному році (зазначити вихідні дані документу)	Подано заявок на реєстрацію винаходів, корисних моделей, (зазначити назву, вихідні дані)
«Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування» 0122U000231 (2022–2024 рр.)	Методичні рекомендації «Педагогічний супровід наукової освіти»	Свідоцтво про реєстрацію авторського права №131950			
«Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування» 0122U000230 (2022–2024 рр.)	Методичні рекомендації «Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану»	Свідоцтво про реєстрацію авторського права №131960			

Тема наукового дослідження, термін виконання	Об'єкт права інтелектуальної власності	Отримані свідоцтва про реєстрацію об'єктів авторського права на твір у звітному році (зазначити вихідні дані документу)	Подано заявок на реєстрацію об'єктів авторського права на твір (зазначити вихідні дані документу)	Отримані патенти на винаходи, корисні моделі у звітному році (зазначити вихідні дані документу)	Подано заявок на реєстрацію винаходів, корисних моделей, (зазначити назву, вихідні дані)
«Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування» 0122U000230 (2022–2024 рр.)	Методичний посібник «Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування»	Свідоцтво про реєстрацію авторського права №131961			
«Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості» 0122U000231 (2022–2024 рр.)	Методичні рекомендації «Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості»		Заявка с202409971		

Таблиця III.1.

Кількісна характеристика експериментів Інституту обдарованої дитини НАПН України

№ з/п	Пріоритетні напрями наукових досліджень (тематика)	Усього	Складники та рівні освіти									Кількість експериментів за рівнями				Кількість експериментальних закладів освіти, установ, організацій			
												серед них				Усього	серед них		
			затверджено																
			МОН України	Обласними органами управління освітою	Місцевими органами управління освітою														
1	Напрям 4: Педагогіка і психологія освітнього процесу				2			1						3	30				30
	Усього:				2			1						3	30				30

Таблиця III.2.

Загальна характеристика експериментів за їх рівнями

№ з/п	Тема експериментальної роботи, термін проведення експерименту	Складники та рівні освіти	Пріоритетний напрям наукових досліджень (тематика)*	Науковий керівник (П.І.Б., посада, наук. ступінь, вчене звання)	Нормативно-правовий документ, на підставі якого проводився експеримент (наказ МОН України, постанова Президії НАПН України, рішення вченої ради підвідомчої установи)	Кількість закладів, установ, організацій, в яких проводиться експеримент
Експерименти рівня підвідомчої установи**						
1	Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості, 2023 р.	Базова середня освіта	<i>Напрямок 4:</i> Педагогіка і психологія освітнього процесу. <i>Проблема дослідження.</i> Психолого-педагогічні засади виявлення і розвитку обдарованості.	Мельник Марина Юріївна, завідувач відділу діагностики обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України, кандидат педагогічних наук	Рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол № 2 від 8 лютого 2023 р.	8
2	Науково-методичні засади реалізації особистісного	Базова середня освіта	<i>Напрямок 4.</i> Педагогіка і психологія освітнього	Міленіна Мілена Михайлівна,	Рішення вченої ради	17

	потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування, 2023 р.	Спеціалізована освіта	процесу <i>Проблема дослідження.</i> Індивідуально-психологічні відмінності учнів та їх урахування в освітньому процесі	завідувач відділу інтелектуального розвитку обдарованої особистості Інституту обдарованої дитини НАПН України, кандидат філологічних наук	Інституту обдарованої дитини НАПН України, протокол № 2 від 8 лютого 2023 р.	
3	Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування, 2024р.	Спеціалізована освіта наукового спрямування	Напрямок 7. Повна загальна середня освіта. Спеціалізована освіта	Поліхун Наталія Іванівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу підтримки обдарованості Інституту обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України	Рішення вченої ради Інституту обдарованої дитини НАПН України	5

Таблиця IV.1.

Упровадження результатів наукових досліджень

Тема дослідження	Термін виконання	Упроваджені результати дослідження	Об'єкти впровадження результатів дослідження	Інформація щодо розміщення в Електронній бібліотеці НАПН України	
				Електронна адреса видання в Електронній бібліотеці НАПН України	Кількість завантажень з Електронної бібліотеки НАПН України
1	2	3	4	5	6
За 2024 рік					
Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування № 0122U000228	2022-2024	Виробничо-практична продукція Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану : методичні рекомендації / К.А. Андросович, Л.І. Ткаченко, М.М. Міленіна. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 42 с.	Електронні бібліотеки – 1 Сайт інституту - 1	https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743862	68
		Виробничо-практична продукція Методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв: методичний посібник / Андросович К. А., Міленіна М.М., Ткаченко Л. І. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. 6,0 авт. арк. (рукопис).	Сайт інституту – 1		
Теоретико-	2022-2024	Виробничо-практична продукція	Електронні	https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743268/	136

методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості № 0122U000229		Рейтингові шкали оцінки проявів обдарованості : методичні рекомендації / М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська; упоряд. М. Ю. Мельник. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 84 с. ISBN 978-617-7734-38-2	бібліотеки – 1 Сайт інституту - 1		
		Виробничо-практична продукція Психологічна діагностика обдарованості учнів : методичні рекомендації / М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 246 с.	Електронні бібліотеки – 1 Сайт інституту - 1	https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744045/	587
		Виробничо-практична продукція Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості : методичний посібник / Н. А. Бельська, Ю. М. Ковальчук, М. Ю. Мельник; уклад. М. Ю. Мельник. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 225 с.	Сайт інституту - 1		
Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового спрямування № 0122U000230	2022-2024	Виробничо-практична продукція Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування : методичний посібник / І. С. Волощук, Л. О. Калмикова, В. В. Мелешко, Н. М. Мирончук, П. О. Тадеєв, М. І. Тадеєва, О. С. Шуленок. – Київ : Інститут обдарованої дитини	Сайт інституту - 1		

		НАПН України, 2024. – 354 с. ISBN 978-617-7734-55-9			
		Виробничо-практична продукція Осадчий І. Г. Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану : методичні рекомендації / І. Г. Осадчий. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 80 с.	Сайт інституту - 1		
Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування № 0122U000231	2022-2024	Виробничо-практична продукція Реалізація STEM-підходу в освітньому середовищі інтерактивного музею науки : методичні рекомендації / І. А. Сліпухіна, Я. В. Савченко. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 44 с.	Електронні бібліотеки – 1 Сайт інституту - 1	https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740927/	93
		Виробничо-практична продукція STEM/STEAM-освіта: від теорії до практики: методичний посібник / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко, І. М. Шевченко. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 121 с.	Електронні бібліотеки – 1 Сайт інституту - 1	https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743852/	9
		Педагогічний супровід наукової освіти : методичні рекомендації / Л.	Електронні бібліотеки – 1	https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744290	3

		В. Горбань, А. В. Малиношевська. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 72 с.	Сайт інституту - 1		
За 2023 рік					
Теоретико-методологічні засади використання філософських методів пізнання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти № 0121U100655	2021-2023	STEM/STEAM-освіта: від теорії до практики: методичний посібник / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко, І. М. Шевченко. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 121 с. ISBN 978-617-7734-44-3 https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743852/ Кількість завантажень – 9	Електронні бібліотеки – 1	http://lib.iitta.gov.ua/738717/	76
		Кремень В. Г., Гальченко М. С., Ільїн В. В. Філософія як засіб розвитку дитини: обдарованість, знання, творчість : навчальний посібник / В. Г. Кремень, М. С. Гальченко, В. В. Ільїн. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 104 с.	Електронні бібліотеки – 1	http://lib.iitta.gov.ua/738717/	76

Таблиця IV.2

Упровадження результатів наукових досліджень за видами продукції (одиниць)

Тема дослідження ¹	Термін виконання	Результати наукових досліджень ²												Всього результатів наукових досліджень	
		Офіційна		Наукова продукція		Виробничо-практична		Навчальна продукція		Довідкова продукція		Електронні ресурси			
		підготовлено о	упроваджен о	підготовлено о	упроваджен о	підготовлено о	упроваджен о	підготовлено о	упроваджен о	підготовлено о	упроваджен о	підготовлено о	упроваджен о	підготовлено о	упроваджен о
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
За 2024 рік ³															
Науково-методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів у закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування	2022–2024 рр.					2	2							2	2
Форми і методи навчання обдарованої учнівської молоді в умовах реалізації STEM/STEAM-освіти в закладах спеціалізованої освіти наукового спрямування	2022–2024 рр.					3	3							3	3
Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку	2022–2024 рр.					3	3							3	3

обдарованої особистості															
Науково-методичне забезпечення реалізації змісту спеціалізованої освіти наукового	2022–2024 рр.					2	2							2	2
За 2023 рік ⁴															
Теоретико-методологічні засади використання філософських методів пізнання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти	2021-2023 рр.			1	1			1	1					2	2
Усього				1	1	10	10	1	1					12	12

Таблиця IV.3.

Динаміка впровадження результатів наукових досліджень

Тема дослідження, термін виконання ¹	Упроваджені результати дослідження ²	Кількість завантажень з Електронної бібліотеки НАПН України (станом на 31 грудня року, що передує звітному) ³	Кількість завантажень з Електронної бібліотеки НАПН України (станом на 31 грудня звітного року) ⁴	Динаміка кількості завантажень з Електронної бібліотеки НАПН України (станом на 31 грудня звітного року) ⁵
1	2	3	4	5
Теоретико-методологічні засади використання філософських методів пізнання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти № 0121U100655	Наукова продукція: Методи і принципи філософії у формуванні громадянина України : монографія / авт. кол.: В. Г. Кремень , В. В. Ільїн, М. С. Гальченко, М. В. Ліпін, З. Е. Скринник, Н. В. Савчук, О. Г. Ковальов, О. А. Федорчук. – Київ : Інститут обдарованої ди-тини НАПН України, 2023. – 238 с.	0	130	130
	Навчальна продукція: Кремень В. Г., Гальченко М. С., Ільїн В. В. Філософія як засіб розвитку дитини: обдарованість, знання, творчість : навчальний посібник / В. Г. Кремень, М. С. Гальченко, В. В. Ільїн. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. – 104 с.	0	204	204

**Наукові періодичні видання,
засновником або співзасновником яких є Інститут обдарованої дитини НАПН України**
ОСВІТА ТА РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ
щоквартальний науково-методичний журнал

Назва періодичного видання іншою мовою (мовами)	Education and Development of Gifted Personality
Засновник (співзасновники)	Національна академія педагогічних наук України, Інститут обдарованої дитини НАПН України, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України
Рік заснування	2012
Тематична спрямованість – спеціальності, за якими видання публікує наукові праці	Педагогіка, психологія
Періодичність	Щоквартально
Сфера розповсюдження (місцева, регіональна, загальнодержавна, зарубіжна)	Загальнодержавна, зарубіжна
Мова (мови) видання:	–
– статті	Українська, англійська
– анотації	Українська, англійська
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: серія, номер свідоцтва, дата реєстрації (для друкованих періодичних видань)	Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 19047-7837 Р від 08 червня 2012 року зі змінами з 2018 року щодо періодичності та обсягу видання відповідно до листа Міністерства юстиції України № 24518/17744-33-18/19.4.2 від 19.06.2018 року Ідентифікатор R30-04390 (Реєстрація видання у Національній раді з питань телебачення та радіомовлення – рішення № 1531 від 09.05.2024)
Внесення до Переліку наукових фахових видань України: дата і номер наказу МОН України, категорія, галузь науки, галузь знань, спеціальність / спеціальності	Видання «Освіта та розвиток обдарованої особистості» входить до категорії Б Переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії (затверджено наказом МОН України від 02 липня 2020 р. № 886, додаток 4, спеціальність: «Педагогіка» і наказом МОН України від 02 жовтня 2024 р. № 1415, додаток 5, спеціальність «Психологія»)
Міжнародний стандартний номер/номери періодичного видання: ISSN Print, ISSN Online, ISSN-L	ISSN 2309-3935

Головний редактор: прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада, установа/заклад, країна, ORCID iD	<i>Бондаренко Валентин Володимирович</i> – доктор педагогічних наук (спец. 13.00.04), доцент, завідувач кафедри спеціальної фізичної підготовки Національної академії внутрішніх справ ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0170-2616
Заступники головного редактора: прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада, установа/заклад, країна, ORCID iD	<i>Мельник Марина Юріївна</i> – кандидат педагогічних наук, завідувач відділу діагностики обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України (заступник головного редактора, науковий редактор (серія «Педагогічні науки»)) ORCID: https://orcid.org/0000-0001-6581-5129 <i>Андросович Ксенія Анатоліївна</i> – кандидат психологічних наук, завідувач відділу інтелектуального розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України (заступник головного редактора (серія «Психологічні науки»)) ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4121-270X
Відповідальний секретар: прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада, установа/заклад, країна, ORCID iD	<i>Аніщенко Наталія Вікторівна</i> – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Інституту обдарованої дитини НАПН України (науковий редактор) ORCID: https://orcid.org/0000-0002-1854-452X
Загальна кількість членів редакційної колегії, з них іноземних членів (країни іноземних членів)	У складі редколегії 32 вчених, з яких: 22 докторів та 10 кандидатів наук, 9 закордонних науковців: 7 – Узбекистан; 1 – Польща
Веб-сайт видання	http://otr.iod.gov.ua
Наявність у статей DOI (вказати префікс і незмінну частину суфікса)	DOI 10.32405/2309-3935

Перелік наукометричних і реферативних баз даних, до яких включено видання: назва бази, рік включення	Бібліометрика української науки (Рейтинг наукових періодичних видань, що мають бібліометричні профілі). Центр досліджень соціальних комунікацій (2018); Україніка наукова (2018); Google Scholar (2018); Index Copernicus International World of Journals. Master List (Польща, (2018)); Research Bible (Японія, (2018)); Polska Bibliografia Naukowa (Польща, (2018)); World Catalogue of Scientific Journals (2019); Ulrichsweb.Global Serials Directory (США, 2019); ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (2019)); Eurasian Scientific Journal Index (ESJI, 2019)
Перелік інших баз даних, до яких включено видання: назва бази, рік включення	—
Контактні дані редакції: поштова та електронна адреси, телефон	Науково-організаційний відділ Інституту обдарованої дитини НАПН України (044) 481-27-06; iod.ukraine@gmail.com
Кількість випусків у звітному році, з них об'єднаних випусків	4
Середній тираж (наклад) видання у звітному році (для друкованих періодичних видань)	300
Зміни, що відбулися у звітному році	Штатні оновлення редакційної ради відповідно до внутрішнього наказу Інституту обдарованої дитини НАПН України: «Про зміни в редакційній колегії в науково-методичному журналі “Освіта та розвиток обдарованої особистості”» від 03 вересня 2024 р. № 29
Додаткові відомості	-

Всеукраїнський науково-методичний журнал «Мистецтво та освіта»

Назва періодичного видання іншою мовою (мовами)	Art & Education
Засновник (співзасновники)	Інститут проблем виховання НАПН України, Інститут обдарованої дитини НАПН України
Рік заснування	1996

Тематична спрямованість – спеціальності, за якими видання публікує наукові праці	011 Освітні, педагогічні науки 012 Дошкільна освіта 013 Початкова освіта 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Періодичність	4 рази на рік
Сфера розповсюдження (місцева, регіональна, загальнодержавна, зарубіжна)	Загальнодержавна
Мова (мови) видання:	—
– статті	Українська, англійська
– анотації	Українська, англійська
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: серія, номер свідоцтва, дата реєстрації <i>(для друкованих періодичних видань)</i>	Серія КВ, № 21388-11188ПР від 17. 06. 2015 р. Видання внесено до Реєстру суб'єктів у сфері медіа Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення (Рішення № 775 від 14.03.2024 р., ідентифікатор R30-03592)
Внесення до Переліку наукових фахових видань України: дата і номер наказу МОН України, категорія, галузь науки, галузь знань, спеціальність / спеціальності	Журнал включено до переліку вітчизняних наукових фахових видань (Наказ МОН України від 02.07.2020 р., № 886); галузь науки – педагогічна; 011 Освітні, педагогічні науки 012 Дошкільна освіта 013 Початкова освіта 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Міжнародний стандартний номер/номери періодичного видання: ISSN Print, ISSN Online, ISSN-L	ISSN 2308-8885, 2013 р.
Головний редактор: прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада, установа/заклад, країна, ORCID iD	Шайгозова Жанерке Науризбаївна (Zhanerke Shaygozova), кандидат педагогічних наук, асоційований професор, асоційований професор кафедри художньої освіти, Казахський Національний педагогічний університет імені Абая, член Союзу художників Республіки Казахстан, член Національного комітету з охорони нематеріального культурного спадку Республіки Казахстан при Національній комісії у справах ЮНЕСКО і ICECKO, Казахстан; ORCID iD: https://orcid.org/0000-0001-8167-7598

Заступники головного редактора: прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада, установа/заклад, країна, ORCID iD	Рагозіна Вікторія Валентинівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії дошкільної освіти і виховання Інституту проблем виховання НАПН України, Україна, ORCID iD: https://orcid.org/0000-0002-3694-2054 Миропольська Наталія Євгеніївна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії естетичного виховання та мистецької освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, Україна, ORCID iD: https://orcid.org/0000-0002-7469-5111
Відповідальний секретар: прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада, установа/заклад, країна, ORCID iD	Очеретяна Наталія Василівна – науковий співробітник лабораторії естетичного виховання та мистецької освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, Україна, ORCID iD: https://orcid.org/0000-0003-4912-9254
Загальна кількість членів редакційної колегії, з них іноземних членів (країни іноземних членів)	15; 3 (1 – Литва, 1 – Республіка Казахстан, 1 – Ізраїль)
Веб-сайт видання	http://artedu.com.ua
Наявність у статей DOI (вказати префікс і незмінну частину суфікса)	https://doi.org/10.32405/2308-8885
Перелік наукометричних і реферативних баз даних, до яких включено видання: назва бази, рік включення	Index Copernicus International (ICV), 2016; EBSCO Publishing, Inc., 2018; ERIH PLUS, 2020
Перелік інших баз даних, до яких включено видання: назва бази, рік включення	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, 1996 Google Scholar, 2015 CrossRef, 2018
Контактні дані редакції: поштова та електронна адреси, телефон	04060, м. Київ, вул. М. Берлінського, 9, к. 415 +38-050-190-65-17, vlavian@ukr.net
Кількість випусків у звітному році, з них об'єднаних випусків	4
Середній тираж (наклад) видання у звітному році (для друкованих періодичних видань)	100
Зміни, що відбулися у звітному році	-
Додаткові відомості	-

ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ: ІДЕЇ, РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник наукових праць

Назва періодичного видання іншою мовою (мовами)	Education and Development of Gifted Personality
Засновник (співзасновники)	Інститут обдарованої дитини НАПН України
Рік заснування	2005
Тематична спрямованість – спеціальності, за якими видання публікує наукові праці	Педагогіка, філософія, психологія
Періодичність	Двічі на рік
Сфера розповсюдження (місцева, регіональна, загальнодержавна, зарубіжна)	Загальнодержавна, зарубіжна
Мова (мови) видання:	–
– статті	Українська, англійська
– анотації	Українська, англійська
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: серія, номер свідоцтва, дата реєстрації (для друкованих періодичних видань)	Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 20882-10682 ПР від 31 липня 2014 року Ідентифікатор R30-04391 (Реєстрація видання у Національній раді з питань телебачення та радіомовлення – рішення № 1531 від 09.05.2024)
Внесення до Переліку наукових фахових видань України: дата і номер наказу МОН України, категорія, галузь науки, галузь знань, спеціальність / спеціальності	Видання «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи» входить до категорії Б Переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії (затверджено наказом МОН України від 02 липня 2020 р. № 886 (Серія «Педагогіка») і від 26 листопада 2020 р. № 1471 (Серія «Філософія»))
Міжнародний стандартний номер/номери періодичного видання: ISSN Print, ISSN Online, ISSN-L	ISSN 2413-4139
Головний редактор: прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада, установа/заклад, країна, ORCID iD	<i>Бондаренко Валентин Володимирович</i> – доктор педагогічних наук (спец. 13.00.04), доцент, завідувач кафедри спеціальної фізичної підготовки Національної академії внутрішніх справ ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0170-2616

Заступники головного редактора: прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада, установа/заклад, країна, ORCID iD	<u>Мельник Марина Юріївна</u> – кандидат педагогічних наук, завідувач відділу діагностики обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України (заступник головного редактора, науковий редактор (серія «Педагогічні науки») ORCID: https://orcid.org/0000-0001-6581-5129 <u>Гальченко Максим Сергійович</u> – доктор філософських наук, директор Інституту обдарованої дитини НАПН України (заступник головного редактора, науковий редактор (серія «Філософські науки») ORCID: https://orcid.org/0000-0002-8151-530X <u>Андросович Ксенія Анатоліївна</u> – кандидат психологічних наук, завідувач відділу інтелектуального розвитку обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України (заступник головного редактора (серія «Психологічні науки») ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4121-270X
Відповідальний секретар: прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада, установа/заклад, країна, ORCID iD	<u>Аніщенко Наталія Вікторівна</u> – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Інституту обдарованої дитини НАПН України (науковий редактор) ORCID: https://orcid.org/0000-0002-1854-452X
Загальна кількість членів редакційної колегії, з них іноземних членів (країни іноземних членів)	У складі редколегії 39 вчених, з яких: 26 докторів та 13 кандидатів наук, 9 закордонних науковців: 7 – Узбекистан; 2 – Польща
Веб-сайт видання	http://pi.iod.gov.ua
Наявність у статей DOI (вказати префікс і незмінну частину суфікса)	DOI 10.32405/2413-4139

Перелік наукометричних і реферативних баз даних, до яких включено видання: назва бази, рік включення	Бібліометрика української науки (Рейтинг наукових періодичних видань, що мають бібліометричні профілі). Центр досліджень соціальних комунікацій (2018); Українська наукова (2018); Google Scholar (2018); Index Copernicus International World of Journals. Master List (Польща, (2018)); Research Bible (Японія, (2018)); Polska Bibliografia Naukowa (Польща, (2018)); World Catalogue of Scientific Journals (2019); Ulrichsweb.Global Serials Directory (США, 2019); ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (2019)); Eurasian Scientific Journal Index (ESJI, 2019)
Перелік інших баз даних, до яких включено видання: назва бази, рік включення	—
Контактні дані редакції: поштова та електронна адреси, телефон	Науково-організаційний відділ Інституту обдарованої дитини НАПН України (044) 481-27-06; iod.ukraine@gmail.com
Кількість випусків у звітному році, з них об'єднаних випусків	2
Середній тираж (наклад) видання у звітному році <i>(для друкованих періодичних видань)</i>	300
Зміни, що відбулися у звітному році	—
Додаткові відомості	—

Таблиця V.2.

**Інформація про наукові періодичні видання установи/закладу,
які включені до наукометричних баз даних**

Назва періодичного видання	Наукометричні бази даних (показники у звітному році)					Присвоєння цифрових ідентифікаторів DOI	Модернізація веб-сайту видання
	Scopus (SJR, SNIP)	Web of Science Core Collection (імпакт-фактор)	Index Copernicus International (ICV)	Art & Architecture Complete (EBSCO Publishing, Inc.)	Google Scholar, European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences (ERIH PLUS); Ulrichsweb Global Serials Directory		
Мистецтво та освіта	–	–	2016 p. – 31.80 2017 p. – 34.95 2018 p. – 52.42 2019 p. – 57.05 2020 p. – 74.54 2021 p. – 76.52 2022 p. – 70.91 2023 p. – 84.66	+	Google Scholar +, CrossRef +, Art & Architecture Complete (EBSCO Publishing, Inc. +, ERIH PLUS+	DOI 10.32405/2308-8885	2022 p.
Освіта та розвиток обдарованої особистості	–	–	2018 p. – 40.38 2019 p. – 47.83 2020 p. – 63.70 2021 p. – 68.24 2022 p. – 69.19 2023 p. – 72.19	–	Google Scholar +, ERIH PLUS +; Ulrichsweb.Global Serials Directory +	DOI 10.32405/2309-3935	2020 p.
Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи	–	–	2020 p. – 82.90 2021 p. – 79.82 2022 p. – 84.03 2023 p. – 84.24	–	Google Scholar +, ERIH PLUS +; Ulrichsweb.Global Serials Directory +	DOI 10.32405/2413-4139	2020 p.

Таблиця VI.1.

Організація та проведення науково-практичних масових заходів (одиниць)

Організація та проведення масових заходів	Види масових заходів																Усього	у тому числі міжнародні
	з'їзди, конгреси		симпозіуми, форуми		конференції		наукові семінари		педагогічні читання		круглі столи		виставки		інші види заходів			
	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Масові заходи, включені до Плану НАПН України	-	-	-	-	3	1	3	-	-	-	3	-	-	-	2	-	11	1
Масові заходи, включені до Плану Інституту (Центру) НАПН України	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Усього	-	-	-	-	4	1	4	-	-	-	3	-	-	-	2	-	13	1

Таблиця VI.2.

Участь у науково-практичних масових заходах (одиниць)

Назви структурних підрозділів	Види масових заходів																Усього	у тому числі міжнародні
	з'їзди, конгреси		симпозіуми, форуми		конференції		наукові семінари		педагогічні читання		круглі столи		виставки		інші види заходів			
	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Відділ інноваційних технологій в освіті обдарованих	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Відділ філософсько-методологічних проблем інноваційного розвитку людини	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	6	1
Відділ інтелектуального розвитку обдарованої особистості	-	-	2	1	10	7	7	2	-	-	3	2	4	4	12	-	38	16
Відділ проєктування розвитку обдарованості	-	-	4	1	24	9	2	-	-	-	9	-	5	1	5	3	49	14
Відділ діагностики обдарованості	2	1	-	-	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	4
Відділ підтримки обдарованості	-	-	1	1	9	2	5	-	-	-	2	-	2	-	2	-	21	3
Усього	2	1	7	3	55	22	14	2	-	-	14	2	11	5	20	3	123	38

Таблиця VII.1.1.

Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук

№ з/п	Шифр і назва спеціальності	Наукові консультанти	Чисельність докторантів (на початок року)	Випуск										Відраховано	Прийом			Чисельність докторантів (на кінець звітнього року)			Чисельність здобувачів, підготовка яких здійснюється шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту		
				за державним замовленням	на умовах контракту	Усього	за державним замовленням			на умовах контракту			за державним замовленням		на умовах контракту	Усього	за державним замовленням	на умовах контракту	Усього				
							Усього	із захистом дисертацій	з поданням	ефективність роботи (у %)	Усього	із захистом дисертацій								з поданням		ефективність роботи (у %)	
1.	011 Освітні, педагогічні науки	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
УСЬОГО:		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Таблиця VII.1.2.

Підготовка здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (випуск аспірантів)

№ з/п	Шифр і назва спеціальності	Загальна чисельність аспірантів (на початок року)						Випуск аспірантів														Відраховано							
								за державним замовленням						на умовах контракту															
		за державним замовленням		на умовах контракту			РАЗОМ			за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва			РАЗОМ (чол.)			ефективність роботи			за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва		за заочною формою здобуття освіти			РАЗОМ (чол.)			ефективність роботи (у %)		
Усього	за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва	Усього	за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва	за заочною формою	Усього	із захистом дисертації	з поданням до захисту	РАЗОМ (чол.)	ефективність роботи	Усього	із захистом дисертації	з поданням до захисту	Усього	із захистом дисертації	з поданням до захисту	РАЗОМ (чол.)	ефективність роботи	Усього	у т.ч. за державним										
1.	011 Освітні, педагогічні науки	2	2	2	1	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2в	2в							
УСЬОГО:		2	2	2	1	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2в	2в							

в – відраховано за власним бажанням

Таблиця VII.1.3.

Підготовка здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (прийом аспірантів)

№ з/П	Шифр і назва спеціальності	Наукові керівники		Прийом						Загальна чисельність аспірантів (на кінець року)						Чисельність здобувачів, підготовка яких здійснюється поза аспірантурою
		Д-р .н., проф./ ст. наук. сп., доц.	канд.н., ст. наук. сп./ доц.	за державним замовленням		на умовах контракту			РАЗОМ (чол.)	за державним замовленням		на умовах контракту			РАЗОМ (чол.)	
				Усього	за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва	Усього	за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва	за заочною формою здобуття освіти		Усього	за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва	Усього	за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва	за заочною формою здобуття освіти		
1.	011 Освітні, педагогічні науки	2	2	2	2	1а	0	1а	2+1а	2	2	3	1	2	5	0
УСЬОГО:		2	2	2	2	1а	0	1а	2+1а	2	2	3	1	2	5	0

а – поновлено на навчання після академічної відпустки

Таблиця VII.1.4.

Працевлаштування аспірантів та докторантів установи, які навчалися за державним замовленням

№ з/п	Шифр і назва спеціальності	Аспіранти		Працевлаштування							Не працюють	
		Усього	за денною формою здобуття освіти / з відривом від виробництва	У наукових установах НАПН	У закладах освіти			Інших установах, організаціях		Усього		
					Державні	Іншої форми власності		Державні	Іншої форми власності			
						Комунальні	Приватні		Комунальні			Приватні
АСПІРАНТИ												
1.	011 Освітні, педагогічні науки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
УСЬОГО:		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Таблиця VII.1.5.

Відомості про підготовку аспірантів та докторантів з числа іноземців та осіб без громадянства

№ з/п	ПІБ аспіранта / докторанта	ПІБ наукового керівника / консультанта (д-р. н., проф./ ст. наук. сп., доц.)	Галузь знань / наук, шифр та назва спеціальності	Зараховані згідно з наказом (дата, № наказу)	Зараховані на підставі (міжнародних договорів України, угод між закладами вищої освіти, договорів з юридичними та фізичними особами)	Рік навчання	Форма навчання (денна / з відривом від виробництва, заочна)	Країна, з якої здобувач прибув на навчання
-------	----------------------------	--	--	--	--	--------------	---	--

АСПІРАНТИ								
1.	-	-	-	-	-	-	-	-

Таблиця VII.1.6

Впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу у підготовці наукових і науково-педагогічних кадрів установи

№ з/п	Показники	За державним замовленням	На умовах контракту	Усього
1.	Прийом аспірантів	2	0	2
2.	Кількість жінок прийнятих до аспірантури	0	0	0
3.	Питома вага жінок прийнятих до аспірантури від загальної кількості прийому	0	0	0
4.	Випуск аспірантів	0	0	0
5.	Кількість жінок, які завершили навчання в аспірантурі	0	0	0
6.	Питома вага жінок, які завершили навчання в аспірантурі від загальної кількості випуску	0	0	0

Таблиця XII.I.

Кількісний і якісний склад наукових працівників установи

Посади	Усього наукових працівників*	із них						сумісники	за віковими категоріями				
		докторів наук		кандидатів наук		без наукового ступеня			до 35 років	35-50 років	50-60 років	60-70 років	понад 70 років
		усього	у т.ч. за основним	усього	у т.ч. за основним	усього	у т.ч. за основним місцем						
Директор	1	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Заступник директора з наукової роботи	1	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-
Завідувачі відділів	7	2	1	4	4	1	1	1	-	2	2	2	1
Головні наукові співробітники	8	8	-	-	-	-	-	8	-	-	2	4	2
Провідні наукові співробітники	6	1	-	5	3	-	-	3	-	4	-	1	1
Старші наукові співробітники	15	2	-	10	5	3	2	8	2	4	6	2	1
Наукові співробітники	12	-	-	2	1	10	4	7	4	4	4	-	-
Молодші наукові співробітники	6	-	-	1	1	5	3	2	1	4	-	1	-
Усього:	56	14	2	23	15	19	10	29	7	20	14	10	5

* Якщо одна й та ж особа займає 1,5 шт.од., у графі «Усього» цей показник зазначається лише один раз.

Таблиця XII.2.

Дані про професійні кваліфікації наукових працівників установи

Посади	Усього наукових працівників	За вченими званнями					Почесні звання	
		академік	член-кореспондент	професор	доцент	старший науковий співробітник	Заслужений діяч, працівник тощо	Лауреат Державної премії
Директор	1	-	-	-	-	-	-	2012 р.
Заступник директора з наукової роботи	1	-	-	-	-	-	-	-
Радник директора	1	1 – академік АПН України	-	1	-	-	1	-
Завідувачі відділів	7	-	1 – НАПН України	1	1	1	1	1 2013 р., 2017р.
Головні наукові співробітники	8		1 – НАПН України	5	1	2	1	1 1988 р., 2012 р
Провідні наукові співробітники	6				1	3	-	-
Старші наукові співробітники	15	-	-	1	5	1	-	1 2012 р.
Наукові співробітники	12	-	-	-	-	-	-	-
Молодші наукові співробітники	6	-	-	-	-	-	-	-
Усього:	56	-	2	7	8	7	2	4

ЧАСТИНА II

АНОТОВАНИЙ ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ РОЗРОБОК, РЕКОМЕНДОВАНИХ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВА ПРОДУКЦІЯ

Методичні посібники

Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості: методичний посібник

Бельська Н. А., Ковальчук Ю. М., Мельник М. Ю.

У методичному посібнику висвітлено теоретичні та методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованості. Представлено принципи ідентифікації обдарованості та діагностики чинників її розвитку. Описано ідентифікацію гіфтологічної тенденції розвитку обдарованих дітей і підлітків у закладах загальної середньої освіти, у контексті взаємодії суспільних еліт, а також різних типів суспільного устрою. Представлено особливості ідентифікації обдарованості та діагностики чинників її розвитку в освітньому процесі, а також зміст і структуру чинників розвитку обдарованої особистості залежно від виду обдарованості.

Методичний посібник адресовано практичним психологам, педагогам, працівникам закладів освіти, які працюють з обдарованими дітьми та молоддю, а також науковим працівникам, аспірантам, студентам, викладачам психолого-педагогічних дисциплін.

Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості : методичний посібник / Н. А. Бельська, Ю. М. Ковальчук, М. Ю. Мельник; уклад. М. Ю. Мельник. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 225 с. ISBN 978-617-7734-56-6.

Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування: методичний посібник

Волощук І. С., Калмикова Л. О., Мелешко В. В., Мирончук Н. М., Тадеєв П. О., Тадеєва М. І., Шуленок О. С.

У посібнику розкрито структуру і зміст технічних, організаційних, операційних, практичних та комунікативних здібностей та умінь, а також запропоновано методи розвитку та формування зазначених здібностей та умінь в освітньому процесі наукових ліцеїв. Значна увага приділяється новітнім трактуванням суті інтелекту та методичним підходам до його розвитку як необхідної умови реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Для керівників та педагогічних працівників наукових ліцеїв, науковців та всіх, хто опікується розбудовою спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування : методичний посібник / І. С. Волощук, Л. О. Калмикова, В. В. Мелешко, Н. М. Мирончук, П. О. Тадеєв, М. І. Тадеєва, О. С. Шуленок. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 354 с. ISBN 978-617-7734-55-9

Методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв: методичний посібник

Андросович К. А., Міленіна М.М., Ткаченко Л. І.

У методичному посібнику представлено методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв. Висвітлено особливості розвитку лідерського потенціалу обдарованої особистості як ключовий напрям реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв. Виокремлено ключовий чинник благополуччя розвитку життєвого шляху обдарованої особистості – ментальний стан – та розглянуто аспекти формування культури ментального здоров'я обдарованої особистості. Запропоновано та описано методи групової роботи, індивідуальні інструменти і техніки для роботи з учнями для стабілізації психоемоційного стану та профілактики розладів невротичного та психотичного спектрів.

Методичний посібник адресовано практичним психологам, педагогічним працівникам освітніх закладів, які приділяють увагу розвитку обдарованої учнівської молоді, а також науковим працівникам, аспірантам.

Методичні засади реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів наукових ліцеїв: методичний посібник / Андросович К. А., Міленіна М.М., Ткаченко Л. І. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. 6,0 авт. арк. (рукопис).

Моделі наукової освіти для забезпечення відновлення та модернізації України

Ковальова О. А., Кочарян А. Б., Дубініна О. В., Бурлаєнко Т. І., Демченко О. П.

Методичний посібник присвячений аналізу перспективних освітніх моделей, здатних сприяти розвитку наукової освіти у школах та позашкільних закладах України в умовах відновлення та модернізації країни. У першому розділі розглядаються теоретичні основи моделювання в освіті, підходи до класифікації освітніх моделей, сучасні виклики освіти та критерії відбору перспективних моделей для впровадження. Другий розділ містить аналіз моделей організаційних систем освіти, що реалізуються у різних країнах, та визначає їх потенціал для адаптації в українському освітньому середовищі. Третій розділ присвячений дидактичним і педагогічним моделям, які можуть бути ефективно застосовані в українській освіті, а саме таким: 5Е дослідницького навчання, громадянської науки, науково-технічного менталітету, залучення юних дослідників до публікаційної діяльності, навчання на основі феномену, філософського діалогу, дизайн-мислення та менторства. Матеріали, представлені у додатках, містять ситуаційні вправи та міжгалузеву STEAM-орієнтовану навчальну програму, що можуть бути використані для практичного застосування освітніх моделей. Посібник буде корисним освітянам, дослідникам, методистам і розробникам освітніх програм, які прагнуть впроваджувати сучасні науково-освітні підходи в навчальний процес та сприяти його інноваційному розвитку.

Моделі наукової освіти для забезпечення відновлення та модернізації України: методичний посібник / О. А. Ковальова, А. Б. Кочарян, О. В. Дубініна, Т. І. Бурлаєнко, О. П. Демченко; за заг. ред. О. А. Ковальнової. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. 7,0 авт. арк. (рукопис).

Методичні рекомендації

Педагогічний супровід наукової освіти

Горбань Л. В., Малиношевська А. В.

У виданні детально розглядаються теоретичні основи та практичні аспекти педагогічного супроводу наукової освіти обдарованої учнівської молоді.

Автори враховують такі сучасні тренди в освіті, як використання інтерактивних платформ та штучного інтелекту. Видання містить практичні рекомендації та приклади, які можуть бути використані педагогами у своїй роботі. Представлено чіткі алгоритми дій, які допоможуть їм ефективно виявляти, розвивати та підтримувати науковий потенціал учнів. У виданні запропоновано різноманітні підходи та методики, що можуть бути адаптовані до конкретних умов навчального закладу та індивідуальних особливостей кожного учня.

Методичні рекомендації призначені для вчителів, наукових керівників, психологів та інших фахівців, які працюють з обдарованими учнями у сфері наукової освіти.

Педагогічний супровід наукової освіти : методичні рекомендації / Л. В. Горбань, А. В. Малиношевська. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 72 с. ISBN 978-617-7734-53-5

Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану

Осадчий І. Г.

У методичних рекомендаціях розкрито нормативно-правові й теоретико-технологічні засади інтеграції навчальної та наукової складових спеціалізованої освіти наукового спрямування як засадничого організаційного принципу створення і надання освітньої послуги зі здобуття цього виду спеціалізованої освіти, схарактеризовано 50 видів організаційних форм інтеграції, об'єднаних у 10 груп, надано практичні поради щодо їх планування й здійснення з використанням технології проектної діяльності. Для керівників і педагогічних працівників наукових ліцеїв, науковців та всіх, хто опікується розбудовою спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Осадчий І. Г. Організаційні форми інтеграції навчальної та наукової складових середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування з урахуванням компенсації освітніх втрат учнів в умовах воєнного стану : методичні рекомендації / І. Г. Осадчий. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 80 с. ISBN 978-617-7734-54-2

Аналітичні матеріали

Відновлення освіти на постконфліктних територіях: зарубіжний досвід та ініціативи України

Бурлаєнко Т. І., Дубініна О. В., Ковальова О. А., Кочарян А. Б.

Аналітичні матеріали присвячені дослідженню викликів та стратегій відновлення освіти в регіонах, що пережили воєнні конфлікти. у документі розглядаються ключові аспекти впливу конфліктів на освітні системи, оцінюється роль урядів та міжнародних організацій у процесах відновлення, аналізуються успішні інноваційні підходи, включно з використанням новітніх технологій. в матеріалах висвітлено інфраструктурні, навчально-методичні, та політичні аспекти. Документ може бути корисним різним аудиторіям, зокрема освітянам, політикам, управлінцям, дослідникам та іншим спільнотам, які сприяють формуванню ефективних і сталіших освітніх ініціатив у постконфліктних умовах.

Відновлення освіти на постконфліктних територіях: зарубіжний досвід та ініціативи України: аналітичні матеріали / Т. І. Бурлаєнко, О. В. Дубініна, О. А. Ковальова, А. Б. Кочарян. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 50 с. (рукопис).